ŞTEFAN MIHALCEA

MARELE NECUNOSCUT

EDITURA TINERETULUI

ȘTEFAN MIHALCEA

MARELE NECUNOSCUT

ROMAN

EDITURA
TINERETULUI

Redactor: VIORICA MĂRII
Tehnoredactor: DUMITRU VERDEȘ

Dat la cules 21.01.1969. Bun de tipar 26.02.1969. Apărut 1969. Comanda nr. 9412. Tiraj 110 1-0. Broșate. Hîrtie ziar de 60 g/m². 700×1100/32. Coli editoriale 10 89. Coli de tipar 8,5. A. 19.171. C.Z. pentru bibliotecile mici 8R—31.

Tiparul executat sub comanda nr. 368 la I. P. „Grafica nouă", strada Pitagora nr. 16—18, București — Republica Socialistă România

Persoanele și faptele descrise în acest roman sînt imaginare.

Orice asemănare cu vreo persoană în viață, sau decedată, este cu totul neintenționată.

Mărturisim totodată că ne-am luat unele libertăți, impuse de acțiune, atît în ceea ce privește plasarea acesteia la Constanța, cît și în unele întreprinderi sau instituții, reale sau fictive, din respectivul oraș.

AUTORUL

— Un interviu ratat
— O servietă galbenă

Gorun se uită la ceas. Făcu semn unui taxi și, înainte ca șoferul să fi oprit, sări în mașină.

— În port! Cît de repede poți! — strigă el șoferului. Și dacă vom sosi teferi, voi ști să-ți mulțumesc că nu mi-am găsit un sfîrșit fără glorie.

Șoferul dădu din cap în semn că a înțeles și în curînd torsul precipitat al motorului arăta că unul din taloanele permisului de conducere era în primejdie să treacă în alte mîini.

Rezemat de spătarul banchetei, reporterul zîmbi amintindu-și de laconica misivă, care îi fusese înmînată din partea redactorului șef, Ioan Petrescu.

„BB-ll-diva"

I.P.

Asta însemna să șeful îi cerea să ia un interviu celebrei cîntărețe Flora Rotello, pasageră pe Blue Bird ce urma să acosteze la orele unsprezece. Achită cursa, apoi își făcu loc cu umerii și coatele ca să poată pătrunde în primele rînduri ale mulțimii.

Ajuns în față, Gorun se opri, aruncă o privire fugară și zări ceea ce se așteptase să găsească: un grup destul de mare, format din reporterii și corespondenții diferitelor ziare din capitală și provincie.

Privirea lui Gorun fu atrasă de oamenii de serviciu de la hoteluri. Brusc, chipul reporterului se lumină. Se îndreptă grăbit spre delegaţii hotelurilor şi se apropie de acela pe a cărui şapcă scria cu litere aurite „CONTINENTAL" şi cu care avu o scurtă, dar convingătoare convorbire. Ca urmare, acesta făcu semn şi unul din oamenii de serviciu ai hotelului se grăbi spre el.

— Tovarăşe Popa, eşti la dispoziţia tovarăşului Gorun. Iţi va spune ce ai de făcut — zise delegatul hotelului *Continental*.

— Va trebui să mă însoţeşti, spuse reporterul depunîndu-i cu discreţie în mînă o sumă, pe care Popa o evaluă just, numai după pipăit, în timp ce o băga grăbit în buzunar.

— Pînă la capătul lumii, tovarăşe — sună consimţămîntul său, plin de un entuziasm nestăvilit, simţindu-şi buzunarul ceva mai greu decît cu un minut mai înainte.

— Nu mergem atît de departe, ci numai pînă la camionul de bagaje al hotelului. Şi, zicînd aceasta, reporterul se îndreptă grăbit spre locul de parcare al maşinilor, urmat îndeaproape de Popa.

Peste cîteva minute, Gorun apăru din nou în primele rînduri ale mulţimii, îmbrăcat în uniforma hotelului *Continental*. În mînă ţinea, ferit, bliţul cu care se înarmase la plecarea de la redacţie. Aruncă, din nou, o privire cercetătoare în jur şi tresări, uimit, la vederea unui bărbat înalt, bine clădit, ce privea nepăsător înaintea sa, spre liniile masive ale vasului *Blue Bird*. Alţi doi bărbaţi, nu departe de acesta şi care nu prea arătau în largul lor îmbrăcaţi civil, îl făcură pe Gorun să zîmbească.

Gorun se apropie pe nesimțite de căpitanul Gorduz și duse mîna la cascheta ce purta inscripția hotelului *Continental*.

— Așteptați pe cineva, căpitane? — întrebă el numai zîmbet. De bună seamă vreo mătușă, căci povestea cu unchiul nu mai prinde.

Căpitanul Gorduz nu păru nicidecum surprins că-l vede. Se prefăcu că nici nu observă ciudata-i îmbrăcăminte.

— Că aștept pe cineva, ai ghicit, spuse el domol, numai că nu aștept nici o mătușă. Adevărul este că bunul meu unchi Tudor vine din America, după o absență de treizeci de ani, chemat de dorul de țară și ca să-și cunoască nepotul pe care nu l-a văzut niciodată.

Reporterul ar fi putut să jure că acesta va fi răspunsul. Unchiul Tudor era o glumă veche de-a căpitanului Gorduz, cu care răspundea, invariabil, ori de cîte ori era întrebat în situații asemănătoare. Adevărul adevărat era că unchiul Tudor dormea somnul drepților de mai bine de zece ani, într-unul din cimitirele orașului.

— Te prinde de minune! — continuă căpitanul, privindu-l de sus în jos. Nu am știut că se dă un bal mascat ziua în amiaza mare, la sosirea vaporului, altfel îmi căutam și eu un costum mai potrivit. Cum mi-ar fi stat scafandru?

Ochii căpitanului avură o sclipire jucăușă, în timp ce reporterul luă o mină amărîtă.

— Viața și-a întors fața de la mine, spuse candid reporterul. Am părăsit gazetăria și m-am făcut hamal, în speranța că unchiul din America al vre-

unui bun prieten va avea curajul să-şi încredinţeze bagajele mîinilor mele oneste.

— Întotdeauna ţi-am admirat rarele-ţi momente de sinceritate, Radule. Voi, reporterii...

— Să-i lăsăm pe reporteri şi mai bine să întreb ceva : o cunoşti pe Flora Rotello ?

Căpitanul dădu din cap.

— Ea m-a adus în halul acesta. Filip se căsătoreşte astăzi, tocmai astăzi, de parcă ar fi intrat zilele în sac !

— Nu văd legătura.

— În locul lui Filip iau eu interviul artistei. Ce ştii despre ea ?

— Flora Rotello, pe adevăratul ei nume Edith Robbins, 26 ani, blondă, ochii albaştri, unu şaizeci şi şase înălţime, nas potrivit...

— Gură potrivită, barba rade, semne particulare nu are, îl întrerupse reporterul.

— A debutat, continuă netulburat căpitanul Gorduz, acum şapte ani la Olympia, unde şi-a cucerit renumele, care a făcut-o cunoscută pe toate meridianele şi paralelele globului. În ciuda vieţii oarecum retrase, numele ei a fost pomenit în surdină cu prilejul crahului băncii Field, în urma căruia directorul şi-a pus capăt zilelor. Îi plac florile, cîinii, poveştile romantice şi fuge de publicitate. Este în trecere prin oraşul nostru, unde va sta totuşi două-trei zile, după care, începînd cu capitala, va cînta în cîteva oraşe. Nu este căsătorită şi nu are impresar. Femeia aceasta frumoasă şi cu o voce cum nu s-a mai auzit de mult îşi vede singură de afaceri. Călătoreşte însoţită numai de o femeie în vîrstă, garderobieră, machior, fată în casă, secretară şi damă

de companie în același timp. Pare ciudat, însă călătorește într-o cabină de clasa a doua. I s-a reținut un apartament la hotelul *Continental*.

— Mulțumesc, aproape că nu mai am nevoie să-i iau interviul. Acum te las să-ți întîmpini unchiul cel mult așteptat, iar eu mă duc să-mi port calvarul, spuse reporterul îndepărtîndu-se, deoarece Blue Bird se alipise de chei.

Flora Rotello stătea rezemată de balustrada punții de la clasa a doua și privea amuzată, cu un surîs fugar, la furnicarul de oameni de pe chei și la forfota din jurul ei.

— Miss Rotello ? Vă rog să mă scuzați !

Artista tresări și se întoarse cu o ușoară încruntare, deși tonul fusese respectuos, iar atitudinea tînărului hamal, care se apropiase pe nesimțite, era corectă.

— Vii pentru bagaje ? — întrebă ea cu glasul melodios și cu o mirare reținută, auzind că i se vorbește englezește.

Radu Gorun clătină capul a tăgadă și arătă tăcut spre grupul ziariștilor de pe chei, care începuse să se agite.

— S-ar părea că au mare poftă să pună ghearele pe cineva, rosti ea.

— Au adulmecat prada, zise Gorun.

— Dacă despre mine este vorba, nu voi fi o pradă prea ușoară.

— Pe mine mă vor. Le-am luat-o înainte, adăugă reporterul, văzînd privirea nedumerită a artistei, dînd la iveală blițul pe care-l ținuse pînă atunci cu o mînă la spate.

Flora Rotello îl privi cîteva secunde cu un amestec de neîncredere și, poate, i se păru lui, cu puțină simpatie. În glasul ei prinseră să uguie niște hulubi și rîsul ei, reținut la început, se revărsă ca o melodie.

— Să mergem mai bine în cabina mea, unde voi răspunde cu plăcere întrebărilor, spuse ea contenind din rîs.

Reporterul se înclină tăcut și o urmă.

Între timp, căpitanul Gorduz urcase puntea de debarcare, urmat de cei doi subordonați. La capătul punții îl întîmpină comisarul vasului.

— Sînt căpitanul Gorduz.

— Smeaton, comisarul bordului, se prezintă acesta la rîndul său, după ce cercetă, profesional, legitimația. — Am primit mesajul dumneavoastră și omul de care vă interesați se află pe bord. A fost tot timpul obiectul celei mai stricte și mai discrete supravegheri. Sînt sigur că nu bănuiește nimic. Iată-l ! Individul acela în haine sport, cu o valiză în mînă.

Printre călătorii care se îndreptau spre debarcader, se ivise un bărbat într-un costum sport. Înainta liniștit, purtînd în mînă o mică valiză.

Era tocmai în dreptul comisarului bordului, cînd o voce din dreapta răsună în românește :

— Birău ! Ia te uită ce surpriză !

Bărbatul cu valiza întoarse brusc capul, se opri fără voie, apoi își mușcă buzele și vru să plece mai departe.

— Domnule Birău, nu-ți mai recunoști prietenii ?

Vocea răsună în imediata lui apropiere și o mînă grea i se puse pe umărul drept. Cel strigat tresări

și vru să treacă mai departe, dar căpitanul Gorduz i se puse în cale.

— Nu am cinstea să vă cunosc, domnule. Sînt obiectul unei regretabile confuzii.

Omul vorbea românește cu un puternic accent străin, iar glasul îi trăda o ușoară iritare.

— Martin Birău, nu ești victima nici unei confuzii !

— Domnule, mă numesc John Cluceru, de la firma Osborne și Barlee, agentură de bursă. Domnul comisar al bordului poate să confirme. Actele pe care le posed dovedesc cele ce afirm. Cît despre acest domn Bir... Birou, sau cum dracu îi mai spuneți, nu am auzit niciodată ! Iar dacă vreți să glumiți, vă sfătuiesc să o faceți în cercul cunoștințelor dumneavoastră ! Găsesc gluma deplasată, cu atît mai mult, cu cît nu astfel visam să fiu întîmpinat la înapoierea în țară după o absență de douăzeci de ani !

Tonul trăda o indignare care, pe măsură ce el vorbea, făcea loc unei mînii abia reținute.

— Oricum te-ai numi acuma, domnule Birău, apăsă pe cuvîntul domnule, am un mandat de arestare pe adevăratu-ți nume, sub acuzarea de...

Căpitanul nu apucă să termine, căci străinul îi trimise o puternică directă în stomac, care îl făcu să se încovoaie. Într-o fracțiune de secundă, Martin Birău se răsuci pe călcîie, aruncă valiza în capul unuia din oamenii lui Gorduz, care se postaseră la spatele său și, profitînd de faptul că și celălalt se aplecase instinctiv, zbură printre ei și o rupse la fugă, izbind lumea în dreapta și în stînga.

Gorduz își reveni imediat și porni în urmărirea fugarului, urmat de comisarul vasului și de cele două ajutoare. Răsunară fluierături, chemări grăbite, strigăte, iar mulțimea înspăimîntată căuta să se dea la o parte din calea urmăritului și urmăritorilor.

Birău, care luase un avans apreciabil, vru să coboare spre puntea inferioară, dar i se puseră în cale, ieșiți ca din pămînt, cîțiva marinari, care înaintau amenințători. Coti brusc și o luă la fugă înspre sectorul cabinelor de clasa a 2-a încolțit de urmăritori și asurzit de fluierături și de strigăte.

Radu Gorun auzise și el strigătele. Tocmai coborîse scara de la capătul culoarului și aștepta ca artista să-și prindă bareta la un pantof. Luînd artista de braț, o trase brusc în umbra scării. Sus, în plină lumină, apăruse un bărbat. Se oprise o secundă spre a-și mai trage răsuflarea și, la o nouă fluierătură, năvăli pe scară ca un bolid. Ajunsese deja la piciorul scării și, înainte de a se lansa în semiîntunericul coridorului, se uită o clipă în sus. Urmăritorii nu apăruseră încă. Vru să își ia avînt, dar o umbră i se ivi în față.

— Pari cam grăbit, mister !

Deși sunase englezește, vocea nu prevestea nimic bun.

Trase o înjurătură românească și duse cu iuțeală mîna la buzunarul interior al hainei. Un pumn ca repezit de o catapultă îi pistonă bărbia, curmîndu-i gestul abia schițat. Capul îi fu aruncat înapoi și o clipă fu gata să-și piardă cunoștința. Lansă deznădăjduit dreapta spre stomacul adversarului, dar, oricît de repede făcu mișcarea, reporterul eschivă și, în

acelaşi moment, lovi. Dar de data aceasta lovitura nu mai avu efectul dorit, îl găsi pe Birău pregătit. Reporterul îşi simţi mîna smulsă din umăr, iar pămîntul îi fugi de sub picioare; un salt prin aer şi fu proiectat la doi metri. Birău, liber acum, dădu să sară peste corpul lungit la picioarele sale. Un gest fulgerător şi piciorul drept îi fu prins ca într-un cleşte : o smucitură bruscă deasupra călcîiului, cu o sincronă contră pe rotulă şi se întinse pe podea, blestemînd, cu genunchiul aproape smuls din încheietură.

Reporterul, dintr-o săritură, fu în picioare, în timp ce căpitanul Gorduz, care asistase la sfîrşitul luptei, gata să intervină, punea căţuşele lui Birău.

— Gorune, ai făcut o treabă bună, zise Gorduz gîfîind şi întinzînd mîna spre locul unde îl ştia pe reporter. Rămase însă cu mîna întinsă în gol, căci reporterul nu mai era acolo.

După scurt timp apăru şi Gorun, cu o înfăţişare de parcă ar fi stat sub un burlan pe o ploaie torenţială.

— Femeia este tot femeie ! — rosti el sentenţios.

— Vorbeşti de miss Rotello ? — întrebă Gorduz.

— S-a încuiat în cabină şi nu vrea să deschidă nici în ruptul capului. Ţipă şi bate din picioare, în dosul uşii, ca apucată de istericale. Nu mi-am închipuit niciodată că o privighetoare poate să cîrîie ca o gaiţă. A stricat toată poezia ! Şi ce va spune tovarăşul Petrescu ? Mă tem că mi-am stricat aparatul, spuse Gorun ridicînd aparatul fotografic de jos. — Aşa arată unchiul tău ? — întrebă Gorun, arătînd spre Birău, care, încadrat de cele două ajutoare ale căpitanului, urca anevoie scara spre punte.

Căpitanul Gorduz făcu afirmativ din cap.

— Ascultă, toate rubedeniile tale cunosc judo ? — mai întrebă reporterul, frecîndu-și umărul drept.

— Nu, numai unele specimene mai rare. Acesta cu care ți-ai încercat puterile se numește Martin Birău și a evadat. Este urmărit pentru cel puțin două crime și nu mai știu cîte jafuri. În orice caz, este o captură interesantă.

— Ceva în legătură cu Marele Necunoscut ?

— Haida de ! — exclamă Gorduz. Ai uneori niște idei tare ciudate... Ce poate avea de a face Marele Necunoscut cu un evadat ?

— O ! Nimic, într-adevăr — răspunse cu convingere reporterul. Știi, de cînd cu această afacere te simți înclinat să-l vezi pe Marele Necunoscut amestecat în toate.

În seara aceleiași zile, mister Smeaton, comisarul vasului *Blue Bird,* intră și se instală la o masă mai retrasă a restaurantului *Pescăruș* din împrejurimile portului, frecventat mai ales de oamenii mării. Pe masă depuse o servietă din material plastic, imitație de piele de crocodil, de culoare galbenă.

De îndată ce ospătarul, care deservea raionul respectiv, se prezentă, îi ceru într-un amestec poliglot, la a cărui bază erau nu mai puțin de patru limbi, să i se servească ceva de mîncare. Mai întîi de toate, însă, să i se aducă „tzuica and soda", ceru el, repetînd numele băuturii. De la prima vedere nuanța violacee a nasului lui mister Smeaton dovedea că posesorul acestui apendice era un cunoscător al tuturor băuturilor indigene din țările pe al căror țărm pusese piciorul.

Lui mister Smeaton i se înmînase înainte de îmbarcare un cec și un plic. Cecul era pentru el. Plicul trebuia să-l poarte tot timpul asupra sa, apoi, la debarcarea în portul românesc, urma să-l depună, încuiat într-o servietă galbenă, pe o anumită masă, dintr-un restaurant anumit. Destinatarul va trimite pe cineva să ia plicul o dată cu servieta. Restul nu-l mai privea.

Între timp, ospătarul, care intuise profesional, mai mult decît înțelesese ce i se ceruse, aduse o sticlă de veritabil wisky scoțian, fără sifon.

Cercetă liniștit sticla, cu ochi de cunoscător, apoi ciocnind cu un deget eticheta acesteia, făcu un gest de refuz.

— Tzuica and soda ! — rosti el uitîndu-se țintă la ospătar.

Ospătarul, fără să rostească un cuvînt, luă sticla de wisky și se îndreptă spre bar. În acest moment trecu pe lîngă masa ocupată de el un bărbat corpolent, trecut de prima tinerețe, care se așeză la o masă din raionul vecin.

Noul client era Ioan Petrescu, redactor șef la „Drum Nou". Comandă un meniu pe măsura proporțiilor sale și o sticlă de vin. Pînă fu servit, cercetă localul cu o privire indiferentă, după care păru absorbit de studiul unui prospect al unei expoziții românești, de antichități, care urma să se deschidă în curînd în străinătate.

Abia începuse redactorul șef să mănînce, cînd ospătarul care luase comanda de la comisar se întoarse la masa acestuia și depuse în fața lui mister Smeaton o sticlă de țuică de Văleni și un sifon mare.

— Am pierdut săptămîna trecută perechea acestui buton, am stat la această masă. M-ai servit tot dumneata. Și spunînd aceste cuvinte — singurele pe care le cunoștea — într-o românească aproape corectă, Smeaton arătă ospătarului butonul manșetei stîngi a cămășii. Era un buton de mărime obișnuită, pe al cărui email era imprimată o ancoră, de care era prinsă o inimă străpunsă de o săgeată.

Ospătarul nu păru de fel mirat că mister Smeaton pierduse un buton de manșetă, în același local, cu o săptămînă mai înainte.

— Regret, domnule, dar și fratele meu are unul identic, la manșeta dreaptă — rosti ospătarul.

Ospătarul se îndepărtă cu un mers ușor, iar comisarul își turnă liniștit de băut într-un pahar mare, atent să nu depășească dozajul : trei sferturi țuică și un sfert sifon. Odată paharul umplut ochi, dădu de dușcă o cantitate, care dovedea nu numai deosebita apreciere pe care o dădea acestei băuturi, ci și un antrenament metodic.

În timp ce mister Smeaton mai materializa, sorbind acum pe îndelete, slăbiciunea pe care o avea pentru băutura din fața sa, ospătarul ridică receptorul telefonului, care se găsea într-o nișă lîngă bar, formă un număr și așteptă ca cel chemat să se prezinte. Deoarece numărul chemat nu răspunse, formă un alt număr și de data aceasta la capătul firului se prezentă cineva.

— Alo, Marga ?... Te-ai culcat ?... Încă nu ?... Ascultă, am o inspirație ! Ce-ar fi să luăm masa la douăsprezece ?

După ce ascultă cîteva momente ce îi spunea Marga, ospătarul depuse receptorul în furcă şi îşi văzu de treabă. Peste douăzeci şi cinci de minute, dintr-un grup de cîteva persoane, care tocmai intrau în local, se desprinse un bărbat de talie mijlocie, îmbrăcat într-un sacou în carouri, despicat la spate, pantaloni strîmţi, din catifea verde, pantofi cu talpa dublă.

Cu un mers săltat, legănînd umerii căzuţi şi traşi în faţă, se îndreptă fără şovăială spre masa a douăsprezecea. Ajuns în dreptul acesteia se aşeză, fără să ceară voie, cu toate că mai erau cîteva mese neocupate.

Mister Smeaton păru că nici nu-l bagă în seamă şi îşi turnă liniştit încă un pahar de ţuică cu sifon. Tînărul părea să fie un obişnuit al localului, căci, fără să fi comandat ceva, ospătarul care îl servise pe comisar îi aduse un coniac dublu.

După vreo cinci minute de ignorare reciprocă, în care timp ambii comeseni îşi făcură de lucru cu băuturile respective, noul venit se ridică să plece. Zgomotul scaunului tras îl făcu pe Petrescu să-şi ridice ochii şi să arunce o privire spre cel ce se îndepărta.

„Aş fi putut jura" — îşi zise redactorul şef — „că tînărul acesta nu ducea nimic în mînă la venire". Apoi începu să mănînce din nou. După cîteva secunde, aruncă o privire furişă la masa vecină şi-l văzu pe comisar uitîndu-se după tînărul ce se depărta ducînd cu sine servieta galbenă. Ioan Petrescu achită imediat nota de plată şi numai după aceea îşi reluă cina întreruptă.

Cînd mister Smeaton părăsi, nu peste mult timp, localul, redactorul şef îl urmă îndeaproape.

CAPITOLUL AL DOILEA

— O predică
— Un album
— Perspective sumbre

A doua zi, după arestarea lui Birău, Radu Gorun sosi la redacție cu cinci minute întîrziere din cauza autobuzului.

Era o dimineață mohorîtă, cu nori care pluteau amenințători, prevestitori de ploaie.

Chipul lui Gorun se posomorî ca vremea de afară cînd, de cum intră pe ușă, unul din colegii de birou îl înștiință că „șeful" a întrebat în două rînduri de dînsul și că a „dispus" ca reporterul să se prezinte la el imediat ce va sosi. Gorun se aștepta la o spălătură zdravănă, deoarece Petrescu era necruțător în materie de punctualitate.

— Stai! Nu-mi spune nimic! Lasă-mă să ghicesc!... Autobuzul a avut o pană. Nu, asta a fost săptămîna trecută. De data aceasta este rîndul taxiului, dacă nu mă înșel — îl luă în primire șeful, de cum îl văzu pe Gorun că deschide gura.

— Oricum ar fi de bine ticluită povestea dumitale, țin să te asigur pentru a suta oară, dacă nu mă înșel, că eu nu cred în povești.

Tovarășul Petrescu se opri și se uită cu o privire provocatoare la reporter. Pauza dură exact cît Gorun numără în gînd pînă la douăzeci.

— Punctualitatea este trăsătura dominantă a oamenilor de caracter. Toți oamenii cu adevărat mari au fost oameni de caracter.

Redactorul șef tăcu, mai trase cîteva fumuri repezi, apoi stinse țigara cu un gest plictisit.

— Vorbeam de oamenii mari, reluă el. Știi dumneata de ce oamenii mari au fost cu adevărat mari? Să-ți spun tot eu, și se avîntă pentru a zecea oară, poate, în dezvoltarea subiectului său favorit, în care timpul, prețuirea acestuia și condescendența jucau rolul principal.

Radu Gorun nu-l mai asculta de mult. După un timp reveni la realitate și, riscînd o privire furișă spre șeful său, căută să prindă șirul vorbelor acestuia.

— Ți-am citit articolul. Mda, merge cumva, își țuguie buzele, deși dacă am sta să-l analizăm... Și gestul pe care îl făcu, tăind aerul cu mîna, arăta inevitabila catastrofă ce s-ar fi întîmplat, dacă cineva, cu mai puțin spirit critic decît dînsul chiar, și-ar fi făcut de lucru cu articolul respectiv.

— Trebuia cumva mai viu, mai colorat. Mai ales că nu imaginația îți lipsește. Mă îndoiesc că ai avut timp să afli de la artistă atîtea fraze și date, cînd dumneata te jucai de-a hoții și vardiștii. Ești ferm convins că nu ar fi putut căpitanul Gorduz și cu cele două ajutoare ale sale, inclusiv oamenii vasului, să-l prindă și fără largul concurs al dumitale? Ce te faci dacă Flora Rotello va dezminți datele pe care le-ai trecut în interviul, fictiv, pe care l-ai scris?

— Nu va putea dezminți, deoarece datele sînt riguros exacte. Le-am cules de la căpitanul Gorduz înainte de sosirea vaporului.

— Să admitem că ar fi așa — consimți Petrescu. Ni s-a recomandat să începem publicarea unei serii de articole, atît pentru pregătirea și informarea opiniei publice, cît și pentru liniștirea ei. Va trebui să dezmințim unele zvonuri alarmante. Va trebui să curmăm din rădăcini mitul de care începe să fie înconjurat acel funest personaj, căruia i se pun în sarcină felurite isprăvi. Mda, tenebroase; acesta este cuvîntul, dacă nu mă înșel.

— Doriți să scriu o serie de articole...

— Admir puterea dumitale de pătrundere, îl întrerupse redactorul șef și ușorul lui ton batjocoritor nu-i scăpă reporterului. Cunoști, de bine, de rău, cîteva lucruri în legătură cu personajul al cărui nume este astăzi pe buzele tuturor celor ce vorbesc pe la colțuri, sau prin bodegile din port. Am socotit să scrii dumneata acea serie de articole, al căror subiect să-l formeze Marele Necunoscut, deoarece...

Soneria telefonului îl întrerupse pe Ioan Petrescu, care ridică receptorul și ascultă cîteva secunde.

— Da!... Da!... Desigur!.. Numai o clipă — spuse el, apoi acoperind receptorul cu palma se adresă reporterului: E pentru dumneata. Îți telefonează căpitanul Gorduz.

— ... Îmi cere să merg la el la orele zece și treizeci, să-mi comunice un fapt important.

— Nici că se putea mai bine. Chemarea vine la timpul potrivit. Prezintă căpitanului Gorduz sincerele mele felicitări pentru succesul de ieri.

Reporterul se înclină tăcut și se îndreptă spre ieșire. Nu îi trebui mult timp pînă ajunse în fața in-

trării unde, după ce își arătă legitimația, pătrunse în coridoarele instituției.

Ori de cîte ori păşea pe tăcutele coridoare, Gorun nu-şi putea opri sfiala care îl prindea, la vederea atîtor uşi, în dosul cărora minți agere combinau, calculau şi descurcau iţele încîlcite ale cine ştie căror fapte, de cele mai multe ori sortite să rămînă necunoscute marelui public.

Erau orele zece şi douăzeci şi nouă, cînd reporterul bătu la uşa cu numărul 146. La invitația ce răsună dinăuntru, păşi în biroul căpitanului Gorduz.

— Ia loc, Gorune — îl invită căpitanul, ridicînd ochii de pe un dosar pe care îl studia la venirea reporterului. Iartă-mă o clipă, mai spuse el reluînd cititul.

Reporterul se instală comod într-unul din cele două fotolii care se aflau în faţa mesei de lucru. Aprinse o ţigară şi se uită în jurul lui, ca unul ce nu are nimic de făcut decît să aştepte.

— Sper că nu te-ai plictisit — spuse după un timp căpitanul, închizînd dosarul şi punîndu-l în partea dreaptă a biroului. Ce mai face tovarăşul Petrescu ? Desigur că trebuie să fie entuziasmat de interviul care l-ai luat Florei Rotello ?

— Nu prea. Părerea lui este că am scris cel mai slab articol ce s-a publicat vreodată în presa noastră. Dar ca să nu uit, tovarăşul Petrescu îţi trimite cele mai călduroase felicitări pentru captura de ieri.

— Felicitări ?! Nu prea îi seamănă. Întotdeauna m-au interesat oamenii ciudaţi, iar şeful tău este unul din aceştia. Oricum, îţi mulţumesc. Dar ce l-a apucat ?

— Nu știu ce l-a apucat, dar pe mine știu că mai să mă apuce damblaua. Știi cui se datoresc marile descoperiri și epocalele invenții ?

Gorun se uită întrebător la căpitan. Acesta dădu din cap încurajator.

— Oamenilor mari ! Nu poți fi om mare dacă nu ai caracter. Ori, ca să posezi această însușire remarcabilă, trebuie să fii punctual. Cu acestea mi-a împuiat astăzi capul șeful meu, aproape o oră, pentru ca numai în cîteva minute să-mi ceară să scriu o serie de articole în legătură cu Marele Necunoscut.

— Curios !

— Ce ți se pare curios ?

— Curiozitatea constă în faptul că ți-am telefonat să vii la mine, tocmai pentru a-ți vorbi în legătură cu eventualitatea publicării acestor articole.

— Știi că devine interesant ? Și miliția dorește publicitatea în jurul unui individ pe care îl urmărește ?

— Te-am chemat să-ți cer să nu scrii nimic despre Marele Necunoscut, cel puțin pentru un anumit timp.

— Să... să nu scriu nimic despre Marele Necunoscut ? ! Mirarea reporterului era nespusă. Și cum îți închipui că am să fac așa ceva ? Șeful îmi cere să scriu, în timp ce tu îmi ceri să nu scriu nimic. Ciudat, nu ?

— Dacă este ciudat sau nu, asta nu are nici o importanță. Că este, însă, în interesul cercetărilor și poate al tău, iată ceea ce nu trebuie uitat.

Reporterul păru că chibzuiește adînc.

— Să zicem că primesc, însă, serviciu pentru serviciu. Ce îmi oferi în schimb?

— Neapărat trebuie să-ți dau ceva?

— Dacă public articolele primesc, fără îndoială, o primă. Dacă nu, îmi pierd și ce bruma de considerație mi-am cîștigat în ochii șefului și, poate, slujba, ca să nu mai vorbesc și de primă.

— Ți-aș oferi în schimb prilejul să vezi un album — rosti, cu un ton cît se poate de serios, Gorduz.

— Cam puțin. Albumele de familie nu mă atrag, deși aș fi tare curios să știu cum arătai pe vremea cînd purtai pantaloni scurți.

— Îți voi satisface cîndva și această curiozitate. Acum însă este vorba despre altceva care, sper, te va interesa mai mult. Îți plac enigmele. Eu îți ofer una.

Căpitanul Gorduz se ridică, luă dosarul pe care îl studiase la venirea reporterului, se duse la dulapul metalic, vîrî în broască o cheie de formă complicată, învîrti un mîner și deschise ușa. După ce puse dosarul în partea superioară a dulapului, se aplecă și scoase un obiect ce semăna cu un caiet voluminos, cu coperțile cartonate. Închise ușa dulapului, fără grabă, și veni iarăși la masa de lucru.

— După mărime, pare promițător. Să-i vedem conținutul, spuse Gorun, ridicîndu-se și venind lîngă Gorduz.

Căpitanul, fără să spună nimic, deschise caietul și îl răsfoi un timp. Prin fața reporterului treceau în fugă diferite fotografii de bărbați și de femei.

Nu era greu de ghicit. Ceea ce voia să îi arate căpitanul, era un album — o colecție personală — în care se găseau fotografiile diferiților indivizi, care se rezemaseră vreodată de bara justiției și care prezentau interes. În sfîrșit, mîna căpitanului se opri și degetul său arătător indică niște fotografii.

— Privește cu atenție aceste fotografii. Ele constituie cheia datorită căreia s-ar putea să ajungi odată să fii invidiat de toți confrații tăi.

Gorun era numai ochi. Pe pagina cu pricina erau lipite trei fotografii. Două din ele înfățișau capul unui bărbat, din față, și din profil, între două vîrste, cu trăsături fine, regulate. În mijlocul paginii sta scris cu litere de tipar un nume : MIREA ADRIAN. Între cele două fotografii erau niște note scurte, scrisul căpitanului :

„Născut 1910 ; profesiunea actor ; 1941 condamnat la șase ani închisoare ; evadat 1943 ; înălțimea 1,90 ; ochi căprui adînci ; păr castaniu moale ; sprîncene castanii, bine desenate ; tenul palid ; frunte înaltă ; nasul drept ; gura potrivită ; dantură frumoasă, regulată ; plombă la un molar ; buzele mai curînd subțiri ; bărbia voluntară ; fața ovală ; barba și mustața rasă ; încălțămintea 43 ; se îmbracă elegant și cu gust ; un tatuaj la zece cm. deasupra cotului stîng, spre înafară, reprezentînd un vultur înlănțuit ; diplomă universitară ; cunoaște bine cîteva limbi străine ; nu consumă băuturi alcoolice, excelent trăgător."

Cîteva cartonașe lipite purtau diferite amprente digitale.

Cea de a treia fotografie arăta un cadavru bărbătesc, gol, întins pe o masă de morgă. Fotografia fusese executată cu toată grija cu care se execută asemenea acte de către lucrătorii T.S. Trăsăturile nu erau destul de clare totuşi, deşi obrazul fusese expus în plină lumină atunci cînd se făcuse fotografia. Pe braţul stîng al cadavrului, între cot şi umăr, se vedea o pată mare, întunecată. Sub fotografie era scrisă o dată : 04—07—1945.

Radu Gorun privi cu atenţie cele trei fotografii, citi cu luare aminte cele scrise, se uită din nou la fotografii, apoi îşi pironi privirea întrebătoare în ochii căpitanului.

— Ce înseamnă povestea asta în imagini ? Îmi pare că am mai auzit cîndva de numele acestui individ.

— Pe vremuri a dat mult de furcă poliţiei. Prins în 1941, condamnat şi depus la o închisoare din raza noastră, a izbutit să evadeze după trei ani de temniţă. Timp de aproape doi ani, mai precis pînă în 1945, nu s-a mai auzit nimic de dînsul. Nimic. Nici o urmă. Parcă intrase în pămînt. Chiar şi împrejurările evadării au rămas un mister pînă astăzi. La patru iulie 1945 a fost găsit în starea în care este înfăţişat de fotografia a treia.

— Ce scop ai avut arătîndu-mi aceste fotografii ?

— Ţin să te asigur, cu toată sinceritatea, că am vrut să îţi ofer o compensaţie pentru că nu vei publica pentru un anumit timp faimoasele tale articole.

— Cît timp îmi ceri să-mi agăţ pana în cui ?

— Să zicem, două săptămîni... Numai dacă nu se va întîmpla nimic neprevăzut pînă atunci.

— *Un raport*
— *O hîrtie oficială*

Căpitanul Gorduz nu era un visător şi, cu atît mai puţin, un fatalist. Totuşi, după plecarea reporterului, simţea o apăsare ciudată, însoţită de un soi de neliniştе lăuntrică.

„Golul pluteşte în aer", îşi spuse, zîmbind la gîndul că, fără să vrea, folosise o expresie din ultimul reportaj sportiv al prietenului său. De cînd i se dăduse misiunea de a pune capăt activităţii Marelui Necunoscut, ştia că viaţa îi era în pericol în orice moment.

Gorduz se ridică de la masa de lucru şi se duse la fereastră. Vru să deschidă, larg, geamurile, dar un apel fonic, repetat, îl făcu să renunţe şi se întoarse cu părere de rău la masă. Răsuci butonul interfonului şi izbucni o voce metalică, monotonă:

— Tovarăşul căpitan Gorduz ? Tovarăşul căpitan Gorduz...

— Ce este, Nicoară ?

— Sînteţi aşteptat de tovarăşul maior Glonaru.

— Mulţumesc.

Căpitanul întoarse butonul şi se aşeză pe scaun, dar se ridică imediat şi puse la loc, în dulap, albumul. După ce încuie uşa dulapului de fier, ieşi în coridor.

— Sînt chemat la tovarășul maior Glonaru, tovarășe Bratosin. Înregistrează orice chemare telefonică ce mi s-ar face — spuse el plantonului.

— Voi înregistra orice chemare telefonică, tovarășe căpitan, răspunse plantonul.

Căpitanul Gorduz străbătu coridorul, urcă o scară care ducea la etajul superior și parcurse un nou coridor, spre care dădeau un număr mare de uși. Se opri în dreptul ușii cu numărul 99, își ajustă cu gesturi măsurate ținuta, după care ciocăni. Un glas cu un timbru plăcut, baritonal, rosti o invitație scurtă. Căpitanul pătrunse în încăpere, închise ușa, mai făcu cîțiva pași, se opri și salută.

— Ia loc! — și mîna maiorului Glonaru, albă, fină, însă viguroasă, îi indică un scaun din fața biroului. Raportul mi-a parvenit azi dimineață — reluă el — și mărturisesc că sînt nevoit să-ți cer să-mi faci unele completări. Trebuie să îmi arăți ce se găsește înapoia acestor fraze — și mîna sa bătu ușor peste mapa în care odihnea raportul căpitanului. Un căpitan, însărcinat cu dezlegarea unui caz cum rar se ivesc, merge să aresteze un necunoscut, la debarcarea de pe vas. Este o treabă mult prea măruntă și care nu îndreptățește părăsirea cazului amintit.

Maiorul tăcu și Gorduz simți privirea pătrunzătoare a șefului îndreptată asupra sa.

— Ce legătură este între Birău și Marele Necunoscut?

— Martin Birău, cunoscut mai bine sub numele de Ned Mac Nullty, și-a cîștigat o faimă notorie. Părinții lui, Reghina și Martin Birău, au emigrat prin anul 1910 dintr-o comună din Transilvania.

După ce părinții i-au murit într-un accident, a început să ducă o viață lipsită de orice control. Se pare că Birău, încolțit de poliția federală, a căutat să se facă nevăzut cu primul prilej favorabil. Poliția, descoperind direcția pe care a luat-o, o zi după îmbarcarea lui, ne-a făcut cunoscut acest lucru și noi am luat măsuri.

— Puțin, foarte puțin...

— După cum ați bănuit, prin întrebarea pe care mi-ați pus-o mai înainte, există o legătură între Marele Necunoscut și Martin Birău, alias Ned Mac Nullty. Vă amintiți de arestarea lui Ernst Hartman de acum o lună și jumătate ? Acest individ era un agent al Marelui Necunoscut.

— Din cîte îmi amintesc, Hartman a murit chiar în noaptea ce a urmat arestării sale.

— Exact ! A murit otrăvit. Cum ? Nici pînă astăzi nu se știe. Medicul legist a descoperit la autopsie urme de curara. Din fericire, Hartman a murit cu o jumătate de oră prea tîrziu. Marele Necunoscut a întîrziat.

— Da, cu toate că interogatoriul lui Hartman trebuia să fie luat abia a doua zi, Marele Necunoscut știa aceasta, l-ai vizitat pe Hartman cu o oră înainte de a fi asasinat și i-ai luat interogatoriul neoficial.

— Cele aflate m-au pus pe pista cea bună. Marele Necunoscut trata cu Jobey Carahan ca acesta să-i „împrumute" pe unul din acoliții săi. Carahan l-a trimis pe Martin Birău. Tratativele au fost purtate de Ernst Hartman. Birău urma să instruiască oamenii și să activeze pe teren în calitate de șef operativ.

— Cît se poate de logic, Gorduz, însă eu am o idee. Ce-ar fi dacă Marele Necunoscut nici nu s-ar gîndi să-şi instruiască oamenii, ci, dimpotrivă, ar vrea să se descotorosească de ei ?

— Vreţi să spuneţi că...

— Nimic decît ceea ce am spus. În ultimele patru luni, prin cele cîteva arestări pe care le-ai făcut, i-ai pus destule bețe în roate. În tot acest timp nu ni s-a mai semnalat nici o lovitură. Ori, după aproape patru ani de activitate, ar fi o greşeală ce i-ar aduce prăbuşirea, dacă nu ar căuta să se pună la adăpost. De aici necesitatea chemării lui Birău, al cărui rol ar fi acela de călău şi nu de instructor al bandei.

— În cazul acesta, tovarăşe maior, parcă îmi pare rău că l-am arestat.

— Da, poate că bine supravegheat, ne-ar fi dus în bîrlogul ursului. Dar dacă, lăsat liber, Birău ar fi fost atît de iscusît încît să-i facă pe urmăritori să-i piardă urma ?

Maiorul Glonaru îşi aplecă o clipă capul spre hîrtiile de pe birou, ca sub povara unui gînd ce da să se înfiripe, dar pe al cărui fir conducător nu izbutea să-l prindă.

— Ţi-ai făcut o părere personală, despre Marele Necunoscut, mi-ai spus-o şi mie. M-am gîndit mult la ea şi nu mi se pare imposibilă. Am şi luat măsurile necesare. Cu toate acestea, avem nevoie de fapte şi iar de fapte. Ori, pînă în prezent, avem o mie de prezumţii şi numai cîteva fapte.

— Marele Necunoscut este cea mai sclipitoare inteligenţă pusă în slujba crimei din cîte am întîl-

nit pînă acum. Abil, a izbutit în aceşti patru ani să facă să dispară planul noului port cu obiective speciale, plan care, din fericire, nu mai era de actualitate ; caietele complete cu formula noului produs chimic „ALFA" ; a încercat, fără să izbutească de altfel, să fure cifrul de la o mare unitate militară.

Aproape fiecare din aceste acţiuni au fost urmate de găsirea în locuri izolate a cadavrelor unora din cei care luaseră parte la ele, membrii ai personalului din unităţile unde fuseseră săvîrşite acţiunile respective. Toţi morţi prin otrăvire cu curara.

După părerea mea, Marele Necunoscut nu ar fi un necunoscut pentru noi. Necunoscută ne este numai identitatea lui actuală, locul pe care îl ocupă în societate, paravanul la adăpostul căruia îşi desfăşoară activitatea lui criminală. Posedă o vastă reţea de informatori. Pe unii, din păcate, pe cei mai neînsemnaţi, i-am putut identifica şi aresta. Tot ce am putut scoate de la ei este mai mult decît nimic. O chemare telefonică, un bilet bătut la maşină sînt cîteva din modalităţile de a-şi transmite ordinele. În cazuri mai importante, recurge la o casă a misterelor, cu o vastă sală ca de şedinţe ; o voce venită de undeva din pereţi, sau din tavan, comunică ordinele. Uneori, o maşină mare, de culoare închisă, aşteaptă pe cel convocat, într-un anumit loc, niciodată acelaşi. Şi acestea sînt fapte.

— S-a reîntors sergentul major Ivaşcu, îl întrerupse şeful văzînd cum se aprinde şi se stinge cu intermitenţă un beculeţ roşu de la un mic tablou de pe masa de lucru. Citeşte această hîrtie oficială primită prin curierul special.

Căpitanul Gorduz luă hîrtia cu o oarecare curiozitate, o citi repede, chipul său neexprimînd nici unul din gîndurile care i se învolburau în minte. O reciti apoi, cu băgare de seamă, pe îndelete, vrînd să vadă parcă printre rînduri. O dungă adîncă i se săpă între sprîncene, iar mîna care depuse hîrtia pe masa maiorului tremura abia perceptibil. Nu spuse nici un cuvînt şi se reaşeză în fotoliu.

— Ordinul este clar, rosti maiorul Glonaru. Din cele ce ai citit, ai remarcat, cred, că ţi se lasă libertatea de a alege. Nu-ţi dau nici un sfat. Sînt convins că în această problemă nu ai nevoie de sfaturi. Ai ultimul prilej de a cumpăni încă o dată lucrurile. Fereşte-te de a lua o hotărîre pripită. Este vorba, poate, de viaţa dumitale.

Căpitanul Gorduz îşi înfundă capul între umeri şi numai faptul că îşi mușca buza de jos, arăta cît de grea era cumpăna.

— Ei bine ? — întrebă după un timp maiorul.

— M-am hotărît, tovarăşe maior, răspunse căpitanul Gorduz ridicînd capul. După cum aţi spus, este vorba de soarta, poate de viaţa mea. Primesc !

— Ai timp trei zile pentru predare, spuse maiorul Glonaru înmînîndu-i un plic oficial. Cred că locotenentul major Alcaz este cel mai nimerit să preia cazul Marelui Necunoscut, precum şi toate atribuţiile dumitale.

Cînd fu afară, căpitanul Gorduz nu îşi putu stăpîni un oftat adînc. Părea că o greutate covîrşitoare i se lăsase pe umeri. Se îndreptă cu paşi rari, cu capul plecat, spre biroul său. Cum cobora

scările gînditor, mai să se ciocnească de Ivaşcu de la registratură, care tocmai urca spre etajul superior.

— Vă rog să-mi iertaţi îndrăzneala, tovarăşe căpitan, şi să îmi permiteţi să vă exprim sincerele mele păreri de rău că ne părăsiţi. Vă asigur, vă rog să mă credeţi, că vă vom resimţi lipsa.

Spusele subofiţerului Ivaşcu îl mirară pe Gorduz mai mult chiar decît dacă ar fi trecut pe lîngă dînsul fără să spună nici un cuvînt.

CAPITOLUL AL PATRULEA

— O închisoare
— O clinică de boli nervoase

Peste o jumătate de oră, căpitanul Gorduz înmînă comandantului închisorii o hîrtie oficială. După ce o citi, chemă supraveghetorul şef, căruia îi ordonă să aducă în birou pe cel arestat în ajun. Cînd deţinutul fu adus atît comandantul închisorii, cît şi supraveghetorul şef, părăsiră încăperea.

— Ia loc, Birău! — îl invită căpitanul Gorduz, urmărind apoi atent cum deţinutul se trînti în fotoliul din faţa biroului. Frumoasă vreme, nu?... O ţigară...

Fără să scoată o vorbă, întinse zorit mîna spre portţigaretul oferit de Gorduz. Părea oarecum dezorientat.

— Nu pari bine dispus astăzi. Îmi pot permite să te întreb cum ai dormit astă-noapte ? Regimul închisorilor noastre este oarecum diferit de al celorlalte, nu găsești ?.

Birău mormăi ceva în barbă, ceea ce nu era de loc încurajator și fața i se întunecă. Căpitanul se făcu că nu observă mina lui și prinse să privească afară, atenția părînd să-i fie atrasă de uguitul unor porumbei, ce se lăsaseră din zborul lor lin pe ramurile castanului din fața ferestrei larg deschisă. Cînd aceștia își luară zborul, se întoarse cu vădită părere de rău spre deținut.

„Boboc cu caș la gură" — îl categorisi pe Gorduz, simțindu-se vădit ușurat.

— Așadar, vorbeam despre închisori. Peste opt zile vei fi extrădat și urmarea va fi scaunul electric. Îmi pare rău pentru tine, Birău, dar oamenii de o anumită categorie sfîrșesc, mai devreme sau mai tîrziu, în felul acesta.

Deținutul schimbă țigara dintr-un colț al gurii în celălalt, cu o mișcare rapidă a buzei de jos, performanță care păru că stîrnește admirația căpitanului. Se răsuci enervat în fotoliu și puse o mînă pe birou.

— Sper că nu m-ați chemat pentru a-mi face buletinul meteorologic și nici pentru a-mi zugrăvi viitorul în culori atît de trandafirii ? mormăi el răgușit.

— Ai dreptate, Birău. Nu pentru asta te-am chemat. Fiecare om cu ciudățeniile lui. Uite, cît mă vezi de mare, am uneori toane copilărești. Acum vreo oră, de pildă, m-a cuprins dorul să ascult o poveste și mi-am zis că ești cel mai indicat să mi-o

povestești. Nu ai idee cît de mult mă va interesa. Bunica mea fie iertată...

Gorduz se opri și-l privi inexpresiv pe deținut, dar sub masca aceasta nevinovată pîndea reacția lui Birău. Acesta nu mai înțelegea nimic. „Trăznit", își zise și totuși simțea ceva nedeslușit, ca o vagă neliniște la început. Apoi, încet, încet, cu toate că încerca să se stăpînească, simți un val de furie. Pe obraji i se iviră două pete purpurii și ochii i se îngustară. Strivi țigara în scrumieră cu un gest violent și izbi cu palma în birou, încît echilibrul unei statuiete de bronz fu serios amenințat.

— Să nu ne jucăm de-a pisica cu șoarecele, domnule căpitan ! Nu-mi plac ocolurile. Ce vreți de la mine ? Dați-i drumul !

— Cu toate că nici tonul și nici expresiile nu amintesc politețea unui adevărat gentleman, sînt totuși înclinat să cred că vom putea ajunge la o înțelegere.

Căpitanul Gorduz vorbea calm, ca și cum nu ar fi dat nici o atenție ieșirii violente a gangsterului.

— Spuneam, așadar, că sper să ajungem la o înțelegere, reluă el. În scurt, îmi spui povestea la care rîvnesc și voi vedea ce pot face pentru tine. Nu încerc să-ți trezesc speranțe zadarnice. Îți mărturisesc, însă, că dacă îmi dai urmare sfatului, perspectiva atît de puțin surîzătoare a scaunului electric ar putea fi îndepărtată, poate, pentru totdeauna. Totul depinde de tine. Ce zici ?

„Vulpe bătrînă" — îl caracteriză pentru a treia oară — „trebuie să fiu atent."

— Aveți slăbiciune pentru enigme, domnule căpitan. Nu înțeleg ce vreți de la mine!

— Ce știi despre Marele Necunoscut?

Întrebarea fusese pusă pe un ton indiferent aproape, dar privirea căpitanului sfredelea chipul deținutului. Acesta nu își putu reține o ușoară tresărire, totuși, cînd vorbi, tonul îi era ușor ironic.

— Nu am auzit niciodată de acest nume, mai există și un Mic Necunoscut? Pare un adevărat personaj de basm. Și apoi, drept să vă spun, nu-mi prea plac poveștile de speriat copiii în miez de noapte.

— Regretatul meu prieten, Ernst Hartman, mi-a spus o poveste... Dacă încerci să negi că l-ai cunoscut pe Ernst Hartman, mă văd silit să te categorisesc printre mincinoși și, te rog să mă crezi, atunci vom sta altfel de vorbă.

Căpitanul Gorduz își păstrase tonul calm, oarecum egal, totuși în ochii săi trecu un fulger, care îl prevesti pe deținut că numai de el depindea ca barometrul să se mențină la timp frumos.

— Ceea ce vreau să aflu de la tine este modalitatea care fusese stabilită pentru a te întîlni cu Marele Necunoscut. Nimic mai mult.

— Vă rog să mă credeți că nu știu ce vreți să spuneți, domnule căpitan. M-ați făcut de la început să cred că puteți să faceți ceva pentru mine. Ori, eu o doresc din toată inima, dar, din nefericire, nu pot răspunde decît negativ la cele ce m-ați întrebat, cu toată bunăvoința cu care mă copleșiți.

— Știi, Birău, sînt din ce în ce mai convins că ai fost obișnuit să-ți faci depozițiile numai după ce pielea ți-a fost gîdilată. S-ar părea că numai această

metodă te stimulează și îți creează o dispoziție splendidă pentru mărturisiri.

Sări ca ars din fotoliu. Se dusese toată stăpînirea de sine pe care crezuse că o are pînă atunci.

— Nu veți îndrăzni să faceți aceasta! Legea nu vă permite! De asta trebuie să țineți cont, de vreți, ori de nu vreți! Afară de aceasta, am dreptul să nu răspund anumitor întrebări și să cer asistența unui avocat! Nu sînt un sugaci să mă las intimidat și amenințat. Și... și ca să termin odată, aflați că de la mine nu veți scoate nimic, indiferent ce metodă veți întrebuința!

Sub potopul de cuvinte pe care Birău le debitase pe nerăsuflate, șuierător, cu vinele de la tîmple umflate și ochii ieșiți din orbite, căpitanul Gorduz nici nu clipi.

— Nervii, dragul meu, nervii. Nu-i de mirare cu viața pe care a-i dus-o pînă ai ajuns la această casă de odihnă. Acum te las să te calmezi și voi reveni, poate, cînd vei fi într-o dispoziție mai bună. De altfel, îți mărturisesc deschis, nu pentru tine am venit dar, odată aici, am ținut să-ți mai aud glasul.

După ce spuse acestea, căpitanul Gorduz apăsă pe unul din butoanele de pe birou și supraveghetorul șef își făcu apariția.

— Du leul în cușcă și adu-mi pe 345!

Peste zece minute, gardianul introduse în birou pe deținutul respectiv și, la un semn al lui Gorduz, se retrase.

La intrarea noului venit, care se oprise stingherit la doi pași de prag, căpitanul Gorduz se uită cu un amestec de surpriză și compătimire în același timp la acesta, lăsînd deoparte dosarul pe care-l frunzărise.

— Domnul Ardavani! Asta zic și eu că este o surpriză! Numai pe dumneata nu m-am așteptat să te găsesc aici, deși, dacă m-aș fi gîndit mai bine, aș fi ajuns la concluzia că erai cel mai indicat. Ei, desigur, nu sînt mulți în lumea asta păcătoasă care să se lase închiși pentru a servi aproapelui lor, oricine ar fi acela.

Căpitanul Gorduz părea cît se poate de binevoitor, iar atitudinea sa dezarmantă. De altfel, se adresase deținutului cu „dumneata", părînd că îi poartă o considerație aparte, ceea ce făcu pe Ardavani să prindă puțin curaj. El înaintă șovăielnic, și se sprijini de fotoliul care, cu zece minute mai înainte, susținuse masivitatea lui Birău.

— Pot să vă rog să-mi îngăduiți a sta puțin jos, domnule căpitan? ceru el permisiunea, cu un glas tremurător. Cum căpitanul făcu un gest politicos de încuviințare și invitație în același timp, Ardavani se așeză pe marginea fotoliului.

— Domnule Ardavani, ai fost arestat pentru delict de beție, tulburare a liniștii și manifestări huliganice. În procesul verbal se spune clar că ai consumat, după mărturia ospătarului, de la bufetul Farul, o cantitate de 250 grame votcă, șase halbe de bere cu rom și șapte țoiuri de drojdie. Și erau abia orele nouă dimineața. După această orgie bahică, ai început să faci neprovocat un scandal enorm. La refuzul ospătarului de a-ți mai da de băut, ai urlat ca o fiară în junglă, ai spart o oglindă și ai vrut să încerci rezistența unui scaun pe capul unui alt ospătar, care venise în ajutorul primului spre a te domoli. Ba, mai mult, s-a constatat că nici nu aveai cu ce să plătești consumația. Ori, domnule Arda-

vani, dă-mi voie să-ți spun, între noi numai, că mă îndoiesc că ai băut atîta. Ai aruncat băutura pe jos, deoarece este un lucru ce nu lasă putință de îndoială, și anume, că adepții beției reci, în stadiul în care te găsești dumneata, nu pot suferi mirosul alcoolului... Cît praf ți s-a promis dacă primești rolul ?

Întrebarea venise atît de neașteptată, încît boneta lui Ardavani se rostogoli la picioarele deținutului, în timp ce el continua să-și răsucească mîinile, de parcă ar mai fi avut-o între degete.

— C-c... cred că v-v... vă înșelați — izbuti el să articuleze.

— Nu mă înșel — răspunse tăios căpitanul Gorduz, care lăsă deoparte tonul compătimitor. Este de mirare că un om ca dumneata, căci, după cîte îmi amintesc, posezi diploma unei facultăți teologice și ai fost aproape 15 ani un respectabil om al bisericii, este de mirare, repet, că un om cu calitățile dumitale a încăput pe mîinile acelei făpturi din infern, Marele Necunoscut !

— În viața m-mea...

— În viața dumitale, știu, nu ai auzit de acest nume. Dar să mă ierte prea cinstita dumitale față, ești un mincinos fără pereche. Viciul te-a făcut să-ți părăsești amvonul și să te bălăcești în mocirlă. Bruma de voință și cinste ce ți-au mai rămas s-au topit la perspectiva de a avea, în sfîrșit, praful atît de mult dorit și ai devenit unealtă oartă în mîinile acestui criminal. E adevărat ? Întrebarea plesni ca un bici.

Căpitanul Gorduz se opri o clipă ca pentru a aștepta un răspuns care, însă, întîrzie să vină. Omul

din fața sa se năruiseo aproape, la picioarele fotoliului.

Erau orele 16,30, cînd supraveghetorul șef îl însoțea pe Ardavani în drumul spre celulă.

Odată ajunși, în timp ce deținutul sta încremenit în poziție de drepți, cu fața la perete, supraveghetorul descuie ușa celulei și îi porunci să intre. Apoi trase ușa masivă și vru să o încuie. Ori, acum se întîmplă un lucru de mirare : de trei ori încercă să răsucească cheia, dar broasca părea că refuză să funcționeze. Scoase deținutul din celulă și-l conduse pe un coridor ce părea că nu se mai sfîrșește, pînă la o altă celulă din sectorul superior. După ce zăvorî de data aceasta fără dificultate ușa noului adăpost vremelnic al lui Ardavani, se grăbi să-l caute pe directorul închisorii.

Maiorul Robescu tocmai se despărțea de căpitanul Gorduz, cînd raportă ce se întîmplase.

— Ce celulă ocupă acuma numărul 345 ?

— Celula 121, tovarășe maior.

— Bine ! Ia măsuri să se repare broasca și apoi muți din nou pe 345 în celula sa. Îmi vei raporta de executare !

— Am înțeles, tovarășe maior. Mă voi ocupa personal de acest lucru — răspunse plin de zel și se depărtă.

Căpitanul Gorduz se urcă în mașina comandantului închisorii, pe care acesta i-o pusese la dispoziție. Comunică șoferului adresa sa și nu peste mult timp coborî în fața intrării unui bloc de locuințe de curînd construit.

După ce își schimbă uniforma cu un costum civil, ieși și se îndreptă spre restaurantul unde mînca în mod obișnuit. După primul fel de bucate i se trezi o dorință ciudată. Nu era însă nici o legătură între foamea pe cale de a fi astîmpărată și dorința de a merge la cinematograf, mai ales că, un minut înainte, acesta ar fi fost ultimul lucru pe care s-ar fi gîndit să-l facă.

La o masă, lîngă ușa de intrare, un bărbat care pînă atunci citise ziarul, avînd capul complet acoperit de paginile acestuia, fu nevoit să întoarcă foaia citită. Făcînd această mișcare, i se descoperi o clipă fața. În chiar aceeași clipă Gorduz se hotărî să meargă la cinematograf.

„Așadar Alfons Ghica zis Ginel" — monologă în sine cu satisfacție Gorduz, continuînd să mănînce cu și mai mare poftă.

Peste un sfert de oră ceru plata și ieși din local, fără să se uite la omul cu ziarul. În stradă, după mult timp, își dădu seama că este urmărit. Și dacă o vitrină încărcată cu nimicuri femeiești păru să-i trezească interesul, o făcu numai pentru a verifica dacă un cetățean grăbit, care tocmai îl depășise, nu se oprea să citească o reclamă a oficiului de turism.

După această liniștitoare verificare, căpitanul Gorduz intră în primul cinematograf care i se ivi în cale. Luă un bilet și intră în sală. Bărbatul grav, îmbrăcat sobru, în care căpitanul recunoscuse pe Ginel, intră și el în holul cinematografului, în clipa în care spatele lui Gorduz dispărea după draperia roșie de la intrarea în sală. Liniștit, la rîndul său, se grăbi să intre în cabina telefonică, care se afla în hol și formă un număr.

— Mimi s-a dus la cinematograf... Singură. O voi aştepta la ieşire, pentru a vedea ce program ne facem după spectacol.

Odată telefonul dat, Ginel se instală într-un scaun din hol, desfăşură iar ziarul, pe care îl scosese dintr-unul din încăpătoarele-i buzunare şi păru că se adînceşte în lectura acestuia. Tot gîndindu-se, în timp ce se prefăcea că citeşte ziarul, cît îi va fi de greu să ia urma vînatului în mulţime, după terminarea filmului, luă hotărîrea să cumpere un bilet şi să intre în sală.

Tocmai se aprinsese lumina cînd intră în sala de spectacol, deoarece se terminase jurnalul, dar lui Ginel i se întunecă totul în faţa ochilor. În sala în care de altfel nu erau prea mulţi spectatori, nu se vedea nici urmă a căpitanului Gorduz.

În noaptea aceea, pe la orele 23, doctorul Ştefan Voinescu, directorul clinicii de boli nervoase, conduse pînă la ieşire pe ultimii invitaţi pe care îi avusese la o cină care se cam prelungise. Clinica era situată în afara oraşului, în mijlocul unui parc, împrejmuit de ziduri înalte. Pe lîngă pavilioanele bolnavilor şi anexele cerute de buna funcţionare a clinicii, se mai găseau cîteva construcţii mai noi, în care erau instalate locuinţele personalului.

Apartamentul doctorului Voinescu se afla în clădirea cea mai apropiată de corpul principal al clinicii. În seara aceea doctorul Voinescu sărbătorise în cercul său de invitaţi un sfert de veac de la luarea diplomei. După ce încuie uşa principală, trecu în dormitor, unde începu să se dezbrace cu mişcări

leneşe. Deoarece simţea în toată fiinţa oboseala zilei ce se scursese, dar mai ales a nopţii petrecute în vesela societate a oaspeţilor, scurtă timpul petrecut sub duş şi se grăbi să se vîre în aşternut.

Auzi un bîzîit ciudat, care, în curînd, deveni un huruit destul de distinct. Adormi, întrebîndu-se ce avion se rătăcise în noapte, întrucît clinica se afla mult departe de traseul oricărei linii aeriene.

La nici douăzeci de minute, doctorul Ştefan Voinescu fu trezit.

— Avem ceva important de discutat, spuse o voce în şoaptă, cînd doctorul dădu semne că s-a trezit.

Directorul clinicii avea nervi de fier, căci nu păru de loc surprins de această vizită în puterea nopţii.

— Cum ai pătruns aici ?

— Metode speciale. Nu ar fi fost indicat să trezesc personalul.

Şi stînd aşa, fără să aprindă lumina, cei doi vorbiră un timp îndelungat. De fapt vorbi mai mult ciudatul oaspete, în timp ce doctorul încuviinţa doar, sau făcea o slabă opoziţie, din cînd în cînd, de altfel cu prea puţină convingere.

Urmarea acestei convorbiri fu că doctorul se îmbrăcă în grabă, la lumina lunii, care pătrundea prin ferestrele largi, ale căror draperii grele fuseseră date în lături de vizitatorul neaşteptat.

— Şi acum ?... întrebă doctorul cînd fu gata îmbrăcat.

— Maşina ne aşteaptă la treizeci de metri de poarta clinicii. La întoarcere ia toate măsurile să nu observe nimeni că ai fost plecat.

CAPITOLUL AL CINCILEA

— Idoli cu picioare de lut
— Ceva ce nu știe toată lumea
— Un buletin de știri

Radu Gorun comise sacrilegiul de a se uita la ceas. Se afla de douăzeci de minute în sanctuarul redactorului șef și încă nu știa de ce fusese chemat. La drept vorbind, asculta numai cu o ureche la cele ce îi spunea șeful său, dar atitudinea sa ar fi înșelat și pe observatorul cel mai abil. Era sigur numai că de această dată tovarășul Petrescu perora ceva despre calitățile și defectele unei categorii, din fericire restrînsă, de tineri.

— ... că nu se pot contesta acestui grup de tineri anumite calități, precum am mai spus, dar, din nefericire, defectele sînt atît de numeroase încît le întunecă cu desăvîrșire.

Tovarășul Petrescu se opri și figura sa arăta preocupată. Era ca și cînd ar fi fost în căutarea unui cît mai mare număr de defecte, spre a le enumera în ordinea gravității lor, însoțite de exemplificări concludente, ca să-și întărească temeiul argumentării. Dar Gorun nu fu de loc mirat cînd redactorul șef începu să vorbească despre altceva.

— Este o adevărată reconfortare să citești de la o vreme încoace ziarul nostru și asta datorită unei... lipse. Pare paradoxal, nu ?

Petrescu se uită la tînăr ca pentru a citi pe fața lui efectul celor spuse, însă acesta încetase de mult de a se mai lăsa surprins de zisele șefului său.

— Această lipsă se datorează dumitale, dacă nu mă înșel și cum am mai spus, are efecte salutare asupra gazetei noastre, și, de asemenea, asupra miilor de cititori. Aceștia se văd puși în sfîrșit în posibilitatea de a-și vedea liniștiți și cu spor de activitatea zilnică, în loc să zacă pe undeva cuprinși de boala somnului, în urma lecturii articolelor pe care aveai temeritatea și tenacitatea să le scrii cîteodată.

Redactorul șef tăcu și mușcă scîrbit capătul țigării de foi. După ce o aprinse, se uită părinteşte la Gorun, care iar nu mai înțelegea nimic.

— Prietenia de pildă, înnodă iar firul peroraţiei tovarășul Petrescu, este unul din cele mai rare și frumoase sentimente. Oricît de slab elev ai fi fost la școală și tot îți mai amintești despre „De amicitia". Minunat tratat despre prietenie și care o definește în chip sublim. De la aceasta ar avea multe de învățat prietenul dumitale, căpitanul Gorduz și... cerul îmi este martor, te compătimesc din suflet, tovarășe Gorun.

Din nou se opri redactorul șef, fără a se uita de această dată la Gorun. Urmărea cu o atenție studiată acele ceasornicului său enorm, pe care îl scosese din buzunarul vestei. Această nevinovată îndeletnicire dădu, în sfîrșit, prilejul lui Gorun să intervină.

— Nu știu dacă este cazul să mă compătimiți, tovarășe Petrescu, dar știu că ați adus o acuzație unui prieten de-al meu.

— Exact le ceea ce m-am așteptat! Pripeală, patimă... Caracteristici nedorite, dar, din nefericire, atît de răspîndite în primăvara vieții. Trebuie să

mărturisesc, cu toate acestea, că ieşirea dumitale te onorează, tovarăşe Gorun. Dar pentru a admite că am greşit, cum explici dumneata conduita pe care o are căpitanul Gorduz faţă de bunul şi nedespărţitul său prieten Radu Gorun ?

— Nu îmi amintesc ca în relaţiile de pînă acum, dintre mine şi Gorduz, să existe un moment măcar în care comportarea lui faţă de mine să poarte pecetea unei umbre de nesinceritate.

— Cum explici că prietenul dumitale, căpitanul Gorduz, îşi părăseşte funcţia pentru a pleca în străinătate ?

Reporterul era de-a dreptul uluit. Peste cîteva minute, motocicleta şefului său îl ducea în viteză spre sediu. Nu ceruse voie redactorului şef să se servească de motocicletă. Procedase astfel în numeroase rînduri, cînd situaţia impusese o acţiune mai rapidă, fără ca Petrescu să se supere, atunci cînd îi mărturisise după consumarea faptului. Dar, de cele mai multe ori, nici nu-i mai spunea după aceea. Peste cîteva minute intră val-vîrtej în biroul căpitanului Gorduz şi se propti cu un aer războinic în faţa acestuia.

— Ce-i cu tine ? Ai aerul de parcă ai vrea să strîngi pe cineva de gît !

— Şi mă întreb de ce nu o fac ! răbufni reporterul aruncîndu-se în fotoliul din faţa biroului.

Gorduz îl privea amuzat. Ştia ce vînt îl adusese la dînsul şi îi aşteptase vizita.

— Sînt diferite metode pentru calmare, dragul meu. Principalul este ca metoda să aibă efect rapid şi salutar.

— Salutar ar fi numai răspunsul tău — replică reporterul, pe care ironia prietenului său îl mai răcorise. Începu să se simtă niţel caraghios.

— Ce să-ţi răspund ? Ar trebui să mă întrebi mai întîi.

— De ce nu mi-ai spus că pleci ?

— Numai atît ? — exclamă Gorduz cu o mirare bine jucată. Uite, îţi spun acuma, plec. Şi nu te-am anunţat pentru că nu am putut face altfel. Plecarea mea trebuia anunţată numai cînd ar fi fost un fapt îndeplinit. Ştirea va apărea în ziare abia mîine dimineaţă, iar eu părăsesc ţara încă în noaptea asta.

— Înseamnă că îţi este frică.

— Sînt om şi care om nu îşi teme pielea cînd este vorba de Marele Necunoscut ? Această plecare îmi este de o mie de ori binevenită.

— Îţi dai seama că plecarea, în situaţia ta, seamănă mai mult a fugă ?

Reporterul nu mai era furios. Încerca numai o amărăciune, care îl copleşea tot mai mult. Îşi simţea sufletul îndurerat şi privea în gol, căutînd să-şi oprească un nod ce da să i se urce în gît. Gorduz urmărise jocul sentimentelor, care se oglindeau pe faţa prietenului său şi văzu că mersese prea departe.

— Cînd ai plecat acum trei zile de la mine, nici eu nu ştiam. La cîteva minute după ce ne-am despărţit, am fost chemat la raportul maiorului Glonaru. La sfîrşitul întrevederii, mi-a înmînat un ordin în care mi se punea în vedere că eram trimis în străinătate pentru specializare, pe o perioadă de doi ani. Mi s-au dat trei zile pentru a preda şi termenul se încheie astăzi, astfel încît în noaptea aceasta tre-

buie să plec. Cazul Marelui Necunoscut a fost preluat de locotenentul major Alcaz, pe care îl cunoşti.

Căpitanul Gorduz tăcu şi se uită drept în ochii reporterului. Acesta, pe măsură ce asculta explicaţia simplă a căpitanului, simţea cum i se lua de pe suflet toată greutatea şi cum îi renaşte încrederea. Era fericit că Ioan Petrescu nu avusese dreptate. Se simţea ruşinat de ieşirea pe care o avusese cu cîteva minute mai înainte şi îi era recunoscător totodată prietenului său că o trecuse cu vederea. Cu chipul luminat, strînse mîna lui Gorduz.

— Te rog să mă ierţi, rosti el simplu şi viguroasa strîngere de mînă cu care acesta îi răspunse la a sa îi arăta că prietenul nu-i purta nici un resentiment. Sper că îmi dai voie să te conduc — reluă el. Un interviu în ultimele minute dinaintea plecării şi o fotografie în uşa avionului, ce zici ?

— Mă voi despărţi de ziarist şi de prieten aici, în birou. Plecarea mea trebuie să se facă fără surle şi fără tobe. Aşa sună ordinul.

— La ce oră decolezi ? Cel puţin acestea socot că mi le poţi destăinui. Voi fi mai mut decît mormintele dezgropate de profesorul Zangopol.

— Nici asta nu pot să-ţi spun.

— Văd că nu am încotro şi că trebuie să mă mulţumesc cu mai puţin decît nimic. Ordinele pe care le-ai primit te fac mai misterios decît Marele Necunoscut. Dar, fiindcă veni vorba despre acesta, dacă pleci înseamnă că sînt dezlegat de obligaţia de a nu publica nimic despre el, nu-i aşa ?

— Dimpotrivă ! Condiţia stabilită rămîne în picioare. De altfel, nu mai ai mult de răbdat. Au trecut trei zile din cele două săptămîni de aşteptare.

— Știi ce înseamnă aceasta ? Nici mai mult nici mai puțin, decît că în redacția celei mai răspîndite gazete din județul nostru se va dezlănțui un război crunt, care, deși va dura numai două săptămîni fără trei zile, va lăsa cu mult în urmă războiul de treizeci de ani. Ce, crezi că tovarășul Petrescu mă va lăsa așa, cu una, cu două ?

— Data trecută, cînd ți-am cerut să-ți pui pana după ureche la odihnă, ți-am promis și ți-am dat...

— Neuitatul prilej de a mă uita într-un album — îl întrerupse reporterul cu ironie.

— Da, ți-am arătat un album — răspunse netulburat Gorduz. Acuma, însă, îți voi oferi unul din rarele momente în care vei putea încerca să faci puțină gimnastică mintală. Ai auzit de Amies Fullin ?

— Numele îmi pare cunoscut. Fullin... Amies Fullin... Da, da... mi se pare că am găsit. Nu se numește astfel chirurgul acela, care a făcut vîlvă acum cîțiva ani, printr-o comunicare la Asociația medicilor ? Era vorba, pe cît îmi aduc aminte, despre noi metode în chirurgia estetică, despre grefe etc., etc. Fullin a fost acum vreo patru ani și în țara noastră, iar cîteva zile a stat și în orașul nostru.

— Asta o știi tu și o știe toată lumea. Ceea ce nu știi tu, ci numai puțini muritori, este un fapt nu lipsit de importanță.

— Moartea lui ? se grăbi Gorun.

— Moartea lui ? Din cîte știu, nu mai departe de săptămîna trecută era pe plaja din Miami.

— Atunci ?

— Este vorba de dispariția lui.

— Dispariția lui ? ! Parcă spuneai că se însorește la Miami...

— Te-ai pornit ca urîaşa rotativă a ziarului „Drum Nou". Cine îţi spune că a dispărut de o săptămînă încoace ? Aceasta s-a întîmplat cu mult mai înainte. Despre dispariţia lui nu ştim decît noi, cei de la securitate şi, cu începere din acest moment, şi un anumit reporter sportiv.

— Sînt numai urechi.

— La 16 mai 1945 celebrul chirurg a sosit în oraşul nostru unde, aşa după cum ştii, a stat cîteva zile. La 20 mai trebuia să plece în Turcia. Avea o cabină reţinută pe un vas turcesc şi paşaportul vizat de plecare. Ori, doctorul nu s-a mai îmbarcat în ziua aceea şi nici în cea următoare, pentru bunul motiv că la 20 mai a dispărut. Toate cercetările au rămas fără rezultat. Dar aceasta nu constituie totul. Un alt fapt ciudat s-a întîmplat în noaptea de douăzeci spre douăzeci şi unu mai. De la spitalul numărul unu au dispărut, de la secţia de chirurgie, o serie de ustensile şi instrumente. Nici o urmă, nici cel mai mic indiciu. Lucrase o mînă de adevărat maestru. După zece zile, celebrul chirurg a apărut la hotel, venind pe jos. Cînd poliţia a fost înştiinţată de această reapariţie, locotenentul Precup s-a deplasat la hotelul *Continental*. Amies Fullin părea extrem de obosit şi foarte nervos. Era neras de mai multe zile şi avea cearcăne în jurul ochilor. Nu a răspuns la nici o întrebare şi nu a vrut să dea nici o declaraţie. În seara aceea chiar a plecat cu avionul în Turcia.

— Şi de ce îmi spui mie toată această istorie ?

— Ai uneori momente cînd eforturile tale cerebrale aduc cumva cu un proces de gîndire. Nu e părerea mea, se grăbi să adauge Gorduz. Am redat

întocmai cuvintele șefului tău care, într-o zi de bună dispoziție, a încercat să te laude în felul lui...

Cei doi prieteni se despărțiră simplu, fără cuvinte de prisos și numai ultima lor strîngere de mînă în pragul biroului arăta golul pe care-l lăsa plecarea neașteptată în sufletul amîndurora.

În seara aceleeași zile, Gorun trecu pe la ziar și întrebă de tovarășul Petrescu. Simțea nevoia să stea de vorbă cu el. Un coleg îi spuse că Ioan Petrescu plecase de o jumătate de oră, dar îi lăsase un plic pe masă. Curios, Gorun intră în biroul său, și, fără să se așeze, luă plicul de pe masă și îl desfăcu în grabă.

Dacă la vorbă era lung, în schimb în scris redactorul șef era scurt, aproape lapidar.

„Buturuga mică..."

I.P.

— Răstoarnă carul mare — întregi Gorun începutul proverbului care alcătuia biletul lăsat de redactorul șef.

După ce puse biletul în sertarul biroului, Gorun încercă, fără succes însă, să schițeze punctele principale ale unui articol cu subiect sportiv. După o jumătate de oră renunță și se duse la clubul ziarului, care se găsea în același corp de clădire. Nu luă parte la distracțiile celorlalți, ci rămase izolat la o masă de lîngă aparatul de radio, unde nimeni nu-l tulbură.

Erau aproape orele douăzeci și trei. Tangoul executat de orchestră străbătea languros din difuzorul aparatului de radio. Vocea cîntăreței se alătura instrumentelor.

Gorun se gîndea că ar fi fost mai bine să se ducă acasă, să se culce, cînd vocea cîntăreței se stinse brusc. În locul ei se făcu auzit glasul crainicului, care începu să transmită ultimele ştiri ale zilei.

Primele evenimente anunţate nu deşteptară prea mult interesul lui Gorun cînd, deodată, rămase înlemnit, nevenindu-i să creadă ştirea pe care o auzea :

„Un avion bimotor s-a prăbuşit în Marea Neagră la orele douăzeci şi două şi cinci minute, la numai cinci minute de la decolare. Avionul avea, în afara personalului navigant, un singur pasager la bord".

CAPITOLUL AL ŞASELEA

— Un şofer amator
— O cabină telefonică
— Un inspector de poliţie

Nicăieri altunde va timpul nu îşi tîrîie paşii mai anevoie ca într-o celulă, unde secundele de inactivitate în aşteptarea unui ceva, indiferent ce, numai să se întîmple, par a spînzura în aer.

Apoi mai sînt gîndurile. Gîndurile care se furişează tiptil, tiptil, răzleţe, alteori năvălind roi, de parcă simţi că ţi se clatină pămîntul sub picioare. Capul dă să-ţi plesnească, neîncăpător, încît şocul pe care ţi-l dă aruncarea bezmetică pe patul celulei

este gestul salvator, care te împiedică să-ți zdrobești capul de pereți.

Și Birău, cu toată îndelungata lui experiență și cu tot antrenamentul de a sta singur între pereții unei celule, trecu totuși prin toată această stare, așa cum mai trecuse și în alte rînduri.

Un zgomot ?!... Ceva nedefinit mai întîi, care se desluși apoi ca un ușor ciocănit, undeva, într-un perete. A fost aevea, sau creația creierului ?

Birău nici nu mai respiră un timp, apoi sări din pat în mijlocul celulei, unde rămase crispat, cu urechea la pîndă, din nou cu răsuflarea oprită.

Toc ! Toc ! Toc ! — Trei lovituri scurte în peretele de care era rezemat patul. O săritură și deținutul, cu inima bătînd să-i spargă pieptul, se lipi cu urechea de perete.

Nu se mai auzea nimic. Un minut... două... o veșnicie.

Birău își luă inima în dinți și riscă un răspuns.

Din nou corespondentul necunoscut își începu activitatea. Acum ciocăniturile continuară cu regularitate. Urechea lui Birău, deprinsă cu alfabetul internațional al închisorilor, descifra cu ușurință mesajul. În frazele scurte, telegrafice, pe care le recepționa începu să-și întrezărească viitorul din nou în culori trandafirii.

Brusc, așa cum începuse, mesajul încetă. Birău ciocăni un „am înțeles" și începu așteptarea. O așteptare plină de încredere, calmă, a unor evenimente al căror curs era acum știut.

La orele zece, supraveghetorul șef îl scoase pe Birău din celulă. Coridoare... urcări și coborîri... un șir de încăperi... Un ultim prag, un prim pas într-un

gang și Birău își umplu lacom plămînii cu aerul proaspăt.

Capătul gangului, către ieșire, era astupat de o dubă masivă, fără ferestre, pe care ai fi luat-o după înfățișare drept o nevinovată mașină de transportat produse alimentare.

Supraveghetorul descuie ușa dubei, făcîndu-i un semn poruncitor de a urca. Interiorul dubei era tăiat prin mijloc de un culoar îngust, care despărțea cîteva boxe dispuse de o parte și de alta. Boxele erau formate din bare groase metalice, plantate destul de des, încît spațiul dintre ele permitea să treacă grosimea unui braț.

Toate boxele erau goale. Birău fu introdus în prima boxă din dreapta ușii și supraveghetorul șef răsuci cheia în broască. Făcu această operație repede, cu gesturile mecanice ale unui om cu o practică îndelungată. Peste cîteva momente, deținutul rămase singur și ușa dubei fu închisă pe dinafară. Un claxon trezi ecoul gangului, porțile scrîșniră în balamale și mașina se urni din loc.

Duba, după cîteva ocoluri, o luă pe o șosea largă, asfaltată, care lega localitatea unde se afla închisoarea de centrul orașului de reședință. Lîngă șofer se găsea supraveghetorul Roșu, care însoțea valorosul transport. Calm, desfăcu un ziar și îl deschise la pagina unde se găsea rubrica sporturilor. În momentul cînd Roșu, închizînd ziarul, spuse șoferului : „acum e rîndul meu, Vasile", acesta făcu binișor loc la volan lui Roșu, atrăgîndu-i mai întîi atenția asupra ținerii mașinii pe direcție și asupra presiunii piciorului pe accelerator.

— Nu uita, tovarășe Roșu, că ești la a treia lecție practică. Privește drept înainte pe direcția mijlocului radiatorului. Nu te agăța cu disperare de volan ca de un colac de salvare. Ia o poziție firească. Nu te încorda ca și cînd te-ai aștepta să-ți cadă o cărămidă în cap și nu apăsa pe accelerator de parcă ai vrea cu tot dinadinsul să răzbați prin podeaua cabinei.

Din fericire, șoseaua era puțin circulată în ziua aceea și se preta de minune la lecțiile de conducere. Roșu, elev sîrguincios și ascultător, nu ieșea din cuvîntul profesorului. Ocoli chiar cu o oarecare siguranță o căruță, ceea ce îi atrase o aprobare sinceră din partea lui Hortopan.

Ajunși la marginea orașului, Hortopan se gîndi că era timpul să treacă la volan, cînd Roșu acceleră brusc și o porni amenințător spre o stație de autobuz, nedată încă în folosință, de pe marginea trotuarului stîng. Cînd fu aproape de ea, făcu un viraj brusc spre a o evita și frînă la doi pași mai încolo, cu o apăsare deznădăjduită pe pedala frînei. Șocul îl făcu pe Hortopan să încerce cu nasul rezistența parbrizului, după care, cu toată stăpînirea de sine de care dăduse dovadă pînă atunci, nu se putu opri de a invoca papucii nu știu cărei rude foarte apropiate cu mama tuturor neisprăviților din lume.

Calmat oarecum, își pipăi nasul, ce se dovedise tot atît de rezistent ca și securitul parbrizului și se întoarse spre Roșu, care încremenise cu mîinile pe volan.

— Ceea ce îți lipsește dumitale, tovarășe Roșu, este tocmai dibăcia și sîngele rece. Fără ele nu ai să fii niciodată un șofer mai de doamne-ajută. Asta

e convingerea mea de nezdruncinat. Dacă în locul cioatelor noduroase pe care ai îmbrăcat haina ai avea mîini ca toți oamenii ; dacă nu ai avea o tonă de plumb legată de butucii care îți țin loc de picioare, fără îndoială că într-o sută de ani de aici înainte ai avea toate șansele să conduci un dric cu patru cai. Cît pentru a stăpîni o mașină, apoi pentru asta îți mai trebuie să ai și ceva în plus în colivie — încheie Hortopan, făcînd un gest grăitor cu degetul arătător la frunte.

Roșu bîigui un lung șir de scuze și se grăbi să cedeze locul la volan lui Hortopan, care se căzni un timp să pornească motorul, al cărui carburator se înecase cu benzină. Într-un tîrziu, duba porni lin, apoi își mări viteza, pentru ca să dispară imediat după o cotitură, lăsînd în urmă stația de autobuz, care scăpase ca prin minune nevătămată de manevra stîngace a supraveghetorului.

Era o stație de autobuz cu un adăpost pentru călători și cu o cabină telefonică în interiorul ei. Atît părțile de sticlă ale stației, cît și cele ale cabinei, erau date cu un strat gros de vopsea, lucrările de finisaj fiind întrerupte de cîtva timp.

De-abia dăduse duba colțul și ușa cabinei telefonice se deschise, lăsînd să iasă un bărbat în uniformă de deținut, fără căciușe și în care, toți care îl văzuseră mai înainte, ar fi recunoscut pe Birău. În același moment, în fața stației de autobuz stopă o mașină, lipindu-se de trotuar. Șoferul coborî și se duse în față unde începu să controleze bara de direcție.

Fu problemă de secunde ca evadatul să țîșnească afară din stație, concomitent cu deschiderea porti-

erei de către șoferul care își reluă locul la volan, și să sară în automobil. Aproape în aceeași clipă, mașina demară și în curînd lăsă în urmă stația de autobuz.

— Găsești haine în valiza din dreapta dumitale. Îmbracă-le repede !

Vocea era adîncă, puțin răgușită. Pasagerul nu așteptă să i se spună de două ori. Peste un sfert de oră mașina își încetini mersul, vîră scurt, avu un șoc ușor de parcă s-ar fi proptit cu bara de protecție de ceva rigid, stopă cîteva secunde, fără să stingă motorul, după care își reluă mersul cu viteza redusă, roțile rulînd pe prundișul unei alei și opri din nou după cîțiva zeci de metri.

— Vei intra în casă ; vei urca la etajul doi ; vei străbate holul și apoi vei intra în camera situată drept în fața scării. O vei recunoaște ușor, căci este singura cameră cu o ușă cu două canaturi. Nu va fi nevoie să bați. Ești așteptat. Odată intrat ți se va spune ce ai de făcut. Încă ceva : ușa nu are mîner. Vei apăsa pe butonul roșu și ușa se va deschide.

Se auzi un țăcănit scurt și portiera mașinii se deschise. Birău coborî fără grabă și, în timp ce mașina se îndepărta pe alee, aruncă o scurtă privire în jurul său. Se găsea, fără îndoială, în fața unei intrări de serviciu. Era o clădire masivă, cu două etaje, cu linii și detalii care vădeau nu numai fantezia arhitectului, ci și o îmbinare a stilului elin cu cel roman. I se ghicea în față intrarea cu peron, treptele de marmură, colonadele și ușile masive, sculptate.

Calm, de parcă ar fi fost la el acasă, deschise ușa ce îi fusese indicată de ghidul său necunoscut și pă-

trunse în clădire. Călcînd pe un covor moale și gros, străbătu un coridor în care se deschideau mai multe uși, urcă o scară aidoma oricărei scări de servici din majoritatea clădirilor mari, care îl conduse pînă la al doilea etaj. Aici se găsi într-un hol semicircular. Fără să stea pe gînduri, se îndreptă spre ușa cu două canaturi, despre care i se vorbise și zări imediat butonul roșu, ca al unei sonerii, pe care apăsă. La cîteva secunde după ce își ridică degetul de pe buton se auzi un bîzîit înfundat și cele două canaturi lunecară tăcute în dreapta și în stînga.

Da îndată ce păși în încăpere, canaturile se împreunară fără zgomot.

Era o cameră vastă, de formă dreptunghiulară și fără ferestre. Lumina venea din tavan, becurile fiind iscusit ascunse de numeroase aplicații arhitecturale. În mijlocul camerei, de-a lungul acesteia și perpendicular pe intrare, se găsea o masă lungă, acoperită cu un postav verde, înconjurată de un număr corespunzător de scaune cu spătar. În capătul opus intrării, la mai puțin de un metru de masa cea lungă, se găsea o altă masă, pătrată, la care ar fi putut sta cel mult două persoane una lîngă alta și care părea mai înaltă decît prima, datorită unui podium cu două trepte, pe care era instalată. Cei doi pereți care formau laturile mari ale dreptunghiului erau acoperiți pînă sus de rafturi pline cu tomuri groase de diferite mărimi, majoritatea legate în piele. Șirurile de rafturi erau întrerupte, aproape douăzeci de centimetri, la o distanță ce corespundea cu jumătatea intervalului ce separa cele două mese. Pe peretele care forma latura din fund a încăperii se

găsea, exact la jumătatea lui, un tablou în ulei, în ramă masivă, aurită, cu multe încrustații. Tabloul înfățișa un bărbat cu barbă mare, căruntă, cu un aer mai mult venerabil decît impozant, în mărime naturală, înveșmîntat într-un costum grecesc antic.

Toate acestea Birău le observă dintr-o privire. Ochiului său experimentat nu-i scăpă nici că rama tabloului era lipită în întregime de perete, latura de jos atingînd nivelul mozaicului cu desen antic, care forma podeaua încăperii, și nici privirea ciudată a bărbatului din antichitate, vie, care parcă scruta pe cel din fața sa.

Brusc lumina se stinse. Un întuneric de nepătruns îl înconjură. Imediat un fascicol puternic de lumină venit de deasupra tabloului îl orbi cu intensitatea razelor.

— Nu mișca !

Gangsterul rămase stană de piatră și numai ochii îi clipeau des, din cauza luminii puternice.

— Întoarce capul ! Încă puțin. Destul ; vreau să-ți văd profilul.

Reflectorul se stinse tot atît de brusc cum se aprinsese. Din nou întuneric beznă. Un zgomot ușor, mai mult un fîșîit, ca o frecare, apoi o ușoară izbitură amortizată zgudui podeaua de mozaic. Lumina se aprinse din nou și Birău nu-și putu reține o mișcare de uimire.

Se afla în alt loc. Căci în afară de cele două mese și de scaune, nu mai exista nimic din ce fusese mai înainte. Încăperea se mai micșorase. Pereții laterali, cît și cel opus intrării, erau acum lipsiți de orice podoabă, vopsiți în ulei vernil. Rafturile cu cărți, tabloul, dispăruseră. Numai tavanul, podeaua

și peretele în care era ușa cu canaturi rămăseseră ca mai înainte.

— Și pentru dumneata, ca și pentru toată lumea, se auzi vocea, apăsînd cuvintele ca pentru a sublinia o stare de fapt, astfel și numai astfel va arăta de aici înainte această încăpere. Unei regretabile defecțiuni tehnice îi datorezi faptul că ai văzut ceea ce nu era de văzut nici pentru dumneata. De acum înainte vei intra prin garaj, ori de cîte ori vei fi planificat să vii la mine. Drumul îl vei cunoaște datorită planurilor pe care ți le voi pune la dispoziție.

Glasul gazdei nevăzute tăcu, ca și cum cel care vorbise era în căutarea unei modalități de a trece la probleme mai importante.

— Pentru prima dată — reluă vocea — un om al legii este bine venit aici. Și parcă observînd mirarea lui Birău, care nu își putu înfrîna o ușoară tresărire și o întoarcere reflexă a capului, continuă :

— Nu te mira. De dumneata vorbesc, căci de astăzi înainte ai o nouă identitate. De acum încolo ești pentru toată lumea mister Jasper Flint, inspector de poliție. Ai fost trimis de către această instituție pentru a lua legătura cu organele de securitate. Vei colabora cu securitatea pentru prinderea și conducerea în țară a gansterului a cărui piele ai părăsit-o de cum ai intrat în această încăpere. Ardavani va avea praful, îl merită popa. Te-am observat atent. Va trebui să-ți faci unele mici retușuri, ca să semeni ca un frate geamăn cu inspectorul. Scurtarea și subțierea sprîncenelor, prin depilarea lor parțială : o foarte ușoară ridare a cozii ochilor și un ușor tuș la baza orbitelor, într-o nuanță castanie,

cu cîteva fire argintii la tîmple ; mustața complet rasă. Nu uita ! Vei mesteca în permanență gumă. Aceasta îți va menține mușchii feței într-o continuă mobilitate, astfel încît trăsăturile să-ți fie greu de fixat, de către vreun eventual observator. Vei avea de-a face cu securitatea și nu cu redactori. Altă dată să fii atent. Nu-ți iert purtarea prostească, copilărească, prin care te-ai lăsat prins. Vei vorbi românește, ești doar de origine română. Bunicul lui Jasper Flint se numea Cremene. Și acum, glasul ! Vorbește ceva !

— Vă salut, mister ! ... Cum vă cheamă ? ... Iertați-mă, nu v-am reținut numele cînd v-ați recomandat ... Îmi pare bine că vă cunosc. Ce mai faceți ? ... Mă numesc Jasper Flint, inspector al poliției federale.

Bărbatul cu noua identitate vorbea calm, cu un puternic accent străin, un ușor ton ironic marcînd expresiile uzuale pe care le rostea, de parcă această convorbire cu peretele din față l-ar fi amuzat.

— ... și sînt fericit că vom lucra împreună. Nu mă îndoiesc că sub ...

— Destul ! Ascultă cu atenție !

În încăpere răsună un glas foarte asemănător cu al noului Jasper Flint, care rosti un oarecare număr de fraze fără însemnătate.

— Ne-am gîndit la toate, reluă glasul necunoscutului. Aceasta este vocea adevăratului Jasper Flint, imprimată pe bandă de magnetofon. Ai remarcat, cred, timbrul, este ca al dumitale, numai debitul este ceva mai lent, cu unele mici ezitări. Pentru oamenii mei vei fi „numărul doi", „Cremene", sau

cum voi găsi eu de cuviință, în funcție de oamenii cu care vei lucra.

În instrucțiunile de pe masă este prevăzută modalitatea cu care mă poți găsi, ori să intri în legătură neplanificată cu mine. În rest ascultă și execută. Orice inițiativă proprie, neconformă cu planurile mele, se pedepsește.

— Și la Jobey Carrahan era statornicită aceeași lege. Nu veți înregistra nici o încălcare a ordinelor pe care le voi primi.

Noul inspector vorbise de data aceasta rostind cuvintele cu glas, ton și cadență, cît mai aproape de cele pe care le auzise reproduse pe bandă de magnetofon.

— Foarte bine ! Acum glasul, accentul și cadența au fost bune. În continuare, înregistrează cu luare aminte ceea ce îți spun. Ai debarcat oficial azi dimineață de pe vasul *Blue Bird*. Întîrzierea debarcării se datorează unei litiaze urice, boală de care suferă adevăratul Jasper Flint.

Toate formele ți-au fost îndeplinite de către mister Smeaton, comisarul vasului. Bagajele ți-au fost aduse la hotelul *Continental*, în camera 145, care ți-a fost reținută.

Diseară vei cina, după spectacol, cu miss Rotello. O cunoști și ești invitatul ei. Te va aștepta la orele douăzeci și două și treizeci de minute la restaurantul hotelului. Vei avea grijă să îi trimiți, în cabină, un buchet de flori, cu cartea dumitale de vizită. Întîlnirea cu miss Rotello este o garanție a identității dumitale. Mă refer în special la cina de la restaurant, căci trebuie să știi, oamenii de pe aici sînt bănuitori.

Memorează planul ce poartă numărul doi. Reprezintă partea care te interesează din clădirea în care ne aflăm. De asemenea planul intitulat numărul unu. Cînd pleci toate planurile rămîn pe loc, așa cum le-ai găsit. Nu îți vei lua nici o notiță.

Vocea se stinse brusc și Jasper Flint rămase singur.

CAPITOLUL AL ȘAPTELEA

— Obiectivul nr. 1
— Un semnal de alarmă
— Lumini și umbre

A doua zi, la orele douăzeci, Jasper Flint păși pragul sălii în care fusese primit în ajun. De îndată ce canaturile ușii glisante se închiseră, se făcu auzită vocea.

— Raportează-mi întrevederea de azi dimineață cu maiorul Glonaru.

— De la bun început am avut impresia că toată convorbirea se înregistrează.

— Știu asta, era firesc, continuă!

— De îndată ce mi-am spus numele, maiorul Glonaru, fără să pară mirat, m-a invitat cu un gest plin de amabilitate să iau loc. I-am prezentat hîrtiile mele.

„Vă sînt dator o explicație, domnule maior", am spus.

„Dacă considerați că trebuie să-mi explicați de ce ne cunoaștem atît de tîrziu, consider că nu este cazul. Mister Smeaton, comisarul vasului *Blue Bird*, mi-a comunicat, deja, din însărcinarea dumneavoastră, că ați fost bolnav, precum și data probabilă a debarcării dumneavoastră, dată care a coincis cu ziua de ieri cînd v-ați prezentat la hotel.

L-am arestat pe Mac Nullty și, în așteptarea prezentării dumneavoastră, l-am depus în una din închisorile noastre. Pe cînd era transportat spre a fi supus cercetărilor, a evadat. Supraveghetorul Roșu, a cărui complicitate la evadare a fost dovedită, a fost arestat, iar mîine dimineață la orele zece urmează să îi luăm un interogatoriu, în prezența dumneavoastră.

Unul din punctele care trebuiesc lămurite este acela de a-mi explica cum de nu l-ați recunoscut pe Birău-Mac Nullty pe bordul vasului *Blue Bird*, și cum v-ați gîndit să vă desfășurați activitatea".

— Ce te-a făcut să crezi că ar fi fost instalat un post de ascultare, sau că se înregistra convorbirea pe bandă ? — întrebă vocea necunoscutului.

— Faptul că maiorul Glonaru, în timp ce vorbea, își plimba mîna stîngă, din cînd în cînd, pe marginea dinspre el a biroului, oprindu-se uneori asupra unor porțiuni, ca și cum ar fi manevrat un tablou de control.

— Nu te-ai înșelat. A fost și una și alta. Convorbirea pe care ai avut-o cu maiorul Glonaru a fost înregistrată pe ambele căi. Una din benzi mi-a

parvenit acum o oră. Vei asculta, înregistrat pe bandă, restul convorbirii. În cazul cînd, din vreun motiv tehnic, o parte a discuţiei nu a fost înregistrată, ceea ce este aproape exclus, vei face la urmă completările necesare.

„...Nu l-am recunoscut pe Mac Nullty în timpul călătoriei, pentru că m-am îmbolnăvit din primele zile petrecute pe bord. Nu am părăsit patul decît alaltăieri. Ieri mi s-a permis de către medic să părăsesc vasul, ceea ce am făcut. Comisarul bordului, mister Smeaton, la cererea mea a venit de cîteva ori în cabina pe care o ocupam. Întrebat despre individul urmărit, mi-a răspuns prima dată că nu are nici un indiciu că Mac Nullty s-ar afla pe bord. A treia oară, cu două zile înainte ca vasul să ancoreze în portul dumneavoastră, mi-a mărturisit că a reuşit să identifice pe cel căutat în persoana unui anume John Cluceru. Totodată mi-a cerut instrucţiuni. I-am spus lui mister Smeaton să ia legătura cu dumneavoastră. Ştiam că eraţi în posesia înştiinţării poliţiei asupra probabilităţii încercării lui Mac Nullty de a se strecura în ţara dumneavoastră. Cunosc amănuntele arestării acestuia, însă evadarea constituie pentru mine o surpriză neplăcută.

Poliţia federală a avut numai informaţia că Birău va căuta să fugă pe un vas care se va îndrepta spre România, dar nu ştia pe care vas. Cu toate că orice vapor care urma să plece a fost pus sub supraveghere, omul nostru a reuşit să se strecoare pe *Blue Bird*. Eu m-am îmbarcat din întîmplare pe acelaşi vas cu cel urmărit, fiind primul vapor a cărui plecare coincidea cu data şi cu ţinta călătoriei mele.

Ultima întrebare, mi se pare, privea modul în care consider să lucrez aici, pentru a grăbi prinderea lui Birău-Mac Nullty. Întrucît metodele dumneavoastră diferă de ale noastre, propun ca fiecare dintre noi să pună în aplicare metodele sale, lucrînd astfel, oarecum, independent. Vom avea însă obligația unei dese informări reciproce asupra eventualelor urme, indicii. Dacă sînteți de acord cu această propunere, v-aș ruga să mi se înmîneze o hîrtie oficială, prin care să mi se dea mînă liberă de a mă mișca unde și cînd vreau, nestingherit, și de a putea apela oricînd la organele dumneavoastră în subordine, pentru asistență, atunci cînd situația o va impune."

„Sînt de acord cu sugestia dumneavoastră privind modul în care v-ați propus să vă desfășurați activitatea. Urmărirea și prinderea lui Birău pentru noi are și un alt sens. Prin el, prin acțiunile ce le va desfășura, în urma acestei evadări, vom ajunge și noi la un punct terminus : Marele Necunoscut. Ajutorul dat de dumneavoastră va fi pentru noi de un real folos.

Aveți aici documentul pe care mi l-ați solicitat. Nu aș vrea să vă mai reții, deoarece pînă mîine, cînd vom lua interogatoriul fostului supraveghetor, nu vă pot furniza nici o dată, în afară de ce știți, asupra cazului Birău-Mac Nullty. Vă voi conduce la o altă ieșire decît cea oficială. De acum încolo, de cîte ori veți veni sau ieși de la mine, vă veți putea folosi de această cale de acces, dacă doriți să nu fiți văzut de altcineva. În drum vă voi indica și codul de care vă veți folosi pentru a vă semnala sosirea, precum și orele la care mă puteți găsi aici".

„Țin să vă mulțumesc cordial pentru încrederea pe care mi-o arătați. Sper că activitatea mea viitoare nu va dezminți această încredere".

Se auzi un clic ușor și apoi nimic. De bună seamă omul de la postul de înregistrare găsise de cuviință că pînă la ieșirea iminentă din încăpere a celor două persoane, convorbirea nu putea să mai prezinte nici un interes.

— Din cele ce ai auzit te-ai convins, cred, că mijloacele noastre de informare sînt dintre cele mai moderne.

— Sînt mai presus decît mă așteptam să găsesc în țara dumneavoastră, răspunse laudativ Jasper Flint.

— Nu a scăpat nimic neînregistrat, în afară de codul care îți permite să ajungi nevăzut de nimeni la maiorul Glonaru și pe care, după cum a reieșit din convorbire, ți l-a predat afară.

— Nu am primit nici un cod. I-am spus maiorului Glonaru că în situația actuală, doresc să-l văd pe cale oficială. Atît intrarea, cît și ieșirea mea să se facă în mod normal, prin poarta principală a edificiului. Ne-am despărțit urmînd ca mîine dimineață, la orele zece, să asist la interogatoriul lui Roșu.

— Sînt convins că mîine se vor mai discuta și altele, deoarece în noaptea aceasta intrăm în acțiune. Cît privește supraveghetorul, el nu te va mai vedea. Să trecem acum la problema noastră.

Și timp de aproape o jumătate de oră Jasper Flint primi toate lămuririle necesare, după care vocea încetă și luminile se stinseră, cu excepția unei plafoniere de deasupra mesei mici.

Andrei Măruntu, paznicul de la poarta numărul 1 a uzinei de apă, auzind soneria de la intrare, se uită prin vizetă și zări un ofițer de miliție, pe care nu-l mai văzuse pînă atunci și trei subofițeri. Cînd formalitățile fură îndeplinite, cei patru intrară în cabină.

— Telefonul funcționează? — întrebă locotenentul de miliție. Concomitent cu întrebarea ridică receptorul aparatului telefonic, ascultă o clipă, apoi îl puse la loc în furcă. Dar sirena?

— De bună seamă, răspunse Măruntu. Mi-a spus paznicul de zi că azi dimineață i s-a făcut proba.

„Nu-i control, gîndi Măruntu, în timp ce vorbea. Sînt patru. Prea mulți. E pentru altceva".

— Am venit pentru exercițiul din seara aceasta, ca să ne ocupăm posturile prevăzute în caz de alarmă.

Măruntu se lămuri acum asupra prezenței lor la uzină. Fusese înștiințat din timp că în seara aceea urma să se execute un exercițiu de apărare a uzinei de apă, în eventualitatea unui atac.

— Cîte posturi sînt? — întrebă locotenentul.

— Se vede că sînteți nou pe la noi, tovarășe locotenent. Tovarășul locotenent Elefteriu, care a venit pînă acum, le știa pe toate pe de rost. Mergea cu ochii închiși la fiecare, și pe fiecare din noi îl știa cum îl cheamă, că...

— Răspunde numai la ce te-am întrebat! — i-o reteză scurt locotenentul.

— Să nu ne mai pierdem vremea, interveni un subofițer, care se foise tot timpul prin încăpere, făcîndu-și de lucru, ici, colo.

— Bine, să mergem! — consimți locotenentul.

După ce locotenentul își dădu încuviințarea, cei patru se îndreptară spre ușa ce da în curte și ieșiră buluc, fără să țină seama de grad. Curînd se pierdură în umbra corpului principal al clădirii uzinei, ca apoi să apară pentru o clipă în conul luminos al unui bec, după care se topiră în întuneric.

„Subofițerul cel înalt merge înainte" — își zise nu fără mirare Măruntu, închizînd ușa, după care se așeză gînditor pe un scaun. „Nu e lucru curat... Apoi nici nu știu cîte posturi sînt la noi și nu par să le fi intrat disciplina în sînge. Subofițerul ăla voinic dă ordin locotenentului care, în loc să-l scuture puțin, zice „bine, să mergem". Cînd ies, ies buluc, nu lasă locotenentul să treacă întîi, că de, e grad, nu? Și prin curte merge în frunte subofițerul... Dar dacă nu sînt subofițeri, cine sînt?... Știu ei parola? O știu... Poate că sînt numai eu cu bănuială. Ia să dau eu mai bine un telefon!"

Zis și făcut. Dar cînd duse receptorul la ureche, nu prinse nici un semnal pe fir, nici o reacție. Crezu că nu are ton și așteptă preț de un minut, dar telefonul rămase mut.

Un val cald îi îmbrobonă fruntea de sudoare, apoi un fior rece îl scutură din creștet pînă în tălpi. „Alarmă!" — îi fulgeră prin minte, dar izgoni imediat gîndul abia înfiripat. „Dacă sînt niscaiva infractori, urletul sirenei îi va alunga, care încotro și atunci prinde orbu scoate-i ochii. Sirena are alt rost. Ce-i de făcut?"

Brusc, paznicul se lumină. Mai era semnalul. Dintr-o săritură ajunse la peretele dinspre șosea și întinse mîna spre un tablou electric care, sub două

siguranţe, avea un heblu, pe care îl deschise şi îl închise de cîteva ori. După ce făcu acest lucru, se aşeză pe scaun, oftînd uşurat, cu urechea la pîndă.

Concomitent cu deschiderea şi închiderea heblului, la masa ofiţerului de serviciu de la securitate se aprinse şi se stinse de cîteva ori un bec roşu, în timp ce se făcu auzit un bîzîit continuu.

Locotenentul Mazilu, care era de serviciu, sări de la masa la care studia un dosar şi păşi zorit spre un panou mare, care acoperea jumătate din peretele încăperii. Apăsă pe un buton şi capacul de placaj furniruit alunecă într-o parte, dînd la iveală un plan mare al oraşului, pe care figurau şi localităţile din imediata vecinătate. Obiectivele importante cuprinse în plan erau înconjurate de cerculeţe, în centrul cărora se găsea cîte un bec minuscul. Cerculeţele erau notate fie cu cîte un număr, fie cu cîte o literă, sau grup de litere. Un bec mic, roşu, se aprindea şi se stingea intermitent în centrul cercului care purta numărul cincizeci şi trei, în timp ce se auzea continuu bîzîitul unui buzer.

„Asta-i a doua oară în mai puţin de zece minute" — murmură Mazilu, puţin nedumerit. Apăsă pe un buton şi capacul de placaj astupă din nou planul oraşului, apoi se duse la masă. Deschise interfonul şi întrebă garajul dacă maşinile au plecat. Răspunsul îl linişti deoarece i se anunţă că maşinile plecaseră de aproape cinci minute în direcţia uzinei de apă, sub comanda locotenentului major Alcaz.

Cînd mai aveau de străbătut cam un kilometru pînă la uzină, maşinile stinseră farurile şi începură să înainteze cu viteze diferite. Cele din frunte abia reduseră acceleraţia, rulînd cu o viteză nu mult

sub regimul normal, în timp ce ultimîle mergeau cu un regim mai redus. În curînd mașinile din față înconjurară uzina pe drumul de centură al acesteia și stopară, cîte două pe fiecare latură a obiectivului, în timp ce lucrătorii săriră din ele și formară un lanț viu împrejurul uzinei.

Camioanele care veneau mai încet se desfășurară în evantai, după care stopară și ele cînd ajunseră la locurile dinainte stabilite. Blocară toate căile de acces spre uzină și cele cîteva drumuri de țară, astfel încît un nou cordon de apărători ai ordinei se închise peste cel dintîi.

Locotenentul major Alcaz, urmat de trei subordonați, intraseră în cabina paznicului de la poarta principală, înainte ca cel de al doilea cordon să se închidă.

— Cum de ați venit atît de repede ? ! — se miră Andrei Măruntu la vederea lor.

— Care-i situația, tovarășe Măruntu ?

În cîteva cuvinte acesta raportă despre ciudatul control, al și mai ciudaților subofițeri și arătă direcția în care îi văzuse dispărînd. Dar Andrei Măruntu nici nu terminase bine ce avea de spus și Alcaz cu cei trei erau deja afară. Nimeni din cei care nu îl cunoșteau prea bine pe locotenentul major Alcaz nu ar fi bănuit că în corpul acela voluminos era atîta ușurință în mișcări.

Un fluierat prelung, urmat de altul scurt, sfîșie liniștea nopții. Un pocnet sec, un freamăt ca de aripi grăbite și o rachetă verde despică întunericul. Deodată, farurile mașinilor și reflectoarele montate pe cîteva platforme își încrucișară fasciculele luminoase,

în timp ce lucrătorii de la securitate începură să se apropie în pas alergător de uzină.

Șuierăturile îi încremeniră pe falșii șubofițeri lîngă bazinul care acumula apa ieșită din stația de filtrare. Cerul fu brusc luminat de o vîlvătaie circulară și fasciculul unui reflector măturînd curtea îi orbi o clipă, trecu de ei, apoi reveni și se fixă asupra lor. În aceeași secundă alt reflector, apoi altul, îi țintuiră sub snopul lor orbitor.

— După mine! — ordonă subofițerul și toți se aruncară după dînsul. Peste o clipă se găseau feriți de lumina reflectoarelor, la adăpostul unui colț al clădirii.

— Știți ce aveți de făcut! Încercați să ieșiți din încercuire. Feriți-vă de reflectoare.

— Dar dumneata, șefule? — întrebă locotenentul.

— Eu mai am treabă — răspunse liniștit subofițerul, după care se aruncă la pămînt și începu să se tîrască spre rezervor. Rămaseră surprinși și nedumeriți, sfîrșitul acesta nu fusese prevăzut. Fasciculele reflectoarelor rădeau pămîntul undeva, mai încolo, prin incinta uzinei. Trebuiau să ajungă cu orice preț la copaci, de acolo puteau trece dincolo, apoi prin bălăriile din partea cealaltă a zidului erau liberi.

Pentru fiecare mișcare greșită, făcută acum, ar fi plătit. Pe brînci încercau să ajungă la copaci. Simțeau pămîntul trepidînd sub pașii ce se apropiau. Unu trase. Imediat se auziră somații. Trase din nou, mai mult în aer, dorind să afle, să primească o confirmare a unei bănuieli. Îngrozit, urlă lovindu-și capul de pămînt:

— Gloanțe oarbe ! Predați-vă !

După o liniște relativă, răsunară detunăriile sacadate ale unui automat, apoi liniște.

Erau orele douăzeci și două și patruzeci și cinci de minute cînd locotenentul major Alcaz, instalat în cabina de la poarta principală, primea raportul locotenentului Dumitriu, comandantul primului cordon.

— Doi infractori capturați și unu mort, — făcu apoi bilanțul locotenentului major Alcaz. Toți în uniformă de subofițeri. Dar unde este cel de al patrulea ? Cum de v-a scăpat ?

— Tovarășe locotenent major, pasăre măiastră de ar fi fost și tot nu ar fi reușit să scape. Nu cumva s-a înșelat tovarășul Măruntu ? Dacă au fost numai trei ?

— Nu, nu cred. De altfel, răspunsul îl vom primi imediat. Dă ordin să fie aduși infractorii !

Locotenentul Dumitriu ieși. În curînd se întoarse cu infractorii, încadrați și urmați îndeaproape de Andrei Măruntu.

Cei doi, cu cătușele la mîini, cu hainele în dezordine și dezarmați, nu mai aveau înfățișarea semeață pe care o avuseseră în fața paznicului uzinei și arătau plouați și boțiți ca niște otrepe.

— Aceștia sînt ? — întrebă locotenentul major pe Măruntu.

— Aștia și cu cel de afară. Numai că acela-i mort.

— Spuneai că au fost patru.

— Patru, de bună seamă. Dar pe subofițer, că așa îl arătau gradele, nu ați pus mîna, că ori a fugit, ori zace pe undeva prin vreun cotlon.

— Unde-i subofițerul ? întrebă cu asprime Alcaz.

Aceștia se uitară unul la altul cu priviri neliniștite.

— Luați-i ! Mai tîrziu își vor dezlega limba, spuse Alcaz. Și după ce escorta îi scoase din încăpere, se adresă locotenentului Dumitriu :

— Cercetează din nou metru cu metru și încăpere cu încăpere, ca să-ți găsești pasărea măiastră, cu toate că sînt sigur că acum pasărea dumitale stă liniștită în cuibarul ei și clocește cine știe ce alte isprăvi. Îmi vei raporta rezultatul la birou. Tovarășe Măruntu — spuse el, adresîndu-se pazniculuí, după ce Dumitriu părăsi cabina — mai spune-mi odată cum arăta.

— Cum să spun ? cumpăni Măruntu prinzîndu-și concentrat bărbia între arătător și degetul cel mare al mîinii drepte. Era așa, un vlăjgan de vreun metru optzeci, nouăzeci, nici mai mult, nici mai puțin. Drept, bine legat, ras complet, fața prelungă și părul puțin înspicat la tîmple. Încolo... cum să zic... om ca toți oamenii. Numai că avea o privire de cîte o dată te băga în răcori și un glas de poruncea, de parcă ar fi poruncit de cînd l-a făcut mă-sa. Cînd a zis „să nu ne mai pierdem timpul", ăl de era îmbrăcat locotenent s-a făcut mic și n-a suflat decît un „bine, să mergem". Și numai acu îmi dau eu cu mintea că am văzut, cînd s-a aplecat odată să-și încheie șiretul la un pantof, că avea pe dedesubt încă o pereche de pantaloni, de culoare mai închisă. Că i se vedea marginea unei manșete de la pantalonii de dedesubt cînd s-a aplecat. Și nu sta o clipă locului. Parcă avea jar sub tălpi. Purta

mănuși și m-am mirat tare că și cînd și-a legat șiretul nu și le-a scos.

— Dacă l-ai vedea, l-ai putea recunoaște ? Chiar dacă nu ar fi îmbrăcat în uniformă ?

— Sînt sigur, tovarășe locotenent major. Un om ca ăsta nu se uită cu una cu două.

Motociclistul din marginea șoselei sta încă în cumpănă neștiind ce hotărîre să ia, cînd, deodată, fasciculele reflectoarelor brăzdară întunericul, după care începură să măture incinta și împrejurimile uzinei de apă. Lăsă motocicleta și porni spre uzină alergînd. Reflectoarele se încrucișară din nou, urmate de împușcături. Se aruncă în șanț, prinzîndu-și capul în mîini. Era și timpul, căci cîteva detunături care urmară și țiuitul unui glonț ricoșat dovedeau că sus atmosfera era prea încinsă ca să fie sigură.

După cîteva clipe de la încetarea focului, își înălță capul și riscă o privire în jur. Îndată însă și-l retrase, la timp, ca să nu fie zărit de un bărbat care, ivit deodată din întuneric, se oprise la cîțiva metri, acolo unde din șosea se desfăcea un drum de țară, părăsit de mult. Cînd peste cîteva secunde motociclistul privi în direcția drumului de țară, mai să nu-l observe pe omul de a cărui apariție fusese surprins. Cînd ochii i se obișnuiră cu întunericul, putu să-l zărească, ghemuit în șanțul nu prea adînc, trebăluind ceva, nu deslușea ce.

Nu peste mult timp omul din șanțul drumului de țară se ridică, își șterse pantalonii și coatele și, fără să se ferească, porni agale spre oraș.

Motociclistul lăsă ca întunericul să-l înghită pe necunoscut, după care se repezi spre locul unde stătuse acesta. Cînd dintr-un salt fu în şanţul puţin adînc, mai să scoată un strigăt de durere. Se lovise zdravăn la genunchiul stîng de ceva tare, probabil o piatră. Întinse mîna să o dea la o parte, dar nu mică îi fu surprinderea cînd, în locul presupusei pietre, dădu peste o cutie din tablă, asemănătoare unei cutii mici de cremă. După ce îi scoase capacul, îşi dădu seama că ea conţinea o pastă unsuroasă cu un miros ciudat. Acum pricepu ce făcuse în şanţul drumului de ţară necunoscutul ivit din întuneric.

Undeva, în incinta uzinei de apă, începură să se audă ici, colo, lătrăturile cîinilor dresaţi. Omul din şanţ începu să se întrebe dacă cîinii vor fi scoşi dincolo de zidul uzinei şi în acest caz cît timp le vor trebui ca să dea de dînsul, cînd îi veni o idee. Îşi frecă tălpile pantofilor cu conţinutul unsuros al cutiei, îi puse capacul la loc şi vîrînd-o zorit în buzunar, se retrase la locul unde îşi lăsase motocicleta. Peste puţin timp, cu motocicleta la mînă, în drum spre oraş, fu oprit de o voce autoritară şi jetul luminos al unei lanterne i se fixă pe faţă.

— Vă rog să mă însoţiţi pînă la postul volant de control !

— Nu am nimic împotrivă. Tocmai mă întrebam dacă voi reuşi să trec neobservat, deşi, o spun cu toată sinceritatea, nu am intenţionat nici o clipă acest lucru. Dacă ...

— Tot ce aveţi de spus îi veţi mărturisi tovarăşului locotenent — îl întrerupse omul de ordine, trecînd în stînga motociclistului.

Peste cîteva minute, ajunseră într-un loc viu luminat de farurile mașinilor postate de ambele părți ale șoselei. În mijlocul drumului, un locotenent tocmai lăsase trecerea liberă unei limuzine, pe al cărei conducător îl salutase cu o oarecare condescendență. Stînd în umbră, acolo unde se oprise, motociclistul putea vedea ca ziua și auzi tot ce se petrece.

— Următorul ! — ordonă locotenentul, după care își notă ceva în carnet. Cînd își ridică privirea, în fața lui sta un bărbat înalt, cu capul descoperit, îmbrăcat într-un costum de o croială cam fantezistă. Maxilarele i se mișcau într-una.

— Numele dumneavoastră și actele.

— Sînt Jasper Flint, inspector al poliției federale, răspunse potolit, vorbind românește cu un accent ușor nazal, fără să pară că observă mirarea ofițerului. Poftiți, iată actele mele, adăugă Jasper Flint, întinzîndu-i pașaportul și legitimația.

— Locotenent Gheorghiu — se prezentă, la rîndul său, ofițerul, după ce cercetase cu atenție cele două carnete pe care i le prezentase inspectorul. Veți avea amabilitatea să ne explicați cărui fapt îi datorăm plăcerea de a ne cunoaște în aceste împrejurări oarecum neobișnuite ?

— Cu riscul de a părea nepoliticos, dar nu vă pot satisface curiozitatea dumneavoastră întemeiată.

— În calitatea pe care o aveți — răspunse netulburat locotenentul Gheorghiu, vă dați seama mai bine ca oricare altul că sînt în drept să vă pun o asemenea întrebare și că aveți datoria să-mi răspundeți !

— Domnule locotenent, poziția mea în seara aceasta, ca și prezența mea în oricare alt loc în viitor, nu va trebui explicată nimănui. Această autorizație specială mă autorizează să merg unde vreau și cînd vreau. Mai mult încă, dacă aș considera necesar vreodată, sînt îndrituit să vă cer asistența. Poftiți, aceasta este autorizația despre care am amintit, mai spuse inspectorul federal, întinzîndu-i locotenentului Gheorghiu o hîrtie împăturită.

— Sînteți liber, mister Flint, să acționați așa cum credeți de cuviință. Sper că întîlnirea noastră viitoare să aibă loc în împrejurări care să permită să ne cunoaștem mai bine — spuse locotenentul înapoindu-i legitimația specială, după ce o citise.

— Este dorința mea cea mai sinceră — răspunse înclinîndu-se inspectorul federal. Și mergînd pe linia sincerității de care am pomenit amîndoi, vă informez că de aici mă grăbesc să mă duc la domnul maior Glonaru, al cărui invitat sînt în această seară. V-aș rămîne îndatorat dacă mi-ați da o mașină, care să mă ducă pînă în oraș.

Cînd mașina solicitată, un GAZ de serviciu, îi fu pusă la dispoziție, se înclină scurt, a mulțumire și se urcă lîngă șofer. Locotenentul Gheorghiu făcu semn unui subofițer. După ce îi spuse, încet, cîteva cuvinte, acesta se urcă la volanul unei mașini și în curînd, cu farurile stinse, o porni în viteză spre oraș.

— Dumneata ? — întrebă locotenentul pe bărbatul care, cu motocicleta nelipsită lîngă dînsul, fusese adus în fața lui.

— Numele meu este Petrescu. Ioan Petrescu — spuse el, înmînîndu-i buletinul.

— Sînteți redactorul șef al ziarului „Drum Nou“ ? întrebă Gheorghiu, după ce cercetă buletinul care îi fusese înmînat și își notase din nou ceva în carnet.

— Faptul că mă cunoașteți simplifică lucrurile, dacă nu mă înșel.

— Faptul că știu cine sînteți nu afectează cu nimic poziția noastră unul față de celălalt, în momentul de față.

— Nu se poate spune că nu spuneți lucrurilor pe nume. În meseria mea...

— În meseria dumneavoastră nu știu dacă v-ați mai găsit vreodată într-o situație ca aceasta. Ceea ce vreau să știu, este ce explicație plauzibilă puteți da prezenței dumneavoastră aici, la această oră și în aceste împrejurări neobișnuite ?

CAPITOLUL AL OPTULEA

— Poziții echivoce
— Cîteva surprize

A doua zi după evenimentele de la uzina de apă, pe la orele șapte și treizeci, locotenentul major Alcaz era condus în biroul redactorului șef de la „Drum Nou“, de către Gorun.

— Scopul venirii mele la dumneavoastră este acela de a lua unele informații, pe care...

— Văd că tînărul nostru colaborator va fi martorul unei curiozități de cu totul alt gen decît a sa,

dacă nu mă înşel : curiozitatea profesională, rosti oftînd redactorul şef, fixîndu-şi privirea în tavan.

— Nu curiozitatea m-a adus la dumneavoastră, ci interesul pentru lămurirea unor evenimente întîmplate aseară şi la care dacă nu mă înşel (nu se putu reţine să nu-l imite pe Petrescu) aţi luat parte direct, sau indirect. Ori, într-un caz şi în celălalt, sînteţi obligat să daţi explicaţii.

— Şi cine mă obligă, dacă îmi este permis să întreb ?

— Vă obligă conştiinţa dumneavoastră de cetăţean, altcum ne vom vedea siliţi să vă implicăm într-o afacere cît se poate de delicată.

— Faceţi aluzie la exerciţiul de azi noapte, dacă nu mă înşel.

— Precizez că trebuie să arătaţi temeiul prezenţei dumneavoastră în preajma uzinei de apă, la orele cînd s-a încercat o diversiune.

— Sînt gata să vă răspund. Convingerea mea nestrămutată este că trebuie totdeauna să dăm o mînă de ajutor persoanelor care au sarcina de a veghea asupra siguranţei noastre şi a bunurilor obşteşti. Căci dacă în trecut...

— Vă rog să răspundeţi la prima întrebare, îl întrerupse Alcaz, de teamă să nu înceapă să peroreze despre lucruri care nu aveau nimic comun cu cele urmărite de el.

— Vă stau la dispoziţie.

— Vă rog să-mi spuneţi motivele pentru care v-aţi găsit în situaţia de a fi legitimat în seara trecută prin apropierea uzinei de apă.

— Motivele sînt, de fapt, unul singur : interesul profesional.

— V-aș ruga să fiți mai explicit.

— Treceam întîmplător cu motocicleta pe strada unde vă este sediul. Cînd mai aveam cam o sută de metri pînă să ajung în dreptul clădirii acestei instituții, a trebuit să stopez din cauza cîtorva camioane și a cîtorva GAZ-uri, care ieșeau în coloană. La vederea acestora, mi-am spus că s-a întîmplat ceva pe undeva, sau că va fi un exercițiu de alarmă. Dacă prima supoziție era valabilă, nu puteam pierde ocazia. Cu riscul de a mă înșela, am pornit motocicleta și, cu farul stins, m-am ținut după coloană, la cîțiva metri distanță. Atît de abil și de fără greșeală s-a executat operația pe care, dacă aș avea imaginația tînărului meu colaborator, aș numi-o operația celor două cercuri, încît m-am trezit deodată între două baraje. Mi-am spus că este un exercițiu și am întors motocicleta spre a mă înapoia în oraș, cînd, lumina orbitoare a reflectoarelor și fluierăturile urmate imediat de focuri de armă m-au zăpăcit. Într-atît mi-am pierdut firea încît, crezîndu-mă prins între două focuri, m-am trîntit în șanțul șoselei. Eu, tovarășe locotenent major, fără a fi un laș, nu fac parte din tagma acelor supraoameni care nu știu ce este frica. Stam așa în șanț și fără să vreau, mi-a venit în minte scena în care Pickwick și prietenii săi s-au trezit în mijlocul trupelor care executau o manevră. Știți, nici nu vă închipuiți cît de mult îmi plac clasicii și cît de mult contribuie studiul lor la formarea a ceea ce eu numesc...

— Ce ați făcut după ce gîndul la scenele din operele clasicilor v-a mai liniștit ?

— Cînd au încetat împușcăturile, nu mai înainte, am ieșit din șanț și m-am îndreptat spre oraș. La nici cincizeci de metri de plecare, vigilența unui lucrător mi-a zădărnicit lăudabila și nu mai puțin înțeleapta mea intenție. Am fost condus pînă la un tovarăș locotenent, căruia i-am prezentat actele și care m-a supus apoi unui șir de întrebări pe care, nu mă îndoiesc că le cunoașteți.

— Cum apreciați faptul că vă găseați cu motocicleta în dreptul sediului, chiar în momentul cînd ei plecau într-o misiune ?

— I-aș spune : coincidență, dacă nu mă înșel.

— Coincidențele sînt de multe ori aparente, substratul lor fiind de cu totul alt ordin.

— Dacă există vreun substrat, vă las pe dumneavoastră să îl găsiți. Eu, din nefericire, nu posed o imaginație atît de fecundă și care, mărturisesc, îmi stîrnește admirația.

— Îmi permit să vă atrag atenția că nu în felul acesta ne puteți ajuta.

— Ca să vă ajut, trebuie să știu mai întîi despre ce este vorba.

— Tovarășe Petrescu, sînt din ce în ce mai convins că știți ce s-a petrecut astă noapte la uzina de apă. Nu vreți să ne spuneți și nouă ce știți ?

— Nu vreau să vă zădărnicesc convingerea dumneavoastră nestrămutată. Totuși, vă răspund că s-ar putea să știu, dar că s-ar putea tot așa de bine să mă înșel.

— Ce ați căutat aseară la uzină ?

— Nu s-ar putea spune că nu puneți punctul pe i. Las pe tînărul meu colaborator, tovarășul Gorun,

să aprecieze că deşi sînt supus unui chestionar, nu-i zic interogatoriu, cu cît zel şi voluntariat vă stau la dispoziţie. Cu toată neîncrederea dumneavoastră, menţin cele ce v-am spus mai înainte. Datorită capriciilor unei întîmplări, m-am găsit atras într-o aventură, care numai romantică nu a fost. Şi, subliniez, habar nu aveam că locul unde trebuiau să acţioneze era uzina de apă. De altfel, dacă aş fi un agent acoperit al Marelui Necunoscut ar fi trebuit să ştiu ce urma să se petreacă acolo şi, în acest caz, puteţi fi sigur că aş fi căutat să fiu cît mai departe.

— Dumneavoastră aţi pomenit de Marele Necunoscut. De asemenea, aţi legat acţiunea de aseară de numele acestui personaj. Ce motive aţi avut ?

— Dacă în mai puţin de trei zile doi vajnici ofiţeri de securitate mă asaltează cu întrebări ; dacă unul este curios să cunoască motivele care m-au împins să îmi iau rămas bun de la un regretat prieten, cu cîteva minute înainte de moartea acestuia ; dacă altul vrea să afle dacă am vreun amestec într-o acţiune dubioasă, care s-a petrecut la uzina de apă, daţi-mi voie să consider, ţinînd cont de toate acestea, că legile elementare ale logicei mă obligă să fac asemenea aprecieri. Îmi permiteţi acum să vă pun şi eu, la rîndu-mi, o întrebare ?

— Deşi nu este obiceiul ca noi să fim întrebaţi de cei de la care cerem răspunsuri, vă rog să vă formulaţi întrebarea.

— Consideraţi că timpul nostru nu este tot atît de preţios ca al dumneavoastră ?

Locotenentul major ridică privirea de la carnetul pe care tocmai stenografiase întrebarea, oarecum descumpănit de insolenţa acesteia.

— Las pe tînărul dumneavoastră colaborator să aprecieze „zelul" și „voluntariatul" cu care ne-ați stat la dispoziție și trec peste caracterul provocator al întrebării dumneavoastră. Îmi fac datoria de a vă anunța că întrucît răspunsurile pe care le-ați dat nu au fost satisfăcătoare, vă vom invita într-una din zilele acestea să ne vizitați la sediul nostru.

— Îl rog pe tovarășul Gorun să vă conducă. Nu aș dori ca la falsele dumneavoastră impresii să se adauge și aceea că ne lipsește buna creștere, spuse Petrescu, ca apoi să adauge imediat: Mi-aș lua libertatea de a vă da o sugestie.

Alcaz se îndrepta tocmai spre ușă, cînd redactorul șef rosti ultimele cuvinte. Cu mîna pe clanță, se opri și se uită lung la binevoitoarea sa gazdă.

— Care ar fi sugestia pe care cu atîta bunăvoință doriți să mi-o faceți?

— V-aș sfătui ca, din cînd în cînd, să dați o raită la anumite ore pe la un restaurant din raza portului. Ați avea una din nesperatele ocazii de a vă cunoaște oamenii și, eventual, să puteți afla unele lucruri, care v-ar ajuta mai mult în muncă. Ar recompensa, dacă nu mă înșel, timpul pe care l-ați pierdut și îl veți mai pierde, căutînd să aflați de la mine lucruri pe care considerați că le știu și că nu vreau să vi le spun. Bună ziua.

Alcaz plecă de la redacție oarecum nedumerit. Sau Ioan Petrescu era sincer, nu știa nimic și numai din întîmplare s-a trezit între cele două cercuri, sau dacă știe ceva, ce rost avea să trezească bănuieli prin a ascunde cele ce știa?

De la Petrescu gîndurile îl purtară la cealaltă persoană care fusese legitimată aseară la postul mobil de control de către locotenentul Gheorghiu. Se uită la ceas. Pînă la ședința pe care o convocase maiorul Glonaru, mai avea destul timp. Își îndreptă pașii spre muzeul de antichități.

Directorul muzeului, profesorul Zangopol, nu se arătă surprins de vizita locotenentului major Alcaz.

— Vă stau cu totul la dispoziție, spuse el de îndată ce Alcaz i se prezentă. Poftiți, vă rog să mă întrebați !

— Tovarășe profesor, nu ați pierdut cumva actele ?

— Nu, nu cred ! — fu răspunsul savantului care, în același timp începu să-și pipăie buzunarele, scoase ușurat un portofel în care frunzări cîteva clipe și îi înmînă bucuros carnetul de identitate.

Locotenentul major Alcaz cercetă carnetul, compară datele cu cele pe care le avea notate după însemnările locotenentului Gheorghiu. Erau identice cu cele pe care ocupantul limuzinei din seara trecută le prezentase la control.

— Aveți și permisul de conducere ?

După cîteva secunde confrunta datele de pe acesta cu însemnările sale.

— Mașina dumneavoastră se găsește în garaj ?

— Desigur ! Ba nu, adăugă imediat profesorul. Secretarul meu a plecat în port de vreo jumătate de oră cu mașina mea. Știți, are ceva de aranjat cu vama, sîntem în preajma plecării la congres.

— Vă rog să mă iertați, tovarășe profesor, dacă întrebarea următoare, ori eventualele alte întrebări, ar părea indiscrete.

— Întrebați-mă ! — veni îndemnul din partea savantului.

— Cum v-ați petrecut timpul aseară, să zicem, între orele douăzeci și unu și douăzeci și două ?

— Vă pot spune, iar spusele mele se pot controla cu ușurință, între aceste ore mă aflam în sala teatrului. Vă mai pot spune că am fost în incinta teatrului încă de la începutul spectacolului.

— Cunoașteți vreo persoană care ar putea confirma spusele dumneavoastră ?

— Cel puțin zece persoane pot depune mărturie că am fost în sală în tot timpul spectacolului. De la portar, garderobieră, fata cu programe, pînă la directorul teatrului. Am stat de vorbă cu toți. Îi cunosc și mă cunosc. În afară de aceasta, în pauză m-am întreținut în foaier cu profesorul de istorie Papadopol și cu doctorul Săveanu.

— Cu toate acestea, o persoană cu semnalmentele dumneavoastră, cu acte identice, într-o mașină ca a dumneavoastră, purtînd același număr de circulație, a fost legitimată aseară, în jurul orelor douăzeci și unu și patruzeci și cinci, în preajma uzinei de apă, unde se încercase o diversiune.

— Imposibil ! Este vorba de cu totul altcineva ! Cu toate acestea, nu cunosc pe nimeni care să îmi semene atît de mult. Dar, neîndoios, cineva în mod deliberat folosindu-se de acte false și de o aproximativă asemănare cu mine, a căutat să mă compromită. În ce scop ? Și nu înțeleg de unde a luat mașina !

— Unde vă parcați mașina cînd mergeți la teatru?

— De obicei merg pe jos, chiar cînd vremea nu este cu totul favorabilă. Aseară, însă, am venit cu

mașina însoțit de secretarul meu, cu care mai aveam o problemă de lămurit, pe care am discutat-o pe drum și chiar în fața teatrului, pînă mai rămăseseră numai cinci minute pînă la ridicarea cortinei. La despărțire, secretarul meu s-a urcat în mașină și a plecat la muzeu.

— Secretarul dumneavoastră se numește...

— Horia Ciornei. Este angajatul muzeului de mai mulți ani.

— Nu știți dacă în timpul spectacolului aveați toate actele asupra dumneavoastră? Vă rog să vă gîndiți bine.

— Nu este nevoie de prea multă gîndire. Îmi amintesc precis că le-am avut. În timpul primei pauze, înainte de a mă întîlni cu profesorul Papadopol și cu doctorul Săveanu, am luat o citronadă la bufet. Cînd am scos portofelul ca să plătesc, aveam buletinul înăuntru. Seara, cînd am cinat, înainte de a face plata, mi-a venit o idee în legătură cu proiectatul congres, la care sînt invitat să iau parte. Atunci mi-am scos carnetul în care să notez. Ei bine, carnetul se afla, ca de obicei, între buletinul de identitate și carnetul de conducere.

— Vă mulțumesc, tovarășe profesor, și vă rog totodată să nu destăinuiți nimănui cele ce am discutat. Este de prisos să vă mai spun că nici secretarul dumneavoastră nu trebuie să știe care a fost obiectul convorbirii noastre.

— Aveți toată încrederea că voi proceda așa cum mi-ați sugerat. Vă mai pot fi de folos cu ceva?

În momentul acela se auziră niște pași pe coridor. Pașii se opriră cîteva secunde în dreptul ușii, după

care urmă un ciocănit energic și Horia Ciornei, secretarul muzeului, intră în cabinetul savantului.

După ce trecu pe lîngă Alcaz salutîndu-l cu o politeță distantă, secretarul se apropie de profesor și îl informă despre definitivarea formalităților privind transportul exponatelor ce urmau să fie luate la congres, după care vru să se retragă.

— Tovarășe profesor, interveni Alcaz, vă rog să-mi dați voie să am o convorbire de cîteva minute cu tovarășul secretar. Bineînțeles, dacă și dînsul va fi de acrod.

— Sînt sigur că tovarășul Ciornei nu va avea nimic împotrivă, spuse profesorul, întinzînd mîna locotenentului major.

— V-aș ruga să îmi dați voie să vă conduc în biroul meu, spuse secretarul. Nu vom fi deranjați de nimeni. Prin aceasta nu aș dori să se înțeleagă că persoana tovarășului profesor este un impediment, mai zise Ciornei, întorcîndu-se spre profesor. Socot însă că ceea ce doriți să auziți de la mine nu trebuie să mai audă și altcineva. De data aceasta se întoarse spre locotenentul major, și din cuvintele sale răzbătea o ușoară ironie.

Accesul în biroul secretarului era posibil numai trecînd prin camera în care lucra dactilografa. Biroul era o încăpere spațioasă, cu ferestre largi, luminoase; în dreapta o masă de lucru, cîteva scaune tapisate, o bibliotecă masivă, care acoperea aproape întreg peretele opus; un șemineu în partea stîngă a camerei, cu cîteva miniaturi antice și o statuietă a lui Ovidiu: un covor persan pe toată lungimea camerei.

— Sînt al dumneavoastră, spuse secretarul, după ce, cu un gest îl invită pe Alcaz să ia loc pe un scaun din fața biroului, el așezîndu-se de partea cealaltă, cu fața spre ușă și cu spatele la bibliotecă.

— Cum v-ați petrecut timpul ieri între orele douăzeci și unu și douăzeci și două ? — trecu imediat la întrebări ofițerul de miliție.

— De la orele nouăsprezece și treizeci pînă la orele douăzeci și trei am stat tot timpul în acest birou. Am avut și mai am încă foarte mult de lucru.

— Cînd ați folosit mașina ultima dată, în afară de azi ?

— Ieri l-am însoțit pînă la teatru pe tovarășul profesor. La despărțire mi-a spus că pot să iau mașina pentru a mă întoarce la muzeu. Dînsul urma să cineze, după spectacol, în oraș, și să se întoarcă la muzeu pe jos. Spun la muzeu, deoarece locuința sa este situată în clădirea muzeului.

— Dumneavoastră unde locuiți ?

— Foarte aproape de aici. În clădirea învecinată. Nu se vede de aici, mai spuse secretarul prinzînd privirea lui Alcaz și arătîndu-i fereastra. Este pe partea opusă. O clădire cu un etaj mai joasă decît muzeul, în care am o garsonieră, proprietate personală.

— Ați spus că v-ați despărțit de tovarășul Zangopol la teatru. La ce oră ați sosit la biroul dumneavoastră ?

— V-am spus că la orele nouăsprezece și treizeci de minute eram în biroul meu. Puteți să controlați această afirmație uitîndu-vă pe notițele stenografice, căci, după cît îmi dau seama, stenografiați cele ce discutăm.

— La ora aceea mai era cineva din personalul muzeului, care ar fi putut să vă vadă cînd v-aţi întors ?

— Tovarăşa Magda Oprescu, dactilografa noastră, ar putea depune mărturie pentru mine, confirmînd ora sosirii mele la muzeu. Dînsa mai lucra încă atunci cînd m-am întors. Dar, în definitiv, de ce sînt suspicionat, sau poate acuzat ?

— Nu sînteţi nici acuzat, nici bănuit. Întrebările pe care vi le pun sînt menite să aducă lumină asupra unor probleme de care ne ocupăm în mod special şi care ne obligă să culegem anumite informaţii despre unii oameni şi despre unele fapte.

— De ce nu daţi cărţile pe faţă ? Consideraţi că umila mea persoană ar fi legată de evenimentele de aseară ?

— Ce ştiţi despre evenimentele de aseară ?

— Ştiu ceea ce tot oraşul vorbeşte. Am auzit că răufăcătorii au încercat să arunce în aer, sau cam aşa ceva, uzina de apă. Umblă zvonul că au fost şi ceva împuşcături pe acolo, poate şi arestări.

— Puteţi numi pe cineva care v-a vorbit despre aceste evenimente ?

— Tovarăşul Zangopol sau tovarăşa Oprescu. Despre aceste lucruri se discută cu lux de amănunte, reale ori inventate, în frizeria unde obişnuiesc să mă tund. Şi poate că nu numai acolo.

— Pînă la ce oră aţi rămas în biroul acesta ?

— La orele douăzeci şi trei şi ceva, sau fără ceva, am plecat acasă. Mai aveţi şi alte întrebări ? Dacă nu, vă rog să mă scuzaţi, am cîteva probleme foarte importante de discutat cu tovarăşul profesor.

— Nu. V-aș ruga numai să-mi permiteți să stau puțin de vorbă cu dactilografa dumneavoastră.

Stăpînindu-se, bănuitor, secretarul îl conduse în prima cameră.

Magda, o femeie frumoasă, numai ochi, se opri din bătut, zîmbind deschis bărbaților. Alcaz o privi surprins de atîta viață în acest birou încărcat. Din ușă, Ciornei îi spuse ușurat :

— Te previn, că tovarășul locotenent major este un om foarte curios. Vrea să știe tot, așa că bagă de seamă la micile dumitale secrete ! — și zicînd acestea, secretarul ieși, pașii săi auzindu-se tot mai puțin pe mozaicul coridorului, pe măsură ce se îndepărta.

— Curiozitatea mea este de natură profesională, iar întrebările pe care vi le voi pune au menirea de a confirma sau infirma spusele altor persoane. Vă rog să aveți amabilitatea să-mi răspundeți cu toată sinceritatea, spuse Alcaz, dînd ascultare invitației mute de a lua loc pe un scaun lîngă măsuța de scris.

— Vă rog să mă întrebați.

— De cînd lucrați la muzeu ?

— De aproape patru ani.

— Unde ați lucrat înainte ?

— Nu am lucrat nicăieri, am fost măritată. Soțul meu murind într-un accident, am fost nevoită să-mi cîștig existența.

— Activitatea dumneavoastră vă duce deseori în apropierea tovarășului Zangopol ?

— Foarte rareori. În majoritatea timpului fac fie lucrările pe care mi le dictează tovarășul Ciornei,

fie pe acelea scrise în ciornă de dînsul, sau de tovarășul profesor.

— Care este natura acelor lucrări ?

— Studii, referate, transcrieri de articole din reviste străine, dări de seamă etc. Alteori sînt scrisori din care nu înțeleg mare lucru. Am cerut chiar odată, cînd eram nedumerită, tovarășului Ciornei, să-mi lămurească o pagină dintr-o astfel de scrisoare, înainte de a o bate la mașină. A fost singura dată cînd l-am văzut că își iese din fire. Altfel este de un calm de gheață.

— Vă mai amintiți ce l-ați întrebat atunci pe tovarășul Ciornei ? Sau măcar fraza care vă dăduse de gîndit ?

— Îmi pare rău că v-am pomenit de acel mic incident. Mi s-a atras atenția, cînd am fost angajată, să nu discut cu nimeni, oricine ar fi acela, probleme legate de activitatea mea de birou.

— Admir discreția dumneavoastră. Acum o altă întrebare : erați aici aseară cînd s-a întors tovarășul profesor ?

— Nu știu ora cînd s-a întors tovarășul Zangopol.

— Ați avut mult de lucru aseară ?

— Destul de mult. Dactilografiez un material vast, care va forma obiectul unor comunicări pe care le va face tovarășul profesor Zangopol la viitorul congres de arheologie.

— Erați, desigur, aici cînd s-a întors tovarășul Ciornei. La ce oră s-a întors la birou tovarășul secretar ?

— Vă pot spune precis, nouăsprezece și treizeci. Mai mult încă, îmi amintesc că mi s-a spus că, deși

era tîrziu, și a repetat cît era ceasul, uitîndu-se la ceasul de la mînă, mă roagă să mai lucrez pînă la orele douăzeci și trei. La plecare, să-i las pe măsuța mea materialul bătut la mașină. După aceasta a intrat în biroul său și am auzit cheia întorcîndu-se în broască.

— Întotdeauna se închide în birou cînd are de lucru ?

— Nu este o regulă. O face însă totdeauna cînd nu vrea să fie deranjat.

— Și nu l-ați mai văzut pînă la orele douăzeci și trei ?

— L-am mai văzut o singură dată, cam pe la orele douăzeci și două și treizeci, cînd a descuiat ușa. A venit pînă la masa mea și mi-a spus că pot să plec, fiindcă am lucrat destul și trebuie să fiu obosită. Apoi a reintrat în birou.

— Tot timpul de cînd s-a înapoiat din oraș și pînă ați plecat, nu s-a întîmplat nimic vrednic de reținut ? Vreun telefon, vreo vizită ?

— Nimic din toate acestea. Doar dacă ...

— Dacă ?

— O, nimic ! Nu cred că are vreo importanță.

— Orice nimic poate avea importanță.

— Cam pe la orele douăzeci și unu, douăzeci și unu și treizeci, mă simțeam foarte obosită și am făcut o pauză, ca să-mi aprind o țigară. Căutînd în poșetă, am văzut că pachetul era gol. Am vrut să cer o țigară de la tovarășul Ciornei. Dînsul fumează țigări, o marcă străină, care îmi plac mult. M-am sculat de la masă și am bătut la ușa biroului. Văzînd că nu mi se răspunde și socotind că era apro-

fundat în lucru, am apăsat pe clanță. Imediat glasul său tăios — are asemenea inflexiuni cînd este enervat — a răzbătut prin ușă : „Vă rog să nu mă deranjați sub nici un motiv !“ Am tresărit fără voie și m-am dus repede la măsuța mea, unde m-am apucat de lucru. Îmi trecuse pofta de a mai fuma. Cu toate acestea, cînd m-a învoit să plec, nu a pomenit nimic de micul incident, iar eu am tăcut chitic, de teamă să nu-mi facă vreo observație.

— Tovarășă Oprescu, pentru că ați amintit de țigările străine care vă plac atît de mult, ce marcă de țigări preferați ?

— Îmi plac în general țigările cu tutun fin, dar cel mai mult țigările pe care le fumează tovarășul Ciornei. Sînt niște țigări cu un nume oriental, nu se găsesc la debite, El Fatih. Am fumat din ele ori de cîte ori tovarășul Ciornei mi-a oferit pe cînd îmi dicta, sau dacă mi-a făcut cadou vreun pachet, cînd era mulțumit de calitatea lucrărilor mele. Și uite, fără să mă laud, s-a întîmplat destul de des.

— Aveți, din întîmplare, vreo țigară El Fatih ? Nu, nu pentru mine ! Nu sînt fumător ! Am însă un prieten care colecționează orice marcă de țigară întîlnește. Dacă mi-ați putea da una, i-aș face prietenului meu o plăcută surpriză.

— Din nefericire nu am nici una la mine, căci v-aș da-o bucuroasă. Mi se pare că tovarășul Ciornei are pe masă un pachet. Mă duc să vă aduc o mostră.

În cîteva secunde Magda Oprescu aduse din biroul secretarului o țigară El Fatih, pe care o dădu locotenentului major Alcaz. Acesta o luă cu grijă,

de parcă i-ar fi fost teamă să n-o spargă și o depuse în portofelul său.

Un rest dintr-o țigară cu aceeași marcă fusese găsit seara trecută pe locul unde a fost legitimată persoana ale cărei acte atestau că se numea Zangopol.

Pentru ședința de lucru din biroul maiorului Glonaru se găseau, pe lîngă șef, Jasper Flint, locotenentul major Alcaz și locotenenții Vieru, Crișan și Mușat.

— ... de la moartea căpitanului Gorduz, cînd așa cum știți, folosindu-ne de unul din cifrurile pe care am reușit să le cunoaștem, am aflat că Marele Necunoscut a transmis : „Icar a ratat startul". Este lesne de înțeles că prin aceste cuvinte anunța prăbușirea avionului. De atunci, nu am mai captat nici un alt mesaj pînă în prezent.

După ce spuse acestea, maiorul Glonaru se adresă locotenentului Mușat.

— Fă-ne o scurtă expunere asupra celor ce am stabilit în privința morții căpitanului Gorduz, pentru ca mister Flint să poată intra mai temeinic în miezul problemelor legate de persoana și activitatea Marelui Necunoscut.

— În afară de personalul navigant și de căpitanul Gorduz, nu mai erau alte persoane care urmau se plece. Am controlat copia documentului semnat de mecanicul de serviciu : nimic de semnalat. Totul în perfectă ordine. Cu toate acestea, la cinci minute de la decolare, avionul s-a prăbușit în mare, cuprins de flăcări. Singurul indiciu asupra cauzelor care au provocat catastrofa ne-a fost furnizat de telegrafistul de bord, care a ținut legătura cu baza pînă în

ultima clipă : „foc la bord!... Ne prăbușim!“ Câteva vedete rapide s-au îndreptat spre locul unde, conform coordonatelor, se prăbușise avionul. Nu s-a găsit nimic. Avionul se scufundase, tîrînd în adîncuri echipaj și pasager. Întîmplător, prin apele vecine cu locul catastrofei, naviga pescadorul *Delfinul*. Am stat de vorbă cu cîțiva marinari din echipajul pescadorului. Toți au fost unanimi în a recunoaște că nu au zărit luminile avionului, au auzit bîzîitul caracteristic al motoarelor acestuia undeva, sus, departe, apoi o lumină orbitoare a brăzdat cerul la cîteva mile de pescador, lumină care s-a lăsat brusc în mare și atît. Unii au adăugat că, pare-se, s-a auzit și ceva asemănător unui tunet, dar nu au fost siguri. Au considerat că era un exercițiu de noapte, părere întărită de faptul că o vedetă rapidă s-a ciocnit, din fericire fără urmări, de pescador. Vasul rămăsese complet în întuneric din cauza unui scurt circuit. Un temei în plus în favoarea unui exercițiu de luptă a fost și faptul că, după ciocnirea vasului cu vedeta, tot personalul a fost trimis în cabine, firma fiind ținută de căpitan.

— A fost vreo persoană străină de aerodrom, care s-a găsit în preajma avionului înainte de decolare ?

Întrebarea fusese pusă de Jasper Flint cu un ton egal, de parcă răspunsul nu l-ar fi interesat, ca și cum l-ar fi știut de mai înainte.

— Două persoane au asistat la decolarea avionului : Ion Petrescu, redactor-șef la „Drum Nou“ și subofițerul Ivașcu de la noi.

— Ce explicație au dat aceste două persoane prezenței lor într-un asemenea loc cînd, dacă am reți-

nut bine, plecarea trebuia să fie făcută fără martori ?

— Tovarășul Petrescu, chestionat de mine a doua zi de la catastrofă, mi-a răspuns că se găsea acolo pentru a-l preveni pe căpitanul Gorduz asupra unei primejdii iminente.

— Cum de știa ora la care urma să decoleze avionul ?

De data aceasta inspectorul părea interesat, deoarece nu numai tonul trăda aceasta, ci și faptul că în așteptarea răspunsului uitase să-și mai mestece guma.

— Mi-a răspuns cu seninătate că aceasta constituia un secret profesional. La insistențele mele de a-mi preciza totuși natura acelui secret profesional, a început prin a-mi ține o adevărată poliloghie asupra curiozităților în general și asupra curioșilor, în special. Mi-a amintit, nu fără ocoluri că, în timp ce eu stau de vorbă cu dînsul, criminalul, sau criminalii se plimbă liberi și plănuiesc cine știe ce noi „drăcovenii".

„Și, în afară de aceasta" — citez întocmai cuvintele lui, spuse locotenentului Mușat, uitîndu-se într-un carnet — „nu eu l-am omorît pe căpitanul Gorduz. Nu am avut nici un motiv. Cui prodest ? Asta trebuie să vă întrebați dumneavoastră !" A mai spus că dacă nu sînt mulțumit cu răspunsurile sale, este oricînd dispus de a fi citat oficial și că, în acest caz, ne va sta oricînd la dispoziție.

— Fă-i o invitație oficială ! Mîine dimineață să se prezinte la mine la orele unsprezece ! — ordonă maiorul Glonaru.

— Ce căuta Ivașcu la aeroport? — întrebă inspectorul federal.

— A fost trimis de mine cu sarcina de a preda căpitanului Gorduz o amintire din partea mea, interveni maiorul Glonaru.

— Subofițerul Ivașcu a avut în adevăr asupra lui un pachet, pe care l-a înmînat căpitanului Gorduz, cu rugămintea ca acesta să-l desfacă numai după decolare. Acest fapt mi-a fost confirmat de personalul aerodromului, care a asistat la decolare, cît și de Ivașcu, cînd i-am cerut explicații asupra prezenței lui în acel loc.

Locotenentul Mușat se opri, ca și cînd ar fi terminat ce avea de spus și ar fi așteptat unele întrebări din partea acelora care ar fi dorit un supliment de explicații.

— Și a treia persoană? întrebă nu după mult timp Jasper Flint, maxilarele-i puternice mestecînd guma cu înverșunare.

— Nu a fost nici o a treia persoană, răspunse scurt Mușat.

— Atunci, judecînd după cum merg lucrurile, unul din cei doi a fost acela care a pus mașina infernală. Ori subofițerul a avut-o în pachetul în care a pretextat că este darul domnului maior, ori zăristul a înmînat ceva căpitanului sau a strecurat ceva în cabină.

— Redactorul șef nu a urcat în cabină și nici nu i-a înmînat altceva decît un portțigaret, după cum au declarat cei de față.

— Nu cumva, totuși, a mai existat o altă persoană a cărei prezență, dacă nu chiar pe aeroport,

cel puțin prin împrejurimi, să dea naștere la suspiciuni ?

— Nu știu dacă aceasta are vreo legătură cu cazul nostru, însă la ora care coincide aproximativ cu decolarea avionului, o mașină staționa în apropierea aeroportului, pe un drum lateral, paralel cu șoseaua principală, în umbra unor copaci. Avea stopul aprins, dar nici urmă de șofer, ori de pasageri. Patrula de la controlul circulației, care a descoperit mașina, i-a luat numărul și a plecat mai departe, socotind că ocupantul sau ocupanții, venind din vreo excursie — mașina era prăfuită, iar înăuntru erau cîteva pachete cu resturi de alimente, un pled, un termos cu puțin alcool — coborîseră să-și mai dezmorțească picioarele.

— Cui aparține mașina ? — întrebă maiorul Glonaru.

— Aparține arheologului Cristodor Zangopol.

— Ați stat de vorbă cu acest arheolog ? — întrebă Jasper Flint, vădit interesat.

— Bineînțeles ! M-am dus la muzeu alaltăieri după-amiază. Cînd l-am rugat pe savant să-mi explice motivul pentru care mașina sa a staționat lîngă aerodrom, pe drumul lateral, mi-a răspuns că nu își amintește să o fi folosit la data aceea. A negat pur și simplu că a ieșit din casă, fiind reținut de unele probleme de laborator. Admițînd că ar fi părăsit muzeul, a făcut-o numai pentru a se duce la vreun șantier și numai pînă la prînz, dar niciodată ca să viseze seara sub clar de lună. În momentul cînd termina de dat aceste explicații a intrat secretarul, care s-a apropiat de profesor și i-a vorbit cîteva clipe în șoaptă. Zangopol s-a ridi-

cat din fotoliu și cerîndu-și scuze că va lipsi un minut, a părăsit încăperea urmat de secretar.

După vreun sfert de oră Zangopol a intrat în cabinet, a trecut pe lîngă mine ca și cum nu m-ar fi văzut și s-a așezat în fotoliu. M-a privit absent un timp, a cercetat gînditor un manuscris, apoi, fără să-și ridice ochii din hîrtii, m-a întrebat de scopul venirii mele.

I-am expus din nou problema care mă adusese acolo. Mi-a răspuns că nu va face nici un secret din faptul că a staționat cu mașina lîngă aeroport. Stătuse la un șantier arheologic pînă în jurul orelor douăzeci și unu, oră la care plecase din pricina unei insuportabile dureri de cap. Muncitorii și doi asistenți plecaseră încă de la căderea serii, înapoindu-se în oraș cu camioneta muzeului. În drumul spre casă, durerea de cap devenise atît de puternică, încît a fost nevoit să oprească mașina și să coboare. Mi-a mai spus că pînă la venirea mea nu a știut în ce loc oprise mașina.

Am controlat ieri dimineață spusele profesorului, cu privire la prezența sa pe șantier întreaga zi. Atît muncitorii, cît și cei doi asistenți mi-au confirmat că profesorul Zangopol a stat pe șantier întreaga zi și că ei, la plecare, l-au lăsat în laboratorul șantierului. Numai unul din asistenți, tovarășul Banu, și-a amintit că în pauza de la amiază profesorul a plecat spre oraș și că s-a reîntors cam pe la orele șaisprezece, venind din aceeași direcție.

Ieri după-amiază am fost din nou la muzeu. La întrebarea mea dacă își amintește că în ziua fatală a părăsit șantierul, mi-a confirmat și și-a cerut scuze pentru această scăpare. A lipsit între orele

ştiute de mine, pentru a se ocupa la muzeu de îndrumarea muncii de laborator şi pentru ca să dea secretarului său unele indicaţii.

Am verificat din nou afirmaţiile sale. Ele mi-au fost confirmate de către laborant, asistenţi şi de către secretar. De altfel, în însemnările făcute asupra unor experienţe din ziua aceea, se găsesc cîteva observaţii şi adnotări făcute de mîna profesorului. Am verificat şi scrisul : este acelaşi cu cel din propriul său carnet de note de laborator şi purtau data şi ora la care au fost făcute.

— Nu vi se pare curios că la prima întrevedere Zangopol a negat că s-ar fi găsit în preajma aeroportului, pentru ca numai după cincisprezece minute, cînd s-a reîntors în birou, să admită prezenţa sa în acel loc ? — întrebă Jasper Flint. Aţi putea să vă amintiţi de pildă la ce oră a fost făcută ultima adnotare ?

— La orele optsprezece şi patruzeci, răspunse locotenentul Muşat după ce se uită în carnetul său.

— Ciudat. Profesorul face adnotări în registrul de laborator la o oră cînd se afla, din spusele atîtor martori, la o distanţă apreciabilă, pe şantierul arheologic, unde se reîntorsese în jurul orelor şaptesprezece ?

Remarcile poliţistului puseră un moment pe gînduri pe cei prezenţi. Mai ales lui Alcaz, observaţiile părură să-i deschidă o nouă pistă de urmat. Ceea ce îl nedumerea pe locotenentul major Alcaz era nu atît prezenţa lui Jasper Flint la această consfătuire, cît intervenţiile lui în discuţii, nu lipsite de interes şi de miez. De asemenea, se întreba care va fi explica-

ția pe care o va prezenta inspectorul federal cu privire la găsirea lui în centrul evenimentelor din noaptea trecută ?

Alcaz fu trezit din gîndurile sale de glasul maiorului Glonaru, care, după ce ordonă locotenentului Mușat să continue cercetările în jurul activității savantului, din ajunul și din ziua cînd s-a prăbușit avionul, ceru locotenentului major să înfățișeze evenimentele din seara trecută.

După ce ofițerul raportă succint cele ce se petrecuseră la uzina de apă, spuse că trei persoane, din totalul celor legitimate în preajma uzinei de apă, i-au atras atenția prin diversitatea personalității lor, cît și a coincidenței ciudate și neveridic explicată de către cei în cauză. Continuînd, Alcaz raportă de vizitele făcute redactorului șef și profesorului Zangopol, cît și despre rezultatul acestora.

Cînd locotenentul major termină ceea ce avusese de spus cu privire la cele discutate cu profesorul Zangopol, locotenentul Crișan ceru maiorului Glonaru permisiunea să spună ceva, în legătură cu profesorul Zangopol.

— Vorbește, tovarășe locotenent !

— Tovarășul locotenent major a afirmat că profesorul Zangopol, la ora cînd s-au desfășurat evenimentele din noaptea trecută, se găsea, ca să zic așa, pe teatrul de operații. Profesorul a spus adevărul mărturisind tovarășului locotenent major că a fost la teatru. La orele douăzeci și unu și treizeci, profesorul Zangopol asculta într-o lojă a teatrului ultima parte a spectacolului. Știu acest lucru, deoarece am fost și eu la spectacol și, prin hazard, am avut loc

în aceeași lojă cu arheologul. În afară de pauză, cînd a ieșit în foaier, tot timpul nu s-a mișcat de la locul lui. După căderea cortinei, s-a dus la restaurantul din apropiere, unde și eu obișnuiesc să cinez cînd ies de la vreun spectacol.

— Îl cunoașteți bine pe acest savant ? — întrebă Jasper Flint.

— Este o figură greu de confundat. În afară de aceasta, frecventez cu regularitate muzeul și, în cîteva rînduri, am primit unele indicații și lămuriri în privința exponatelor, chiar de la profesor. Nu, nu l-am putut confunda cu nimeni. Sînt sigur.

— Cine a fost cea de a treia persoană care v-a reținut atenția ? — întrebă maiorul Glonaru pe Alcaz, după ce locotenentul Mușat confirmase alibiul profesorului.

— Cea de a treia persoană sînt eu — rosti calm și indiferent Jasper Flint. Din motive care mă îndreptățesc — amintesc doar înțelegerea avută inițial cu domnul maior — nu vă pot destăinui cum am ajuns în plasa dumneavoastră. Vă pot spune însă că m-am ținut de cuvînt și că, după ce mi-a fost îngăduit să ies din încercuire, m-am dus la domnul maior Glonaru, așa cum am declarat că aveam de gînd să fac. Iar dacă umbra pe care ați pus-o pe urmele mele, ar fi izbutit să se țină de mine pînă la capăt, ar fi putut mărturisi că spun adevărul.

— Îmi permiteți ? — interveni Alcaz.

— Bucuros !

— Este adevărat că umbra v-a pierdut urma. Dar nu este mai puțin adevărat că, în ultima instanță, știind că ați afirmat că vă veți duce la tovarășul maior, s-a dus direct acolo.

— O.K. ! Am un martor autorizat, în afara domnului maior !

— Desigur, numai că v-aș ruga să ne explicați cum de lucrătorul nostru a ajuns la locuința tovarășului maior Glonaru înaintea dumneavoastră ?

— Îmi pare rău, dar nu știu.

După ce spuse acestea, inspectorul se întoarse pe jumătate spre maiorul Glonaru, ca pentru a-i cere consimțământul, apoi își reluă poziția inițială și atitudinea indiferentă. Vîrî mîna în buzunarul interior al hainei și scoase un pachet mic, căruia îi desfăcu ambalajul exterior. După ce desfășură apoi cîteva învelișuri de protecție, dădu la iveală o fiolă plină cu un lichid incolor. Ținu fiola un timp în văzul tuturor, apoi o depuse cu atenție pe biroul maiorului Glonaru.

— Ciumă ! Marele Necunoscut a urmărit infectarea apei de la uzină, pentru ca în cîteva zile, cea mai mare parte a celor care ar fi băut apă să devină victimele groaznicului flagel. După aceștia ar fi urmat alte cîteva mii de cazuri. Noaptea trecută au fost două fiole în mîinile falsului subofițer de miliție. Acesta este cea de a doua. În continuare, aș vrea să vă adresez o întrebare : Ce știți, nou, cu privire la evadarea lui Birău ? Despre acest lucru nu se vorbește, pe mine mă interesează în primul rînd acest lucru.

— Ne pare rău, dar nimic. I-am pierdut urma. Cred că a participat și el, activ, la operația de la uzină, ceea ce înseamnă că a ajuns la Marele Necunoscut. Și asta din vina noastră, trebuia să fim mai vigilenți. Consider că...

Glasul maiorului Glonaru fu întrerupt de o voce agitată, care răsună în difuzorul interfonului :

„Tovarășe maior, Roșu și Ivașcu au fost împușcați la poarta principală !"

CAPITOLUL AL NOUĂLEA

— O motocicletă
— Un statistician
— Un răspuns sibilic

— Tovarășe Gorun, ai face o regretabilă greșeală, iar pe mine m-ai pune într-o falsă lumină, dacă ai considera că aș putea avea ceva împotriva dumitale după toate cele întîmplate astăzi. Mai ales după cele ce mi-ai povestit. Redactorul șef se opri și trase adînc din țigară, pe care o puse apoi în scrumieră și se învălui într-un nor de fum. Urmări un timp colacul albăstrui, ce se ridica alene spre tavan, și numai cînd cerculeţul de fum se destrămă, se întoarse spre reporter.

— Fac apel la ceea ce voi sportivii — pronunță ultimul cuvînt de parcă îl dureau dinții — numiți imparțialitate de arbitru. Te las să apreciezi și dumneata, prin prisma acestei imparțialități, delicata situație în care m-ai pus față de organele ordinei publice. Ioan Petrescu se opri din nou, pentru a mai trage un fum, și văzînd că Gorun voia să deschidă gura, îi făcu un semn cu mîna, care îl opri.

— Nu te pripi ! Ceea ce îți cer momentan e să mă urmărești cu atenție, dacă nu cumva ar însemna să-ți cer imposibilul. Hotărît, trebuie să-mi vînd motocicleta ! Este o mașină care a devenit notorie, iar pe mine m-a făcut cunoscut lucrătorilor de miliție și securitate mai ceva decît un cal breaz. Cînd am fost la securitate, acum două ore, nu mă așteptam să fiu chemat pentru pocinogul dumitale. Norocul meu e că cel puțin douăzeci de persoane pot depune mărturie că am luat parte la ședință. De asemenea, pledează în favoarea mea și faptul că dumneata ai depus la un post de miliție, în jurul orelor douăsprezece, o reclamație că ți s-a furat motocicleta mea.

— Dar reclamația...

— Te-am rugat să nu mă întrerupi. Țin să te anunț că motocicleta a fost găsită, dar nu îmi va fi înapoiată decît mai tîrziu, după ce se vor mai face unele cercetări. Mai ai de spus ceva ?

Reporterul se grăbi să dea curs acestei invitații directe, mai ales că pînă atunci nu i se dăduse răgaz să rostească decît două cuvinte.

— Aș vrea să vă anunț că mai sînt treizeci de minute pînă la ora fixată ca să mă prezint la maiorul Glonaru.

— Și asta o spui abia acum, rosti plin de indignare redactorul șef. Voi, tinerli, sînteți incorigibili. Iau de mărturie această încăpere și conștiința dumitale, că nu odată, nu de două ori, ci de mii de ori ți-am demonstrat că punctualitatea caracterizează... Apelul telefonic îl întrerupse și puse mîna pe receptor. Profitînd de această chemare salvatoare, Gorun se furișă pe ușă.

La ora fixată, reporterul bătea la ușa biroului maiorului Glonaru. Cînd pătrunse în birou, văzu că maiorul nu era singur. Într-unul din cele două fotolii din fața mesei de lucru stătea un civil, pe care parcă îl mai văzuse undeva și ale cărui maxilare se mișcau într-una. Picioarele, lungi, le ținea întinse, încît ocupantul celuilalt fotoliu, un ofițer de miliție corpolent și în care recunoscu pe locotenentul major Alcaz, trebuia să-și țină picioarele apropiate de fotoliu. Bănuia că necunoscutul nu putea fi altul decît acel inspector, de care începuse să se vorbească.

— Ia loc, tovarășe Gorun ! Rostind invitația, maiorul Glonaru indică un scaun tapițat, care se găsea în capul mesei situată între ușă și biroul său. Ai fost chemat pentru a ne da unele lămuriri, în legătură cu unele fapte, de care ești legat direct, sau indirect.

— Vă stau bucuros la dispoziție, tovarășe maior, răspunse Gorun, care se așezase pe scaunul ce îi fusese indicat.

— Astăzi, la orele douăsprezece, ai reclamat la o circă de miliție că ți s-a furat motocicleta. De fapt, motocicleta nu era proprietatea dumitale, ci a tovarășului Petrescu. Acestea sînt faptele pe care le știm. Ceea ce nu știm, vrem să aflăm de la dumneata. Mai întîi, de ce ai luat motocicleta tovarășului Petrescu ? Al doilea : ce ai făcut dumneata între orele douăsprezece și treisprezece, și cine poate confirma spusele dumitale ? Al treilea : unde ai vrut să te duci și în ce scop ?

— Sînt sigur că nu veți crede o iotă din cele ce vă voi spune. Dar oricît de ciudate, sau neverosi-

mile vor părea spusele mele, vă rog să mă credeți că ele exprimă, în totalitatea lor, adevărul și numai adevărul.

Gorun se opri, vrînd să vadă pe chipul celor trei bărbați efectul cuvintelor rostite de dînsul. Nimic nu-l lăsa însă să întrezărească cea mai mică urmă de interes ori de neîncredere. Fețele lor păstrau acea rigiditate oficială, care înfrîna exteriorizarea vreunui sentiment, emoții, ori gînd. Își aprinse puțin cam agitat o țigară și trase, adînc, două fumuri înainte de a continua.

— La orele unsprezece și treizeci eram la redacție, cînd o chemare telefonică îmi făcu cunoscut că prezența mea era reclamată de urgență în provincie.

— Probleme profesionale ? — întrebă locotenentul major Alcaz.

— Nu, de ordin personal.

— Cine v-a telefonat ?

— Nu vă pot spune, răspunse Gorun, uitîndu-se fix spre mister Flint, ale cărui maxilare se mișcau de zor cu guma de mestecat.

— Așadar, pe la orele unsprezece și treizeci ai primit o comunicare telefonică de ordin personal. Foarte clar și cît se poate de concret. Continuă, te rog, dar spre folosul tuturor, nu tot atît de enigmatic, rosti maiorul Glonaru.

— Am luat motocicleta tovarășului Petrescu, fără să-l anunț, deoarece era într-o ședință și am pornit spre una din barierele orașului. Am oprit la o stație de autobuz, care nu este, încă, dată în folosință. Aici, mi se spusese în apelul telefonic, mă va aștepta cineva. N-am văzut însă pe nimeni. După cîtva timp de așteptare zadarnică, am lăsat motocicleta și m-am

dus înăuntru, crezînd că va fi cineva acolo. Cum stam nehotărît în interiorul staţiei, cu spatele spre cabina telefonică, am auzit un uşor scîrţîit şi am simţit imediat o lovitură în ceafă. Nu am mai ştiut nimic, pînă ce nu m-am trezit într-un tîrziu cu un gust dulceag în gură şi o apăsătoare senzaţie de greaţă. Erau orele paisprezece şi mă găseam într-un boschet dintr-un colţ mai retras al parcului.

— Atunci cum de ai putut să reclami dispariţia motocicletei ? — întrebă locotenentul major.

— Dar nu am reclamat furtul motocicletei la nici un post de miliţie ! V-am declarat doar că am fost în stare de inconştienţă pînă la orele paisprezece.

De data aceasta, auditoriul cu greu îşi putu ascunde surprinderea. Numai mister Flint nu încetase de a mesteca guma, de parcă ar fi cunoscut mai dinainte ce avea să spună reporterul.

— Tovarăşe locotenent major — spuse maiorul Glonaru — cum sună raportul circumscripţiei de miliţie ?

Alcaz deschise un dosar, se uită la o hîrtie, apoi citi cu glas tare :

„Pe la orele douăsprezece am fost anunţat telefonic de numitul Gorun, reporter la „Drum Nou", că i s-a furat motocicleta ; era un DKW, cu numărul 67890. Fără alte amănunte, reclamantul a închis telefonul."

M-am deplasat la redacţie pentru a lua un plus de informaţii de la reclamant. Mi s-a spus că numitul Gorun era plecat în oraş. Am întrebat la circulaţie dacă se ştie ceva despre motocicleta furată. Am avut o surpriză, deoarece DKW-ul cu numărul 67890 era

proprietatea numitului Ioan Petrescu, redactor-șef la „Drum Nou". Am sunat redacția întrebînd de redactorul șef, dar mi s-a răspuns că era plecat acasă. Am telefonat la locuința acestuia, fără nici un rezultat însă. Nimeni nu a ridicat telefonul din furcă. Cînd l-am căutat din nou pe Petrescu la redacție, la orele cincisprezece treizeci, mi s-a răspuns că era plecat la noi. Între timp am luat măsurile cuvenite pentru găsirea motocicletei.

— Destul, tovarășe locotenent major, îl întrerupse maiorul Glonaru pe Alcaz. Să ne oprim aici. Tovarășul Gorun neagă că ar fi făcut reclamație. De altfel, dacă am da crezare spuselor sale, i-ar fi fost imposibil să o facă. Tovarășul Petrescu ne-a declarat, de asemenea, că nu a reclamat dispariția motocicletei, pentru simplul motiv că nu știa că fusese furată. Cine a avut interes să sesizeze ? Este un fapt la care trebuie să ne gîndim. Prin reclamația furtului motocicletei, s-a creat criminalului o serioasă greutate. Știindu-se de dispariția motocicletei, cel care și-o însușise putea fi oprit în drum de orice lucrător. Atunci nu ar mai fi fost dublul asasinat de la poarta sediului nostru. Dar dacă reclamația telefonică nu a fost decît o manevră ?

Maiorul Glonaru tăcu și apăsă pe un buton. În cîteva secunde intră un plutonier căruia îi spuse să-l conducă pe Gorun în camera de alături, după care se adresă reporterului.

— V-aș ruga să-l însoțiți pe plutonier în altă încăpere. Acolo se găsesc cele necesare pentru scris. Vă rog să așterneți pe hîrtie tot ceea ce vă amintiți în legătură cu evenimentele respective.

— Doar nu vreți să spuneți că dumnealui este asasinul celor doi ? — întrebă polițistul, după ce reporterul părăsi biroul.

— Nu fac o asemenea afirmație. Caut. Dacă el a săvîrșit fapta, nu văd mobilul. Numai dacă nu ar avea vreo legătură cu criminalul din umbră pe care îl căutăm.

— Nu îl văd pe Gorun în pielea Marelui Necunoscut, sau a vreunei unelte de-a acestuia. Și apoi, unde este arma ? Mai știu că Gorun, bun sportiv de altfel, este un trăgător mediocru. Anul trecut s-a clasat abia pe locul al cincilea la decatlon, din cauza tirului.

Șeful și ceilalți nu își putură ascunde mirarea la auzul amănuntelor privind aptitudinile de trăgător ale lui Gorun pe care le furnizase inspectorul.

— Nu este nimic de mirare. Datele mi-au fost transmise de la asociația sportivă al cărui membru este Gorun. Pot să adaug, din aceeași sursă, că mister Petrescu este cel mai bun țintaș al județului. Ca să omori doi oameni în cîteva secunde și să săvîrșești fapta conducînd, în același timp, o motocicletă, se cere mai mult decît un modest loc cinci la decatlon.

— Vreți să lăsați să se înțeleagă că Petrescu are vreun amestec în acest dublu asasinat ? — întrebă Alcaz.

— Astăzi îi dispare motocicleta. Știa cine i-a luat-o. Dacă mister Petrescu i-a telefonat lui Gorun ? Știm din spusele participanților la ședință că Petrescu nu a stat pînă la sfîrșitul acesteia. A motivat că îl doare capul și a spus că se duce acasă. Știm din raport că Petrescu nu a fost acasă. Mai știm că s-a

înapoiat la redacție la orele cincisprezece. În tot acest interval de timp ar fi avut posibilitatea, ajutat de cel puțin un complice, să-l facă inofensiv pe Gorun, să se urce pe motocicletă, să ucidă pe cei doi, să depună motocicleta lîngă parc și să vină, basma curată, la redacție.

— Bine, dar neglijați reclamația telefonică. Ce rost ar mai fi avut ? — întrebă locotenentul major Alcaz. Putea să fie oricînd oprit.

— Nu risca nimic. Cine putea opri pe proprietarul unei mașini dacă avea actele în regulă și nu încălca regulamentul de circulație ? În acest caz, reclamația ar fi putut-o categorisi drept o glumă de prost gust din partea unui necunoscut. Numai că, dacă ar fi fost oprit înainte de sosirea subofițerului și a lui Roșu, atunci asasinatul nu ar mai fi fost săvîrșit.

— Atunci, după dumneavoastră, Petrescu este ori Marele Necunoscut, ori unul din primele sale ajutoare ?

Jasper Flint nu răspunse la întrebare. Părea că, adîncit în gînduri, urmărește un fir anumit dintr-o urzeală încîlcită, căruia nu îi dădea de rost.

— Mister Petrescu — reluă el după un timp — în ciuda fizicului său și a comportării sale obișnuite, are o puternică înclinație spre aventură. Este văzut deseori în tovărășia unui ofițer de pe vasul *Blue Bird*, care nu este altul decît mister Smeaton. Din informațiile pe care le am, știu că lui mister Smeaton îi este interzisă debarcarea pe țărmul cîtorva țări, deoarece a fost amestecat în unele afaceri dubioase și suspectat de a fi încercat să obțină informații cu caracter secret. De asemenea este cert : Petrescu cunoștea, sau bănuia ceva în legătură cu

Ivașcu. Vă amintiți că atunci cînd mister Alcaz l-a vizitat pentru a-i pune unele întrebări în legătură cu prezența lui la uzina de apă, redactorul șef i-a făcut o recomandare ; aceea de a urmări ce se petrece la un anumit local din port, unde, lăsa să se înțeleagă, ar veni și unii din oamenii dumneavoastră. Îl viza pe Ivașcu, care, știu asta, frecventa deseori acel local, îmbrăcat întotdeauna numai civil și extravagant. Dublul asasinat de astăzi poartă pecetea Marelui Necunoscut. Acesta știa că Roșu, în caz că ar fi vorbit, ar fi putut face unele mărturisiri stînjenitoare pentru activitatea de viitor și, poate, chiar pentru siguranța personală. De asemenea știa că, mai devreme sau mai tîrziu, Ivașcu urma să fie demascat. De la Ivașcu știa aproape exact ora cînd acesta urma să sosească cu Roșu la noi. Atunci Marele Necunoscut și-a făurit planul de a omorî două muște dintr-o lovitură. Îmi pun întrebarea dacă Petrescu, ori Gorun, sau poate amîndoi, au acționat din ordinul Marelui Necunoscut ? Ar putea fi tot atît de bine un complex de împrejurări, care a condiționat amestecul celor doi, astfel încît să-i slujească interesele fără ca ei să-și dea seama.

Jasper Flint tăcu și maxilarele sale începură să-și facă din nou de lucru cu guma de mestecat. Locotenentul major Alcaz îl ascultase cu atenție, notîndu-și, cînd și cînd, cîte ceva în carnet. Maiorul Glonaru scrise ceva pe o foaie de hîrtie, sună și înmînă notița plantonului.

— Cum am mai spus de altfel, s-ar putea ca cei doi să nu aibă nici un amestec în dubla crimă de astăzi, reluă Jasper Flint.

— Ce a urmărit în această ipoteză ? — întrebă Alcaz.

— Înclin să cred că mister Flint are dreptate, interveni maiorul Glonaru. Ce a urmărit Marele Necunoscut amestecînd pe Petrescu și Gorun în ultimele evenimente ? Parcă așa suna întrebarea. Răspunsul nu este greu de dat. Este una din caracteristicile modului său de lucru, de a lega de fiecare din acțiunile sale persoane cărora, atît prin poziția lor, cît și prin reputație, nu li se poate imputa nimic.

În acel moment sună telefonul și maiorul Glonaru ridică receptorul. După ce ascultă o scurtă comunicare, depuse gînditor telefonul în furcă.

— Mi s-a raportat că din nici o comună din raza regiunii noastre nu a avut loc vreo convorbire telefonică cu Gorun.

— Era de așteptat. Acum Gorun va trebui să ne spună mai mult decît a vrut prima dată. Tovarășe locotenent major — spuse maiorul Glonaru lui Alcaz — vezi dacă reporterul și-a terminat de scris depoziția și condu-l în acest caz aici.

Alcaz execută ordinul și peste cîteva minute Gorun stătea din nou pe scaun în fața celor trei oameni ai legii. Maiorul Glonaru își aruncă ochii asupra celor scrise de reporter, apoi după ce spicui cîteva fraze, trecu depoziția lui Alcaz.

— Din cele ce ai scris, nu reiese nimic în plus față de ceea ce ne-ai declarat verbal, zise maiorul, adresîndu-se reporterului. Și acum o precizare : nu ți s-a telefonat nimic din partea persoanei, a cărei presupusă chemare te-a determinat să iei motoci-

cleta șefului dumitale. Acum te las să apreciezi în ce lumină te-ai pus.

Maiorul se opri, ca pentru a lăsa celui vizat timp să se gîndească. Văzînd însă că acesta nu spune nimic, continuă :

— Unde ai vrut să mergi, totuși ?... La cine ?... Pe cine urma să iei din stația de autobuz ?... Gîndește-te bine. Te sfătuim să nu mai dai dovadă de o discreție care nu își are rostul.

— Este în joc, poate, libertatea dumitale, interveni inspectorul, stingînd țigara în scrumieră cu o atenție deosebită.

Gorun avu o tresărire și nu își mai luă privirea de la el cît timp acesta stinse țigara, apoi rămase pe gînduri. După un timp își aprinse o țigară și continuă să păstreze tăcerea. Jasper Flint se uită fugar la maior, apoi îl fixă îndelung pe reporter.

— Mona Baltag nu v-a dat nici un telefon. Și nici vreo altă persoană nu v-a telefonat, în numele ei, din comuna Basarabi.

Nici un artist de meserie, oricît de talentat ar fi fost, nu ar fi mimat mai perfect mirarea ca Gorun care, un timp rămase cu gura deschisă. Încet, încet, își mai reveni și, încă sub influența surprizei, luă țigara din scrumieră și vru s-o ducă la gură.

— Dacă nu țineți cu tot dinadinsul să vă frigeți, ar fi mai indicat să nu băgați țigara în gură altfel decît se obișnuiește, spuse calm inspectorul, văzînd că reporterul ducea spre gură țigara cu capătul aprins. După ce v-ați trezit, ați avut grețuri și ați început să rătăciți fără țel pe străzi. După un timp ați simțit nevoia să beți ceva rece și ați intrat în pri-

mul local, care v-a ieșit în cale. Dar abia intrat, v-ați grăbit să ieșiți fără a mai bea nimic.

— Ce motiv te-a determinat să părăsești atît de brusc localul și ce local era acela, interveni maiorul Glonaru, cînd inspectorul federal se opri, părînd că chibzuiește asupra celor ce mai avea de spus.

— Am considerat că nu are nici o însemnătate.

— Nu vrei să fii mai concret ? Cine era acea persoană ?

— Îmi vine foarte greu să o numesc.

— Este vorba, fără nici o îndoială, de Ioan Petrescu, nu-i așa ? întrebă locotenentul major Alcaz.

— Despre dînsul este vorba. Cînd am intrat în acel local, am zărit la o masă, stînd cu spatele spre intrare, pe tovarășul Petrescu, care discuta aprins cu cineva.

— Mister Smeaton ? întrebarea țîșnise de pe buzele inspectorului.

— Da, mister Smeaton, comisarul vasului *Blue Bird*, sună răspunsul reporterului.

— Tovarășe Gorun — spuse maiorul Glonaru — cunoaștem sentimentele dumitale față de tovarășa Baltag, cu toate că nu numai numele ei, ci și anumite evenimente de care este legată, ar fi putut pune în gardă pe oricine, nu-i așa ?

— Se bucură de faimă rea, răspunse reporterul cu un ton în care se citea o umbră de sfidare.

— Ai dreptate, întări maiorul.

— Și ce mă sfătuiți să fac ? Să nu o mai văd ?

— Exact !

CAPITOLUL AL ZECELEA

— O ediție specială
— Semnale din eter

Pentru a dezminți parcă liniștea celor două zile fără evenimente care au urmat după dublul asasinat din fața sediului, o ediție specială păru să dea semnalul de declanșare al unor noi activități.

Pe la orele șase și douăzeci și cinci de minute, un turism opri în colțul unei străzi principale. Una din portiere se deschise, un puști sări afară din mașină și începu să fugă pe stradă, agitînd cîteva ziare și strigînd cît îl ținea gura :

— Specialaaaa ! Specialaaaa !... „Drum Nou"-speciala !... Cazuri de ciumă în orașul nostru !... Citiți speciala ! . . . „Drum Nou" . . . — ediția specială ! . . . Ciumă ! Ciumă ! . . .

Mașina care îl adusese pe micul vînzător demară de îndată ce acesta începu să-și strige marfa.

La aceeași oră, o altă mașină se opri în apropierea Consiliului Popular și un alt copil cu ziare sări din ea, după care aceasta își reluă cursa. Alte trei mașini, asemănătoare celorlalte două, debarcară în același fel, în alte puncte ale orașului, cîte un copil cu ziare, după care își văzură de drum.

Magda Oprescu se îndrepta spre muzeu. Se îndrepta este un fel de a spune, deoarece cineva care merge citind un ziar nu poate să păstreze linia dreaptă și nici un mers uniform. Se mai oprește,

dă peste un alt pieton, sau peste vreun stîlp, iar la întretăieri se trezește în mijlocul străzii pe „roșu". De multe ori, și asta se întîmplă, se vede ajuns la poarta casei, pe care a părăsit-o cu cîteva minute înainte, cu lăudabila intenție de a merge la lucru. Așadar, Magda Oprescu se îndrepta spre birou, citind ziarul pe care i-l aruncase din fugă un vînzător, care își striga marfa în gura mare :

„DOUĂSPREZECE CAZURI DE CIUMĂ
DECLARATE ÎN ORAȘUL NOSTRU"

era titlul singurului articol pe care-l conținea ediția specială, imprimat cu caractere groase și mari de o șchioapă.

Majoritatea cetățenilor, după ce citeau articolul provocator, rupeau în bucăți ediția specială și o aruncau cu indignare în coșurile de gunoi. Numai ici, colo, cîte unul, după ce arunca priviri furișe în dreapta și în stînga, îl strecura în buzunar.

Magda Oprescu parcurse articolul scîrbită și indignată, iar primul ei gînd fu de a preda gazeta miliției. Tocmai traversa strada, cînd se opri brusc, sub îndemnul acestui gînd. Vru să se urce pe trotuar, cînd, o mașină venind cu viteză mare, se îndreptă amenințătoare spre ea.

Claxon — scrîșnet de frîne — un țipăt neomenesc.

Din mașina stopată sări șoferul, care se repezi spre Magda Oprescu. Dactilografa zăcea lungită pe asfalt, pe jumătate sub botul mașinii, înaintea roților, pe jumătate pe trotuar.

Pînă să se adune primii trei curioși, șoferul se aplecă asupra victimei, o ridică în brațe și o depuse

grăbit pe bancheta mașinii, sări la volan și peste cîteva clipe viră după colț.

Oricît de repede acționase șoferul, totuși cîțiva pietoni observară cele întîmplate și se grăbiră spre locul accidentului. În curînd li se alăturară alți zece, apoi douăzeci, care comentau, nu știau nici ei ce, și își puneau unul altuia întrebări despre te miri ce.

— Cunoaște cineva numărul mașinii ? — întrebă milițianul care venise atras de mulțimea care începuse să împiedice circulația.

— 1001 : POBEDA gri-închis spre negru. Pierdea ulei — mai spuse, arătînd cu mîna spre uleiul care se scursese în cele cîteva secunde cît staționase mașina. Femeia e vinovată. Citea gazeta, adăugă cetățeanul, vrînd să se îndepărteze.

— Cum vă numiți ? — întrebă milițianul, care își notase într-un carnet spusele cetățeanului.

— Zipser Carol. De la D.J.S.

— Tovarășe Zipser, vă rog să aveți amabilitatea să mă însoțiți, pentru a da o declarație scrisă asupra celor ce ați văzut.

— Regret. Birou, fu răspunsul.

— Vom telefona de la noi, pentru a încunoștiința pe șeful dumneavoastră asupra motivelor eventualei întîrzieri de la serviciu.

— Bine ! — făcu convins Zipser, începînd să meargă grăbit alături de milițian.

În dimineața aceea centrala telefonică a miliției, cît și centrala ziarului local, nu mai pridideau cu răspunsurile la numeroasele apeluri. Se cereau relații asupra ediției speciale, se dădeau „soluții sigure" pentru prinderea făptașilor, care dacă în ma-

rea lor majoritate nu puteau fi puse în practică, nefiind „soluții" și cu atît mai puțin „sigure", aveau marele merit de a fi fost generate din imbolduri cinstite, sincere și dezinteresate.

Din cauza ediției speciale, accidentul Magdei Oprescu, trecut aproape neobservat de masa cetățenilor, ar fi fost tratat ca un caz mărunt dacă subofițerul Vasilescu nu s-ar fi prezentat cerînd să vorbească cu locotenentul major Alcaz. Era lucrătorul de miliție care ajunsese la locul accidentului, imediat după dispariția mașinii și care plecase însoțit de Zipser.

— Tovarășe locotenent major, raportă el de îndată ce fu în biroul lui Alcaz, azi dimineață, pe la orele șase și treizeci și cinci de minute, o POBEDA a lovit o femeie care vroia să traverseze strada. Șoferul mașinii respective a stopat și, după ce a urcat victima în mașină, a dispărut cu cea mai mare viteză, fără a mai da timp celor cîțiva martori să intervină. Aveți aici declarația numitului Zipser, unul din martorii accidentului.

— Pînă aici nimic neobișnuit, spuse Alcaz, după ce își aruncă ochii peste rîndurile scrise de salariatul de la D.J.S. Victima va putea fi găsită într-unul din spitalele orașului, unde, de bună seamă, a fost dusă de șoferul cu pricina. Mai greu va fi să dăm de urma șoferului. Doar dacă victima ne va putea da ceva amănunte, în cazul în care nu este într-o stare prea gravă.

— Avem numărul mașinii, tovarășe locotenent major.

— Atunci totul este în regulă.

— Tocmai în asta constă faptul ieşit din comun. Numărul maşinii este aidoma celui pe care îl are şi automobilul tovarăşului maior Glonaru.

— Asta ar fi prea de tot! — nu se putu opri să nu exclame locotenentul major. Bine, tovarăşe Vasilescu, mulţumesc! Cazul trece din acest moment în mîinile noastre. Rămase apoi un timp pe gînduri, citi cu mare atenţie declaraţia lui Zipser, după care vorbi la interfon:

— Tovarăşe Mazilu, a venit tovarăşul maior?

— Da! A întrebat de dumneavoastră. Mi-a ordonat să vă anunţ să vă prezentaţi în cabinetul său. Tocmai vroiam să vă anunţ.

— Mulţumesc, mă duc la tovarăşul maior.

De îndată ce intră în cabinetul şefului, acesta îl invită să ia loc în faţa biroului, apoi trecu direct la subiect.

— Te-am chemat să discutăm cazul cu ediţia specială. De asemenea, măsurile ce trebuiesc luate pentru prinderea provocatorilor şi lămurirea masei de oameni ai muncii. Fără îndoială că ai şi făcut unele cercetări, nu-i aşa?

— Formatul ediţiei speciale seamănă cu al ziarului „Drum Nou". Caracterele literelor identice, la prima vedere, cu cele ale ziarului local, cît şi cerneala sînt diferite. Acestea sînt constatările locotenentului Vieru, care s-a deplasat la redacţia ziarului. Avem de-a face cu un fals tot atît de grosolan, ca şi provocarea pe care o conţine. Asta dovedeşte, odată mai mult, că Marele Necunoscut nu stă degeaba. Scopul acestei manevre este clar: provocarea panicii în mase. Locul unde a fost tipărită provocarea nu este necunoscut. Locotenentul

Crișan a stabilit că mașinile care au transportat pe micii vînzători n-au venit dinafara orașului. Este foarte puțin probabil ca ele să fie mașini particulare. Ar putea face parte din inventarul garajului cooperativei de transport auto „Rapid". Știți, mașinile acestei cooperative au, de-o parte și de alta, pe fiecare portieră, imprimată efigia zeului Mercur. Ei bine, s-a observat că mașinile care au acționat azi-dimineață aveau în dreptul portierilor cîte un cerc galben. Presupun că cercurile respective erau din material plastic, ușor de lipit și tot atît de ușor de dezlipit, ele avînd rolul de a acoperi efigia lui Mercur. În momentul de față, Crișan și cu Vieru cercetează atît la garajul numărul trei al cooperativei, cît și în stațiile de taximetre.

— Știai că între orele șaptesprezece și nouăsprezece un individ, care s-a dat drept salariat al D.J.S., a făcut o anchetă la spitale și policlinici, stăruind, în special, asupra cazurilor de boli epidemice ?

— Da. Nu i-a fost greu agentului Marelui Necunoscut să afle numele bolnavilor de ciumă, căci le-a găsit operate în registrul de evidență al internaților. Așa se explică înserarea în ediția specială a numelor celor doisprezece bolnavi, voluntari.

— Ai stabilit identitatea acestei antene ? Ai pus individul sub urmărire ?

— Din nefericire, sergentul Frîncu, plasat la spitalul epidemic cu sarcina de a urmări pe curioșii de felul statisticianului, i-a pierdut urma. Frîncu nu prevăzuse că individul se va urca într-un taxi care, se pare, îl aștepta.

— Ai aflat cui aparţine taxiul ?

— După numărul de circulaţie, pe care şi l-a notat sergentul Frîncu, maşina ne aparţine.

— Fără îndoială că Frîncu a reţinut nu numai numele, ci şi întreprinderea care emană delegaţia, nu ?

— Delegaţia purtînd antetul şi ştampila Direcţiei judeţene de statistică, cît şi semnătura directorului acesteia, atesta că numitul Zipser Carol... Alcaz se opri de parcă i-ar fi lipsit graiul şi îşi duse mîna la frunte. Tovarăşe maior — reluă el, văzînd că şeful, mirat de comportarea sa, voia să-l întrebe ceva — tovarăşe maior, acum cîteva minute am mai întîlnit numele acesta ! Un cetăţean, martor al unui accident de circulaţie, a semnat declaraţia cu numele Zipser, funcţionar la Direcţia judeţeană de statistică.

— Marele Necunoscut nu lucrează la întîmplare. Fără îndoială că a avut un temei serios cînd a înarmat pe agentul său cu această identitate.

— Dar dacă ar fi vorba de una şi aceeaşi persoană ?

— Ar fi o urmă de nepreţuit pentru noi. Imaginează-ţi, tovarăşe locotenent major, ce date precise şi importante poate să procure un salariat al unei asemenea instituţii. Ce mînă inepuizabilă de informaţii pentru Marele Necunoscut ! Vorbeai parcă de un accident, nu ?

— O tînără, care traversa strada citind ediţia specială, a fost lovită de o maşină. Şoferul a coborît, a ridicat victima, a pus-o în maşină, s-a urcat la volan, a pornit cu viteză şi a dispărut. Un cetăţean a văzut toată întîmplarea şi a fost de acord

să depună mărturie. Acest martor ocular se numește Zipser. Dar nu numai în asta constă ciudățenia. Mașina care a lovit-o pe tînără este o Pobedă și avea numărul de circulație 1001.

— Mașina mea poartă acest număr, spuse șeful cu cea mai deplină liniște.

— Știu asta, tovarășe maior. Îmi permiteți o întrebare ?

— Spune-o !

— Mașina dumneavoastră este în garaj ? Cu ce ați venit la serviciu ?

— Am venit pe jos, căci mașina am dat-o încă de aseară lui Jasper Flint, la cererea sa.

— Atunci el a lovit pe tînăra femeie ?

— Tot ce se poate, deși m-aș mira să fie chiar atît de neîndemînatic.

— Sînt curios ce ne va răspunde cînd îl vom întreba.

— Și eu, spuse maiorul, fără ca din tonul său să răzbată cea mai mică umbră de curiozitate. Dar pînă atunci nu trebuie să neglijezi luarea unor măsuri pentru liniștirea maselor de cetățeni, tulburați fără îndoială de cuprinsul ediției speciale. Printre altele, „Drum Nou" va publica sub semnătura redactorului șef o dezmințire categorică a conținutului ediției speciale, arătînd că este vorba de un fals grosolan și de o manevră provocatoare. Vei avea grijă ca orice rudă, indiferent de grad, a celor internați, care se va prezenta începînd de astăzi și pînă poimîine la spitalul epidemic, să fie urmărită de cîte doi din cei mai destoinici lucrători de-ai noștri.

Alcaz ridică întrebător capul de la carnetul pe care își lua note și se uită la șeful său.

— Fii sigur că în cazul în care se va prezenta o asemenea rudă vom avea de-a face cu o falsă rubedenie. Toți cei doisprezece internați sînt celibatari și nu sînt veniți de mult timp în orașul nostru. Au puține rude apropiate. Am luat din timp măsura, prin posturile noastre, ca nici o telegramă, notă telefonică, scrisoare, sau vreun alt mijloc de comunicare, să nu le poată parveni, pînă la noi dispoziții, oricărei din rudele celor doisprezece internați, sau de la aceștia la spitalul epidemic.

Mașina gonea spre comuna Basarabi, stîrnind nori de praf. Ajunsă aproape de marginea comunei, coti pe un drumeag pustiu și se opri sub trei plopi singuratici. De la volan coborî un bărbat înalt, îmbrăcat într-un pardesiu de voiaj, cu gulerul ridicat. Pe cap purta o pălărie trasă mult pe frunte, iar ochii îi erau ascunși de niște ochelari cu lentile fumurii. Șoferul se îndreptă cu pași siguri spre grădina primei case de la liziera satului. Necunoscutul sări un pîrleaz, de parcă ar fi fost de-ai casei, străbătu o potecă a grădinei, dădu ocol casei și bătu la o ușă. La a doua bătaie ușa se deschise și în prag apăru o tînără zveltă, cu părul blond, în care o rază furișă de soare îi strecură o sclipire aurie. La început nu îți dădeai seama cît era de frumoasă. Ceea ce atrăgea privirile, însă, erau ochii ei mari, adînci, codați, care, dacă nu aveau verdele închis al iezerelor,

aminteau mai mult de nuanța ierbii umezită de roua dimineții.

— Unchiul nu este acasă, spuse ea cu glasul melodios, de parcă toate privighetorile luncilor s-ar fi luat la întrecere.

— Știu, un telefon l-a chemat în oraș. Pe dumneavoastră vă caut, zise necunoscutul, fără să dezarmeze. Pot să intru ? întrebă el.

— Dar cine sînteți ?

— Ar fi trebuit să vă spun un cuvînt de recunoaștere, o parolă, sau ceva în genul acesta, însă de cum v-am văzut am uitat ce trebuie să rostesc.

— Placa este învechită. Nu ați găsit ceva mai nou ? Cu toate că...

— Nu-i nimic nou sub soare, întregi necunoscutul.

— Poftiți în casă, spuse Mona Baltag și vizitatorul se grăbi să dea curs invitației.

— Mă trimite șeful.

— Are ceva de lucru pentru mine, nu ?

— Vă rog să citiți și apoi să ardeți biletul, spuse oaspetele, înmînîndu-i un plic.

Necunoscutul urmări chipul fetei, care după ce luă plicul, îl desfăcu grăbită și începu să citească biletul pe care-l conținea. După ce totul fu ars la flacăra brichetei, pe care i-o dădu străinul, Mona Baltag se uită întrebător la el.

— Lăsați cîteva rînduri unchiului dumneavoastră, așa cum ați mai făcut și altădată, din cîte știu. Nu veți lua nimic, afară de actele strict necesare. Șeful a avut grijă de toate. Veți părăsi casa la cinci minute după mine. După ce veți fi pus cheia sub ghiveciul mușcatei din cerdac, acolo unde unchiul dumnea-

voastră știe că trebuie să o găsească, veți ieși din sat, ca și cum ați vrea să faceți o mică plimbare. Vă aștept în mașină la cei trei plopi de la lizieră.

Peste un sfert de oră mașina în care se afla Mona Baltag gonea spre oraș, cu storurile trase.

Cei doi merseră fără să schimbe un cuvînt, pînă trecură de Valul Traian, ocolind comuna pe drumuri laterale, fiecare cu gîndurile lui. Și aveau destule. După acest răstimp, mașina coti pe un drum vecin, apoi după cinci minute apucă pe un drum părăsit, năpădit de buruieni și care, pe alocuri, printre sutele de gropi, mai avea și cîte o porțiune carosabilă. După ce mașina străbătu patru sau cinci kilometri, șoferul opri.

— Puteți ridica storurile. Voi lipsi cîteva minute. Vă rog să fiți atentă și la cel mai mic semn suspect, să clacsonați scurt, de două ori.

După aceste cuvinte șoferul coborî. Mona Baltag ridică storurile, coborî geamul din stînga și privi afară. Opriseră într-un peisaj dezolant, presărat cu movile mici, acoperite cu smocuri de iarbă pîrjolită de soare, cu cîteva rare boschete de arbuști. Uitîndu-se prin geamul din dreapta, mai apucă să vadă pe trimisul șefului dispărînd într-o groapă de formă neregulată, care avea o deschidere de aproape o sută de metri, după cît putu aprecia ea din locul unde se găsea. Pe marginile acestei gropi, mormane de pămînt și de pietre de forme și mărimi diferite, pline de glod uscat, măreau și mai mult aspectul pustiu, de părăsire. Groapa nu părea adîncă, din ea răsărind ici, colo, cîte o movilă de pămînt sau de pietre, aidoma celor adunate pe marginea ei. În spate se întindea drumul pe care veniseră și altceva

nimic. În față, drumul plin de hîrtoape, fără ierburi crescute în mijlocul lui, avînd urme de roți, continua pe o distanță de aproape cinci sute de metri, ca să dea într-un alt drum, mai mare, probabil o șosea, judecînd după stîlpii de telegraf.

Cînd termină acest tur de orizont, Mona Baltag deschise puțin poșeta, scoase o pilă și începu să-și netezească cu atenție unghiile.

Șoferul, după ce coborî în groapă, pe o potecă destul de lină, se îndreptă fără să pregete spre unul din pereții gropii, în care era zidită o ușă destul de grosolană, din scînduri de brad negeluite. Se opri în fața ușii, scoase din buzunar un mic instrument, îl vîrî în broască și descuie ușa fără nici un efort. O deschise larg și văzu ceea ce se aștepta să găsească : o nouă ușă masivă, metalică. După cîteva secunde și acest obstacol fu înlăturat, șoferul intră într-o vastă încăpere boltită, săpată chiar în malul gropii. Domnea un întuneric filtrat de fîșia de lumină care pătrundea pe ușa întredeschisă. Necunoscutul scoase o lanternă și mătură încăperea cu fascicolul ei luminos.

Încăperea boltită era goală, cu toate că unele resturi de ziare, hîrtii mototolite, un ulcior știrb, un tîrnăcop uitat într-un colț, arătau că nu de mult ea servise de adăpost unui număr destul de mare de oameni. Cîteva becuri care spînzurau de tavan arătau că lumina electrică era una din înlesnirile civilizației, pe care le oferise această încăpere. Fără îndoială că undeva, în groapă, trebuia să fie adăpostul, acum gol probabil, al unui generator. De pereți erau rezemate diferite pietre masive, aidoma lespezilor de pe morminte.

Cu lanterna aprinsă se îndreptă, fără să şovăie, spre una din aceste pietre şi prinse un inel de care trase cu putere, apoi îl răsuci uşor, în sens invers acelor unui ceasornic, pînă întîmpină o rezistenţă şi trase din nou de inel. Odată cu inelul trase de această dată şi lespedea dreptunghiulară, făcută dintr-un material foarte uşor, dar rezistent, care, în exterior, era aidoma celorlalte lespezi. După ce puse placa dreptunghiulară alături, lumină cu lanterna firida descoperită şi zări un mic post de emisie-recepţie şi o cască. În cîteva secunde îl puse în stare de funcţionare, controlă gama de unde, se fixă asupra unei anumite lungimi şi emise un scurt mesaj timp de două, trei minute. După o pauză scurtă, lansă în eter acelaşi mesaj. Trecu imediat pe recepţie şi cîteva zgomote în cască, mici descărcări, îl făcură să zîmbească şi îl determinară să nu mai continue emisiunea.

Odată această hotărîre luată, puse la loc placa ce masca ascunzătoarea aparatului, făcu manevre cu inelul în sens invers celei pe care o făcuse la deschidere, stinse lanterna şi ieşi la lumina zilei. După ce încuie cele două uşi, se îndreptă spre poteca pe care venise şi se grăbi să o urce.

— Nu este nevoie să clacsonaţi ! — spuse el, prinzînd mîna fetei, care nu-l auzise venind şi, surprinsă de apariţia unui bărbat lîngă maşină, voia să dea semnalul de alarmă. Acum trebuie să ne grăbim, mai spuse el, urcîndu-se la volan.

Cînd ajunseră aproape de şosea, opri motorul, coborî, deschise portbagajul şi începu să mestereasă cu o cheie la numărul din spate. În cîteva clipe pla-

ca cu numărul de circulație fu schimbată cu alta, purtînd un număr diferit. Aceeași operație o făcu și cu placa din față. După ce încuie portbagajul, se urcă la volan, își șterse mîinile cu o cîrpă pe care o luase din buzunarul portierei din stînga, apoi porni din nou mașina.

Cînd se urcase la volan, fata se uitase cu uimire la el. Cu toate că ar fi putut jura că necunoscutul fusese pînă atunci complet ras, de data aceasta o mustață stufoasă și o barbă deasă îi schimbau complet înfățișarea.

Abia după ce ajunseră la șosea, viteza mașinii dovedea cît era de grăbit omul de la volan. Aproape de intrarea în oraș se încrucișară cu două mașini și i se păru Monei că necunoscutul scoase un ușor fluierat admirativ.

— Securitatea ! — rosti el, cu o ușoară mișcare din cap spre cele două mașini care goneau în direcția contrară.

De la cîteva zeci de metri, de postul de control, se semnală oprirea. Mașina stopă la distanța prevăzută de regulamentul de circulație. Controlul își notă numărul mașinii, se apropie de portiera din față și ceru politicos actele. Studie cu atenție carnetul de șofer și buletinul conducătorului, își notă ceva, după care, în același mod politicos, ceru să i se prezinte și legitimația pasagerei. O dată ce și această formalitate fu îndeplinită, se dădu la o parte și semnală că sînt liberi să plece mai departe.

În curînd mașina străbătu cîteva străzi periferice, apoi pătrunse într-un cartier de vile. Pe o stradă laterală mașina stopă în dreptul unei case cu un singur etaj, cu fațada acoperită de iederă.

— Aici veți coborî. Știți pe unde să intrați. Poftiți cheia — mai spuse șoferul, întinzîndu-i o cheie de o formă puțin obișnuită. Cred că va trebui să așteptați pînă va veni șeful. Puteți coborî — adăugă el scurt și fetei i se păru foarte puțin politicoasă această invitație imperioasă, judecînd după bruscheța și tonul cu care fusese rostită.

După ce coborî, fără să se grăbească, și văzu mașina pierzîndu-se după colț, Mona Baltag intră în curtea casei, se îndreptă spre intrarea de serviciu, din spatele clădirii și, după ce descuie ușa, pătrunse în casă. Fără să șovăie, urcă la primul etaj, descuie o ușă cu aceeași cheie, intră într-o cameră și încuie ușa după sine.

La o oră de la sosirea Monei Baltag în oraș, locotenentul major Alcaz raporta șefului său:

— Am descoperit într-o hrubă de la fostul șantier arheologic numărul unu atît tipografia, cît și unul din posturile de emisie-recepție ale Marelui Necunoscut. Din nefericire, nu am putut pune mîna și pe autorul mesajului cifrat. De la emisia mesajului și pînă la întoarcerea noastră în oraș, pe la punctul de control au trecut, venind în oraș, trei mașini: două camioane care transportau diferite mărfuri și un turism. Un camion aparține cooperativei „Drumul Belșugului", iar celălalt cooperativei „Progresul". Ne-a atras atenția turismul, care aparține profesorului Zangopol. La volan era savantul, iar ca pasager o femeie, și anume Baltag Mona.

— Și ce deduci din asta? — întrebă maiorul.

— Că trebuie, neapărat, să fac o vizită profesorului.

— Două vizite cu același obiect
— O absență momentan nemotivată
— O sumă de bani controversată

Dacă nu ar fi fost brațul stîng bandajat de la încheietura pumnului pînă la cot și capul înfășurat în bandaje, asemenea unui turban, Magda Oprescu s-ar fi simțit de minune.

Nu avusese nici un șoc de pe urma accidentului, ci numai niște zgîrieturi — își zicea ea. Îi era oarecum ciudă pe medicii care căutau să o convingă că suferise un șoc nervos, din pricina căruia trebuia să stea internată în spital.

Astăzi, a doua zi de la internare, ceruse o oglindă și găsise că pansamentul îi dă un aer interesant. Îi părea rău numai că fotografia ei nu va apărea în ziare, numai așa, pentru amorul ei propriu. Ce-ar spune cunoscuții dacă ar vedea-o ? Ce-ar zice profesorul ? Dar secretarul ? Zîmbetul din colțul gurii, sclipirea jucăușă din ochi îi pieriră deodată. Puse oglinda pe noptieră și trăsăturile i se contractară.

Își aminti întrevederea din ajunul accidentului cu un necunoscut, undeva, într-o casă, unde fusese dusă chiar de șoferul care o accidentase. După accident, scrisese o scrisoare de recomandare pentru o prietenă, o fostă colegă de școală, pe care nu o mai văzuse de patru sau cinci ani. Scrisoarea era adresată profesorului Zangopol, cu toate că prietena ei nu-i ceruse acest lucru.

Sora de serviciu o anunță că cineva îi cere îngăduința de a o vizita. Magda Oprescu se uită întrebător la soră, care dădu aprobator din cap.

— Se numește Alcaz — spuse ea.

— Vă rog să-l poftiți înăuntru.

Sora ieși și, după un ciocănit discret în ușă, locotenentul major Alcaz, îmbrăcat civil, păși pe vîrful picioarelor în rezervă. Fiind însă cu ochii țintă la pacientă, se ciocni de unul din scaunele de lîngă o măsuță, care părea că tocmai atunci i se pusese în cale cu tot dinadinsul. Nu mică îi fu mirarea cînd auzi un rîs abia stăpînit și zări licărul din ochii Magdei Oprescu. Era ceva la care nu se așteptase: rîs în loc de gemete, ochi luminoși, albaștri ca ciocarea, în locul unor ochi încercănați de durere.

Oarecum ușurat că starea pacientei îi va înlesni îndeplinirea misiunii, Alcaz se apropie de pat și se așeză pe unul din cele două scaune, indicat printr-un gest de Magda Oprescu.

După cîteva fraze cu privire la starea sănătății și după asigurările ei că se simte destul de bine ca să suporte o conversație, locotenentul major Alcaz își scoase nelipsitu-i carnet și deșurubă capacul stiloului.

— Ați putea să-mi spuneți dacă șoferul poate fi socotit vinovat de accidentul dumneavoastră?

— Nu el este vinovatul! Cred... cred că mai curînd eu. Mergînd spre birou, citeam o ediție specială. Aproape că nu mă uitam pe unde mergeam. M-am trezit deodată în stradă, speriată de clacsonul unui automobil. Am mai apucat să văd botul mașinii crescînd uriaș și apoi nimic... Am leșinat. Oricine, cred, ar fi făcut la fel.

— Vorbiți de leșin și nu de traversarea străzii în timp ce citeați un ziar ?

— Bineînțeles că de leșin este vorba. M-am trezit în mașină, pe bancheta din spate și am încercat să mă așez mai comod. Probabil că șoferul mă văzuse prin oglinda retrovizoare, căci fără să întoarcă măcar capul, îmi spuse nu fără ironie :

„Ați avut noroc că nu am citit și eu gazeta, că altfel..."

„Altfel ai fi ajuns dumneata la spital și nu ai mai fi apucat să mă lovești" — i-am răspuns, și am mișcat brusc mîna. Cred că am țipat de durere și am leșinat iar. Nu știu cînd am fost transportată aici. Pînă la venirea dumneavoastră nu am văzut pe nimeni în afară de personalul spitalului. Sînteți primul vizitator care, dacă nu ar fi fost obligația profesională, nici el nu ar fi venit.

— Datoria profesională este dublată de îndeplinirea unei promisiuni. Nu știu dacă vă mai amintiți, dar atunci cînd mi-ați împrumutat o țigară, în ziua cînd v-am cunoscut...

— Datorită tot obligațiilor profesionale.

— Datorită obligațiilor profesionale, consimți netulburat Alcaz. V-am promis atunci că vi-o voi înapoia.

— Îmi amintesc bine că nici nu a fost vorba de așa ceva.

— Asta dovedește că a fost o condamnabilă lipsă de politețe din partea mea, pe care am acum prilejul să o repar. Zicînd acestea, scoase din buzunar un pachet de țigări și îl puse pe noptieră, împreună cu o brichetă nouă, nouță.

— De bună seamă că vreți să mă corupeți și să obțineți altceva în locul acestora ? — întrebă Magda Oprescu.

— Ați ghicit !

— Ce vreți să știți ?

— De pildă... să-mi spuneți cum arăta șoferul care conducea mașina datorită căreia vă aflați aici.

— Eu nu l-am putut vedea. Nu și-a întors fața cînd mi-a vorbit. Cînd m-a urcat în mașină, dacă el m-a urcat, și cînd m-a dus la spital, tot nu l-am putut vedea fiindcă eram leșinată.

— Ceva în glasul lui, în îmbrăcăminte, un amănunt care ne-ar pune pe o urmă, vreun detaliu demn de reținut din interiorul mașinii, orice ne-ar fi de folos.

— Îmi pare nespus de rău, dar în scurtul răstimp cît am fost conștientă nu am reținut nimic. Și apoi, eram atît de speriată !

— Știți că profesorul Zangopol are o nouă dactilografă ? — schimbă subiectul Alcaz.

— Știu, deoarece eu i-am recomandat-o.

Dacă era mirat, ofițerul nu arătă de fel. Se mărgini să se uite lung la tînăra din fața sa, oarecum admirativ. O admirație care nu avea însă nici o legătură cu farmecele pe care le provoacă de cele mai multe ori femeile.

— Sînteți neobișnuit de activă, se mărgini el să răspundă. Mă întreb numai, cum de ați izbutit să o faceți de aici, din pat.

— Nimic mai simplu. Sînt sigură că încă de cum ați deschis ușa ați văzut mai întîi telefonul de pe noptieră, apoi pe mine și abia la urmă scaunul acela buclucaș de care v-ați lovit.

— Vă mărturisesc sincer că v-am văzut mai întîi pe dumneavoastră, de aceea m-am lovit de acum.

Locotenentul major Alcaz spunea adevărul. Cînd vezi un accidentat ţintuit la pat, care are o mînă înfăşurată în bandaje, şi se sprijină nestingherit cu toată greutatea pe acea mînă, ca să îşi ia o poziţie mai comodă, este firesc ca acest gest să-ţi sară mai întîi în ochi.

— Aşadar, îngrijorată de bunul mers al lucrărilor pe care trebuia să le executaţi, aţi dat un telefon unei prietene, care era în căutarea unui post, apoi un alt telefon şefului dumneavoastră şi... totul s-a aranjat cum nu se poate mai bine.

— Sînteţi uimitor de perspicace, spuse cu o uşoară ironie Magda Oprescu. Ştiţi, lucrurile s-au petrecut cam aşa. Numai că am dat un singur telefon prietenei mele şi, în plus, i-am dat şi o scrisoare de recomandare, pe care să o prezinte profesorului Zangopol.

— Iar tovarăşul Zangopol s-a dus să o aducă în oraş pe prietena dumneavoastră... cum aţi spus că o cheamă ?

— Nu am spus cum o cheamă, dar o spun acum. Este vorba despre o fostă colegă de şcoală şi prietenă încă de pe atunci, se numeşte Mona Baltag. Iar pentru a fi în limitele stricte ale adevărului, nu profesorul Zangopol s-a dus la ea, ci Mona s-a prezentat la muzeu.

„Cam elastică noţiunea de adevăr" — gîndea Alcaz. „Pot să jur că pînă mai ieri nici nu a auzit de Mona Baltag". În privinţa prezentării noii dactilografe la muzeu, ştia că aceasta fusese adusă de către

profesor de la țară și că deci și aici Magda Oprescu lăsase frîu liber imaginației, sau rostise o lecție învățată pe dinafară.

— Mi-ați făcut o plăcere deosebită oferindu-mi aceste țigări, spuse după un scurt răstimp Magda Oprescu. Cu atît mai mare, cu cît ați dovedit că nu ați uitat marca țigărilor care îmi plac atît de mult. Gestul dumneavoastră își mărește prețul, datorită faptului că asemenea țigări nu am mai fumat de cînd am stat de vorbă pentru întîia dată cu dumneavoastră. Din ziua aceea tovărășul Ciornei fumează numai Carpați. De atunci nu mi-a mai oferit nici o țigară.

— Ce l-o fi determinat să-și schimbe țigările ?

— Se poate să fi observat că îi lipsește o țigară. Atunci v-am adus o țigară din pachetul lui de pe birou. Secretarul este un om ordonat și meticulos. Cred că a observat lipsa țigării și măsura luată a fost un act discret de a-mi arăta că știe acest lucru.

„Este un amănunt, care se adaugă la atîtea altele, care, la rîndul său, dă și el naștere la întrebări — gîndea Alcaz. De ce și-o fi schimbat Ciornei țigările ? Să fie atît de meschin încît pentru o țigară, luată fără știrea lui, să ia această măsură ? Dar Magda Oprescu mai luase și altă dată țigări din pachetul lui... Să fi luat el această măsură numai pentru faptul că această însușire din bunurile sale s-a petrecut în timpul vizitei mele ? Consideră Ciornei că marca țigărilor sale prezintă vreun interes pentru noi ? Știe cumva de restul de țigară găsit lîngă uzina de apă ? Ce legătură ar fi în acest caz între el și cel care a fumat țigara ? Dar dacă motivul real era cel arătat de Magda Oprescu ? Ce te-

mei se putea pune pe spusele acesteia care, de la începutul întrevederii, spusese prea puține adevăruri ?...“

— Fiindcă ați amintit de vizita mea de atunci rupse tăcerea ofițerul — îmi aduc aminte că mi-ați povestit, ca un fapt divers, că tovarășul Ciornei a fost furios, într-o bună zi, pentru că i-ați cerut o lămurire, sau fiindcă ați făcut o greșeală în lucrarea pe care ați dactilografiat-o, ori cam așa ceva.

— De ce umblați cu ocoluri ? Știți că tovarășul Ciornei m-a repezit pentru că l-am întrebat despre sensul unor fraze pe care nu le înțelegeam, dintr-o pagină din cele cîteva pe care mi le dăduse să le bat la mașină. V-am spus atunci că nu îmi aminteam ce conținea pagina respectivă și că, dacă îmi voi aminti, vă voi spune cînd mă veți întreba.

— Ei bine, vă întreb acum.

— Și vă pot răspunde. Cu putin timp înainte de venirea dumneavoastră aici, mi-am adus aminte. Așa, deodată.

— Trebuie să-i mulțumim șocului, nu-i așa ?

— Cu siguranță — răspunse prompt și cu convingere Magda Oprescu.

— Ce conținea pagina cu pricina ?

— Cîteva numere despărțite prin linii și două, trei litere de la sfîrșitul alfabetului. Nu îmi amintesc ce numere erau și nici ce litere marcau sfîrșitul însușirii lor. Sub ele erau alte numere, pe cîteva rînduri, după care, sub acestea, erau cîteva cuvinte care aduceau mai mult ca o problemă de enigmistică. Tocmai de aceea mi-am adus aminte de ele. Cuvintele erau scrise în engleză, limbă pe care o cunosc destul

de bine. De altfel, cunoaşterii acestei limbi străine îi datorez postul pe care îl am la muzeu. Şi aşa cum v-am spus, totul semăna cu o enigmă din revistele ce publică aşa ceva.

— Care erau acele cuvinte ?

— Staţi puţin să mă concentrez... Da, cred că merge... Sigur, nu pot să mă înşel. Iată cuvintele :

TO GIVE THE BIRD THE BIRD WITH COLOURED BIRD TO FATHER OF DISTRESS

Restul paginii nu era scris, ca şi cum secretarul ar fi renunţat să mai scrie ceva, sau ar fi fost întrerupt, dintr-un motiv sau altul. Ştiţi englezeşte ? — întrebă ea, dar văzînd semnul negativ pe care îl făcu Alcaz, continuă : Cuvînt cu cuvînt, textul citat s-ar traduce astfel :

— A DA PASĂREA PASĂREA CU PASĂREA COLORATĂ LA TATĂL TRISTEŢII

În traducere liberă, ar suna aşa :

A DA INDIVIDULUI PAŞAPORTUL/A TRIMITE INDIVIDUL LA PLIMBARE/CU PASĂREA COLORATĂ LA TATĂL TRISTEŢII

— Înţelegeţi ceva ? Eu nu am înţeles nimic şi nici acum nu înţeleg. Vedeţi dar că aveam motiv să fiu nedumerită, găsind toate acestea scrise pe o pagină intercalată între cîteva foi, care conţineau o amplă descriere a unei piese arheologice.

— De bună seamă că tovarăşul Ciornei s-a enervat văzînd că prestigiul său de persoană serioasă este pus în pericol de a fi ştirbit prin descoperirea dumneavoastră că ar avea preocupări atît de laice, că una din modalităţile sale de a-şi petrece timpul

este dezlegarea șaradelor și a enigmelor din diverse reviste.

— Credeți ?

— Sînt convins de acest lucru !

— Asta explică de ce, la cîtva timp după pomenitul incident, cînd și cînd, zăream pe masa lui asemenea reviste.

— Vedeți că am avut dreptate ?

Restul convorbirii alunecă spre lucruri fără importanță și curînd după aceea locotenentul major Alcaz își luă rămas bun, nu înainte de a-și fi cerut scuze că a obosit-o nepermis de mult cu prezența sa.

La numai zece minute de la plecarea locotenentului major Alcaz, sora o anunță că secretarul profesorului Zangopol a venit să o vadă.

Ciornei, de cum intră, îi prezentă, protocolar, sincerele regrete ale profesorului Zangopol „pentru stupidul accident pe care l-ați suferit și care ne lipsește de o apreciată colaboratoare." La regretele profesorului ținu să le adauge și pe ale sale.

Dacă Alcaz ar fi putut-o vedea în clipa aceea, s-ar fi convins, odată mai mult, cît este de dezvoltat la femei darul de a mima. Căci de la începutul și pînă la sfîrșitul revederii cu secretarul, Magda Oprescu luă o mimă de om suferind, care abia poate să-și stăvilească durerile, printr-o mare încordare a voinței. Pînă și fața ei se făcuse palidă, iar vocea îi era slabă și tremurătoare.

Înainte de a se așeza pe scaunul pe care numai cu cîteva minute mai înainte șezuse Alcaz, secretarul muzeului de antichități depuse cu delicatețe pe noptieră un pachet mic, elegant ambalat.

— Apreciez mult, vă rog să mă credeți, gestul...

— Să lăsăm asta, vă rog, o întrerupse stingherit Ciornei. Mai bine să vorbim despre dumneavoastră. Cum vă mai simțiți ?

— Medicii spun că am suferit un șoc nervos și că mai trebuie să stau încă sub observație. Dacă nu m-ar durea în permanență capul și dacă mîna nu m-ar chinui în fiecare clipă, aș putea spune că sînt undeva la odihnă.

— Reumatismul meu, pe lîngă suferințele dumneavoastră, este floare la ureche.

— Și cu ce îl tratați ?

— Cu nimic încă. Tot amîn mereu să merg la un medic de specialitate, care să-mi recomande ceva.

— Pînă atunci încercați cu băi de sare. Cînd trăia tata...

— Mi-ați dat o idee minunată, pentru care vă mulțumesc foarte mult. Rămîne să mă hotărăsc cînd să o aplic, mai spuse el oarecum pe gînduri. Și de fapt se gîndea cu adevărat la o baie, pe care nu se hotărîse încă să o programeze. Dar baia aceea nu avea nici o legătură cu reumatismul lui.

Din una, din alta, convorbirea lunecă asupra modului cel mai potrivit de a face să se scurgă timpul pe nesimțite și spre a alunga plictiseala.

— V-am adus cîteva reviste cu jocuri.

— Oh ! Vă mulțumesc foarte mult, cu toate că pînă acum nu am încercat să dezleg nici un fel de joc.

— Cu toate acestea, dacă îmi amintesc bine, într-o zi, m-ați întrebat despre semnificația unui asemenea joc.

— Îmi pare rău, dar eu nu îmi amintesc de așa ceva.

— Erau cîteva cuvinte englezești, pe o foaie de hîrtie, rătăcită printre niște file cu un conținut științific. Vă rog să mă credeți că și acum mi-e rău că m-am purtat atunci nepoliticos cu dumneavoastră. Nu vă mai amintiți ?

— Acum da, făcu ea ca și cum și-ar fi adus aminte. Incidentul acela... Meritam să vă supărați pe mine. Încălcasem dispoziția de a nu vă deranja cînd lucrați. Vedeți, de asta îmi amintesc. Nu mi-amintesc însă ce era scris pe pagina cu pricina. Tonul cu care rosti acest neadevăr ar fi făcut gelos și pe cel mai bun actor.

— Pe mine mă mai interesează și acuma. Era un joc, copiat dintr-o revistă englezească, și pe care nu l-am putut dezlega nici pînă azi.

— Cînd îi veți afla sensul, vă rog să mi-l spuneți și mie, căci eu, chiar dacă aș avea în față jocul respectiv, tot nu aș putea să înțeleg ceva.

— Fiți sigură că vă voi spune, o asigură Ciornei. Acum vă las, căci socot că vizita mea v-a obosit, mai ales că nu este singura care vi s-a făcut astăzi.

— Ați văzut țigările și de aici ați tras concluzia că am mai fost vizitată de cineva. Aveți dreptate. Locotenentul Alcaz, ba nu, locotenentul major, totdeauna încurc gradele, a fost pe la mine. Nu a stat decît cîteva minute.

— A vrut de bună seamă să știe cum vă simțiți după accident, nu-i așa ?

— Nu, ci numai cum arăta șoferul care a dat cu mașina peste mine.

— Bănuiesc că descrierea pe care i-ați făcut o l-a pus pe urme bune.

— Nu i-am făcut nici o descriere, pentru simplul motiv că nici eu nu știu cum arăta.

— Vă rog să mă scuzați, spuse Ciornei, ridicîndu-se de pe scaun, după ce se uitase la ceas, că am stat nepermis de mult și că nu v-am lăsat să vă odihniți. La semnalul ei de protest adăugă.

Tovarășul profesor și cu mine sîntem nerăbdători să vă vedem cît mai curînd restabilită și luîndu-vă postul în primire. Vă dorim însănătoșire grabnică! Și cu o înclinare ceremonioasă a capului se îndreptă spre ușă.

La nici două minute după plecarea lui, după un ciocănit discret în ușă, își făcu apariția locotenentul major Alcaz.

— Îmi pare nespus de rău că vă deranjez pentru a doua oară — spuse el, ajungînd la noptieră — însă mi-am uitat stiloul. Spunînd acestea ridică de pe măsuță stiloul, cu care scrisese mai înainte, pe care îl puse grijuliu în buzunarul interior al hainei. Nu e de mirare că pînă și un om cu meseria mea poate uita cîte odată ceva.

Magda Oprescu nu se miră decît de ușurința cu care ofițerul ridicase de pe noptieră un stilou, care, pînă atunci, ar fi putut jura că nu fusese acolo.

— Dacă veneați cu două minute mai înainte, puteați să-l întîlniți aici pe tovarășul Ciornei.

— A și fost la dumneavoastră?

— Da, și m-a întrebat dacă îmi amintesc de cele cîteva cuvinte englezești, care constituiau jocul acela enigmatic de care v-am pomenit.

— Și, bineînțeles, i-ați spus că da.

— Și, bineînțeles, nu i-am spus nimic altceva decît că nu îmi amintesc.

— Vă rog să vă gîndiți bine. Nu ați mai spus nimic despre cele întîmplate atunci nimănui ? Și nici de sensul acelor cuvinte ?

— Hotărît, nu ! — răspunse Magda Oprescu fără șovăire.

Primind această asigurare, Alcaz plecă mai liniștit.

Și cu toate acestea, mister Jasper Flint cunoștea nu numai incidentul, ci și semnificația cuvintelor, aparent fără noimă.

Plicul maiorului Glonaru îl zări de cum intră pe ușă. Alcaz se grăbi să-l desfacă și să citească nota pe care o conținea.

„În loc de muzeu te vei duce la statistică".

Peste treizeci de minute era în biroul cadre-personal la D.J.S. În cîteva cuvinte arătă șefului de cadre că dorește să-l cunoască pe Zipser și să aibă o convorbire cu acesta, după ce, în prealabil, va fi informat despre respectivul salariat.

În cîteva fraze concise, șeful de cadre făcu o caracterizare salariatului, din care rezulta că este un om fără nimic izbitor, un bun muncitor, om cinstit, corect, fără vicii.

Cînd, la rugămintea lui Alcaz, șeful de cadre invită pe Zipser în birou, acesta nu fu de fel stingherit că se afla în fața unui om al legii.

— Tovarășe Zipser, ați fost martorul ocular al unui banal accident de circulație, intră Alcaz în subiect, și la un semn afirmativ al interlocutorului său, continuă : Am citit declarația dumneavoastră

și aș dori să vă cer unele amănunte, pentru a ne ușura sarcina prinderii șoferului vinovat de acel accident.

— Șofer nevinovat — părerea mea. Rog întrebați.

— Priviți schița pe care am făcut-o, desigur cu oarecare aproximație, asupra locului accidentului, spuse Alcaz, punînd pe birou o foaie de hîrtie acoperită de semne, săgeți și linii.

Zipser se apropie de masă și se uită la schița care înfățișa locul și împrejurările probabile ale accidentului.

— În mare, corespunde. Unele excepții... Mașina venea de aici, nu dinspre bulevard... Victima citea ziarul... coborîse de pe trotuar... Eu, aici — indică cu degetul arătător. Mașina, virat de după colț. Cîteva secunde și femeia căzută pe asfalt.

— Nu ați observat dacă șoferul a încercat vreo manevră de ultimă clipă, ca să evite nenorocirea?

— A răsucit volanul, mi-a închis unghiul vizual. Nu am observat momentul cînd femeia a fost lovită. Pînă să ajung la locul accidentului, mașina plecase. Reținut numărul.

— Ați putea să-mi descrieți înfățișarea șoferului?

— În cîteva secunde nu am reținut mare lucru. Pălărie pe frunte, ochelari — lentile fumurii, guler-pardesiu ridicat.

Pînă acum Zipser folosise un limbaj aproape telegrafic, limbajul omului care vrea să dea impresia că este foarte ocupat și că nu are timp de pierdut. Văzînd însă pe fața lui Alcaz că acesta nu dezar-

meză și că este hotărît să continue convorbirea, schimbă atît tonul, cît și modul de exprimare.

— Dacă mai aveți și alte întrebări în legătură cu accidentul ? — reluă Zipser după o mică pauză.

— Bine, tovarășe Zipser. Rostul venirii mele aici este de a afla rezultatul anchetei dumneavoastră efectuată ieri la spitalele orașului, avînd ca obiect bolile epidemice.

— Ce ? Ce ? — bîigui Zipser aproape fără glas. Anchetă ?! Dar eu nu am întreprins așa ceva !... Să fi vrut și tot nu aș fi putut întreprinde o asemenea anchetă fără dispoziția directorului. Mă iertați, dar nu văd unde vreți să ajungeți !

— Ieri, între orele șaptesprezece și nouăsprezece, ați întreprins o anchetă asupra frecvenței cazurilor de boli epidemice, la cîteva din spitalele orașului. Legitimația v-a fost verificată de unul din lucrătorii noștri la spitalul numărul unu și pe care l-ați luat drept un salariat al amintitului spital. Descrierea făcută de lucrător, cît și de ceilalți salariați ai spitalului, cu care ați stat de vorbă, corespunde întru totul cu persoana dumneavoastră. Ce aveți de spus ? Întrebarea, aparent formală, era categorică.

Zipser rămase mut cîteva secunde, prea copleșit ca să poată spune ceva. Închise o clipă ochii și își scutură capul, ca pentru a alunga un gînd groaznic. Își trecu mîinile prin păr, cu un gest nervos, de parcă ar fi vrut să și-l smulgă din rădăcină, apoi păru că se liniștește.

— Vă las cîteva minute să vă reculegeți, și spunînd acestea, Alcaz trecu într-o altă încăpere,

în care era un telefon. Formă un număr și avu o scurtă convorbire cu cel care se prezentase la capătul firului. Odată convorbirea terminată, se întoarse în camera în care îl lăsase pe Zipser. Se așeză pe un scaun, își aprinse o țigară și începu să studieze o hartă a regiunii, care ocupa o bună parte din peretele din imediata lui apropiere.

— Ei, v-ați gîndit ? rupse tăcerea Alcaz, după scurgerea cîtorva minute.

— Este... este o con-confuzie t-teribilă, rosti Zipser cu glasul aproape în șoaptă.

— Tovarășe Zipser, unde ați fost ieri între orele șaptesprezece și nouăsprezece ? Există dovezi că ați lipsit din instituție în acest interval de timp.

— Tovarășe locotenent major, cred... cred...

— În locul unei „spontane" sinceități, i-o tăie scurt Alcaz, prefer, în cazul de față, o mai adîncă chibzuință. Așadar, aveți încă un răgaz de zece minute, timp pe care îl veți petrece tot aici.

După ce locotenentul major ieși, se îndreptă fără grabă spre ghișeul portarului.

— Tovarășe Macovei, ai putea să-mi spui la ce oră s-a prezentat la serviciu tovarășul Zipser ieri după-masă ?

Alcaz se adresase portarului care fusese de serviciu în după-amiaza zilei trecute și care-l privea neliniștit din dosul unor lentile de miop. Fusese chemat prin curierul întreprinderii, ca urmare a dispoziției șefului personalului, în urma cererii ofițerului.

— Păi să fi fost orele patru, patru jumătate.

— Și la ce oră a plecat?

— Păi, să fi fost opt jumătate... poate nouă. Dar asta a fost cînd a plecat de tot.

— Cum așa? A mai plecat între timp?

— De, ce să vă spun, de văzut nu l-am văzut plecînd, dar de întors știu că s-a întors pe la șapte, șapte jumătate, că doar l-am văzut. Că încă mi-am zis că nu se poate să se întoarcă tovarășul Zipser dacă nu l-am văzut cînd a plecat. Da el încă mi-a spus cînd urca scările : țigări. Da, numai atîta mi-a spus, că are dumnealui obiceiul de vorbește cîteodată taman ca la telegraf. Și asta m-a mirat, mult.

— Ce te-a mirat așa mult, tovarășe Macovei?

— Că s-a întors fără să plece și că și-a luat țigări, măcar că nu fumează.

— Dar dumneata nu ai plecat din post, nici măcar pentru un minut, timp în care tovarășul Zipser ar fi putut coborî scările?

— Ba! Că în timpul serviciului nu părăsesc postu.

— Atunci dacă pe aici nu a ieșit, desigur că mai este pe undeva o ieșire?

— Sigur că este. Da p-acolo intră și iese cisterna cu motorină pentru calorifer, se scoate gunoiul, ori alte alea. Din capu coridorului de la parter se face o ușă, ce dă în curtea din dos, aci este ieșirea de care vă spusei și care nu se încuie bine nici una, nici alta, fiind broaștele stricate. Eu am făcut pînă acu două rapoarte să se ia măsuri și ele tot așa au rămas.

— Mulțumesc, tovarășe Macovei. Și să nu ai nici o grijă ; mîine cele două uși vor fi reparate. Poți pleca.

— Să trăiți ! Da n-am să plec, că stau departe și vine ora de schimb.

— Faci cum vrei, numai că te rog pe dumneata și pe tovarășul dumitale din post să mă lăsați singur cu factorul poștal, care tocmai intră pe poartă.

— Am înțeles, să trăiți ! — spuseră amîndoi portarii deodată și părăsiră cabina, în pragul căreia Alcaz întîmpină pe noul venit.

— Ce mi-ai adus, Mușat ? întrebă locotenentul major, făcîndu-i loc să intre în cabină.

— Am fost la locuința lui Zipser. Bloc cu zece apartamente și trei garsoniere. Într-o garsonieră stă omul nostru. La început nu am găsit nimic care să îmi dea de bănuit. Răsfoind însă un dicționar voluminos, care se afla pe masă, lîngă un vraf de ziare, am găsit puse între file bancnote de diferite valori. Răsfoind atent foaie cu foaie, fără a clinti bancnotele de la locul lor, am numărat douăzeci de mii de lei.

— Interesant ! Altceva ?

— Altceva nimic de reținut, cu excepția unei batiste de femeie, fără nici o inițială, păstrînd un discret parfum de zambile.

— Zipser este burlac. S-ar putea să fi primit cîndva vizita unei femei, care și-a uitat batista la el.

— Tovarășe locotenent major, parfumul este destul de puternic ca să mă facă să cred că vizita i-a fost făcută de curînd.

— Bine, vom vedea. S-ar putea să nu aibă nici o legătură cu ceea ce căutăm noi. Acum du-te.

După ce plecă Mușat, locotenentul major Alcaz se înapoie în biroul șefului personalului, unde îl găsi pe Zipser exact pe locul pe care îl lăsase.

— Te-ai mai gîndit, tovarășe Zipser ? Ai ajuns la o hotărîre mai înțeleaptă ?

— Nu am fost nicăieri ! Este tot ce vă pot spune !

— Momentan nu mă mai interesează asta, ci altceva. De pildă, ce reprezintă suma de douăzeci de mii de lei, camuflată între filele unui dicționar ?

— Zece mii !

— Douăzeci de mii, vrei să spui, tovarășe Zipser.

— Zece mii, repet ! Economiile mele de burlac.

— Pentru ca să nu ne mai tîrguim în zadar, v-aș ruga să mă însoțiți pînă la domiciliul dumneavoastră.

— Sînt de acord, consimți Zipser, sculîndu-se de pe scaun.

După ce locotenentul major Alcaz dădu un nou telefon, amîndoi ieșiră din clădire. Peste un sfert de oră erau la ușa garsonierei lui Zipser, unde îl găsiră pe locotenentul Mușat, care îi aștepta.

De îndată ce intrară într-un mic hol, Zipser se repezi în cameră și alergă drept spre masa care ocupa tot centrul acesteia. Spre uimirea ofițerilor, Zipser răscoli ca un apucat nu numai lucrurile de pe masă, ci și dulapul, noptiera și chiar așternutul de pe divan. În nici cinci minute, întreaga cameră arăta ca după trecerea unui uragan.

Dicționarul în care fuseseră ascunși banii dispăruse cu bani cu tot.

— *Un căţel*
— *O dramă*
— *Zeiţa vînătoarei*

Locotenentul major Alcaz stătea în colţul său preferat de la restaurantul unde obişnuia să ia masa.

În aşteptarea ospătarului care, ca niciodată, întîrzia să îi aducă prînzul, frunzărea ziarul local. Ochii săi parcurgeau distraţi titlurile articolelor, în timp ce o nouă problemă : Jasper Flint, îl obseda. Care era sursa lui de informaţii ? Prin ce mijloace ştia anumite lucruri, pe care numai cîţiva oameni erau în măsură să le ştie ?

Departe de a-şi judeca şeful, găsea că poziţia maiorului Glonaru faţă de inspectorul de poliţie, acceptarea, fără rezerve, din capul locului a condiţiilor puse de acesta, a manifestărilor lui, dădeau naştere unei situaţii care, mai devreme sau mai tîrziu, trebuia explicată.

În felul cum se petreceau lucrurile în prezent, inspectorul avea un mare atu asupra lor. Îi dădeau toate informaţiile fără rezervă, în timp ce Jasper Flint acţiona de unul singur, ajutat de informaţiile primite în timpul discuţiilor de colaborare. Le arunca, în schimb, din cînd în cînd, cîte o bombă. Mai întotdeauna spusele lui aveau menirea să uluiască, în primul moment de surpriză, prin exactitatea, documentarea, cît şi argumentarea logică. Sim-

ţea, de asemenea, că Jasper Flint nu spunea tot ceea ce ştia şi că păstra pentru el majoritatea informaţiilor pe care le deţinea.

Aruncîndu-şi privirile spre ieşirea de la capătul coridorului care ducea spre bucătărie şi dependinţe, mascate de o draperie, văzu cum apare ospătarul din spatele acesteia, purtînd tava cu friptura la grătar. În urma lui, gudurîndu-se şi încurcîndu-i-se printre picioare, se aţinea, cu limba scoasă, un spiţ, cîinele responsabilului.

„Ospătar nou angajat" — îşi spuse locotenentul major Alcaz, aruncînd o scurtă privire spre cel care îi aducea friptura, pe care tocmai o punea pe masă. Se uită apoi zîmbind la căţelul care se oprise şi el, stînd cuminte în două picioare, cu lăbuţele din faţă bătînd aerul, uitîndu-se ţintă la Alcaz, trecîndu-şi neobosit limba pofticioasă peste botul roz.

„Picior plat... Scutit de armată... Nu i se recomandă meseria de ospătar" — gîndi Alcaz, privind mersul ospătarului, care se îndepărta.

Ca de obicei tăie o bucăţică de carne, pe care o lăsă să cadă de la înălţimea mesei în direcţia cîinelui. Acesta o prinse din zbor şi dispăru cu ea sub masă, ca să o înfulece în linişte. Abia acum îşi tăie şi pentru sine o bucată şi tocmai voia să o ducă la gură, cînd o mînă grea îl izbi peste braţ, făcînd să îi scape bucata de carne, cu furculiţă cu tot. Vru să sară de pe scaun, cînd cel care îl lovise apăru din spate şi se aşeză pe unul din scaunele de la masă.

— Mister Alcaz, vă rog să nu-mi mulţumiţi pentru acest gest brutal. Căţelul — spuse Jasper Flint,

privind cu seriozitate spre locotenentul major care, de uimire, nu putu scoate nici un sunet.

Se auzi un chelălăit slab și cîinele ieși mai mult tîrîndu-se de sub masă. Se așeză gemînd pe podea, cu botul întins pe labele dinainte. Două, trei gemete, cîteva spasme scurte și, cu un tremur care îi convulsionă tot trupul, rămase întins, cu limba atîrnîndu-i, țeapănă, într-o parte.

— Curara ! — rosti laconic Jasper Flint și, dintr-un salt fu în dosul draperiei, urmat de Alcaz, care își revenise.

Dincolo, nici urmă de ospătar.

În zece minute, cadavrul cîinelui și restul de friptură luară calea laboratorului, iar Alcaz, fără să se mai gîndească la mîncare, se ducea la biroul de plasare, de unde fusese trimis ospătarul dispărut.

Pe drum, cu toate că își dădea seama că scăpase cu viață datorită intervenției neașteptate a inspectorului, se întreba dacă nu cumva acesta știuse ce se pune la cale și nu-l avertizase decît în ultimul moment. La biroul de plasare, cu toate că ora oficială de închidere trecuse de mult, găsi chiar pe șeful biroului, care rămăsese să-și pună la punct evidențele.

— Cînd s-a înregistrat cererea restaurantului *Central* de a i se repartiza un ospătar ? — întrebă pe șeful biroului, după ce se legitimă.

— Acum două zile. Da, sînt exact două zile de atunci. Nu este nevoie să mai caut în registru, deoarece, din întîmplare, tocmai eu am operat cererea în scriptele noastre.

— Și tot întîmplarea a făcut ca să aveți la mîna un ospătar fără angajament, pe care să-l trimiteți la *Central* ?

— Exact ! — răspunse netulburat șeful biroului de plasare. Tocmai vroiam să trec cererea la dosarul cu corespondență „în așteptare", cînd s-a prezentat tovarășul Manta Traian, care a solicitat un post de ospătar. Mi-a arătat actele din care rezulta calificarea lui, cît și referințele de la cîteva localuri din capitală, unde servise în trecut.

— De cînd data ultima referință ?

— Din 1946.

— Ce lămuriri a dat cu privire la intervalul de timp dintre anul 1946 și pînă acum ?

— Caz de boală, apoi deschiderea unei mici dughene cu dulciuri și răcoritoare în București.

— Ați luat măsuri ca să verificați toate acestea ?

— Sîntem în curs de corespondență cu sindicatul de care a aparținut. În privința perioadei cînd s-a ocupat cu comerțul particular, ne-am adresat orașului București.

— Manta, parcă spuneai că îl cheamă, nu ?

— Da, Manta. Manta Traian.

— Nu ați remarcat nimic deosebit la omul acesta?

— Nu, nimic. La drept vorbind arăta ca un om obișnuit. Doar mersul... Știți... cum să vă spun... cînd pășea...

— Picior plat ! tăie scurt locotenentul major. Asta în privința mersului. Unde ai mai văzut dumneata chelner cu picior plat ? În privința răspunsurilor pe care le așteptați de la București, nu vă mai osteniți. Ne vom ocupa noi de trecutul lui. Cît privește viito-

rul, acesta îi va fi asigurat pe timp îndelungat prin grija noastră.

— A făcut ceva ?

— A omorît un cățel ! — sună răspunsul sec dat de Alcaz.

Și mult timp după plecarea ofițerului, șeful biroului de plasare se mai întreba încă ce fel de ființe o fi fost acela, dacă de ucigașul lui se interesează un ofițer de securitate.

De la biroul de plasare, Alcaz merse direct la birou și îl chemă la dînsul pe locotenentul Mușat.

— Te rog să îndrepți o greșeală pe care am făcut-o acum o jumătate de oră.

— Ordonați, tovarășe locotenent major !

— Du-te la biroul de plasare numărul trei. Ia o mașină. Vei găsi acolo pe șeful acestui birou. Notează-ți numele lui. Vezi dacă a completat toate formele de angajare ale numitului Manta Traian, ca ospătar la restaurantul *Central* și vino să-mi raportezi. Treci mai întîi pe la evidență și spune-le să-mi trimită de acolo tot ce au referitor la acest Manta Traian. Este un nume pe care l-am mai întîlnit cîndva.

După ce locotenentul Mușat plecă, Alcaz rămase pe gînduri. I se perindară prin minte evenimentele acelei zile : vizita la spital, cazul Zipser, cazul Manta... Din nou gîndul îl purtă la Magda Oprescu...

„Cum de am uitat tocmai asta ?“ — se întreabă deodată cu ciudă. Se ridică în grabă, se duse la casa de fier, din care scoase un carnet cu însemnări. Se așeză din nou la birou, răsfoi cîteva file, și se opri la ultima, unde erau scrise următoarele : cuvinte,

care formau enigma de care își amintise Magda Oprescu.

TO GIVE THE BIRD THE BIRD WITH COLOURED BIRD TO FATHER OF DISTRESS
A DA PASĂREA PASĂREA CU PASĂREA COLORATĂ LA TATĂL TRISTEȚII
A DA INDIVIDULUI PAȘAPORTUL / A TRIMITE INDIVIDUL LA PLIMBARE / CU PASĂREA COLORATĂ LA TATĂL TRISTEȚII

Fruntea lui Alcaz se încreți. Se uită concentrat la rîndurile scrise, căutînd să le pătrundă adevăratul sens.

„Nu poate fi vorba de un joc enigmistic. Este, fără îndoială, un mesaj. De la cine? Către cine?... Ce fel de individ urma să fie trimis la plimbare, sau să i se dea pașaportul?... Pasărea colorată... Tristețe... tatăl tristeții...“

„Dar dacă este vorba totuși de o enigmă... Nu se poate. Nu ar fi fost atît de supărat Horia Ciornei cînd dactilografa i-a cerut relații în privința sensului celor scrise pe foaia de hîrtie... Ce legătură poate să aibă Ciornei cu un mesaj cifrat?... De ce ține morțiș ca Magda Oprescu să fie încredințată că totul nu a fost decît un joc?...“

Șovăi să-și termine gîndul. I se păru că întrezărește o lumină. Dacă supoziția sa se confirmă, totul era ca un joc de copil. Ridică receptorul și formă în grabă un număr. I se răspunse imediat. Dădu indicativul și ceru să i se comunice de urgență ce vase străine acostaseră în port în ultimele trei luni și al căror nume aminteau de o pasăre.

— Numai două, fu răspunsul, care nu întîrzie să se facă auzit la capătul firului : SEA GULL — Pescărușul și BLUE BIRD — Pasărea albastră.

Satisfăcut, locotenentul major Alcaz se așează mai bine în scaun și se gîndi cîteva momente.

„În adevăr, un joc de copil. Pasărea colorată este vasul Blue Bird — Pasărea albastră. Tatăl tristeții nu este altul decît poetul Ovidiu, neîmpăcatul exilat la Pontus Euxinus, nemuritorul bard al tristeții. Tatăl tristeții indica portul Constanța."

Locotenentul major se sculă, puse cu grijă, aproape cu dragoste, carnetul de însemnări în casa de fier, o încuie și se așeză din nou la masa de lucru. Era conștient că deschisese un capitol important din cartea prinderii Marelui Necunoscut. După puțin timp se întoarse locotenentul Mușat.

— Scriptele biroului de plasare nu sînt puse la punct, tovarășe locotenent major, răspunse Mușat la întrebarea mută a lui Alcaz. Nici măcar cererea de angajare a lui Manta nu s-a putut găsi.

— Mă așteptam la acest lucru. Omul acela a mințit tot timpul. Ce măsuri ai luat ?

— I-am dat un termen de două zile ca să pună la punct scriptele, după care să se prezinte la dumneavoastră. Nu am făcut un caz special din Manta. Am solicitat cîteva date asupra unor cetățeni care au fost plasați de curînd, unul din ei fiind colaboratorul nostru, plasat la *Pescăruș*, conform ordinului dumneavoastră. La întoarcere am luat cu mine de la fișier datele pe care ați ordonat să vă fie aduse, privindu-l pe Manta. Le-am copiat pe această foaie de hîrtie, mai spuse Mușat, punînd pe masa șefului său notițele.

— Așadar, memoria nu m-a înșelat, zise Alcaz, după ce citi însemnările pe care le făcuse colaboratorul său. Manta a trecut prin mîna noastră. Are la activ o condamnare de un an. Din cîte văd, ultima angajare după executarea pedepsei a avut-o la *Pescăruș*... Am o idee! Ce ai zice de o sticlă de bere la acest restaurant? Ești invitatul meu. Și dacă nu-ți displac conservele, te-aș invita la o cină din conserve de pește. Ce zici?

— Bucuros, tovarășe locotenent major! Dar fără conserve.

O dată cu lăsarea întunericului, cei doi ofițeri erau instalați la o masă a restaurantului *Pescăruș*, care le fusese indicată de colaborator. De la această masă puteau îmbrățișa cu privirea întreg localul. Stăteau cu spatele la ieșirea ce ducea spre toaletă, situație care nu îi incomoda.

— Cu ce vă putem servi?

— Două sticle de bere și două grătare! — comandă locotenentul major Alcaz. Nu, numai un grătar. Îmi aduci o cutie de sardele nedeschisă, reveni el imediat asupra comenzii, făcîndu-se că nu observă privirea întrebătoare a locotenentului Mușat. Cînd ospătarul se îndepărta, îi explică locotenentului Mușat că simțea de mult nevoia să mănînce conserve de pește.

— Înțeleg, zise acesta după o clipă de gîndire. Această slăbiciune pentru conserve datează de cînd erați gata-gata să vă intoxicați cu un mușchi la grătar.

— Ai ghicit! zise Alcaz și amîndoi pufniră în rîs. După ce conteni rîsul, Alcaz luă un șervețel de hîrtie și scrise ceva pe el. Strecură ospătarului biletul.

În timp ce ospătarul, după ce aşezase pe masă cele două sticle de bere, începu să le scoată dopurile, atingînd aproape pe locotenentul Muşat, acesta îi vîrî cu iuţeală şerveţelul în buzunarul bluzei albe.

— Avem un şerveţel mai puţin pe masă, spuse cu glas tare locotenentul, arătînd spre paharul lui Alcaz.

— Vă rog să mă iertaţi ! Voi repara imediat această neatenţie, spuse ospătarul înclinîndu-se, figura lui trădînd sincera părere de rău că lipsa unui şerveţel ar fi putut fi luată drept o lacună în pregătirea sa profesională. Vă servesc imediat sardelele şi friptura, mai spuse el şi se îndepărtă.

— Aş fi curios să ştiu dacă păsărelele noastre vor veni aici în seara aceasta. Ultimul raport ne informează că nu au mai dat de două zile pe aici — spuse locotenentul Muşat.

— Nu m-ar mira dacă în caz că vine Irma, să mai apară şi altcineva. Nu ar fi de loc exclus.

— Vorbiţi de Manta, nu ?

Locotenentul major încuviinţă în tăcere, făcînd un semn afirmativ cu capul.

Ospătarul se apropie, aducînd pe tavă o porţie de friptură la grătar şi o cutie de sardele, pe care se apucă să o deschidă cu multă îndemînare. De asemenea, nu lipseau nici cîteva şerveţele. După ce umplu paharele, ospătarul se îndepărta.

— Manta a plecat acum două zile de aici. Colaboratorul nostru lucrează în locul omului cu piciorul plat, spuse Muşat, după ce citi cele cîteva rînduri scrise în grabă pe unul din şerveţelele aduse de ospătar.

— Nu m-am înşelat, zise Alcaz, servindu-se din cutia ce îi fusese adusă.

După acest schimb de cuvinte amîndoi tăcură, dedicîndu-se cu o vădită poftă bucatelor pe care le aveau în faţă.

Alcaz tocmai punea jos paharul golit de bere, cînd, un semn făcut cu piciorul sub masă, îi atrase atenţia.

— Uşa !

Locotenentul Muşat se uită spre uşă, ducîndu-şi şerveţelul la gură, în timp ce Alcaz îşi răsucise scaunul, complet cu spatele spre intrare. În această poziţie vedea mai bine întregul local într-o oglindă, plasată pe peretele din faţa sa.

Un bărbat destul de înalt, brunet, cu fruntea bombată, proeminentă, datorită unui început de chelie, îmbrăcat în haine de culoare închisă, intrase legănîndu-se şi se rezemase de uşorul uşii. Avea faţa palidă ca ceara şi trăsăturile răvăşite, cu ochii arzînd de febră.

După cîteva clipe, noul venit păru că şi-a recăpătat forţele şi păşi în direcţia barului. Cu toate că se clătina ca ameţit, în mersul lui se putea observa ceva specific.

— Picior plat. Manta, spuse locotenentul Muşat.

— Oficial, Irma este soţia lui Manta. De fapt, ea trăieşte cu Ginel. Manta m-a făcut să-mi treacă pofta de friptură la grătar pe mult timp de acum în colo. Nu încape îndoială că el a executat ordinele prietenului nostru necunoscut. Irma sfătuită de acelaşi prieten a înfiripat idila cu statisticianul. Mă întreb numai, de unde atîta fler la un anumit redactor

șef, încheie Alcaz și sorbi din paharul cu bere, pe care-l umpluse în timp ce vorbise.

— Negreșit că, într-o bună zi, va veni să ne explice.

— A sosit echipa...

— Irma, Petrescu, Smeaton ! Buchetul este complet.

Noii-veniți trecură prin intervalul dintre mese, fără să-l ia în seamă pe Manta care, rezemat de bar, sorbea hulpav un pahar mare de rom, în timp ce barmanul privea cu ochii holbați de uimire această deosebită performanță.

Irma, în toată splendoarea carnației sale, din care, altruistă, etala cît putea de mult, ajutată și de croiala îndrăzneață a rochiei, mergea cu pași studiați, la brațul lui mister Smeaton. Rîdea dezvelindu-și dantura superbă, opera desăvîrșită a unui tehnician cu specialitatea proteze-dentare. Ochii ei mari, verzi, cu genele răsfrînte, îmbelșugat rimelate, priveau galeș, peste umăr, spre Petrescu, care seconda de la doi pași cuplul dinaintea lui.

Cei trei se îndreptară spre una din mesele centrale, la care un ospătar ivit ca din pămînt, cu o mișcare largă profesională, se grăbi să ofere un scaun Irmei.

În cîteva clipe erau instalați și ospătarul se îndepărtă, fără să mai aștepte comanda. Își cunoștea, se vede, clienții și preferințele lor.

Smeaton făcea eforturi vizibile să lege o conversație cu Petrescu, ale cărui cuvinte erau des subliniate de gesturi și semne, menite să le facă mai ușor de înțeles.

Ochii jucăuși ai Irmei, care sta cu spatele spre bar, aruncau sclipiri cuceritoare în toate părțile, ca pentru a citi efectul lor fascinant pe chipul puținilor clienți care cădeau sub raza lor dogoritoare.

Brusc, Irma își întrerupse jocul, păli și mîna ei căută febril în poșetă. Se uită cu încordare în interiorul acesteia, o închise mecanic și prinse cu ghearele ei ojate încheietura mîinii lui Smeaton.

— Be aware ! Danger ! Must go !

— Ia seama ! Pericol ! Trebuie să plecăm ! — traduse în același timp Mușat, bun cunoscător al limbii engleze și pentru care descifrarea de la distanță, după mișcarea buzelor, a vorbelor rostite de cineva, era o jucărie.

— Despre noi este vorba, spuse liniștit Alcaz, care urmărise prin oglindă masa celor trei. De aceea nu-i scăpase șocul pe care îl avusese Irma cînd, după ce-l văzuse pe Mușat, se asigurase de identitatea acestuia privind, fără îndoială, una din fotografiile pe care le avea în poșetă. Mi se pare că vom asista totuși la o scenă de gelozie.

Manta, cu mersul său caracteristic, dar ceva mai împleticit ca la venire, cu chipul cadaveric și trăsăturile descompuse, ciocnindu-se de mese, se îndreptă ca un halucinat spre masa celor trei, tocmai cînd aceștia se ridicau să plece.

O mînă grea prinse ca într-o menghină umărul rotund al Irmei și o răsuci cu o mișcare smucită. O groază de moarte se citea în ochii femeii. Cei doi bărbați rămaseră nemișcați, surprinși.

— Tu ?... Tu ? ! articulă Irma cu un glas gutural, din care dispăruse complet tonul languros, care îl fermecase nu de mult pe Zipser.

— N-nu-am m-murit în-încă! N-am b-b-ăut toată c-cafeaua!!... Mi-am ad-dus am-minte l-la timp de c-cafelele tale! Hi! Hi! Hi!

Un rîs, mai mult un fel de nechezat, curmat brusc de un horcăit, se strecură printre buzele vinete ale lui Manta, mușcate pînă la sînge.

— Domnilor, vă conjur, scăpați-mă de bruta aceasta! — se adresă Irma comesenilor ei, fără să-și dea seama că vorbise românește, și că Smeaton nu o putea înțelege, căutînd să se smucească din mîna lui Manta. Reușise să se elibereze din încleștarea lui Manta și se repezi spre masa ofițerilor. Smeaton și Petrescu, încă nehotărîți, nu știau ce să facă.

Manta, cu un ultim efort, izbuti să o ajungă din urmă pe Irma. Un fulger metalic și șișul lui pătrunse sub omoplatul stîng al femeii, care căzu cu un zgomot înfundat pe parchet, în timp ce un val de sînge înspumat îi năvăli pe gură.

Smeaton, sosit în aceeași secundă, prinse mîna lui Manta, ridicată spre a lovi a doua oară. Fără să opună nici o rezistență, ucigașul se răsuci pe călcîie și se rezemă cu toată greutatea de comisar. Un fior îl străbătu din creștet pînă în tălpi, o sudoare rece îi inundă fruntea și rămase țeapăn în brațele lui Smeaton.

Locotenentul major Alcaz și Mușat asistară în picioare, martori muți, la această scenă. Imediat Mușat se repezi la telefon, iar Alcaz se aplecă spre femeia întinsă pe podea și îi căută pulsul. Smeaton, calm, cu gesturi măsurate, întinse pe Manta alături de Irma.

— He is stone dead! But she? [illegible] lui Alcaz.

— El e mort — traduse locotenentul Mușat, [illegible] revenise. Mai întreabă dacă și ea a murit.

— Și ea — răspunse Alcaz. Ai luat toate măsurile? — întrebă el pe Mușat, în timp ce se ridica.

— Am telefonat. Ușa de la intrare este păzită de ospătar, cu ordinul de a nu lăsa pe nimeni să iasă din local.

— Stai la ușa aceasta și nu da voie nimănui să iasă spre toaletă. Voi lua identitatea clienților, iar pe cei care nu vor prezenta nici o importanță pentru noi îi voi lăsa să plece. Roagă-l pe mister Smeaton să rămînă lîngă dumneata. Lui Petrescu îi voi spune eu că va trebui să rămînă pentru a ne da o declarație.

Abia pe la orele douăzeci și două și cincizeci reuși Alcaz să plece de la *Pescăruș*, după ce fusese îndeplinită toată procedura legală și cele două cadavre transportate la morgă.

Tot drumul spre casă își făcu imputări că nu intervenise cu un minut mai devreme.

Erau orele douăzeci și trei și zece minute, cînd Alcaz păși pragul apartamentului său. La acea oră, în alt capăt al orașului, se petrecea un eveniment pe care, dacă l-ar fi bănuit, ar fi regretat că nu este martor și la acesta.

O umbră se furișă din garajul muzeului de antichități și din două, trei salturi, fu la adăpostul zidurilor clădirii principale. Era un bărbat înalt, îmbrăcat în negru. Fața îi era acoperită în întregime cu o mască de cauciuc.

Peste cîteva minute, omul mascat se găsea în biroul lui Horia Ciornei, secretarul muzeului. După ce încuie ușa, lumină o fracțiune de secundă tocul ușii, apoi, fără să ezite, se îndreptă spre bibliotecă, ale cărei rafturi ocupau întregul perete al camerei.

Necunoscutul păru că se răzgîndește și păși în dosul biroului secretarului. Se lăsă în genunchi, pipăi cu mîna ușa corpului din dreapta al biroului, se auzi un clinc și ușa se deschise. Vîrî mîna înăuntru, apoi o scoase după un timp și închise ușa la loc. Făcu aceeași manevră și la cel de al doilea corp al biroului. De data aceasta mîna lui zăbovi mai mult.

Închise și această ușă și da să se ridice, cînd fu cuprins brusc de neliniște. Își opri răsuflarea și ascultă, cu toate simțurile încordate. Urechea lui prinse zgomotul abia perceptibil al unor pași furișați, care se opriseră în dreptul ușii. Cineva încercă clanța ușii și o cheie se răsuci ușor în broască. Un moment de așteptare și ușa începu să se deschidă fără zgomot. Omul se strecură la adăpostul biroului, liniștit și curios în același timp. Era liniștit, pentru că nimeni din cei ai casei nu ar fi intrat în birou cu atîta precauție și curios, totodată, să știe cine era intrusul.

Ușa se închise fără nici un zgomot în urma celui de al doilea vizitator nocturn, care păși în încăpere. Slaba rază de lumină, care se infiltra prin storurile trase, părea că mărește și mai mult întunericul de cavou al camerei.

Omul ieși de după birou și păși pe urmele celui care tocmai intrase în cameră și care se îndrepta spre bibliotecă. Ceva, ca un al șaselea simț, îl

avertiză pe noul venit, căci se răsuci brusc și omul fu prins în znopul orbitor al unei lanterne ținută cu mîna stîngă. În dreapta, luciul oțelului nu lăsa nici o îndoială asupra intențiilor agresive ale noului venit.

— Cine ești ? Deși șoptit, glasul era ferm, al unei ființe stăpînă pe sine.

— Diana ! Și omul se repezi să o prindă în brațe pe Mona Baltag, care leșinase.

CAPITOLUL AL TREISPREZECELEA

— Un taifun și o aniversare
— O scrisoare
— Un sifon și o piatră

Decorul cunoscut. Jasper Flint sta la capătul mesei lungi. În față, tabloul care înfățișa pe bărbatul venerabil.

— Ce este cu Magda Oprescu ?

— În urma accidentului suferit, mai are de stat cel puțin zece zile în spital.

— Ce concluzie au tras în urma vizitelor pe care i le-au făcut ?

— Magda Oprescu nu a putut da nici o lămurire în privința șoferului care a lovit-o. Nici în privința mașinii. Nu au reușit să descopere pe făptaș...

Alcaz începe să mă îngrijoreze. Am vaga impresie că mă suspectează.

— Nu te îngrijora. La noapte, Alcaz va înceta să mai fie un pericol pentru noi. Acum, despre cealaltă femeie!

— Cred că Mona Baltag are cazier. În orice caz este cunoscută acolo. Se pare că, din lipsă de probe, nu a fost arestată niciodată, cu toate că a fost, de departe, amestecată în cîteva afaceri.

— Deși se pare că vom putea lucra cu ea, nu am încredere. Azi-noapte a fost zărită prin împrejurimile muzeului de antichități. M-ar bucura dacă ar încerca să fure ceva de acolo. Asta ar intra în vederile mele. Îți recomand să cauți să-i faci cunoștință și, eventual, să te împrietenești cu ea.

— Nu cred că îmi va fi prea greu.

— Îți amintesc că nu ți-am cerut încă părerea. Nu-mi place să fiu întrerupt, o știi prea bine. Care este linia lor, în lumina ultimelor evenimente?

— În ceea ce privește cazul Zipser, omul va fi arestat și urmează a fi supus cercetărilor. Bănuiala asupra lui a crescut, cînd s-a dovedit că el a fost unul din martorii oculari ai accidentului Magdei Oprescu. În orice caz, locotenentul major Alcaz îl crede o unealtă a Marelui Necunoscut.

— Foarte interesant! Păcat că nu am știut asta mai de mult. M-ar fi interesat să stau de vorbă cu acest martor ocular al accidentului.

— Ceea ce este mai grav, e că prin Zipser s-a ajuns la Alfons Ghica, zis Ginel. Nefericita întîmplare cu micul șpiț i-a pus pe urmele lui Manta. Locotenentul major Alcaz și cu ajutorul său, locotenentul Mușat, i-au luat urmele prin biroul de plasare. Ș-ar

părea că acest birou a intrat în sfera cercetărilor. În orice caz, datorită faptului că șeful biroului nu a înregistrat nici un act, autentic, sau fals, chiar de-al lui Manta, le-a dat de bănuit. Peste două zile trebuie să prezinte întreaga evidență de plasare pusă la punct.

— Va fi. Continuă !

— A fost un noroc pentru noi că cei doi au murit înainte de a fi cercetați.

— A fost un caz fericit, că Manta nu a băut toată cafeaua, pe care i-o pregătise Irma. Altfel nu ar fi mai putut să o reducă la tăcere. De regretat numai, că totul s-a petrecut în public.

Și acum să trecem la altceva. Înregistrează cu toată atenția noua acțiune pe care am denumit-o „TAIFUN". Va trebui să se desfășoare tot atît de fulgerător ca și calamitatea de la care a împrumutat numele.

Faza „A" va fi regizată și condusă de dumneata. Muniția, armamentul și planul la scară mărită al scenei unde se va desfășura le găsești în valiza de pe masă. Datele elementare, precum și scopul acțiunii TAIFUN, sînt în același plic cu planul. Mîine îmi vei prezenta detaliile și modul cum înțelegi să organizezi și să asiguri reușita fazei „A". Te avertizez că securitatea ar putea să bănuiască ceva.

Brusc, ca întotdeauna, glasul amuți, iar Jasper Flint obișnuit acum cu lipsa de politeță a *Marelui Necunoscut* se îndreptă fără grabă spre masa prezidențială.

Timp de peste o oră, se documentă asupra operației TAIFUN, apoi, ieșit în stradă, porni în direcția sediului.

Întîrziase. Discuția se purta neținîndu-se seama de absența lui.

...— Nu se va lua nici o măsură de stingherire a mișcărilor lui Smeaton. Va fi însă supravegheat de locotenentul Mușat. Petrescu va fi pus, de asemenea, sub o supraveghere deosebită. Locotenentul Dumitriu va prelua această sarcină. Mai are cineva ceva de adăugat ?

— Tovarășe maior, îmi permiteți să raportez ? — se ridică de la locul lui locotenentul Vieru.

— Poftește, tovarășe locotenent !

— Tovarășe maior, azi-noapte s-a mai captat un mesaj cifrat. Poftiți textul, mai spuse el, ducîndu-se la biroul șefului și depunînd un plic în mîna întinsă a maiorului Glonaru.

Acesta desfăcu plicul, scoase o foaie de hîrtie cărei, după ce o despături, îi citi cu glas tare conținutul descifrat :

„METEOROLOGII CONFIRMĂ TAIFUNUL — ÎNTÎMPINĂM CU MARE POMPĂ ANIVERSAREA".

Pe la orele optsprezece, în sala numărul trei a muzeului, locotenentul Crișan studia cu atenție o urnă funerară.

— Ce vi se pare deosebit la această urnă ? — întrebă un glas cu un timbru adînc.

Locotenentul întoarse ușor capul și salută respectuos pe profesorul Zangopol, care se apropiase pe nesimțite de ofițer.

— Găsesc că are o oarecare asemănare de stil și ornamentație cu urnele găsite acum vreo cîteva luni la noul șantier arheologic din regiunea mea.

— Şi din ce parte a ţării eşti, tinere ?

— De lîngă Turnu-Severin.

— Ai dreptate. Acolo s-a deschis un nou şantier arheologic şi colegul meu, care conduce respectivul şantier, mi-a făcut unele comunicări interesante. Şi ce dovedeşte, după dumneata, această asemănare pe care ai remarcat-o ?

— Că urnele aparţin aceleiaşi culturi.

— În urma celor cîteva convorbiri pe care le-am avut, din nefericire neorganizat, mă aşteptam la mai mult din partea dumitale. Răspunsul nu mă mulţumeşte, replică profesorul arheolog. Mai gîndeşte-te !

— Aş putea conchide că atît locurile de pe aici, cît şi meleagurile mele, au fost cîndva locuite de descendenţi ai colonizatorilor romani.

— Şi mai ce încă ?

— Limba în care sînt scrise este asemănătoare, dar simţitor schimbată faţă de latina primilor colonişti romani.

— Ceea ce înseamnă ?

— Ceea ce înseamnă că urnele sînt făcute într-o epocă mai apropiată, cînd procesul de gestaţie al limbii noastre era spre terminare. Asta mai dovedeşte că procesul de formare al limbii noastre a avut loc pe un spaţiu mai larg, el desfăşurîndu-se pe mai toată întinderea ţării noastre.

— Exact ! — exclamă profesorul, întinzînd tînărului mîna, cu satisfacţia omului de catedră, mulţumit de răspunsul unui elev sîrguincios.

Locotenentul Crişan prinse mîna cunoscutului arheolog şi nu îşi putu reţine o mişcare de surpriză.

Observase pentru prima dată că mîinile profesorului erau înmănușate într-un material plastic, care imita admirabil pielea.

— Te-a surprins cea de a doua epidermă a mea ?

— Vă rog să mă scuzați ! Nu am știut că purtați asemenea mănuși.

— Sînt din străinătate, rosti netulburat profesorul. Am procurat cîteva perechi, ca să-mi ascund infirmitatea mîinilor mele și ale secretarului, care au avut foarte mult de suferit, în urma unui accident de laborator, întîmplat acum cîțiva ani. Spunînd acestea, arheologul trase mănușa din mîna stîngă.

Crișan închise o clipă ochii, la vederea mîinii cu urme adînci de arsură pe întreaga suprafață, în special în regiunea degetelor.

— Cum s-a întîmplat ?

— Făcusem o reușită experiență de laborator, împreună cu secretarul meu, care, încă de pe atunci, era un ucenic studios și promițător. După terminarea experienței ne-am îndreptat, discutînd satisfăcuți, unele detalii ale problemei pe care o rezolvasem, spre un vas plin cu apă, ca să ne spălăm. Cineva, într-un moment al experienței noastre, scursese acid sulfuric în vasul cu apă de spălare, el, sau eu, nu știu și nu are nici o importanță. Fapt este că amîndoi, tot stînd de vorbă, ne-am scufundat deodată mîinile în lichidul din chiuvetă. Îți închipui, tinere, ce a urmat... Și astăzi sînt recunoscător lui Ciornei pentru abnegația de care a dat dovadă în clipele acelea cînd, ars de acid, cu dureri cumplite, el mi-a dat, mai întîi mie, primele îngrijiri și numai după aceea s-a ocu-

pat și de dînsul. Pe mîinile lui acidul a făcut ravagii și mai mari. Se întîmplă cazuri de accidentări în cursul experiențelor, dar ce să-i faci ? De multe ori cuceririle științei sînt și mai scump plătite. Acum te rog să mă ierți că te părăsesc, dar mi se pare că tînăra femeie și cu însoțitorul ei, perechea care admiră pe Medeea, au nevoie de cîteva lămuriri.

După ce spuse aceste cuvinte și își luă rămas bun de la locotenentul Crișan profesorul Zangopol se îndreptă spre o tînără pereche, care părea angajată într-o controversă, în fața unei statui de marmură, care o înfățișa pe Medeea.

Seara, după închiderea muzeului și după ce toți salariații plecaseră, domnea o liniște adîncă în toată clădirea întunecată.

În camera dactilografei intră profesorul Zangopol, care se îndreptă pe întuneric spre biroul lui Ciornei. Descuie cu o cheie mică broasca de siguranță și deschise, fără să ezite, ușa. Rămase o clipă în prag, apoi intră în încăpere și închise ușa, fără să facă nici un zgomot. Odată înăuntru, se duse la masa de lucru, aprinse lampa și se așeză pe scaun.

În curînd păru absorbit de un joc de copii. Timp de cîteva minute se consacră unui exercițiu ciudat. Scoase din buzunar un toc simplu de școlar, îi puse o peniță pe care o apăsă de cîteva ori pe marmura serviciului de scris, astfel încît îi îndoi puțin unul dintre vîrfuri. După ce contemplă cîteva clipe penița deformată, o înmuie în cerneală și, cu mîna stîngă, cu un scris șovăielnic de copil la vîrsta abecedarului,

scrise cîteva rînduri, cu litere de tipar, pe o foaie de hîrtie ruptă dintr-un caiet de şcoală. După ce scrise în acelaşi stil o adresă pe un plic, puse foaia de hîrtie înăuntru şi îl lipi cu multă atenţie. Cînd termină, îşi privi cu un ochi critic opera, se ridică de pe scaun, stinse lumina şi părăsi încăperea.

Peste cîteva minute, micul crematoriu din laboratorul muzeului mistuia resturile de hîrtie, tocul şi caietul de şcoală.

Cam la vremea aceea, Alcaz deschise uşa locuinţei sale. Găsi în hol, în faţa uşii garsonierei, două sifoane mari, pline, puse pe o tavă. De mînerul unui sifon era prins un bilet, scris cu litere de tipar, pe o bucată de hîrtie ruptă dintr-un caiet de şcoală :

„SIFONARU NOU A ZIS CĂ MÎNE NU VINE ŞI DAIA VAM LĂSAT 2 STICLE SĂ BEŢI DIN AIA CU BILETU CARE CURGE CĂ ALTA BUNĂ NA MAI AVUT. DIMINEAŢA ADUCEŢI RUFELE CĂ SPĂL.

TOVARĂŞA PORTĂREASĂ
MARIA PANDELE."

Alcaz citi zîmbind biletul, amintindu-şi cum, din cauza orelor tîrzii şi neregulate la care venea acasă, portăreasa obişnuia să corespondeze cu el, cu ajutorul unor asemenea bilete, de obicei vîrîte pe sub uşă şi scrise pe foi scoase din caietele de şcoală ale băiatului ei.

Alcaz luă sifonul cu pricina în casă şi îl puse pe masă, cu tavă cu tot. Sifonul fără defect îl duse în baie.

Obiceiul de a bea cîte un pahar de sifon îl căpătase cu ani în urmă, cînd un pahar de sifon pe zi făcea parte din cura recomandată de un medic specialist, care îl tratase de o ușoară afecțiune internă. De atunci se obișnuise astfel încît, dacă nu ziua, măcar seara înainte de culcare, trebuia să bea un pahar mare de sifon.

După ce își bău paharul cu sifon, stinse cu un gest moleșit lampa de citit și se întoarse pe partea dreaptă.

Nu mult după miezul nopții, Alcaz începu să se frămînte neliniștit în pat, pradă unui coșmar. Începu să geamă încet și să respire sacadat, ca după cîteva minute respirația să-i devină anevoioasă și gîfîitoare, de parcă s-ar fi înăbușit. În zvîrcolirile-i spasmodice, leoarcă de sudoare, se răsturnă de pe divan.

Zăcu cîteva secunde pe parchet, inconștient, apoi păru că își vine în fire. Încercă să se ridice gemînd, dar căzu din nou neputincios pe podea. Cu ultimele puteri începu să se tîrască spre măsuța unde era instalat telefonul, dar abia străbătu o jumătate de metru și puterile îl părăsiră, capul îi căzu greu pe covor, cu un zgomot înfundat. „Sifonul" — fu ultimul gînd, apoi bezna grea îl înghiți.

În stradă, un bărbat ieși din umbra unui castan, făcu un pas pînă la bordura trotuarului, se uită o clipă, în sus, la clădirea de peste drum, cu toate geamurile întunecate, apoi brusc, brațul său drept zvîcni. O piatră grea, aproape cît pumnul, aruncată cu dibăcie, pătrunse prin geamul unei ferestre. Zgomotul pașilor grăbiți ai huliganului, ca și zăngănitul cioburilor de sticlă, fură acoperite de un tunet apropiat.

CAPITOLUL AL PAISPREZECELEA

— Un distribuitor de sifoane
— O tînără pereche

Alcaz deschise ochii și dacă nu ar fi fost senzația de oboseală și de ameteală, amestecată cu greață, fără îndoială că ar fi izbucnit în rîs.

Se găsea lungit pe burtă, la cîțiva pași de fereastră. Un curent de aer rece venea prin ochiul de geam spart, lipindu-i de piele pijamaua complet udă. Lîngă mîna dreaptă zăcea un pietroi cît toate zilele.

Izbuti să se ridice cu oarecare greutate, merse la fereastră, o deschise și se duse în baie. După ce se frecă pe tot corpul cu cîteva ștergare aspre, își îmbrăcă o pijama groasă, peste care își puse un halat.

Alcaz luă sifonul cu băgare de seamă, îl mirosi îndelung, adulmecînd adînc și persistent, ca un copoi, apoi îl puse din nou pe masă. Sticla nu mai prezenta, pentru moment, nici un interes pentru el, se golise complet, lichidul umplînd tava pînă la refuz și revărsîndu-se pe masă și pe parchet.

„Ingenios", rezumă el, într-un singur cuvînt tentativa de asasinat.

Se aplecă și ridică piatra. Se uită plin de curiozitate la ea, o întoarse pe toate părțile, de parcă ea ar fi putut să-i spună cine o aruncase, și, mai mult

încă, dacă autorul acelei performanțe o făcuse intenționat. Oricum, îi datora viața acelui spărgător nocturn de geamuri. Era pentru a doua oară într-un interval de timp atît de scurt cînd datora viața cuiva.

După ce mai răsuci odată piatra și o mai cîntări în mînă, ca pentru a aprecia ce greutate avea, ieși în hol și o puse în servieta pe care obișnuia să o ia cîteodată cu el la birou. După aceasta se înapoie în cameră, se duse la telefon și formă un număr.

— Fabrica de ape gazoase ?... Poarta ?... Tovarășe portar, nu ai putea să-mi spui cum se numește distribuitorul, care nu s-a prezentat la lucru în dimineața aceasta?... Cine întreabă ?... Miliția ! Așadar, se numește Petre Cîndea. Nu, nu are nici o încurcătură, cel puțin nu cu noi... Mulțumesc !

După ce întrerupse, formă un nou număr și cînd i se răspunse, avu o scurtă convorbire.

— Vorbește Alcaz... Tovarășe Dragomir, întreabă la spitale și la morgă dacă printre cei aduși aseară sau astă-noapte nu se află numitul Petre Cîndea. Anunță la circumscripțiile de miliție că dacă li se va prezenta Petre Cîndea să fie adus la noi, să stau de vorbă cu el. Cineva să facă deplasarea și la locuința acestuia și, dacă-l găsește acasă, să-l aducă la mine.

După ce dădu aceste dispoziții, locotenentul major Alcaz se îmbrăcă, apoi făcu un pachet din rufele pe care trebuia să le dea la spălat. Luă sticla de sifon, o vîrî în servieta din hol, în care pusese mai înainte și piatra, apoi cu pachetul de rufe sub braț și servieta în mînă, coborî la subsol, unde o găsi pe portăreasă.

— Tovarășă Pandele, am să te rog ca, după ce vei termina spălatul rufelor, să dai o fugă pînă în camera mea să faci puțină ordine. Am dormit cu ferestrele deschise și vîntul a spart un geam. Afară de aceasta, a mai răzbătut și ploaia în cameră. Nu am dus sticla defectă în baie, așa că și sifonul s-a scurs pe masă și pe parchet. De altfel, am luat cu mine sticla cu pricina, să o schimb la vreun bufet.

— Fiți fără grijă, tovarășe locotenent major, răspunse portăreasa. Am să pun toate în ordine și la locul lor.

— Mulțumesc, tovarășă Pandele, spuse Alcaz dînd să plece, dar se opri și se întoarse din nou spre portăreasă. Știi, fiindcă veni vorba de sifonul acela stricat, nu ai putea dumneata să-mi spui cum arăta sifonarul cel nou ? Nu de alta, dar poate că îl întîlnesc pe stradă și atunci să-i mulțumesc că mi-a făcut un asemenea cadou păgubos.

Portăreasa stătu un moment pe gînduri, chibzuind parcă, și își duse arătătorul la gură, ciocănind cu unghia acestuia dinții din față.

— M... de ! Cum să spun ?... Știu și io?... Nici prea înalt, da nici scund. Mai mult năltuț și avea așa o mustață !... Și nu-i mai tăcea gura, de te ameța că d-aia am luat sifonu de curgea și a zis că altu nu mai are. Era chipeș bărbat și se ținea drept și era lat în umeri. O clipă nu sta locului și ochii îi jucau în cap, iacă așa, și avea un dinte de aur la strungăreață.

— Argint viu ! — își rosti tare gîndul Alcaz.

— Curat argint viu, cum ați spus ! — întări portăreasa.

Alcaz plecă, dar înainte de a merge la biroul său intră în încăperile ocupate de lucrătorii resortului tehnico-ştiinţific. Pentru aceştia nu fu o problemă demontarea sifonului şi stabilirea mijlocului de gazare cu care fusese dotat. Corpul metalic al sticlei de sifon nu avea nimic deosebit pe dinafară. În interior, însă, capătul ţevii de sticlă se termina în partea superioară cu un tub din material plastic, extrem de dur, cu luciu metalic. Prin apăsarea mînerului, apa gazoasă scălda în întregime tot interiorul tubului şi numai după aceea ieşea afară prin orificiul de evacuare. Tubul era în realitate partea interioară a unui cilindru cu pereţi dubli, în care, printr-o supapă, se putea pompa, sub presiune, o cantitate oarecare dintr-un gaz.

Odată umplut, cilindrul se monta în interiorul corpului metalic al sticlei de sifon, unde, pătura exterioară a materialului plastic era corodată prin acţiunea chimică a apei gazoase. În urma acţiunii de corodare, pereţii tubului deveneau poroşi şi lăsau să se scurgă, într-un timp relativ lung, 7—8 ore, întregul conţinut al gazului, care fusese închis sub presiune.

Prin defectarea pîrghiei capului metalic al sticlei de sifon, se scurgea, în picături dese prin orificiul de evacuare, conţinutul de apă gazoasă. Acest fapt trebuia să atragă atenţia eventualului consumator, că sticla trebuia golită imediat. Datorită apăsării pe pîrghie, lichidul venind sub presiune şi în cantitate mare, se reducea la numai 30—40 de minute timpul de corodare al pereţilor cilindrului din material plastic. Ori, aceasta avea drept rezultat o inundare mai rapidă şi masivă a încăperii în care era depusă

sticla cu gazul ce fusese închis în interiorul cilindrului.

În biroul său, Alcaz găsi o notă prin care i se aducea la cunoștință că omul căutat la spitale și la morgă nu a putut fi găsit. Acum era sigur că distribuitorul de sifoane se va prezenta singur. În așteptarea acestuia, scoase caietul de însemnări din dulapul de fier și începu să parcurgă, foaie cu foaie, diferitele note pe care le făcuse de cînd preluase sarcina de a lichida cazul *Marelui Necunoscut*.

Peste o oră se auzi un semnal fonic repetat și Alcaz răsuci butonul interfonului. Imediat auzi vocea ofițerului de serviciu, care îl anunță că sublocotenentul Macovei, însoțind pe numitul Petre Cîndea, a venit să raporteze într-o problemă urgentă.

În urma încuviințării date, peste cîteva minute, sublocotenentul Macovei intră în birou, împreună cu distribuitorul de sifoane căutat. După ce se prezentă, raportă că Petre Cîndea venise din inițiativă proprie, în jurul orelor opt, îi luase o declarație scrisă și îl adusese în executarea ordinului circular, pe care îl primise.

— Și acum, tovarășe Cîndea, te rog să ne spui pe larg pățania dumitale, spuse locotenentul major, după ce tînărul ofițer termină raportul, și după ce parcurse declarația scrisă a distribuitorului.

Cîndea începu să-și depene povestea fără să stea mult pe gînduri. După plecarea lui, Alcaz își rezumă cele ce izbutise să afle din spusele acestuia, cît și din cele ce i se întîmplaseră noaptea trecută.

Argint viu, căci lui i se potrivea descrierea făcută de Petre Cîndea și de portăreasă, ținuse sub observație locuința locotenentului major pentru a se iden-

tifica cu programul de venire și de plecare al acestuia, cu orele cînd i se schimbau sifoanele. Urmărise itinerarul lui Cîndea pentru a găsi un loc potrivit unde să-l atace, spre a-i lua locul pe capra căruții și a-i preda portăresei sifonul defect.

Ofițerul se uită într-un tîrziu la ceas și își dădu seama că era timpul să urce la maiorul Glonaru, ca să-i raporteze ultimele întîmplări.

În timp ce Alcaz intra în cabinetul șefului, Gorun ieșea din incinta stadionului orașului.

Reporterul își petrecuse dimineața pe stadion, unde urmărise antrenamentul echipei selecționate de fotbal a regiunii, care avea să susțină peste cîteva zile un meci intrat în tradiție, cu o echipă dintr-o țară prietenă. Fusese un antrenament ușor, cu scopul definitivării unor scheme tactice. După-amiază urma să aibă loc un meci de verificare, în compania unei echipe din campionatul județean.

Odată antrenamentul terminat, după ce avusese cîteva discuții cu jucătorii și cu antrenorul, ca să-și dea seama de starea de spirit a lotului, se îndreptă spre redacție, pentru a scrie articolul care trebuie să apară a doua zi la rubrica sportivă.

Cît privește celălalt eveniment sportiv, tot atît de important ca și meciul de fotbal, urma să se desfășoare începînd de a doua zi.

Era vorba de circuitul automobilistic al regiunii, al cărui start se dădea la orele 11,30 din Piața Independenței. El întrunea reprezentanți ai tuturor regiunilor țării, îndrăgostiți ai volanului, care, fie că mai concuraseră și la celelalte ediții, fie că luau startul pentru prima oară, se înscriseseră atrași de greutățile, dar și de frumusețile acestei întreceri.

Despre acest eveniment sportiv Gorun anunţase din timp cititorii. În cele cîteva articole pe care le scrisese, dăduse ample informaţii asupra traseului, asupra participanţilor, precizase ora cînd urma să se dea startul şi multe alte amănunte legate de organizarea şi desfăşurarea raliului.

Mergea încet, cu capul plecat, căutînd frazele cele mai potrivite pentru articolul de a doua zi. Tocmai cînd vru să cotească pe o stradă care i-ar fi scurtat drumul spre redacţie, fu gata-gata să se izbească de o tînără, care ieşea dintr-o cofetărie, însoţită de un bărbat între două vîrste şi cu care întreţinea o conversaţie însufleţită. Reporterul se dădu imediat la o parte spre a le face loc. Ridică privirea şi vru să rostească o scuză politicoasă, dar rămase cu gura căscată, cu ochii pironiţi la cei doi.

Mona Baltag, la braţul lui Jasper Flint, trecu pe lîngă el fără să-i dea cea mai mică atenţie.

CAPITOLUL AL CINCISPREZECELEA

— Un raliu
— Cîteva scrisori anonime
— Moartea unui erou

La orele 10,45 Jasper Flint ieşi pe poarta abatorului şi se îndreptă agale spre o cabină telefonică, aflată la vreo treizeci de metri mai departe, spre

capătul șoselei Medgidia. Intră în cabină, formă un număr și cînd i se răspunse, vorbi cu vocea întretăiată :

— Pompierii ?... Vorbesc de la abator !... Sînt sectoristul !... Un incendiu a izbucnit în cîteva puncte la abator ! Pînă la sosirea dumneavoastră iau primele măsuri de localizare cu pichetul întreprinderii.

Cînd părăsi cabina, se opri în prag și se uită cu atenție înspre abator. Din cîteva puncte răzlețe începeau să se înalțe spre cer trîmbe groase de fum.

La orele 10,50 un avion de transport aterizează pe aeroport. Mai mulți lucrători de securitate supravegheară operația de descărcare pe platforma unui electrocar a cîtorva saci sigilați, asemănători acelora cu care, de obicei, se transportă valută și valori. Electrocarul fu dirijat, sub aceeași supraveghere, spre duba în care în mod obișnuit se transportau valorile de la aeroport la B.N.R.S.R.

Concomitent cu această activitate de transbordare a sacilor din avion în dubă, se desfășura o alta, mai discretă și, aparent, fără nici o desfășurare de forțe. Un număr de trei saci, asemănători celor aduși de avionul de transport, fură încărcați în camioneta bufetului aeroportului.

La orele 11,00, mașina dubă, încadrată de două motociclete cu ataș, părăsi aeroportul și luă direcția bulevardul Aurel Vlaicu, după care urma să se angajeze pe ruta fixată : strada Caraiman-șoseaua Medgidia-strada Caragiale-strada Traian-piața Independenței-B.N.R.S.R.

La orele 11,05, cînd autopompele și cisternele pompierilor intraseră de cîteva minute în incinta abato-

rului, două camioane stopară aproape de intrarea principală a întreprinderii. Din ele coborîră aproape 40 de pompieri voluntari, judecînd după uniformele pe care le purtau, care, în cîteva clipe, întocmiră un cordon de-a latul șoselei.

La orele 11,10, cînd duba, încadrată de cele două motociclete, trebui să treacă din strada Caraiman în șoseaua Medgidia, găsi drumul barat de cordonul de pompieri voluntari.

Șoferul dubei frînă brusc, la aproape douăzeci de metri de cordonul viu al pompierilor, iar motociclistul care conducea motocicleta din frunte se apropie de dubă și făcu semn șoferului să întoarcă. Cînd șoferul începu manevra de întoarcere a dubei, răsunară cîteva zeci de detunături, urmate de o nouă salvă, apoi cordonul de pompieri se îndreptă în pas alergător spre dubă. Din mers descărcau, în direcția dubei, revolverele cu care erau înarmați. Șoferul stopă duba și calm, ca la manevră, flancat de cele două motociclete, începu să arunce grenade lacrimogene spre atacatori, prin portiera deschisă.

Deodată, ca la un semnal, porțile abatorului se dădură în lături, zece motociclete țîșniră în viteză. De după colț își făcură apariția trei camioane. Nici nu stopară bine și din ele săriră lucrătorii, care în cîteva clipe închiseră complet un cerc în jurul atacatorilor. În acest cerc, cele zece motociclete vînau pe falșii pompieri, care, dezorientați, orbiți, alergau bezmetici încoace și încolo, uitînd să mai descarce revolverele.

La orele 11,20 totul se terminase. Un număr de 36 de falși pompieri, împreună cu șoferii celor două

camioane, care îi transportaseră, se găseau sub pază într-unul din garajele abatorului. Mașinile și cisternele pompierilor părăsiseră abatorul și erau înșirate pe șosea, gata să se reîntoarcă la bază, deoarece alarma telefonică se dovedise a fi falsă, focarele de incendiu rezumîndu-se la șase luminări fumigene plantate în diferite puncte ale abatorului.

Cît despre Jasper Flint, nici urmă la locul atacului. Dar dacă cineva care îl cunoștea ar fi privit mai atent mașinile care circulau pe strada Traian spre piața Libertății, l-ar fi recunoscut la volanul unei mașini de culoare închisă, care avea storurile trase la portierele din partea rezervată pasagerilor.

— La abator ne-a mers totul așa cum am planificat — răsună o voce adîncă, baritonală, din difuzorul instalat la plafonieră.

— O.K. ! — răspunse Jasper Flint, contenind mestecatul gumei, atît cît să poată scoate această exclamație.

— Cred că nici pînă acum nu și-au dat seama că i-am înarmat cu revolvere încărcate cu gloanțe oarbe !

— Asta este ceva nou și pentru mine — se mărgini să răspundă inspectorul, pe un ton indiferent, cu toate că știuse asta din momentul în care luase armamentul în primire.

Un rîs înfundat, mai mult cu chicotit de satisfacție, fu tot ce replică pasagerul.

Aproape de întretăierea străzii Traian cu strada 1907, Jasper Flint trase pe dreapta, lîngă trotuar și stopă mașina, fără să oprească motorul. Coborî din mașină, fără să spună nimic pasagerului, închise portiera și, fără să întoarcă măcar capul, porni zorit

spre o Pobedă, care staţiona, cu motorul stins, la vreo cinci metri mai încolo.

Între timp, la locul de plecare în raliul Dobrogei se prezentaseră toate maşinile înscrise în cursă. Torsul regulat al motoarelor arăta că participanţii erau gata de a lua startul, ordinea plecării fiind stabilită prin tragere la sorţi încă din ajun.

La orele 11,30 starterul aplecă fanionul şi maşina nr. 5 ţîşni de pe linia de start. Chiar în clipa aceea, de parcă ar fi aşteptat şi ea semnalul, camioneta bufetului porni de la aeroport, încărcată cu cei trei saci sigilaţi, fără ca transportul să fie însoţit de cineva.

La orele 11,35 fu rîndul maşinii cu numărul 23 să se lanseze în cursa pentru cucerirea trofeului care era oferit cîştigătorului raliului dobrogean. La orele 11,50 se lansă în cursă şi nr. 25. Acum se întîmplă un lucru nevăzut de oficiali. Aproape cu ea odată ţîşniră alte patru maşini, purtînd numerele 6, 37, 33, 42, urmate imediat de o maşină neînregistrată în foile de concurs, o Pobedă.

Pînă să se dezmeticească oficialii, cele cinci maşini traversaseră strada Rareş şi strada Tomis şi se angajaseră pe strada Traian. Chiar dacă arbitrii le-ar fi urmărit, nu ar fi putut să zădărnicească nimic din cele ce aveau să se întîmple. Se mulţumiră să noteze în foile de arbitraj cuvîntul „descalificat" în dreptul celor patru şi continuară să dea plecarea, din cinci în cinci minute, la restul concurenţilor.

Cele patru automobile, care luaseră startul fără să le fi venit rîndul, urmate la o mică distanţă de Pobeda, îşi continuară drumul spre strada Traian,

dar la întretăierea cu strada 1907 virară pe aceasta. La întretăierea cu bulevardul Republicii, însă, fură opriți de un bărbat cu un fanion în mînă și cu o banderolă galbenă pe mîneca stîngă, pe care erau imprimate două cuvinte : Arbitru — raliu.

Ocupanții celor patru mașini coborîră și, în curînd, se iscă o discuție aprinsă asupra traseului cu membrul grupului de arbitri. Așa cum opriseră mașinile, aproape încercuind pe arbitru, blocau complet bulevardul Republicii.

Trecură cinci minute bune pînă cînd concurenții să se lase convinși că rataseră cursa și tocmai se îndreptau spre mașini cînd, pe bulevardul Republicii, își făcu apariția camioneta aeroportului, claxonînd să i se facă loc. Concurenții alergară la mașini și începură să facă manevrele de descongestionare a drumului, în timp ce camioneta aeroportului se apropia cu viteză redusă. Cînd aproape ajunsese în dreptul celor patru mașini, șoferii acestora dădură dovadă de multă iscusință și sînge rece, căci în cîteva clipe camioneta fu prinsă ca într-o menghină de cele patru mașini și nevoită să stopeze. În aceeași clipă cei patru concurenți țîșniră din mașini. Fu problemă de secunde ca doi dintre ei să imobilizeze pe șofer, iar ceilalți doi să înșface cei trei saci sigilați și să-i arunce într-una din mașini. Peste un minut cele patru mașini porniră, fiecare în altă direcție, spre a nu fi surprinse de automobilele anunțate prin radio de șoferul camionetei, cînd se văzuse încadrat de mașinile agresoare, ce se îndreptau cu viteză maximă spre locul atacului.

— Sînt Neptun ! Sînt Neptun ! ... Argus ! Argus ! Mă auzi, Argus ?

— Aici Argus ! Argus ! Te aud, Neptun !

— Urmărește traseul corect al raliului ! Mașina cu numărul de concurs 37 ! Te secondez !

Neptun întrerupse emisia și Pobeda se lansă cu toată viteza după mașina care recepționase emisia și care se angajase pe bulevardul Republicii. Celelalte mașini porniseră după restul mașinilor atacatorilor.

Mașina al cărei conducător răspunsese la indicativul Argus vira din bulevardul Republicii pe șoseaua Mangalia. La volan era locotenentul major Alcaz. La ieșirea din oraș, opri cîteva secunde spre a se informa de la postul de control, dacă o mașină cu numărul de concurs 37 ieșise din oraș. La răspunsul afirmativ, Alcaz porni din nou în urmărire.

Cînd Pobeda ajunse, la rîndul ei, la punctul de control, fu oprită de miliția nul care stînd drept, în mijlocul șoselei, ridicase indicatorul de oprire.

— Legitimația dumneavoastră, vă rog !

— Nu cunoști mașina ? — întrebă cu aroganță bărbatul de la volan.

— Cunosc mașina ! Este a tovarășului comandant. Nu cunosc însă pe ocupant ! — fu răspunsul.

Fără să scoată nici un cuvînt, ocupantul Pobedei întinse o hîrtie, pe care acesta o luă și citi fără grabă, cuvînt cu cuvînt, conținutul autorizației speciale.

— Sper că acum sînt liber, spuse Jasper Flint cînd acesta îi înapoia autorizația.

— Vă rog să mă iertați, însă actul dumneavoastră nu mai este valabil. A expirat astăzi la orele zece, așa că vă rog să aveți amabilitatea să trageți

pe dreapta, sau să vă întoarceți în oraș. Nici o mașină fără autorizație specială nu părăsește orașul.

— Țin să te felicit, prietene, pentru modul cum îți faci datoria, însă îmi rezerv dreptul de a mă plînge maiorului Glonaru pentru modul birocratic cum privești problema. Mă împiedici de a lua parte la o acțiune extrem de importantă — rosti pe un ton resemnat Jasper Flint, după ce întoarse mașina, apoi se îndreptă spre oraș.

Un biciclist care, în timp ce umfla cauciucul de la roata din față, ascultase convorbirea, păru că se declară mulțumit cu presiunea cauciucului, încălecă pe bicicletă, și se îndreptă, rulînd agale, spre oraș. După primul colț, însă, începu să pedaleze de parcă ar fi trebuit să cîștige un campionat de viteză, străbătu două străzi și se opri la primul telefon public. De acolo, se grăbi să raporteze că inspectorul de poliție nu putuse părăsi orașul. Drept răspuns, la celălalt capăt al firului răsună o expresie nu tocmai academică, care trăda furia Marelui Necunoscut, deoarece Jasper Flint avusese misiunea să-l lichideze pe Alcaz în timpul urmăririi pe traseul raliului.

În vremea aceasta, Alcaz continua cursa de urmărire a mașinii cu numărul de concurs 37. I se anunțase prin radio că celelalte trei mașini agresoare fuseseră capturate și că în ele nu se găsise nici unul din cei trei saci jefuiți din camionetă. La rîndul său, raportă că era în urmărirea mașinii cu numărul 37 și că va căuta să o urmeze pînă la locul unde aceasta va intenționa să ducă prada.

După ce intră în Tuzla, locotenentul major ieși din traseul fixat concurenților, pentru a lua un drum

mai scurt. Pe o stradă laterală însă un camion cu baloturi de fîn, ieşind cu spatele dintr-o curte, lovise o căruţă. Drumul era barat de căruţa răsturnată de camionul, derapat la rîndul său, pe marginea şanţului şi de numeroase baloturi de fîn, care zăceau împrăştiate peste tot. Nici vorbă de trecut pe acolo. Să fi aşteptat deblocarea drumului, ar fi pierdut cel puţin o jumătate de oră, astfel că Alcaz fu nevoit să întoarcă şi, luînd-o pe cîteva străzi înguste, reuşi să iasă din localitate şi să intre din nou pe şosea.

Alcaz se uită la ceasul de bord : pierduse opt minute. Anunţă prin radio să se ordone în Mangalia să fie reţinută maşina cu numărul de concurs 37, după care îşi continuă drumul. La intrarea în Mangalia opri în faţa postului de control, unde îl aştepta un puternic cordon de control, inclusiv doi arbitri de parcurs.

— Unde este maşina 37 ? Cîte maşini au trecut ? — întrerupse locotenentul major Alcaz pe sublocotenentul care îi ieşi înainte ca să-i dea raportul.

— Nici o maşină cu acest număr de concurs nu a fost printre cele şase care au trecut pe aici, tovarăşe locotenent major. În schimb, lucru ciudat, consemnat şi de tovarăşii arbitri pe foile de control, au trecut două maşini purtînd acelaşi număr, atît în faţă, cît şi în spate : 13.

— Telefonează la Cotu Văii, la Negru Vodă şi la comunele ale căror drumuri vicinale dau în şosea, să oprească orice maşină care va purta numărul de concurs 37 sau 13 ! Fă legătura cu sediu, emiţătorul meu nu mai bate pînă acolo, şi raportează direct

tovarășului maior Glonaru cele întîmplate și că eu îmi continui urmărirea.

— Am înțeles, tovarășe locotenent major! spuse sublocotenentul care, după ce-l salută pe Alcaz, intră în postul de control spre a comunica telefonic ce i se ordonase.

La rîndul său, locotenentul major Alcaz se lansă din nou în urmărirea mașinii fugare cu toată viteza, fără să se teamă de vreun accident, drumul prin oraș fiindu-i asigurat. Circulația tuturor vehiculelor și a pietonilor fusese interzisă pe traseul concursului. La postul de control de la ieșirea din Mangalia i se confirmă că două mașini cu numărul 13 ieșiseră din oraș.

Abia părăsise Mangalia cînd o mașină, al cărei șofer conducea de parcă ar fi fost o problemă de viață sau de moarte, trecu ca un bolid pe lîngă Alcaz. Mașina purta numărul de concurs 16, număr pe care și-l înregistra mintal. Depășise cu aproape cinci kilometri întretăierea șoselei cu drumul care leagă Albeștii de Arsa și trebui să micșoreze viteza și să meargă mult mai pe dreapta, pentru a face loc unui camion de șase tone, acoperit cu o prelată, care mergea cu viteză spre Mangalia. „25476" — avu totuși timp să rețină Alcaz, care se putea lăuda cu o uimitoare memorie a numerelor.

La Cotul Văii îl aștepta altă surpriză. Numai o mașină cu numărul de concurs 13 fusese reținută. Conducătorul acesteia aștepta cu vădită nerăbdare sosirea locotenentului major care, după cum i se spusese de către plutonierul care îl reținuse, era singurul în măsură să-i precizeze de ce fusese reținut și să-i dea drumul.

Alcaz, fără să ia în seamă pe ocupantul mașinii reținute, puse subofițerului aceeași întrebare pe care o pusese și sublocotenentului de la Mangalia :

— Cîte mașini au trecut pe la acest punct de control ?

— Cinci ! — sună răspunsul prompt al plutonierului.

— Dă drumul mașinii pe care ai oprit-o ! Prezintă scuzele noastre concurentului !

Știuse de la început că mașina urmărită nu putea să urmeze pînă la nesfîrșit traseul concursului automobilistic. Mașina fugară trebuia să caute să își piardă urma pe unul din drumurile secundare și să dispară între două localități, într-o ascunzătoare pregătită dinainte. Unde putea să se găsească ascunzătoarea ? Alcaz urmărise mașina fugară, îi stabilise intrarea și ieșirea din Mangalia, știa că își schimbase numărul de concurs 37 și că își luase pe cel de 13, pentru a deruta pe urmăritori. La Cotul Văii fusese oprită numai o mașină cu numărul 13. Nici nu era nevoie să cerceteze cui aparține această mașină. Cea mai elementară logică îl obliga să tragă concluzia că cel care conducea mașina fugară nu era atît de prost să continue să conducă o mașină purtînd un număr care, dacă izbutise să înșele pe urmăritori la Mangalia, risca să fie oprit în prima localitate prin care va încerca să treacă.

Concluzia se impunea de la sine : mașina fugară părăsise șoseaua înainte de a sosi la Cotul Văii. Putuse lua fie direcția sud, spre Albești, fie cotise spre nord, către Arsa.

Dar dacă nu există nici o ascunzătoare și mașina urmărită, scoțînd numărul de concurs, urma să se

întoarcă la Constanța? Ideea era atît de simplă, încît Alcaz se întreba cum de nu-i venise mai curînd. Erau urmărite numai mașinile care ieșiseră din Constanța, nu și cele care urmau să intre în această localitate.

— Vei telefona la Albești și la Arsa! — spuse Alcaz plutonierului, care revenise. Vei ordona, în numele meu, să oprească orice turism care va încerca să intre într-una din aceste localități. Chiar dacă au număr de miliție — adaugă el, aducîndu-și aminte că de cele mai multe ori Marele Necunoscut se folosise și de acest vicleșug. După ce vor opri mașinile, să rețină pe ocupanți la postul de miliție, pînă la venirea mea.

După ce spuse acestea, Alcaz întoarse mașina și porni în direcția din care venise. Curînd gonea cu maximum de viteză pe care îl permitea starea șoselei. Încetini atît cît să poată vira spre Albești unde, imediat ce sosi, i se raportă că nici un turism nu a încercat să intre în localitate. Fără să pară dezamăgit, Alcaz făcu calea întoarsă, traversă șoseaua Mangalia—Negru Vodă și se îndreptă spre Arsa. Aici, din nou surpriză. Nici un autoturism nu încercase să intre în această localitate.

— Dar alte autovehicule au trecut pe aici?

— O mașină a caravanei cinematografice, care a venit de la Mangalia. Mergea la Pecineaga.

— Atît?

— A mai fost un camion de șase tone, încărcat cu lăzi cu sticle, pe care le transporta de la cooperativa din Albești la Constanța.

— Ce număr de circulație avea camionul cu sticle ?

— 25476 !

— Bine, mulțumesc ! Anunță la Albești și Cotu Văii că am ridicat restricția !

După ce dădu acest ordin, Alcaz își continuă drumul și, în curînd, opri la postul de miliție de la Pecineaga. Oprise aici ca să se informeze asupra camionului încărcat cu sticle, deoarece de la Pecineaga drumul se bifurca. O ramură continua direcția Constanța, trecînd prin Moșneni și Techirghiol, iar cealaltă ramură cotea spre vest, atingînd la Amzacea șoseaua Negru Vodă—Constanța.

La Pecineaga, șeful postului de miliție îl informă că un camion purtînd numărul 25476 a trecut prin comună în direcția Amzacea.

— Cîți oameni erau în cabina șoferului ?

— Trei, cu șofer cu tot !

— Ați controlat camionul ?

— Nu !

După ce primi acest răspuns, Alcaz porni mașina și se îndreptă spre Amzacea, localitatea spre care mergea camionul cu numărul 25476. La Amzacea sosi cinci minute după ce autocamionul urmărit depășise localitatea și intrase pe șoseaua Negru Vodă—Constanța. Odată stabilit acest lucru, locotenentul major făcu legătura prin radio și, după ce își spuse indicativul, dădu cîteva instrucțiuni, pe cît de scurte, pe tot atît de precise. După aceasta, fără să se mai grăbească, luă și el direcția Constanța.

La primirea mesajului lui Alcaz, șeful dădu cîteva ordine, urmare cărora locotenentul Vieru, cu opt

oameni, se urcară în două mașini de la controlul circulației, cu care porni cu toată viteza spre Cumpăna. De la centru se dăduse ordin tuturor posturilor de miliție din comunele din preajma șoselei, să oprească orice camion de șase tone, care va căuta să intre în comunele respective, venind din șosea, chiar dacă nu ar avea numărul 25476.

La kilometrul opt, Vieru, care conducea prima din cele două mașini, zări un camion de șase tone care gonea în direcția Constanța. Un semnal cu claxonul și ambele mașini reduseră viteza și blocară șoseaua. Atît de surprinzătoare fu această manevră, încît camionul fu aproape să se ciocnească de barajul mașinilor. Pînă să coboare locotenentul Vieru de la volan, șoferul camionului deschise portiera, sări afară și într-o clipă o luă la fugă peste cîmp.

— Macarie, ciinele ! — strigă locotenentul Vieru și se repezi spre camionul pe a cărui portieră deschisă un alt individ încerca să se strecoare.

Sergentul Macarie, coborît odată cu locotenentul Vieru, trebui să desfacă numai zgarda lui Nero, care sărise în același timp cu el din mașină, și să-i indice pe fugarul, care luase un avans de aproape douăzeci de metri. Ciinele țîșni ca din pușcă și salturile sale, tot mai mari și mai repezi, scurtară distanța care îl separa de acesta, din ce în ce mai puțin. Un ultim salt și omul, care nici nu bănuise că Nero îi călca pe urme, se prăbuși cu fața la pămînt, sub povara vie care i se năpustise în spate.

Cînd sergentul Macarie sosi, fugarul sta încă întins la pămînt, în timp ce Nero, cuminte, cu botul pe labe, sta de pază la căpătîiul acestuia, neslăbindu-l

din ochi, mîrîind și arătîndu-și colții ori de cîte ori cel lungit încerca să se miște.

Peste cinci minute, cei doi indivizi rămași la camion, cît și cel care încercase să fugă, stăteau, cot la cot, într-una din mașinile securității. Din camion, sări peste oblonul din spate locotenentul Vieru și se îndreptă radios spre mașină cu cei trei prinși.

— Pînă aici ți-a fost, Ghica ! — spuse el adresîndu-se celui ce încercase să fugă. De data aceasta ți s-a înfundat. Pe ăștia doi nu am plăcerea să-i cunosc, nu i-am mai întîlnit — mai spuse el uitîndu-se la ceilalți doi.

— Actele ! — ordonă Vieru celor trei infractori, care se executară imediat.

Actele atestau că Ghica, sub numele de Traian Jorăscu, era mecanic auto la autogarajul cooperativei de transport Rapid. Cel ce rămăsese liniștit în cabina camionului se numea Vasile Arapu și era ajutor de șofer pe camionul condus de Ghica. Cel de al treilea, acela care, profitînd de faptul că atenția milițienilor fusese atrasă de încercarea de fugă a lui Ghica, încercase să se furișeze din cabină, se numea Hîncu Miron, șofer de meserie, angajat tot la garajul nr. 3.

— Acum, Ginele, să stăm puțin de vorbă — se adresă locotenentul de miliție lui Ghica. Dar fii scurt, că nu am timp de pierdut !

În timp ce Ginel, văzînd că pierduse partida, răspundea la întrebările puse, locotenentul major Alcaz ieșise din Cumpăna și începuse să fie nerăbdător. Făcea socoteala că mai avea de străbătut opt din cei 12 kilometri, care despart Cumpăna de Constanța

cînd, după un cot al șoselei, zări ceea ce știuse că trebuia să găsească. Nu putuse vedea mai înainte din cauza unui pîlc de copaci, care străjuia curba, de o parte și de alta. Apăsă pe accelerator și stopă imediat, în linie cu camionul cu numărul 25476.

— Unde-i marfa ? întrebă coborînd Alcaz, pe locotenentul Vieru, care îi ieșise în întîmpinare.

— Poftiți să o vedeți ! — răspunse acesta, și urmat de Alcaz merse la oblonul din spate al camionului.

— Coborîți oblonul ! — ordonă Vieru și doi oameni își făcură apariția din dosul prelatei și se grăbiră să execute ordinul. Alcaz fu într-o clipă pe platforma camionului și nu-și putu opri un ușor fluierat de satisfacție, văzîndu-și confirmată una din ipotezele sale.

Printr-un mic pasaj croit prin îndepărtarea cîtorva lăzi cu sticle, se zărea turismul urmărit cu atîta trudă. Purta încă numărul de concurs, pe care și-l schimbase înainte de a intra în Mangalia : 13. Dintr-o privire i se confirmă și modul cum fusese urcat turismul în camion. Cele două grinzi groase, de lungimea platformei, întinse de-a lungul obloanelor laterale, nu lăsau nici o îndoială că procedeul încărcatului și descărcatului butoaielor fusese sursa de inspirație.

Locotenentul major sări din camion și se îndreptă spre cele două mașini. Se opri după cîțiva pași și făcu un semn locotenentului Vieru să stea.

— Cîți au fost ?

— Trei — răspunse Vieru. Sînt puși la loc sigur în mașina mea.

— Cine conducea camionul ? Ginel ? L-am zărit o clipă, în fugă, cînd ne-am încrucișat, puțin după intretăierea drumului Albești-Arsa.

— Nu v-ați înșelat, tovarășe locotenent major. Are însă o nouă identitate : Traian Jorăscu, mecanic auto la autogarajul nr. 3 al cooperativei de transport *Rapid*.

— Și ceilalți doi ?

— Miron Hîncu, șoferul turismului, angajat la același garaj. Al treilea, care făcea pe ajutorul lui Ginel, este Vasile Arapu, fără calificare și care, din cîte știu, nu a mai trecut pe la noi.

— Pachetele ?

— La siguranță, în mașina cealaltă.

— Cum a mers ?

— Relativ ușor, răspunse Vieru.

— Unde avea ordin Ghica să ducă autoturismul ? — întrebă Alcaz cînd locotenentul Vieru termină raportul.

— La garajul numărul trei, unde erau așteptați.

— De către cine ?

— Nu a putut să-mi spună sau nu a vrut.

— Voi sta de vorbă cu Ghica și după aceea vom acționa.

După douăzeci de minute, Alcaz era edificat și planul de acțiune întocmit. Se duse la mașina sa, stabili legătura prin radio și după ce expuse planul său, ceru maiorului Glonaru permisiunea de a trece la execuție, aprobare pe care o primi imediat.

Cele două mașini făcură calea întoarsă, ducînd cu ele, din cei prinși, numai pe Hîncu Miron, șoferul autoturismului capturat.

După ce mașinile se pierdură în depărtare, porni greoi și camionul 25476. La volan era Alfons Ghica, zis Ginel, lîngă portiera din dreapta, Vasile Arapu, iar între ei, atent la orice mișcare a celor doi, se găsea locotenentul Vieru, îmbrăcat în hainele lui Hîncu. Pe platformă, la adăpostul prelatei, erau patru lucrători de securitate și locotenentul major Alcaz, stînd în dosul unui paravan de lăzi cu sticle.

Nu peste mult timp camionul pătrunse în oraș, fără să fie oprit la postul de control. Cu toate acestea, milițianul, după trecerea lui, intră în cabină și raportă telefonic că autocamionul 25476 a intrat în oraș. La primirea acestei știri, trei camioane ieșiră pe poarta instituției și luară direcția gării Obor.

Peste puțin, camionul 25476 străbătu piața Ștefan cel Mare, își continuă drumul pe șoseaua Cerealelor, trecu de Obor, se angajă apoi pe cîteva străzi din jurul gării Obor, ca după accea să oprească în fața unei porți masive, de fier, care închidea o fundătură.

GARAJUL Nr. 3 — sta scris pe o firmă prinsă pe un zid masiv din cărămidă aparentă. În zid, pe toată lățimea fundăturii, era montată poarta metalică.

Tot timpul drumului, Ghica condusese fără să arunce nici o privire spre ofițer, iar acum, tot fără să se uite la el, claxonă o dată lung și, imediat, de două ori, scurt, apoi păru că așteaptă, aparent calm. Numai cîteva broboane de sudoare trădau tensiunea sub care acționa. După un minut de așteptare, Ghica repetă semnalul.

— Ai răbdare, mă ! Doar nu dau tătarii !... Vin îndată ! răsună o voce dogită din spatele porții.

— Deschide mai repede, măi Titircă ! strigă la rîndul său Ginel.

Poarta se dădu imediat în lături, cu un scîrțiit prelung și camionul intră în curte, după care poarta se închise cu același scrîșnet de fierărie neunsă. Un bărbat pirpiriu sălta pe scara camionului dinspre șofer. O smucitură pe scara cealaltă și cîmpul vizual, spre dreapta, al celor din cabină, fu astupat de o formă uriașă.

„Titircă și Pițurcă" — îi identifică locotenentul Vieru pe cei doi.

Camionul traversă pista de beton, care ducea spre niște remize, coti după un atelier și se opri în fața unei remize din fundul curții, al cărei perete din spate făcea corp comun cu zidul împrejmuitor, înalt de peste doi metri.

Titircă și Pițurcă săriră de pe scările camionului și traseră într-o parte poarta glisantă, metalică, a remizei. Din nou camionul fu pornit și în cîteva secunde pătrunse în remiza vastă și goală. Ghica făcu cîteva manevre ca să întoarcă autocamionul și după ce-l puse în poziția dorită, stinse motorul. Titircă și Pițurcă se repeziră la poartă și o traseră la loc. Un întuneric beznă se statornici în remiză.

— Ce faceți, măi, neghiobilor ? — strigă Ghica sărind din cabină, urmat imediat de locotenentul Vieru. Lăsați ușa deschisă, că nu o să stăm ca orbeții. Știți doar că în remiza asta este stricată lumina ! Merge unul din voi si anunță pe șeful garajului !

— Nu este nevoie ! — răsună o voce adîncă. Sînt aici !

În clipa aceea, remiza fu inundată de lumina cîtorva becuri puternice. Lîngă un stîlp lateral apăruse

un bărbat înalt, stînd cu spatele spre un tablou de distribuție, cu o mînă în buzunarul drept al hainei, iar cu cealaltă la spate.

— Să trăiești, șefule ! Am adus marfa, spuse Alfons Ghica, în timp ce locotenentul Vieru se întoarse brusc, cu spatele, și se aplecă să cerceteze starea anvelopelor din față.

— Titircă ! Pițurcă ! Urcați-vă pe platformă și pregătiți descărcarea !... Ce mai așteptați, nevolnicilor ? — strigă autoritar șeful garajului.

Cei doi se grăbiră să execute ordinul și dădură fuga la spatele camionului. Imediat se auzi zgomotul a două sărituri, apoi răzbi ceva nedefinit, ca o căzătură, apoi nimic.

— Ce stați de pomană, trîntorilor ? Ori dați iama prin sticle, ai ? — strigă șeful garajului. Neprimind nici un răspuns, vru să se urnească din loc, apoi păru că se răzgîndește și se adresă lui Ghica :

— Ginele, ia vezi ce fac acolo lepădăturile alea ?

— Nu este nevoie ! — răsună o voce autoritară și locotenentul major Alcaz apăru din spatele mașinii.

O detunătură înfundată și Alfons Ghica se prăbuși pe ciment. Șeful garajului trăsese prin buzunarul hainei.

— Sus mîinile ! —strigară în același timp Alcaz și locotenentul Vieru.

Un clic și lumina se stinse brusc. În aceeași clipă o lumină verzuie învălui pe șeful garajului, în timp ce un miros de carne arsă începu să înțepe nările. Atît Alcaz cît și Vieru își frînară avîntul. Din nou încăperea fu luminată, de data aceasta de farurile camionului, pe care le aprinsese Arapu care, după

acest gest reflex, sta acum înlemnit și galben ca un mort, pe banchetă, scuturat cînd și cînd de fiorii spaimei.

Între timp se adunaseră și restul oamenilor, care abia avuseseră timp să sară din camion la auzul detunăturii și totul se terminase, atît de fulgerător se petrecuseră faptele.

— Numai asta n-am prevăzut-o, spuse îngîndurat Alcaz. Deschideți poarta remizei ! Dumneata, Vierule, du-te și dă semnalul !

Doi lucrători se repeziră la poarta remizei, pe care o deschiseră larg, lăsînd lumina zilei și aerul curat să pătrundă spre a împrăștia atmosfera lugubră a remizei. Racheta verde trasă de locotenentul Vieru abia începuse să coboare și, ca din pămînt, sărind peste zidul împrejmuitor, apărură peste tot subordonați. Fără să aștepte ordine, în mai puțin de cinci minute, ocupară toate punctele cheie ale garajului. Începînd de la poartă, pînă la subsoluri, centrala telefonică, magazii, birouri, depozit de carburanți, totul era acum sub controlul lor.

Sub supravegherea locotenentului major Alcaz, începu munca de triere a personalului care era de serviciu la ora aceea, de cercetare minuțioasă a incintei și dependințelor garajului nr. 3.

Cunoscută fiind „marfa" care era așteptată să sosească, Alcaz nu fu de fel mirat să găsească că toți cei șase indivizi, care erau de „serviciu" la garajul nr. 3, fără a mai aminti de Pițurcă și Titircă, mai avuseseră de-a face cu miliția.

Păreau cu toții afectați de sfîrșitul neașteptat al șefului lor și dezorientați de faptul că rămăseseră

fără conducător. De la ei Alcaz nu află mare lucru. Auziseră de Marele Necunoscut, așa ca mai toată lumea. Nu știau că erau în solda lui, nu-l văzuseră niciodată. Ori de cîte ori acționaseră, o făcuseră în urma ordinelor date de șeful garajului.

Cu toată aparenta lor lipsă de rezistență, Alcaz își dădea seama că ceva nu era în ordine. Privirile furișe, aruncate de unii din ei, în timpul interogatoriului, asupra unuia și aceluiași individ, tăcerile prelungite și răspunsurile lor numai după ce acela asupra căruia li se îndrepta atenția răspundea, îi spuseră lui Alcaz în cele din urmă tocmai ceea ce voiau ei să țină în taină.

— Se avansează repede în solda Marelui Necunoscut, nu-i așa, domnule Condurache ? — întrebă Alcaz pe cel pe care privirile și comportarea celorlalți îl recomandaseră a fi locțiitorul șefului. Apoi fără să aștepte răspunsul lui :

— Pe aceștia cinci, luați-i ! — ordonă el unui subofițer.

Cînd rămase singur cu Condurache, locotenentul major trecu direct în miezul problemei.

— Ce ați făcut cu cei patru concurenți, pe care i-ați substituit cu oamenii voștri ? Unde sînt ?

— Aici, la garaj ! — răspunse Condurache fără să ezite, acum cînd nu mai era în ochii subalternilor săi și dîndu-și seama că totul era pierdut. Mîine urma să-i transportăm pînă la Cerna Vodă și acolo să-i lăsăm în plata Domnului.

— Cum de nu au fost găsiți pînă acum ?

— În magazia numărul doi este o ascunzătoare peste care nu ați dat încă.

— Pune-i brățara ! — ordonă Alcaz unui ajutor care, într-o clipă, prinse de încheietura mîinii drepte a lui Condurache veriga unei cătușe, după care își fixa și el la mîna stîngă veriga cealaltă.

— Acum, condu-ne la ascunzătoarea de care ai pomenit ! — se adresă de data aceasta Alcaz lui Condurache.

Ajunși la magazie, secretul ascunzătoarei fu dezvăluit în cîteva secunde. Condurache răsuci robinetul unui hidrant de incendiu și lin, fără zgomot, o porțiune a peretelui din fund lunecă puțin într-o parte, lăsînd să se vadă o încăpere mică, fără ferestre, în care patru bărbați întinși pe podea, într-un ungher, păreau lipsiți de viață.

— Dorm, le-am făcut cîte o injecție ca să stea liniștiți, fără să-i legăm, se grăbi Condurache să-l liniștească pe Alcaz, prinzînd privirea amenințătoare a acestuia, cînd zărise pe cei patru prizonieri zăcînd lipsiți de simțire.

După ce îi lăsă pe cei patru concurenți în grija locotenentului Vieru, ca să-i predea unei ambulanțe, iar pe Condurache pus la loc sigur în dubă, Alcaz se duse la remiza în care fusese garat autocamionul 25476. Cele două cadavre fuseseră ridicate și lucrătorii TS își strîngeau aparatajul.

— Ați găsit mașina ? — întrebă Jasper Flint făcîndu-și apariția din spatele camionului.

— Este în camion, răspunse Alcaz fără să-și arate mirarea de apariția subită a inspectorului federal.

— Nu despre aceea este vorba. V-am întrebat despre mașina Marelui Necunoscut.

— Nu am căutat-o încă. Nu încape îndoială că numai la acest garaj poate să-i fie ascunzătoarea.

— Nu o mai căutați — spuse Jasper Flint și trase de pîrghia care, aparent, manevra capacul unui luminator. Imediat de sus, o porțiune din tavan începu să coboare lin, purtînd, asemeni unei platforme, o mașină de culoare închisă. În cîteva secunde, platforma se opri cu un zgomot înfundat, basculînd puțin pe podeaua de beton a remizei.

Cînd ofițerul de serviciu îl anunță pe Alcaz că Horia Ciornei dorește să-l vadă, într-o chestiune personală, dădu ordin ca vizitatorul să fie condus neîntîrziat la dînsul. În scurtul răstimp pînă la sosirea oaspetelui, strînse cîteva hîrtii de pe birou și se asigură că magnetofonul funcționează.

— Vă mărturisesc că am stat mult și am chibzuit dacă să vin la dumneavoastră sau nu, începu Ciornei de îndată ce se instală în fotoliul oferit cu multă amabilitate de locotenentul major Alcaz. Nu știu dacă problema care m-a adus aici este de resortul dumneavoastră și nici dacă ea vă poate interesa. Eu, însă, o consider serioasă, cu atît mai mult cu cît este vorba de viața mea.

Secretarul părea timorat de-a binelea. Era palid și mîna cu care își aprinse țigara avea un tremur nervos. Ținuta, de obicei impecabilă, lăsa de dorit. Nodul cravatei ușor tras într-o parte, pieptii cămășii mototoliți, barba nerasă de două zile, cît și ușoarele cearcăne de sub ochi arătau că Horia Ciornei nu dormise noaptea trecută, sau atipise îmbrăcat și că era prada unei tulburări sufletești puțin obișnuite.

— De multe ori tocmai problemele pe care unii le consideră că nu sînt de resortul nostru, sau că nu

sînt interesante, au contingență tocmai cu activitatea noastră. Cu cît ni se aduc la cunoștință mai devreme, cu atît este mai bine. Mai ales că, după cum ați spus, în cazul de față este în joc viața dumneavoastră.

Horia Ciornei ascultase cu atenție spusele locotenentului major Alcaz, cu ochii ațintiți asupra lui și, pe măsură ce acesta vorbea, se părea că devenea tot mai stăpîn pe sine.

— Voi fi cît se poate de scurt, deoarece îmi dau perfect de bine seama că nu am dreptul să vă răpesc din timpul dumneavoastră prețios, cu o problemă personală, a cărei importanță poate că am exagerat-o. Am impresia că datorită efortului intelectual făcut în ultimul timp, a încordării nervoase din ultima vreme, am exagerat două mici incidente, care m-au vizat direct. Este vorba, probabil, după părerea mea, de o încercare de șantaj, care se va exercita asupra mea, deocamdată acțiunea fiind într-o perioadă, ca să zic așa, psihologică. În scurt, în ultimele zile am primit două scrisori anonime.

— Aș putea să le văd ?

— Din nefericire, le-am distrus.

— Vă amintiți, cred, esența celor două anonime ?

— Am o memorie bună și cred că v-aș putea reproduce fidel conținutul acestora.

— Vă rog să încercați !

— Iată conținutul primei scrisori :

„Fantomele trecutului vor veni să-și ceară tributul.

Nu anunța, altfel îți semnezi osînda !"

A doua anonimă era tot atît de lipsită de gust și de claritate :

„Știm cum să-ți trezim memoria adormită!"

După ce fură rostite ultimele cuvinte, o liniște adîncă se statornici în încăpere. Alcaz se uita gînditor, pe sub pleoapele pe jumătate închise, la bărbatul din fața sa. Ciornei părea un alt om, parcă se transfigurase. Rămăsese cu ochii pironiți în gol, cu o ușoară îmbujorare a pometilor, fruntea îmbrobonată de picături mici de sudoare, sprînceana stîngă înălțată, colțurile gurii lăsate. Părea că urechea lui atentă înregistra ropotul de aplauze ale unei săli în delir.

Această atitudine, cît și patosul cu care rostise conținutul celor două scrisori, glasul adînc și tonul vibrant, cadențarea fiecărui cuvînt și felul brusc, plin de efect, cu care încheiase, treziră în Alcaz imaginea unui actor pe scenă, sigur de sine, conștient de puterea lui de a subjuga spectatorii, îmbătat de succes. Și, lucru ciudat, tocmai datorită efectului pe care îl avu asupra sa modul teatral în care Horia Ciornei îi făcuse cunoscut conținutul celor două anonime, transfigurării acestuia, Alcaz se întreba dacă nu cumva secretarul jucase teatru încă de la începutul întrevederii, mimînd pe omul obsedat, pe omul înspăimîntat, pradă nervilor zdruncinați.

— Cum v-au parvenit cele două scrisori? — rupse tăcerea Alcaz.

Ciornei tresări la auzul glasului, o secundă păru că face o sforțare dureroasă de a reveni la realitate și, imediat, fu iar cel dinainte, un om sfîrșit, sfîșiat de temeri.

— Mi-au fost înmînate împreună cu corespondența, de secretara cea nouă, nu știu dacă o cunoașteți, de tovarășa Baltag.

— Erau bătute la mașină ?

— Nu, erau scrise de mînă, cu un scris prefăcut, desigur, care imita exercițiile de scriere ale unui copil de clasa întîi. Același scris era și pe plicuri, iar ștampila, atît cea de primire, cît și de expediere, era a poștei locale.

— Păcat că nu aveți scrisorile ! Poate că scrisul, cerneala, sau hîrtia, ori plicurile, ar fi putut să ne dea unele indicii.

— Nu cred că v-ar fi folosit la ceva. Erau plicuri obișnuite, iar hîrtia, cu liniuțe, părea luată dintr-un caiet de școală. Cu toate acestea, acum îmi pare rău că în primul moment de indignare le-am rupt. Poate că ar fi păstrat vreo urmă de-a celui care le-a scris. Amprente, parcă așa le numiți în termenii dumneavoastră tehnici.

— Oricum, de îndată ce le-ați distrus, nu mai este nimic de făcut. Vă sfătuiesc, totuși, ca în cazul în care veți mai primi vreo asemenea misivă, să vă stăpîniți impulsul, de altfel justificat și să o păstrați cît mai intactă, pentru a ne-o aduce. Ori, mai bine, ne veți înștiința de primirea ei, printr-un telefon. Vom găsi noi o modalitate de a o lua de la dumneavoastră, astfel încît să nu bată nimănui la ochi.

— Aveți perfectă dreptate și vă mărturisesc încă o dată că îmi pare îndoit de rău că am procedat nesăbuit.

— Bănuiți pe cineva ? Există ceva în trecutul dumneavoastră care ar putea trezi ura sau invidia cuiva ?

— Trecutul meu stă ca o carte deschisă în fața tuturor. Oricine poate să citească în ea o activitate

fără merite deosebite, însă fără pată, o viață cinstită, închinată muncii... Dacă bănuiesc pe cineva? Nu! Nu am prieteni și nici rude. Sînt singur pe lume și pînă la primirea scrisorilor anonime nu am știut că am dușmani. Nu, nu bănuiesc pe nimeni!

— Cu toate acestea...

— Nu pot să îmi explic. Nu am nici o taină de păstrat, nici o comoară ascunsă. Toată povestea aceasta este o enigmă pentru mine. Și tocmai pentru că nu găsesc nimic, oricît aș căuta, tocmai această bîjbîială în întuneric mă înnebunește.

— Dar dacă acel dușman necunoscut vă ia drept un altul?

Horia Ciornei căzu pe gînduri, apoi se însenină.

— Vedeți, la această alternativă nu m-am gîndit. Îmi dați speranțe. Dar cum să fac pe necunoscutul, sau necunoscuții mei dușmani să afle acest lucru?

— Lăsați totul în grija noastră. Vom ști să ne descurcăm, ținîndu-vă cît mai departe de orice pericol... Dacă există cumva vreun pericol, adăugă ofițerul. Acum vă rog să vă întoarceți liniștit la ocupațiile dumneavoastră și căutați ca printr-o comportare firească să nu lăsați să se întrevadă nimic din efectul psihologic pe care l-au avut cele două anonime asupra dumneavoastră.

Secretarul muzeului păru că vrea să spună ceva, se abținu, și puse la loc, în portțigaret o țigară pe care cu cîteva minute mai înainte o scosese, dar o ținuse în mînă fără să o aprindă. Se ridică și mult mai calm ca la venire — aproape cu siguranța lui obișnuită — se adresă locotenentului major Alcaz:

— Vă mulțumesc și vă sînt recunoscător pentru liniștea pe care mi-ați redat-o. Voi pune în practică recomandările dumneavoastră, pe care mi le-ați făcut cu atîta bunăvoință. Țin să vă mulțumesc încă o dată pentru solicitudinea pe care mi-ați arătat-o.

În loc de răspuns, Alcaz se înclină ușor și se grăbi să conducă pînă la ușă pe oaspete. După ce închise ușa în urma acestuia, se duse fără grabă la fereastra care da spre stradă. Nu trecu mult timp și zări de acolo pe Horia Ciornei traversînd strada, cu mersul unui om liniștit, sigur de sine.

În așteptarea lui mister Smeaton, avînd în față o sticlă de bere, Ioan Petrescu se uita cu indiferență la clienții din local. La masa vecină cu a sa, se așezaseră doi marinari. Cei doi stăteau față în față, schimbînd cînd și cînd o vorbă, dovedind însă un zel puțin obișnuit la deșertatul paharelor. După ce goliră o sticlă de coniac, marinarii achitară nota de plată și se ridicară să plece. Unul din ei făcu celuilalt un semn să mai aștepte și se îndreptă spre masa ocupată de Ioan Petrescu. Marinarul oferi redactorului șef, spre vînzare, o brichetă, un ceas extraplat și o pereche de cărți de joc, obiecte pe care le avusese înfășurate într-un ziar.

Mai mult spre a-și încerca cunoștințele, decît pentru a-i fi client, Petrescu angajă o conversație cu marinarul și, spre mirarea sa, acesta păru că înțelege ce i se spune, deși cu prețul unor eforturi lăudabile.

Cînd însă marinarul atacă concret problema cumpărării obiectelor oferite, Petrescu se găsi în în-

curcătură. De ceas nu avea nevoie și detesta jocurile de hazard. Cît despre brichetă, nu vedea ce ar putea face cu ea, de vreme ce avea una, care îl servea cu credință de mai bine de zece ani. Spre norocul marinarului, redactorului șef îi veni ideea să cumpere totuși bricheta. Avea să i-o ofere lui Gorun în dar. Acesta, de cînd îl știa, era mereu în pană de chibrituri. Nu îi va lipsi prilejul ca să-i dea o nouă lecție de soiul acelora pe care obișnuia să i le servească din cînd în cînd.

După ce marinarul încasă prețul derizoriu cu care vînduse bricheta, puse ceasul și cărțile de joc în buzunar și se depărtă grăbit, însoțit de tovarășul său. Pe masă rămăsese ziarul mototolit, în care fuseseră împachetate obiectele oferite spre vînzare.

Ioan Petrescu, rămas singur, își turnă un pahar de bere, extrem de mulțumit că se făcuse înțeles într-o limbă care mai avea încă multe taine pentru el. Cînd vru să ducă paharul la gură, privirea îi fu atrasă de titlul unui articol din ziar :

„OFIȚER DE POLIȚIE CĂZUT LA DATORIE".

Vrînd să-și încerce cunoștințele, despături ziarul, cu gîndul să-l netezească spre a-l putea citi, dar rămase așa, cu mîinile apăsate pe ziar, nevenindu-i să-și creadă ochilor.

Sub titlul articolului, după cîteva rînduri, era fotografia unui bărbat în uniformă, sub care sta scris numele polițistului căzut în timp ce își executa misiunea.

Redactorul șef împături ziarul, îl puse în buzunar, aruncă banii pe masă fără să mai aștepte venirea ospătarului și ieși din local. Ajuns la

redacție, se trînti în scaunul de la biroul său, luă telefonul interior și ceru să fie găsit Gorun, din pămînt, din iarbă verde, și să fie trimis la el.

Spre norocul reporterului, acesta se găsea în biroul său și se prezentă șefului.

Redactorul șef își tampona calm, cu batista, creștetul pleșuv, ud de nădușeală, iar țigara de foi de pe marginea scrumierii lansa trîmbe de fum înecăcios. Ziarul zăcea desfăcut pe birou.

— Nu îți spun să stai jos, căci și așa vei țîșni pînă în tavan, începu el. Și văzînd nedumerirea tînărului, adăugă : De la un timp încoace, un număr de întîmplări neobișnuite, un lung șir de delicte, nu mai știu cîte crime preocupă mintea tuturor oamenilor cinstiți, dau de furcă organelor puse să vegheze asupra securității noastre.

Redactorul șef se opri, trase adînc din țigara de foi, apoi se uită cu atenție spre un colț al încăperii, ca și cum acolo ar fi stat scris ceea ce avea să spună mai departe.

— Unul dintre bunii dumitale prieteni, căpitanul Gorduz, dacă nu mă înșel, a căzut victimă personajului care...

— Vorbiți de Marele Necunoscut ?

Pentru prima oară de cînd îl cunoștea pe șeful său, acesta nu păru supărat că a fost întrerupt.

— De el este vorba. Te-am chemat să-ți spun părerea mea în privința acestui personaj. Țin să declar solemn că încă de la început am bănuit în pielea cărei oi s-a îmbrăcat acest dușman public numărul unu. Imaginează-ți așadar, că mi-am făcut o teorie, lucrînd de unul singur, cu slabele mele posibilități.

Din nou Petrescu făcu o pauză de efect, figura sa mimînd modestia omului care își cunoaște puterile, fără să facă paradă de ele. Cînd vorbi din nou se uită drept în ochii reporterului.

— Astăzi teoria mea a fost confirmată de fapte. În sprijinul acestei afirmații aduc o dovadă, dacă nu mă înșel. Această dovadă mi-o furnizează faptele înscrise în paginile acestui ziar, spuse redactorul șef, punctînd spusele sale, cuvînt cu cuvînt, prin lovirea ziarului cu podul palmei. Iată! Citește!... Cunoști bine limba în care este scris articolul cu pricina. Citește-l și tradu-l în românește, ca urechile mele să prindă mai bine ceea ce eu, un începător, am descifrat.

Gorun nu așteptă să i se spună de două ori. Traduse cuvînt cu cuvînt articolul care purta titlul: „Ofițer de poliție căzut la datorie", în timp ce perdeaua de fum albăstrui, în care se învăluia șeful său, arăta că acesta, în timp ce asculta cu luare-aminte, frămînta în minte fel de fel de planuri de acțiune.

— Uită-te bine la fotografie!... Ce zici?... Mai ai vreo îndoială?

— Ar fi cîteva lucruri mărunte, și un fapt nu lipsit de importanță, răspunse reporterul, după cîteva clipe de gîndire.

— Să lăsăm deocamdată mărunțișurile, ca nu cumva furați de ele să rătăcim firul principal. Există, după părerea dumitale, un fapt important care ar infirma teoria mea? Aș putea spera că îmi vei prezenta acel fapt important?

Reporterul își cunoștea prea bine șeful, pentru a se lăsa înșelat. Știa că sub paravanul tuturor acestor cuvinte se ascundea o curiozitate abia stăpînită.

— Este vorba de apariția omului nostru. Data intrării lui în scenă este cu cîțiva ani mai tîrzie decît începutul activității Marelui Necunoscut. Ori, tocmai acest lucru cred că infirmă teoria dumneavoastră și că el nu poate fi una și aceeași persoană cu...

— Dacă te-ai gîndi mai mult ai vedea că am dreptate totuși. De ce nu admiți că, după cei cîțiva ani scurși de la primele sale semne de activitate, Marele Necunoscut să-și fi luat această față ?

— Logica dumneavoastră mă face să vă dau, cu rezerve, dreptate.

— Iar mie îmi spune că, fără să mai pierdem timpul, trebuie să anunțăm. Îți voi rămîne îndatorat dacă vei avea amabilitatea să anunți pe acel simpatic locotenent major Barcaz, dacă nu mă înșel...

— Alcaz, tovarășe redactor șef.

— Nu are a face ! Fie și Alcaz, dacă spui dumneata !

— Tovarășe redactor șef, voi telefona imediat locotenentului major Alcaz că doriți să-l vedeți într-o chestiune importantă.

— Țin să precizez că nu doresc de fel, dar că situația impune această întrevedere cu locotenentul major Bar... Alcaz. Ultima noastră întîlnire nu ne-a lăsat amintiri plăcute nici unuia, nici altuia. Acum te rog să mergi în biroul dumitale și

să duci de acolo tratativele diplomatice. Cînd ești gata, vino să mă anunți.

După o jumătate de oră, ofițerul și cei doi ziariști se găseau față în față. Această jumătate de oră pînă la venirea celor doi oaspeți, Alcaz o petrecuse ascultînd un raport amănunțit, pe care i-l făcuse un lucrător din raza portului, după care îi dădu acestuia cîteva instrucțiuni în legătură cu cazul raportat.

— Două motive m-au îndemnat — începu redactorul șef — să am deosebita cinste și plăcere totodată, de a avea cu dumneavoastră una din rarele și neuitatele noastre întrevederi. Țin foarte mult — este unul din principiile mele — să trec în ochii cunoștințelor mele mai apropiate, sau mai îndepărtate, ceea ce nu par a fi la prima vedere. Și cu aceasta vin la primul motiv al înapoierii vizitei, pe care mi-ați făcut-o de mult. Țin să vă mulțumesc din suflet pentru grija părintească pe care mi-ați purtat-o, dîndu-mă în permanență în custodia unei dădace, care să mă urmeze pas cu pas, ca propria-mi umbră. Îmi pare rău că vă dezamăgesc — citesc asta pe fața dumneavoastră — prin a vă face cunoscut că nu a trecut mult timp și mi-am dat seama că sînt pus sub supraveghere. Consider că este cazul să vă retrageți „umbra", acum cînd știți că v-am descoperit agentul pe care l-ați pus pe urmele mele.

— Îmi permit să vă exprim regretul că și eu vă voi deziluziona. Faptul că ați descoperit „umbra", arată că am reușit să ne atingem scopul. Ea era menită să vă atragă atenția asupra sa, pentru ca un

alt lucrător să poată să-şi execute nestingherit misiunea de a veghea asupra dumneavoastră. Am spus a veghea şi nu a supraveghea, ceea ce nu este unul şi acelaşi lucru.

Ioan Petrescu se uită lung la Alcaz, apoi izbucni într-un homeric hohot de rîs, în timp ce ochii i se umeziră de atîta voie bună.

— Vă... vă felicit! — exclamă el în cele din urmă. Cu toată sinceritatea! Şi eu care mă credeam mai abil ca dumneavoastră!... Şi de ce m-aţi pus sub o veghe atît de riguroasă? Nu cred ca umila mea persoană să prezinte prea mare însemnătate pentru dumneavoastră, dacă nu mă înşel.

— Pentru noi prezentaţi importanţa pe care trebuie să o acordăm oricărui cetăţean aflat, cu sau fără ştirea lui, într-o mare primejdie. Primejdie sporită încă prin vizita pe care ne-o faceţi acum şi, mai ales, prin cele ce mesajul telefonic al tovarăşului Gorun ne-a lăsat să înţelegem că ne veţi comunica.

— O străvezie invitaţie de a intra în subiect, dacă nu mă înşel. Pentru a nu vă pune răbdarea la încercare, vă rog să permiteţi tînărului meu colaborator să vă traducă un articol care vă va interesa foarte mult. Poţi începe, tovarăşe Gorun! se adresă apoi reporterului, fără să aştepte încuviinţarea gazdei, încredinţat fiind de consimţămîntul acesteia.

— „Ofiţer de poliţie căzut la datorie" — citi Gorun titlul articolului, fără să-şi poată stăpîni tremurul glasului, după care continuă să parcurgă conţinutul acestuia în întregime. ...Am redat — continuă să citească Gorun — ultimele clipe ale inspec-

torului Jasper Flint, ale celui ce a fost și va rămîne pentru totdeauna un mare și strălucit exemplu de om al datoriei îndeplinite, chiar cu riscul vieții. De aici încolo nu mai interesează pe nimeni — spuse Gorun, întrerupînd lectura. Aveți aici fotografia inspectorului Jasper Flint — mai spuse el și înmînă lui Alcaz ziarul.

— Ei, ce spuneți ? — întrebă redactorul șef, după ce locotenentul major cercetase atent fotografia reprodusă de ziar.

— Fără îndoială că faceți o legătură între Jasper Flint, cel de aici, și Marele Necunoscut, nu-i așa ?

— Cu slabele mele mijloace am ajuns la această concluzie, dacă nu mă înșel.

Și redactorul șef începu să povestească cum a văzut, în timp ce se adăpostea de gloanțe în seara diversiunii de la uzină, pe individul care s-a adăpostit în șanțul drumului părăsit, cum, așteptînd să fie legitimat, a zărit în cercul de lumină pe același individ și cum a auzit atunci pentru întîia dată numele de Jasper Flint.

— Tovarășe Petrescu, vorbiți și de cealaltă scenă la care ați fost martor, tot din întîmplare și care, împreună cu prima, v-au îndemnat să încercați să dezlegați misterul Marelui Necunoscut.

— Ah ! graba aceasta, care răstoarnă mersul firesc al lucrurilor. Fii sigur, tovarășe Gorun, că și dacă nu ai fi jucat rolul de stimulator al memoriei mele, aș fi pomenit gazdei noastre de acel prim capitol al micului meu roman de aventuri.

— Ce vreți să spuneți ? — întrebă locotenentul major.

— Că am vrut să fac pe detectivul amator și, nici mai mult, nici mai puțin, să viu într-o bună zi la dumneavoastră și să vă spun că vi-l pot preda pe Marele Necunoscut.

— Și acel prim capitol al romanului dumneavoastră ?

— Am început să-l trăiesc în seara zilei cînd regretatul căpitan Gorduz a arestat pe un anume Martin Birău, pe vasul *Blue Bird*, cu largul concurs al unui tînăr reporter.

Așadar, în seara zilei de care am amintit, am intrat ca să iau masa la *Pescăruș*. Pe cînd îmi luam liniștit cina și mă uitam cu indiferență, cînd și cînd, prin local, am remarcat un ofițer de marină străin, care sta singur la o masă, avînd o servietă galbenă în fața lui. După cel mult un sfert de oră, un tînăr, a cărui ținută vestimentară fantezistă atrăgea atenția, se așează la masa străinului. După ce tînărul își sorbi băutura care îi fusese adusă, fără să scoată o vorbă, se sculă de la masă și părăsi localul, ducînd în mînă servieta marinarului. Am crezut că acesta nu observase dispariția servietei sale, însă privirea cu care a urmărit plecarea tînărului și ieșirea acestuia din local m-a făcut să cred că era perfect conștient, ba chiar mulțumit, că servieta trecuse în alte mîini.

Scena la care fusesem martor mi-a trezit curiozitatea. Spionaj ? Contrabandă ? Indiferent ce, merita osteneala să aflu. Am urmărit pe ofițerul de marină pînă ce a urcat în vasul *Blue Bird*. Am aflat că se numește Smeaton și că era comisarul vasului, de la un funcționar de vamă, pe lîngă care tre-

cînd, mister Smeaton a schițat un salut, ducîndu-și două degete la cozorocul căciulei.

A doua zi, în același local și la aceeași oră, am văzut din nou pe tînărul bulevardist. Sta la masa pe care o ocupase în ajun, cu servieta pusă la vedere înaintea sa. În curînd veni și mister Smeaton, care luă loc la masa tînărului. Au stat amîndoi, unul în fața celuilalt, aproape zece minute, fără să scoată o vorbă, după care tînărul a plecat lăsînd servieta pe masă. Știam că mister Smeaton va mai rămîne pentru a termina sticla cu țuică, așa că m-am luat după tînăr.

Omul meu, fără să întoarcă măcar o dată capul, cu mersul unuia sigur pe sine, a străbătut o bună distanță spre centru, a cotit apoi într-o stradă laterală și a intrat într-o cabină telefonică. Eu m-am refugiat la adăpostul unui gang. După cîteva minute a ieșit din cabină alt bărbat. Am fost gata să mă las păcălit, și am rămas un moment pe gînduri. După ce acesta s-a îndepărtat la o distanță convenabilă, am dat fuga la cabina telefonică și am deschis-o. M-am convins că era goală. M-am luat din nou pe urmele tînărului. La un moment dat, am fost atît de aproape încît, atunci cînd a întors capul după o tînără, i-am putut zări profilul la lumina unui felinar și l-am recunoscut.

Era Ivașcu, acel subofițer care, mai apoi, a fost împușcat în fața sediului dumneavoastră. L-am cunoscut din întîmplare, într-o zi, cînd am fost trimis la el de tovarășul maior Glonaru, ca să-mi aplice o ștampilă pe un permis de vizitare a închisorilor în scopul unei documentări.

La puțin timp după obținerea permisului, l-am întîlnit la restaurantul *Pescăruș*. Am reînnoit cunoștința, la un pahar de coniac. Lucrul acesta mi-a fost de folos, căci în seara morții căpitanului Gorduz, amicul meu fiind într-o stare pronunțată de euforie, la un moment dat, după ce s-a uitat la ceas, mi-a spus că trebuia să plece. La insistențele mele de a mai rămîne, mi-a spus că nu poate fiindcă îl chema datoria.

„Și ce fel de ochi are datoria din seara aceasta ?" l-am întrebat.

„Nu este vorba de vreo fustă", mi-a replicat.

„Atunci nu mai înțeleg nimic. Slujba ți-ai terminat-o, de serviciu nu ești ! Mă faci să cred că vrei să scapi de mine. Caută un alt pretext, mai plauzibil !"

„Imaginați-vă că astă-seară vreau să văd o cometă" — și, spunîndu-mi un scurt rămas bun, a plecat.

Am rămas singur, fără să dau atenție pretextului invocat de Ivașcu. Fără temeri, gîndurile îmi zburară la plecarea din țară a căpitanului Gorduz. Lîngă imaginea unui avion zburînd în noapte, cu luminile de bord asemenea unor stele, mi se asocie, mecanic, aceea a unei comete. Un avion care se prăbușește, lăsînd în urma lui o dîră de lumină, asemănătoare cozii unei comete. Pe dată m-am hotărît să-l anunț pe căpitanul Gorduz că ar putea fi victima unui accident.

Așa se face că m-am dus la aeroport să-l pun în gardă pe căpitanul Gorduz. Ivașcu fusese înaintea mea la aeroport, mi-a mai spus căpitanul Gorduz, ca să-i predea o amintire din partea maiorului Glonaru, și pe care o pusese în cabină.

— Atunci i-ați dat stiloul, ca să aibă și de la dumneavoastră o mică amintire, nu-i așa ?

— Nu eram în raporturi atît de strînse cu regretatul căpitan, deși m-ar fi onorat mult, încît să-mi pot permite să-i dau o amintire. Stiloul era al tovarășului Gorun și l-am dat ca din partea tînărului prieten al căpitanului. Luasem stiloul colaboratorului meu de pe biroul său — totdeauna uită cîte ceva pe masa de lucru — cînd, înainte de a mă duce la aeroport, am trecut pe la redacție. Atunci i-am lăsat un bilet, scris cu stiloul găsit pe masă și pe care, mașinal, l-am băgat în buzunar.

— „Buturuga mică" — semnat I.P. Atîta conținea biletul pe care mi l-ați lăsat și, să vă spun drept, abia acum îi pricep sensul — interveni tînărul reporter. Sperați atunci ca, prin intervenția dumneavoastră, să zădărniciți planurile Marelui Necunoscut.

— Perspicacitatea dumitale atît de spontană îmi stîrnește admirație — spuse cu ironie redactorul șef. Gorun înțelese că înțepătura aceasta plătea cele cîteva întreruperi, pe care le făcuse în timpul cînd șeful său dăduse explicațiile de pînă atunci.

— În urma scurtei dumneavoastră digresiuni, sînt lămurit asupra motivului care v-a făcut să fiți prezent pe aeroport cu cîteva minute înainte de plecarea căpitanului Gorduz. Vă rog acum să reluați firul întrerupt al romanului dumneavoastră de aventuri, spuse Alcaz.

— Așadar, m-am luat după Ivașcu. Nu mică mi-a fost surprinderea cînd acesta, după ce m-a condus prin cîteva străzi întortocheate, s-a oprit în dreptul unei case și a bătut, într-un anumit fel, la o ferea-

stră luminată. Eu, protejat de întuneric, m-am ascuns în spatele unui camion, care staționa în fața casei. Îi știu și numărul.

— Spuneați că tînărul pe care l-ați urmărit bătea la o fereastră, îl întrerupse locotenentul major.

— Dar mai spuneam — reluă, fără să pară supărat Petrescu — că am reținut numărul camionului și care, dacă nu mă înșel, era 25476. Sînt sigur căci, vedeți, am notat acest număr și în carnetul meu de însemnări, adăugă redactorul șef, întinzînd lui Alcaz o filă din carnetul pe care îl scoase din buzunarul hainei.

Nici un mușchi nu tresări pe fața ofițerului cînd auzi acest număr și cînd, spre încredințare, se uită în carnetul care îi fusese prezentat. Era vorba, nici mai mult, nici mai puțin, decît de autocamionul care, sub paravanul unui nevinovat transport de sticle, încercase să aducă autoturismul pe care Alcaz îl urmărise în dimineața aceea.

— Așadar, ați reținut numărul camionului după care v-ați adăpostit, în timp ce omul care îl urmăreați, bătea la o fereastră.

— Întocmai, întări redactorul șef. După ce repetă semnalul, fereastra se deschise numai atît cît să permită ca o femeie să scoată capul. Ivașcu o strigă pe nume, vorbiră ceva în șoaptă, după care femeia închise fereastra, iar Ivașcu se duse la poartă și pătrunse în curte.

— Convorbirea nu ați auzit-o, căci cei doi vorbeau în șoaptă, dar numele femeii desigur că l-ați reținut?

— Nu-l voi uita niciodată. Se numea...

— Irma !

— Cum de știți numele femeii ?

— Este foarte simplu, pe dată ce mi-ați indicat numărul camionului al cărui șofer ne este cunoscut și despre care știam că a avut legături strînse cu Irma.

— Dar acum, pentru că tînărul meu colaborator se uită la ceas — adăugă el, cu toate că lui Gorun nici nu-i trecuse prin minte așa ceva — ca pentru a-mi aminti cît de prețios este timpul dumneavoastră, ca și al nostru, de altfel, voi căuta să fiu mai scurt.

Aveam cîteva jaloane : Ivașcu — mister Smeaton — Irma — Ghica. La acestea s-a adăugat Jasper Flint. L-am asociat și pe el celorlalți patru, cînd tovarășul Gorun, întorcîndu-se de la dumneavoastră, unde i s-au pus unele întrebări în legătură cu o anumită convorbire telefonică și cu luarea unei motociclete care nu-i aparținea, tovarășul Gorun, zic, mi-a spus că la interogatoriu asistase și Jasper Flint.

— Ce ați destăinuit tovarășului Petrescu din cele ce s-au discutat cu prilejul chemării dumneavoastră la noi ? — se adresă Alcaz reporterului.

— Totul ! Nu i-am ascuns nimic. De altfel, tovarășul maior Glonaru, nu știu cu ce intenție, m-a sfătuit să povestesc tovarășului redactor șef tot ceea ce s-a discutat.

— Fără îndoială că maiorul Glonaru a vrut să mă înspăimînte. Afirm aceasta, deoarece din cele ce s-au rostit atunci, s-ar fi putut trage concluzia că aș avea vreo legătură cu acel dublu asasinat.

— Ați spus că la jaloanele dumneavoastră l-ați mai adăugat și pe Jasper Flint. Ce v-a determinat să procedați astfel ?

— Tovarășul Gorun mi-a descris în cele mai mici amănunte pe Jasper Flint care nu numai că asistase la interogatoriu, dar și intervenise de multe ori. În el am recunoscut pe omul din șanțul drumului părăsit de la uzina de apă. Am și eu destulă imaginație, nu numai reporterii rubricilor sportive. La aceasta aș adăuga un dram de gîndire, perseverență, cunoaștere a firii oamenilor și destulă experiență. Mi-am făcut o teorie, mi-am întocmit un plan de acțiune... În virtutea acestui plan, am cultivat cunoștința lui Ivașcu pînă a fost asasinat; am făcut cunoștință cu mister Smeaton, cu care am înnodat legături destul de strînse; prin el am cunoscut pe Irma; apoi...

— Cînd ați fost la muzeul de antichități, cu mister Smeaton? Înainte sau după ce ați cunoscut-o pe Irma?

— Nu știu ce importanță are faptul dacă mister Smeaton mi-a prezentat-o pe Irma înainte, sau după vizita la muzeu.

— Aș fi în stare să pariez că Irma v-a fost prezentată după ce ați vizitat muzeul, iar vizita v-a fost sugerată de către mister Smeaton.

— Și ați cîștiga. Dar tot nu văd ce importanță au toate aceste amănunte.

— Datorită unui curios joc al întîmplării, v-ați găsit antrenat în cîteva situații ciudate, care ne-au atras atenția asupra dumneavoastră. Marele Necunoscut, de asemenea, v-a prins în obiectiv, tocmai datorită acestor situații ciudate în care v-ați găsit. A speculat acest lucru și, pentru a vă face și mai suspect în ochii noștri, a folosit motocicleta dumneavoastră pentru a făptui dublul asasinat.

Cînd a fost informat de subita și inexplicabila prietenie cu mister Smeaton, i-ați trezit un interes de cu totul alt ordin : a început să vă bănuiască. Pentru a ști ce rol jucați, a introdus în scenă pe Irma. Consider că ați avut noroc cu carul, căci dacă Marele Necunoscut ar fi aflat ceva, fie de la mister Smeaton, fie de la Irma, care să-i trădeze intențiile dumneavoastră, ați fi fost de mult șters dintre cei vii. Dar să revenim la problema care v-a adus aici. Pe cine ați văzut la muzeu ? Cu cine ați vorbit din personalul acestuia ?

— Nefiind zi de vizite, muzeul era închis. Nu știusem asta din capul locului. Dar o dată ce venisem, mi-am spus că dacă voi cere aprobarea directorului arătînd că un cetățean străin ar dori să vadă comorile de artă, cît și mărturiile trecutului nostru îndepărtat, vom primi încuviințarea sa. M-a surprins un fapt neobișnuit : muzeul nu avea portar.

— Profesorul Zangopol a stăruit încă de acum un an și a căpătat aprobarea ca muzeul să nu fie păzit. Fără cele trei schimburi ale personalului de pază, economisea o sumă de bani, pe care putea să o investească în cercetările sale. La un muzeu de antichități borfașii nu au ce căuta, a fost al doilea argument al său. Cel de al treilea, că muzeul are destule capcane și semnale de alarmă, care ar face inutilă orice tentativă de rapt. Continuați, vă rog.

— Am sunat de mai multe ori, pînă ce și-a făcut apariția profesorul Zangopol. I-am arătat în puține cuvinte scopul venirii noastre. Profesorul ne-a invitat să intrăm și ne-a condus plin de bunăvoință prin cinci din cele peste douăzeci de încăperi, dînd însoțitorului meu explicații pline de

pasiunea savantului. De mine s-a ocupat mai puțin, era și normal, astfel că la un moment dat rămăsesem mult în urma celor doi, iar cînd mi-am dat seama, a trebuit să mă grăbesc spre a-i ajunge din urmă, în altă sală. Era, dacă nu mă înșel, sala pieselor epigrafice. Aici mister Smeaton s-a uitat la ceas, după care a mulțumit profesorului și s-a scuzat totodată că i-a răpit din timpul pe care acesta îl afectase fără îndoială studiului.

Eminentul savant, cu modestia care îl caracterizează, a răspuns că timpul pe care l-a petrecut în tovărășia noastră nu este un timp pierdut, deoarece el a avut de cîștigat făcîndu-ne cunoștința. Răspunsul său atît de amabil l-a rostit în românește, astfel încît să pot și eu înțelege măcar atît din tot ceea ce se vorbise, părînd că abia atunci își dăduse seama că nu știam englezește atît de bine ca să pot urmări și înțelege tot ceea ce se vorbise.

Redactorul șef se opri, își scoase pachetul cu țigări de foi, după ce îl căutase prin trei buzunare, lucru care era să se întîmple și cu bricheta, dacă Gorun nu i-ar fi oferit foc de la bricheta sa, proaspătul dar de la șeful său.

În timp ce redactorul șef narase vizita de la muzeu, Alcaz se uitase în caietul său de însemnări și făcuse lectura paginei care purta mențiunea : „extrase din rapoartele 1 și 2".

Extrasul din raportul cu numărul unu era ceva mai lung și cuprindea următoarele :

„Cei doi s-au întîlnit, ca de obicei, la restaurant, unde au stat circa o jumătate de oră. După aceasta au plecat împreună și s-au dus la muzeu. Au sunat

timp îndelungat pînă să le deschidă profesorul Zangopol. Nu i-am putut urma înăuntru, muzeul nevînd azi program de vizite. După aproape o oră, cei doi și-au făcut apariția, conduși de profesorul Zangopol."

Extrasul din raportul nr.2 era mai scurt. El menționa că „toată ziua de azi profesorul Zangopol a petrecut-o, neîntrerupt, pe șantierul arheologic 16, începînd de la orele opt, pînă la orele 20."

Pentru a se convinge, odată mai mult, Alcaz se uită la data fiecărui raport. Ambele erau scrise în aceeași zi și se refereau la aceeași dată și la aceleași persoane.

Atît rapoartele, cît și relatarea lui Ioan Petrescu arătau unul și același lucru : din nou, profesorul Zangopol fusese prezent în două locuri deodată, situate la o distanță de peste 25 de kilometri.

Cînd se adresă redactorului șef, nimic pe chipul său nu lăsa să se întrevadă cele două întrebări care îl frămîntau. Prima : unde fusese de fapt profesorul Zangopol în ziua aceea, la muzeu, sau pe șantier ? A doua întrebare : cine era dublura ?

— V-am urmărit relatarea dumneavoastră cu toată atenția. Nu vă ascund că cele spuse sînt importante. Dar importanța lor ar fi fost extremă dacă le-am fi auzit mai devreme. Însă acest lucru, după cîte știți și dumneavoastră, nu a depins de noi. Nu vă spun un secret mărturisindu-vă că și noi cunoaștem cîte ceva. Nu destul, însă, ca să putem pune mîna pe Marele Necunoscut, chiar dacă la cele ce știm am adăuga cele ce ne-ați relatat.

Ceea ce nu ne-ați spus încă, și asta este tot atît de important pentru noi, este rezultatul cercetărilor, cît și concluzia la care ați ajuns.

Ioan Petrescu se uită mirat la ofițer, apoi la Gorun și din nou la Alcaz. Trase adînc din țigară, apoi o turti cu un gest hotărît în scrumieră.

— Dacă din cele ce v-am adus la cunoștință nu a reieșit rezultatul cercetărilor mele și nici nu s-a vădit concluzia la care am ajuns, de vină este numai modul meu de a mă exprima, cu care nu sînteți obișnuit. Tînărul meu colaborator, care a fost martorul imparțial al interesantei noastre convorbiri, v-ar putea spune, dacă nu mă înșel, tocmai ceea ce ați spus că am omis din nararea mea. Prefer ca tovarășul Gorun să facă acest lucru, pentru ca în felul acesta, auzindu-l, să pot completa eventualele omisiuni.

— Tovarășul Petrescu nu a putut scoate nimic de la Ivașcu. Nici de la Smeaton sau Irma. Pe aceștia i-a asociat Marelui Necunoscut mai mult intuitiv și nu poate aduce nici o dovadă concretă. Cu toate acestea, nu atît cele văzute cu prilejul diversiunii de la uzina de apă, cît articolul l-au convins că Jasper Flint, cel de aici, este una și aceeași persoană cu Marele Necunoscut.

— Tovarășe Petrescu, după cum v-am spus acum cîteva minute, ceea ce ne-ați destăinuit este foarte important. Fiți sigur că ne-ați adus un sprijin real și binevenit. Îmi pot permite să vă sfătuiesc de a lăsa de aici încolo pe seama noastră lămurirea acestui caz, care v-a pasionat atît de mult. Nu pentru că vă refuzăm ajutorul, ci pentru că, fără să vă dați seamă, riscați să atrageți și mai mult atenția asupra

dumneavoastră. Nu vă spun acest lucru pentru a vă înspăimînta, ci pentru că sînt convins de ceea ce spun.

Redactorul șef urmărise stînd în picioare, aproape de ușă, ultimele cuvinte ale locotenentului major. Cu mîna pe clanță, înainte de a părăsi încăperea, se adresă din nou lui Alcaz :

— Am o rugăminte. Îngăduiți-i tînărului meu colaborator de față să asiste la arestarea lui Jasper Flint. Fără a mai recurge la imaginația sa fecundă, ar putea să scrie, în acest caz, unul din puținele sale articole reale, dacă nu singurul.

— Deși cererea este neobișnuită...

— Neobișnuit este și cazul pe care sînteți pe cale să-l lămuriți, nu-i așa ?

CAPITOLUL AL ȘAISPREZECELEA

— Un inel antic
— O carte rară
— O baie neobișnuită

De cînd muncea ca dactilografă la muzeu, Mona Baltag nu se putea plînge că nu avea destul de lucru. Dar îi rămînea timp destul să viziteze sălile muzeului, să studieze exponatele și să se familiarizeze cu încăperile vastei clădiri, care adăpostea mu-

zeul de antichităţi al profesorului Zangopol. De cînd îl cunoscuse pe Jasper Flint interesul ei pentru sălile muzeului crescuse şi mai mult.

În dimineaţa aceasta nu avea nimic de făcut. Lucru nemaiîntîmplat, nici Horea Ciornei nu venise la birou. Mona Baltag se dusese la profesorul Zangopol şi îi ceruse material pentru dactilografiat, arătîndu-i că terminase de bătut tot ce-i dăduse Ciornei în ziua precedentă. Îi mai spuse că se găsea în situaţia de a nu avea ce să facă.

— Întrucît pînă la venirea secretarului meu nu vă pot da nimic de bătut la maşină, aţi putea profita de această ocazie rară ca să vizitaţi muzeul. În ultimul timp au fost aduse noi materiale care, după ce li s-a făcut toaleta şi au fost catalogate, se află depuse de azi-dimineaţă, în mod provizoriu, în sala numărul trei. Prilejul pe care îl aveţi este cu atît mai bine venit, cu cît astăzi muzeul fiind deschis numai după-amiază, nu veţi fi tulburată de nici un vizitator.

Aş recomanda în mod special atenţiei dumneavoastră o statuetă de marmură, înfăţişînd Victoria. După părerea mea, este una din cele mai preţioase piese.

Savantul vorbise cu tonul unui profesor de la catedră, care se adresează unui elev, în care ar fi descoperit acea rară sete de a cunoaşte.

— Vă mulţumesc, tovarăşe profesor, pentru bunătatea cu care îmi oferiţi prilejul de a admira şi de a înţelege o operă unică de artă.

— Voi face şi eu apel la cunoştinţele de specialitate pe care nu mă îndoiesc că le aveţi.

Cu toate că savantul nu-și schimbase cu nimic atitudinea, Mona Baltag întrezări o nuanță aparte în tonul amabil și oarecum părintesc în care îi vorbise.

— Vă stau oricînd la dispoziție, tovarășe profesor, cu slabele mele cunoștințe de dactilografiere, dacă asta vreți să înțelegeți prin specialitatea mea.

— Fără îndoială, fără îndoială, spuse în grabă profesorul, temîndu-se parcă să nu-i fi fost răstălmăcite cuvintele pe care le rostise cu cîteva clipe mai înainte. Și acum, cred, ați putea da urmare invitației mele de a vedea noile exponate. Tovarășul Ciornei ar putea veni dintr-un moment în altul și veți pierde astfel prilejul de a vedea acea piesă unică, de care v-am amintit. Spun acest lucru, deoarece mîine ele vor fi îmbarcate pe bordul vasului *Blue Bird*, vas cu care voi pleca și eu peste două zile la congres.

După ieșirea Monei Baltag din cabinetul profesorului Zangopol, acesta rămase un timp pe gînduri, apoi se ridică și părăsi încăperea.

Tînăra dactilografă, stînd la adăpostul draperiei uneia dintre ferestrele sălii nr. 3, îl zări intrînd în garaj pe directorul muzeului. Ușa de la intrare în sala nr. 3 avusese grijă să o încuie, pentru a exclude eventualitatea de a fi surprinsă.

De la fereastră, Mona Baltag se duse în grabă la un dulap cu măiestrite încrustații și reliefuri antice pe părțile laterale, cît și pe o porțiune care acoperea jumătate din partea sa din față. De la jumătate în sus, fața anterioară a dulapului forma o vitrină din două bucăți de cristal, care glisau în niște rame metalice, de asemenea acoperite cu încrustații și re-

liefuri, cu aceleași motive ornamentale, ca și restul lui. Cele două uși de cristal erau protejate de un grilaj metalic, ale cărui bare se întretăiau imitînd un labirint. Barele grilajului erau dispuse în așa fel încît nu împiedicau aproape de loc privirea cuiva, care ar fi vrut să se uite la exponatele pe care le conținea.

Fără să piardă timp, deplasă spre stînga, printr-o apăsare semicirculară invers acelor unui ceasornic, unul din sectoarele unui relief, situat în colțul din stînga de sus al dulapului. Prin deplasarea sectorului respectiv, se ivi o rozetă, pe care Mona Baltag o răsuci la 360°, în sensul acelor unui ceasornic, după care, lin și fără zgomot, grilajul se lăsă în jos, eliberînd întreaga porțiune cu cristal a dulapului.

Cercei, brățări, agrafe, coloane, centuri, tot ceea ce măiestria și geniul artistic al giuvaergiilor antici izbutiseră să ofere imaginației celei mai aprinse și gustului celui mai rafinat al patricienelor și al surorilor lor din Elada, se găseau expuse pe rafturile dulapului, iar valoarea lor amintea de comorile lui Cresus.

Mona Baltag întinse mîna spre perete și întoarse un comutator. Imediat un ventilator, fixat pe tavan, începu să se învîrtească, cu un bîzîit înfundat. Numai acum îndrăzni să împingă una din ușile de cristal, care lunecă lin peste cealaltă. Dacă nu ar fi dat drumul ventilatorului mai întîi, prin glisarea ușii, soneria de alarmă ar fi semnalat personalului muzeului, cît și postului de miliție cel mai apropiat, că cineva străin încearcă să umble la dulap.

Cu mișcări repezi, scoase o sticluță plină din corsaj și după ce agită de cîteva ori conținutul acesteia, se consacră unei activități ciudate. Începu să plimbe dopul sticlei, umezit de conținutul acesteia, pe porțiuni mici, din părțile laterale, ale cîtorva din obiectele expuse. După ce acoperi sticluța, o puse din nou în corsaj și începu să examineze, fără să pună mîna pe exponate, rezultatul ciudatei operații pe care o executase. Părînd satisfăcută de acest examen puțin obișnuit, trase la loc geamul glisant, fără a opri însă ventilatorul și repetă, în sens invers, manevrele pe care le făcuse ca să coboare grilajul metalic.

După ce duse la bun sfîrșit curioasa îndeletnicire, dactilografa descuie ușa și se apropie de statuia Victoriei.

Chiar fără să fi avut o pregătire de specialitate, nimeni nu ar fi putut să treacă pe lîngă această statuetă fără să se oprească și fără să admire opera maestrului antic, care reușise să dea în linii simple, cu tușuri viguroase și delicate totodată, ideea care îi înflăcărase ochii și îi călăuzise mîinile geniale, pentru a întrupa Victoria în elanul ei nestăvilit.

După cîteva minute bune, Mona Baltag se rupse, cu părere de rău, de sub vraja care pusese stăpînire pe ea, se uită la ceas și părăsi sala.

Cînd intră în camera ei de lucru, nu mică îi fu surprinderea văzînd pe Horia Ciornei, stînd în picioare în dreptul ușii care da în biroul lui, părînd că o așteaptă. O salută cu răceală, printr-o scurtă înclinare a capului. Din obișnuință ea se așeză la măsuța de scris și puse hîrtie în mașină, fiind gata

să dactilografieze cele ce i se vor dicta. După un timp de așteptare își ridică privirea spre secretar, mirată că acesta nu se grăbea să înceapă. Ciornei îi întîmpină privirea calm și cu o căutătură de nepătruns.

— Astăzi nu voi dicta nimic. Sînteți liberă pînă mîine-dimineață. Dar mîine va trebui să lucrați toată ziua la materialul pe care vi-l voi pregăti, material pe care trebuie să-l luăm cu noi la congres.

Fără o vorbă, Mona Baltag se ridică să plece.

— Un moment, vă rog ! — tonul secretarului, deși calm, avea o nuanță imperativă. Aș vrea să vă pun unele întrebări, dacă nu aveți nimic împotrivă.

— Cu dragă inimă, răspunse dactilografa, rămînînd în picioare, fără să se mire de dorința secretarului.

— Sînt cît se poate de încurcat că trebuie să abordez un subiect neplăcut pentru amîndoi. O amînare, însă, nu ar face decît să agraveze și să prelungească o situație echivocă și dificilă.

— Nu înțeleg ce vreți să spuneți !

— Cunoașteți această bagatelă ? — și o dată cu întrebarea, cu gestul unui prestidigitator, Ciornei întinse spre dactilografă palma deschisă, în care își etala apele un inel antic de o rară frumusețe.

— Nu l-am mai văzut niciodată, răspunse Mona Baltag, după ce cercetase cu privirea inelul din palma secretarului.

— Mă așteptam la acest răspuns încurajator, spuse netulburat secretarul. Cu toate acestea, inelul a stat pînă acum două zile expus în vitrina „H" din sala numărul trei. Era, dacă îmi amintesc bine, a cincea piesă din raftul al doilea. Ieri, după-amiază,

o persoană de sex feminin, a dus acest inel într-o casă din cartierul portului. Acolo l-a amanetat, pe o sumă bunicică, unui anume Garabetian, individ bine cunoscut de oamenii care vor să scape repede de unele obiecte dobîndite pe căi, să le spunem, laturalnice, ca să evităm cuvîntul direct, care ar impresiona neplăcut gingaşul dumneavoastră auz.

— Tovarăşe Ciornei! —exclamă plină de indignare Mona Baltag.

— Lăsaţi, tovarăşă Baltag! Nu este nevoie să mimaţi cinstea ultragiată. Realitatea dezminte orice încercare de apărare.

— Doar nu vreţi să spuneţi că eu... că eu...

— Că aţi furat acest inel? Este exact ceea ce vreau să spun.

— Şi ce vă îndreptăţeşte să formulaţi această acuzare nedreaptă pe care mi-o aduceţi?

— Te credeam mai deşteaptă, fetiţo, spuse Ciornei, devenind deodată familiar.

— Nu vă permit! Nu sînt nici obişnuită şi nici nu merit să mi se adreseze cineva astfel!

— Ei, dacă-i aşa, să revenim la un limbaj mai academic, reluă netulburat secretarul. De ce v-aţi însuşit în mod ilicit un bun care nu vă aparţine?

— Nu mi-am însuşit niciodată nimic ce nu era în drept să-mi aparţină!

— Aveţi o foarte elastică noţiune de proprietate, după cît se pare. Dar pentru a nu prelungi această scenă, care pentru mine este penibilă, v-aş fi recunoscător dacă aţi avea amabilitatea să vă uitaţi la aceste fotografii. Nu sînt ele prea artistice, însă deservesc întru totul scopul pentru care au fost luate

— și spunînd acestea, Horia Ciornei înmînă dactilografei uluite trei fotografii format carte poștală.

— Vedeți, prima fotografie a fost luată în momentul cînd intrați în locuința lui Garabetian. A doua imortalizează momentul cînd cămătarul vă înmînează banii. Ce scenă minunată ! Cît de clar se vede cum întindeți inelul și cum Garabetian vă dă banii ! A treia fotografie, tot atît de inspirată, vă arată la plecare, în pragul ușii, stînd pe jumătate întoarsă către Garabetian, care v-a însoțit. Ei, ce mai ziceți acum ? — întrebă Ciornei, desfătîndu-se la vederea scenei în care Mona Baltag, uluită, răsucea fotografiile, cînd pe o parte, cînd pe cealaltă, copleșită sub povara unor dovezi atît de zdrobitoare.

Mona Baltag lăsă să-i cadă fotografiile, își ascunse fața în mîini și izbucni în plîns, hohotele tresăltîndu-i umerii delicați.

— Lăsînd la o parte circumstanțele oarecum ciudate în care ai ajuns pe acest post, începu din nou secretarul, fără să pară stingherit de plînsul fetei, mi-a dat de gîndit că din biografia dumitale lipsesc unele date, care am căutat să le aflu. Am făcut acest lucru, pentru că trebuie să ne informăm asupra colaboratorilor noștri, indiferent de funcția pe care o dețin la muzeul nostru. Din nefericire, nu avem și alte date tot atît de concrete, ca de pildă fotografiile care ți-au creat această bruscă stare de sensibilitate. Știu că persoana dumitale a fost martora unor întîmplări delicate, urmare cărora cîțiva cetățeni și-au pierdut libertatea. Ori rolul pe care l-ai jucat pe lîngă acești cetățeni nu a fost atît de important, ori ei au fost cavaleri pînă în ultimul moment, destul că miliția nu te-a crezut interesată.

Altcum nu am mai fi avut plăcerea să purtăm această convorbire. În orice caz, trecutul dumitale, în care stăruie cîteva semne de întrebare, m-a făcut să îmi iau unele măsuri. Urmarea? Această emoționantă scenă melodramatică.

Între timp, Mona Baltag contenise din plîns și cu ochii ei mari, în care mai luceau urmele ultimelor lacrimi, urmărea spusele bărbatului din fața ei.

— Vă... vă rog să nu... să nu mă... — articulă ea în șoaptă.

— Atîta ar mai lipsi, să-ți ceri iertare! făcu oarecum disprețuitor Ciornei. Nu mă face să-mi pierd și bruma de părere bună pe care o mai am despre dumneata. Nu te teme, nu te voi denunța. Și nici profesorului nu îi voi spune nimic. Cît despre inel, vei avea bunătatea să-l pui la locul lui, cînd vei pleca acasă. Ai avut nevoie de bani, nu-i așa?

În loc de răspuns, fata încuviință dînd din cap.

Ciornei scoase portofelul, din care trase cîteva hîrtii, pe care le întinse, fără o vorbă, dactilografei.

După plecarea secretarului, Mona Baltag scoase un oftat de ușurare. Se uită la ceas, își șterse ochii și își modelă cu puțin ruj arcul buzelor. Peste zece minute, intra într-un debit de tutun, cumpără plic, hîrtie, o marcă și se așeză la o masă, unde se așternu pe scris. Odată scrisoarea terminată, închise plicul și îl puse în cutia de scrisori de la intrarea debitului. Nu se depărtase nici zece metri, cînd un salariat al poștei se apropie de cutia de scrisori, introduse sacul sub ea, spre a-i deșerta conținutul, după care se urcă într-o mașină cu inițialele poștei.

Peste o jumătate de oră, un bărbat citea cu atenție o scrisoare pe două pagini, semnată Diana.

Locotenentul major Alcaz intră în cabinetul profesorului Zangopol. Savantul, care făcea lectura unor documente, la vederea ofițerului, lăsă deoparte pergamentele și făcu semn oaspetelui să ia loc.

— Cărei fericite ocazii îi datorez plăcerea vizitei dumneavoastră ? — întrebă profesorul, după ce Alcaz dădu curs invitației.

— Vă rog să mă iertați că vin la un moment atît de nepotrivit, cînd faceți ultimele pregătiri în vederea plecării la congres. Cercetările pe care le întreprindem pentru lămurirea unor fapte, asupra cărora ne-ați mai dat nu de mult unele relații, ne impun verificarea unor factori de amănunt, cît și solicitarea unor precizări de la anumite persoane.

— Printre aceste persoane mă număr și eu, nu-i așa ? — întrebă profesorul, întorcînd cu o studiată atenție cîteva file dactilografiate dintr-o mapă.

— Socot că da !

— Despre ce este vorba ?

— Tovarășe profesor, în activitatea dumneavoastră de specialitate ați făcut numeroase deplasări în străinătate.

— Exact !

— Cine din personalul muzeului v-a însoțit cînd ați fost în străinătate ?

— După cum bine știți cred, de aceea nu văd rostul întrebării, m-a însoțit secretarul meu, Horia Ciornei.

— Întrebarea se înscrie în categoria acelora de verificare a unor factori de amănunt, de care v-am amintit acum cîteva minute, tovarășe profesor. Cu permisiunea dumneavoastră, voi continua. Care era rolul secretarului dumneavoastră în timpul deplasă-

rilor pe care le-ați făcut în străinătate, cu ocazia congreselor la care ați luat parte ?

— Mă asista la ședințe, îmi pregătea materialul comunicărilor care urma să le fac, aduna și clasa însemnările pe care le luam, nota esența discuțiilor purtate cu ocazia diferitelor ședințe, pregătea conferințele de presă etc., etc.

— Tot timpul ședерii dumneavoastră la congrese tovarășul Ciornei a fost în apropierea dumneavoastră ? Mai bine zis, au fost cazuri cînd secretarul nu v-a însoțit la ședințe ?

— Desigur ! Un secretar nu trebuie să fie nici un factotum și nici umbra celui care îl salarizează.

— Cu ce ocazie l-ați cunoscut ?

— Predecesorul său în această funcție a decedat în urma unei boli cronice. Tovarășul Ciornei s-a prezentat la mine, solicitînd postul rămas vacant. L-am angajat. L-am angajat și nu mi-a părut rău niciodată de această alegere. Serios, perseverent, inteligent, cu mult spirit practic, fire analitică, fără vicii, tovarășul Ciornei îmi este de atunci și pînă în prezent nu numai secretar, ci aș putea spune, mîna mea dreaptă. Cu atît mai mult, cu cît, în acest timp și-a însușit un bagaj mai mult decît apreciabil de cunoștințe de specialitate, în ramura în care îmi desfășor activitatea.

— Cunoașteți pe vreunul din prietenii săi ? Sau cercurile pe care le frecventează ?

— Tovarășul Ciornei este un om puțin comunicativ, aș spune taciturn, cu o fire aproape rece. Nu este omul care să facă, sau căruia să i se facă confi-

dențe. Nu știu să aibă prieteni, sau relații de altă natură decît cea profesională.

— Ce impresie v-a făcut în ultimul timp secretarul dumneavoastră ? Nu a arătat oarecum schimbat, preocupat de ceva ?

— Vedeți, îmi este greu să apreciez. Îmi este teamă că o simplă părere să nu vă formeze o idee greșită. În ultimele zile, secretarul mi s-a părut abătut, frămîntat, parcă, de o idee, muncit de îndoieli.

— Unde se găsește secretarul dumneavoastră în acest moment ?

— Lucru nemaiîntîmplat, astăzi lipsește, fără să mă fi anunțat în prealabil. Dacă doriți, putem încerca să-i dăm un telefon acasă. Poate că este bolnav, deși pînă acum s-a bucurat de o sănătate de fier.

— Lăsați, tovarășe profesor. Este mai bine să nu-l deranjați. Mai ales dacă nu se simte prea bine. Voi mai trece pe aici pînă la plecarea dumneavoastră și, poate, voi avea norocul să-l întîlnesc.

— Cum doriți. Mai aveți și alte întrebări ? — spuse savantul uitîndu-se la ceas, dînd să înțeleagă vizitatorului că întrevederea a durat destul.

— Aș vrea să știu ce turiști de pe *Blue Bird* au vizitat muzeul dumneavoastră ?

— Spre regretul meu, nici unul.

— Cu toate acestea, un cetățean a mărturisit unui prieten român cît de interesantă i s-a părut vizita pe care au făcut-o la muzeu.

Savantul păru un moment surprins, se închise parcă în sine, apoi fața i se lumină.

— Vorbiți de mister Smeaton și de tovarășul său român, i-am uitat numele. Mi se pare că era ziarist, sau cam așa ceva.

— Da, vorbesc de tovarășul Petrescu și de comisarul vasului *Blue Bird*.

— Bine dar dumneavoastră m-ați întrebat dacă la muzeu au venit turiști și nicidecum personalul vasului de care ați amintit.

— Aveți dreptate, mi-am formulat greșit întrebarea.

— Da, într-o după-amiază, am avut plăcerea să fiu ghidul persoanelor care vă interesează.

— Sînteți, după cum văd, un iubitor al artelor, tovarășe profesor, spuse locotenentul major Alcaz, fără nici o legătură cu cele discutate pînă atunci.

— Ce vă face să credeți acest lucru ?

— Pasiunea dumneavoastră pentru relicvele trecutului nostru îndepărtat, tablourile care împodobesc pereții, abonamentul la teatrul din localitate. De asemenea, cele cîteva titluri de cărți din rafturile bibliotecii. Văd, mi se pare, cîteva volume de teatru. Acela de acolo pare să fie o ediție rară, judecînd după modul cum este legat.

Fața profesorului se lumină, trăsăturile părură că i se destind.

— Aveți un ochi bun. Este cu adevărat o ediție rară a operelor lui Shakespeare, legată în piele la Oxford. Doriți să o vedeți ?

— Nu aș vrea să abuzez de bunăvoința dumneavoastră.

— Nu face nimic, nu face nimic ! — se grăbi să exclame savantul și cu o grabă aproape tinerească, scoase din raft volumul care stîrnise admirația oaspetelui și i-l întinse.

Alcaz se uită cu încîntare la cartea pe care o ținea în mînă acum, îi studie cu luare-aminte artistica legătură din piele de vițel și încrustațiile aurite, răsfoi paginile groase, admiră desenele, care înfățișau diferitele personaje din scenele cheie.

— Pe cine înfățișează desenul acesta ? Nu este cumva Richard al III-lea ?

— Nu v-ați înșelat. Se vede că vă place și dumneavoastră teatrul.

— Îmi pare rău că vă dezamăgesc. Atît firea pe care o am, cît și meseria pe care o practic, mă țin cît mai departe de ficțiune. Îmi pun la dispoziție, în schimb, un vast teren de activitate legată strîns de realitate. În scenele de teatru oamenii se mișcă, gîndesc și rostesc cuvinte care nu sînt ale lor, datorită faptului că autorul, regizorul, pictorul scenograf, machiorul, maestrul de lumini, și mulți alții își dau toată osteneala să dea publicului iluzia realității. Ce le mai rămîne actorilor ?

— Actorilor ?... Lor le rămîne sarcina cea mai grea. Să transforme această iluzie, să o alambicheze și să o redea, prin dăruirea talentului și geniului lor, spectatorilor, ca pe cea mai vie dintre realități.

Profesorul Zangopol vorbi avîntat, cu un elan al întregii sale ființe, cu glasul său adînc vibrînd de emoție, ca într-o confesie, și, în același timp, ca într-un vis.

— De bună seamă că ați oficiat și dumneavoastră în templul Thaliei ?

— Ce vă face să credeți că am urcat vreodată treptele rampei ?

— Pasiunea pe care ați pus-o pentru a-mi demonstra că părerea mea este greșită.

— Sînt dezolat că trebuie să vă răspund negativ, însă niciînd nu am jucat teatru pe vreo scenă. În viața de toate zilele, însă, cu toții ne jucăm, mic sau mare, rolul nostru.

— Vă mulțumesc pentru bunăvoința cu care ați răspuns întrebărilor mele și, totodată, pentru rara ocazie pe care mi-ați oferit-o de a admira acest prețios volum.

După ce spuse aceste cuvinte, ofițerul se ridică din fotoliu și întinse tomul greu savantului, care se apropiase de dînsul. Fie că nu apreciase bine distanța, fie că anticipase cu o fracțiune de secundă prinderea cărții de către profesor, destul că din mîna întinsă a lui Alcaz cartea căzu pe parchet, deși amîndoi încercară zadarnic să o prindă.

Profesorul Zangopol și ofițerul se aplecară în același moment să o ridice. Mișcarea reflexă îi făcu să se ciocnească destul de violent unul de altul. Amîndoi ridicară volumul și îl depuseră pe birou.

— Sînt dezolat, tovarășe profesor. Nu știu cum să-mi cer scuze pentru stîngăcia mea, spuse Alcaz rușinat de neîndemînarea de care dăduse dovadă.

— Nu face nimic, nu face nimic, se grăbi să-l liniștească cunoscutul savant. Principalul este că volumul nu s-a deteriorat, adăugă el, mîngîind cu pioșenie cartea care, se asigurase dintr-o privire, nu fusese vătămată.

Pe cînd cobora scările, locotenentul major Alcaz părea mirat că un pașnic savant purta în buzunarul de la spate un revolver, pe care îl simțise în mo-

mentul cînd, plin de rîvnă, se aplecase să ridice volumul și se ciocnise de gazda sa.

Locotenentul major Alcaz se opri în fața apartamentului 6 de la etajul întîi al clădirii vecine cu muzeul. „Horia Ciornei", citi el pe placa de cristal prinsă deasupra soneriei. Apartamentul nr. 6 era de fapt o garsonieră, situată la capătul coridorului care tăia în lungime etajul. Planul locuinței și al clădirii fusese studiat de Alcaz cu minuțiozitate. Garsoniera se compunea dintr-un mic hol dreptunghiular, o cameră de aproape 20 de metri patrați, o baie și o debara. Ușile tuturor încăperilor se deschideau în hol.

Apăsă pe butonul soneriei și așteptă. După două minute, văzînd că nimeni nu vine să-i deschidă, mai sună de cîteva ori, prelung, cu același rezultat. Intrigat, vru să deschidă ușa, dar își dădu imediat seama că era încuiată. Capătul cheii, străbătînd locașul broaștei, ajungea pînă la nivelul șildului. După ce mai sună zadarnic de cîteva ori, locotenentul major coborî în grabă scara și se duse la demisol, unde era locuința portarului. Se legitimă și-l rugă pe portar să-l lase singur pentru a telefona. După ce avu o scurtă convorbire cu locotenentul Mușat, făcu calea întoarsă și începu să aștepte, plin de răbdare, în fața apartamentului nr. 6. Nu trecu mult și locotenentul Mușat, urmat de un lucrător, își făcu apariția.

— Ai tot ce-ți trebuie, tovarășe Cumpănă ?

— Nu-mi lipsește nimic, tovarășe locotenent major, răspunse cel întrebat, bătînd cu palma peste o mică valiză, puțin mai mare ca o servietă.

Peste cîteva secunde, Cumpănă prinse în ghearele unui cleşte de format special, capătul cheii, apăsă cu putere pe braţele cleştelui şi răsuci odată spre stînga.

— Acuma cred că puteţi intra, tovarăşe locotenent major. Numai dacă nu o fi vreo drăcovenie pe dinăuntru, căreia să trebuiască să-i vin de hac.

Fără o vorbă deschise uşa şi intră în holul garsonierei, urmat de Muşat şi de Cumpănă.

— Rămîneţi aici ! — ordonă Alcaz, după care se îndreptă spre camera de locuit, căreia îi dădu uşa de perete. Nu zări nimic din ceea ce se temuse că avea să găsească. Privirii sale i se oferi aspectul unei camere de locuit simplu mobilată, dar cu gust, în care domnea o ordine perfectă. Cum sta în prag, rotindu-şi privirea prin cameră, urechea lui prinse un zgomot, pe care nu-l percepuse la început, acela al unei surse de apă curgînd.

Dintr-un salt fu în dreptul băii. Dar zadarnic încercă să deschidă uşa, căci era încuiată cu cheia. Din nou Cumpănă îşi făcu datoria. Dar cînd uşa fu împinsă la perete, cei trei bărbaţi rămaseră ca trăsniţi în faţa spectacolului oribil, care li se înfăţişa.

Un bărbat gol, îngenuncheat în cada de baie, cu mîna încleştată pe un robinet, sta încremenit asemeni unei statui cenuşii de piatră, în timp ce valuri de apă se scurgeau peste el, din duşul flexibil, pe care îl ţinea cu cealaltă. Ochii ieşiţi din orbite, trăsăturile rigide, ca şi culoarea pămîntie, aproape neagră a pielii, nu mai lăsau nici o îndoială asupra cauzei care pusese, fulgerător, capăt vieţii bărbatului din cadă.

— Mușat ! Siguranța !

Nu fu nevoie ca Alcaz să repete ordinul, căci Mușat se și repezise, urmat de Cumpănă, desfăcu siguranțele de la tablou. Numai atunci toți trei se apropiară de vana în care, în timp ce cadavrul zăcea în aceeași poziție, apa mai țîșnea prin dușul flexibil.

Pînă la venirea echipei TS și a maiorului Glonaru cu Jasper Flint, locotenentul major Alcaz începu să cerceteze, fără să deranjeze nimic de la locul său, camera de locuit și holul. Făcu, pe carnetul său, schița camerei de baie, cu poziția în care găsise cadavrul. Cercetă cu o lupă pielea și părul cadavrului, încuie și descuie în nenumărate rînduri broaștele ușilor, demontă chiar pe aceea de la ușă, cu o șurubelniță găsită în sertar și o cercetă cu atenție. Părînd satisfăcut de cele constatate, se înapoie în camera de locuit. Aici nu se găsi nimic important, în afară de o scrisoare deschisă, pusă la loc vizibil pe o noptieră. Scrisoarea, pe care o citi pînă la capăt, păru să-i aducă unele lămuriri pe care le socoti neîndestulătoare totuși. Trecu din nou în camera de baie și începu să cerceteze felul în care fusese electrocutat omul din cadă. Principiul, mai bine zis modalitatea în care se realizase acest lucru era destul de simplu. Sursa de energie, de o tensiune și voltaj peste normal, oricît își bătu capul, nu o putu stabili. Tocmai cînd se gîndea dacă nu era cazul să facă ceva sondaje prin pereți și pe sub parchet, sosiră și cei așteptați.

După ce raportă maiorului Glonaru cele întîmplate, acesta, însoțit de Jasper Flint, aruncă o privire în baie, din pragul acesteia, după care trecu în

camera de locuit, lăsînd lucrătorii TS să lucreze nestingheriți.

— Ce poți să ne spui cu privire la această întîmplare ? — fu prima întrebare a maiorului Glonaru.

— Că lucrările sînt prea regizate ca să fie vorba de o sinucidere. Acest act funest a fost săvîrșit într-o manieră mult prea teatrală, ca să nu se dea de bănuit. De altfel și scrisoarea pe care am găsit-o, departe de a limpezi lucrurile, mai mult le încurcă, după părerea mea. Poftiți scrisoarea pe care a lăsat-o, pînă la proba contrarie, sinucigașul — mai spuse Alcaz, înmînînd scrisoarea pe care o găsise pe noptieră.

După ce parcurse în grabă conținutul scrisorii, șeful o dădu lui Jasper Flint care, după ce o citi, o înapoie împăturită lui Alcaz.

— S-ar părea că avem de a face cu scrisoarea unui sinucigaș. Și acesta ar fi, nici mai mult, nici mai puțin, decît Marele Necunoscut.

Maiorul Glonaru tăcu și rămase un timp pe gînduri, cu ochii pe jumătate închiși. Cînd vorbi din nou, se uită mai întîi la Jasper Flint și apoi la Alcaz, ca pentru a-i invita să fie atenți la cele ce aveau să spună.

— Instalația este proaspătă, spuse lucrătorul TS. Are abia cîteva zile. De la acest transformator pleacă două fire îngropate sub parchet, pînă în camera de baie, în dosul vanei, unde pe unul din fire l-a legat de orificiul de evacuare al apei, iar pe celălalt, zidit, l-a dus pînă în spatele instalației de încălzire a apei. Totul perfect izolat și bine camuflat. Cine intră într-o asemenea vană de baie și manevrează robinetul de apă caldă, în cealaltă mînă

ținînd dușul flexibil, are o moarte fulgerătoare. În momentul cînd primii stropi de apă, care țîșnesc din dușul flexibil îl ating, omul este electrocutat, prin corpul lui restabilindu-se circuitul dintre cei doi conductori, care pleacă de la transformator. Aici avem ceva de făcut ? — întrebă el, după ce dăduse explicațiile asupra felului cum murise omul din cada de baie. În baie am terminat tot ceea ce trebuia făcut.

— Nu cred că aici veți găsi ceva. Mergeți la laborator și exploatați datele culese.

După ce lucrătorii TS plecară, maiorul Glonaru uitîndu-se la Alcaz își dădu seama că acesta mai avea ceva de spus.

— Care este părerea dumitale ?

— Marele Necunoscut nu se sinucide, preferă să ucidă. Dîndu-și seama că este încolțit, asasinează pe cel mai apropiat ajutor al său, pe secretarul muzeului. Scrisoarea lui Horia Ciornei are rolul de a ne încredința că prin această sinucidere spectaculară, Marele Necunoscut și-a încheiat cariera. Avea nevoie să ne lege la ochi pentru ca să cîștige timp. Un timp foarte scurt, două zile. Susțin că Marele Necunoscut, după ce s-a asigurat că Horia Ciornei a murit, a ieșit din garsonieră încuind pe dinafară ușa de la baie și de la hol, cu ajutorul unui clește, ale cărui fălci erau îmbrăcate în cauciuc, atît pentru a nu zgîria cheile, cît și pentru a face o priză mai bună la răsucirea acestora.

— Pentru a rezuma spusele dumitale — interveni șeful — Horia Ciornei a fost asasinat de Marele Necunoscut, pentru ca să ne dea iluzia că totul s-a terminat, în scopul de a-și crea un răgaz.

— Întocmai, tovarăşe maior!

— Aş vrea să fac o precizare, interveni inspectorul. O consider absolut necesară, înainte de a continua convorbirea noastră.

— Vă rog chiar, spuse maiorul Glonaru.

— Omul care a fost ucis de Marele Necunoscut nu este Horia Ciornei.

CAPITOLUL AL ŞAPTESPREZECELEA

— O şedinţă
— Un orb
— O lovitură de teatru

Începuse să se lase amurgul. Două ore după închiderea muzeului, un bărbat, care parcă ar fi aşteptat să se scurgă acest timp, împinse portiţa din zidul care despărţea de stradă capătul micului parc din spatele muzeului, pătrunse înăuntru, închise portiţa la loc şi începu să traverseze parcul, îndreptîndu-se spre garaj, pe a cărui uşă dispăru.

La intervale regulate, alţi indivizi străbătură acelaşi drum şi intrară, fără ezitare, în garaj. Aşa se făcu că la orele 21, în sala de consiliu, aşezaţi în jurul mesei celei lungi, se găsea un număr apreciabil de oameni. Un scaun era gol la masa cea mare. Tot neocupat era şi scaunul de la masa cea mică. Pînă la începerea şedinţei, cu toţii ştiau acest lucru,

mai erau 15 minute. Acest sfert de oră era planificat pentru ca, în cazul în care vreunul din cei convocați ar fi întîrziat, să aibă posibilitatea să sosească pînă la venirea celui care îi convocase.

Lumina se stinse. Nu apucară să se foiască, neliniștiți, în scaune și becurile se aprinseră iar. Scoaseră cu toții un oftat de ușurare și rămaseră cu ochii pironiți la masa mică, unde se ivise un nou personaj.

Stînd în picioare, drept, cu forme masive, părînd de o înălțime puțin obișnuită, datorită, în parte, platformei pe care era așezată masa înapoia căreia sta, bărbatul pe care îl adusese întunericul purta o mască de cauciuc, cu o deschidere subțire în dreptul gurii și niște lentile fumurii în dreptul ochilor. Era îmbrăcat în haine de seară, iar mîinile în care ținea o foaie de hîrtie erau înmănușate.

— Bună seara, domnilor! — spuse cu o voce adîncă, baritonală, omul mascat. Sînt fericit și onorat totodată să vă salut. Pentru că timpul nostru este măsurat și fiecare dintre noi este rechemat de treburi a căror importanță depășește pe toate celelalte cu care v-ați ocupat pînă în seara aceasta, vom intra direct în miezul problemei.

Mă simt dator să vă dau o explicație în privința absenței din mijlocul nostru a domnului Maican. Numitul domn nu a mai putut veni, deoarece s-a răzgîndit în ultimul moment și a luat trenul în altă direcție, dacă nu mă înșel. Era un om nehotărît, fricos și înclinat spre trădare. Din acest motiv, domnul Maican, a avut un mic accident acum cinci-șase ore, în timpul călătoriei sale. Bănuiesc că la trecerea trenului printr-un tunel, fereastra compartimentului s-a deschis și, buimăcit de fum, vrînd să o închidă,

a căzut în gol. Noi deplîngem cu toții tragica întîmplare, dar am fi deplîns fiecare în parte situația în care ne-am fi găsit, dacă nu mă înșel, în cazul cînd domnul Maican ar fi reușit să ne denunțe, așa cum intenționase.

Întrucît asociația pe care o fondăm în seara aceasta impune o bună informare asupra membrilor ei, ne-am luat libertatea ca nu numai domnul Maican să fie obiectul atenției noastre, ci fiecare dintre dumneavoastră. Domnul Bazil Vasilescu a primit acum zece zile o scrisoare din străinătate. I-a scris un prieten al său, inginer și membru în consiliul de administrație al unei fabrici de cauciuc sintetic.

Aveți scrisoarea la dumneavoastră, dacă nu mă înșel, cel puțin o aveați cînd ați plecat de acasă, — se adresă vorbitorul unuia dintre oaspeți. Vă rog să confirmați spusele mele aici, în fața tuturor.

— Desigur, spuse Bazil Vasilescu, plin de uimire, scoțînd din portvizit un plic împăturit. Aceasta este scrisoarea de care ați amintit.

— Sînteți sigur ?

— Mai mult decît sigur ! Am avut-o tot timpul asupra mea, de cînd am primit-o.

— Vă înșelați ! Posedați o copie a scrisorii respective. Originalul se găsește la noi, din fericire pentru dumneavoastră. Dacă ar fi căzut în alte mîini, prima analiză chimică l-ar fi convins că persoana care primește asemenea scrisori prezintă un interes deosebit pentru cei însărcinați cu siguranța statului. Puteți lua loc !

Domnul Cotormani, de plidă, vă poate confirma că în piatra funerară de pe mormîntul defunctei sale soții există, dacă nu mă înșel, o mică ascunzătoare,

în care își păstrează o apreciabilă sumă în dolari și un număr frumușel de cocoșei. Din discreție, nu precizez valoarea tăinuitului depozit. Previn însă pe onoratul nostru oaspete că la întoarcere, procedînd la controlul ascunzătorii, va găsi valorosul depozit transformat în lei, schimbul fiind efectuat de noi, pentru a-l pune la adăpostul oricărei surprize din partea organelor miliției economice. Domnule Cotormani, vă rog să confirmați exactitatea celor ce am afirmat în privința ascunzătorii din piatra funerară.

— Să trecem acum — reluă necunoscutul — la discutarea obiectului propriu-zis al problemei care ne-a întrunit astăzi, la această dată memorabilă.

Stradela luminată numai de un singur lampion făcea să pară mai întunecată noaptea fără stele. O perdea masivă de nori acoperise cerul, pînă la orizont și vîntul dinspre mare începea să clatine încremenirea frunzișului copacilor de pe marginea trotuarelor și din micul parc al muzeului de antichități.

La portița din zidul parcului se zărea sclipind, din cînd în cînd, licuriciul unei țigări. Din cauza întunericului, omul mai mult se ghicea, decît se deslușea, adăpostit pe jumătate de intrîndul porții. Nimic nu tulbura liniștea fumătorului singuratic. Doar din cînd în cînd, răsunau pașii rarilor trecători, străbătînd strada învecinată, în care da stradela, după ce făcea un cot la aproape 20 de metri de poartă.

Fără îndoială că omul cu țigara se plictisea. De cînd era în post, cam de la lăsarea întunericului, fumase opt țigări, fredonase, în surdină, zece cîntece de inimă albastră, jucase la „șmecherie" o partidă de barbut în gînd, fusese judecător și împărțise

dreptatea în două procese, în care tot el fusese acuzatul, iar acum se simțea toropit de somn.

Deodată, așa pe jumătate adormit, urechea lui prinse tîrșîitul unor pași și un bocănit rar, metalic. Somnul îi pieri cu totul și fu numai ochi și urechi.

Pașii se apropiau, tot mai deslușiți, ca și bocănitul acela regulat. Veneau de după cotul pe care îl făcea stradela, înainte de a se pierde în strada învecinată. De după colț își făcu apariția o umbră nedeslușită, în fața căreia se agita o pată albă, în timp ce o dungă albă, verticală, împungea aerul cu mișcări regulate, rezemîndu-se de fiecare dată de trotuar.

Omul cu țigara, ai cărui ochi se obișnuiseră cu întunericul, se dumeri curînd.

„E orbul. Nu-i altul decît moș Pandele cu Cezărică al lui și cu bastonul alb. Da' de unde o fi venind așa de tîrziu ? Și un' se duce, că nu șade p-aci ?"

Între timp, moș Pandele își vedea de drum, fără grabă, purtîndu-și anevoie pașii nesiguri și bocănind cu bastonul. Numai Cezărică, simțind parcă apropierea unui om, devenise neliniștit și începuse să se smucească, îngreunînd orbului și mai mult mersul lui șovăitor. Încerca pe cît putea, cu forța lui slabă, să țină cureaua cîinelui. Dar această tentativă se dovedi peste puterile lui căci cureaua îi scăpă din mîini și o dată cu ea, din cauza smuciturii, scăpă și bastonul.

— Cezărică ! Cezărică !... Vin la tata ! — începu bătrînul orb să-și cheme cîinele, în timp ce, aplecat din șale, bîjbîia pe jos cu mîinile, în căutarea bastonului.

În zadar fură chemările sale, ca și căutarea bastonului. Cezărică se îndepărtase mult și adulmeca a-

tent, cu interes crescînd, la rădăcina unui copac, dîndu-i ocol, surd la chemările stăpînului. Cît despre baston, acesta zăcea la cîţiva centimentri de picioarele omului din poartă.

Omul cu ţigara, stinsă acum, în colţul gurii, se delecta cu orbecăiala bătrînului care, în căutarea bastonului, ajunsese lîngă el şi era gata-gata să atingă obiectul rîvnit. Omul din poartă, însă, cu o mişcare iute a piciorului, împinse bastonul la doi metri mai departe, aproape atingînd, în mişcarea pe care o făcu, mîinile orbului.

Hohotul de rîs îi îngheţă în gîtlej, în timp ce, săltat de la pămînt descrise o curbă în aer şi se prăbuşi, lat, pe trotuar. Cum atinse pămîntul, orbul fu peste el, şi o ţeavă rece îi apăsă tîmpla.

— O mişcare, un strigăt şi Argint Viu va fi un Argint Mort ! — îi şopti o voce convingătoare aproape de ureche.

Lui Ştirbei, zis Argint Viu, îi era destul numai senzaţia rece a apăsării cerculeţului metalic pe tîmplă, aşa că recomandarea nu făcu decît să întărească hotărîrea înţeleaptă de a nu mişca şi de a nu striga. Şi, colac peste pupăză, Cezărică lăsase copacul în plata domnului şi găsea acum o rară satisfacţie adulmecîndu-l cu un uşor mîrîit. Abia fusese săltat în picioare, cu brăţări la mîini şi un camion stopă la zece metri de poartă.

— Ţi s-a înfundat de data asta, Ştirbei, spuse locotenentul major Alcaz, care coborîse din cabina camionului şi venise la poarta parcului : Dumneata, Gherghina, ia-l în primire !

— Am înţeles, tovarăşe locotenent major !

— Dincolo sînt toate în ordine, tovarășe locotenent major ? — întrebă falsul orb care, între timp, își scoase ochelarii.

— În ordine, Dumitriule. Și strada principală și celelalte două sînt sub supravegherea lucrătorilor noștri. Tovarășul maior ne-a anunțat prin radio că drumul este sigur și că semnalele de alarmă nu vor funcționa. Așa cum am întins plasa, infractorilor le este tăiată orice cale de retragere. De data aceasta Marele Necunoscut va fi al nostru. Să începem hora! — mai spuse locotenentul major, cu o ușoară emoție în glas, după ce se uită la cadranul fosforescent al ceasului de la mînă.

Însoțit de locotenentul Dumitriu și de opt oameni, pătrunse în parc, în timp ce restul lucrătorilor se postau la distanțe, în lungul stradelei.

Alcaz și însoțitorii săi străbătură aleile parcului și se îndreptară spre garaj.

Lumina unei lanterne dădu ocol încăperii, după care se stinse. Alcaz se îndreptă, urmat de ceilalți, spre o limuzină pusă pe butuci, deasupra gropii de întreținere. O altă mașină, în stare bună, sta la vreo doi metri de prima.

Alcaz se urcă în prima mașină și, apăsînd pe ambreiaj, răsuci volanul un sfert de cerc spre stînga, apoi îl trase cu putere spre dînsul. Fără cel mai mic zgomot, mașina lunecă înapoi, o dată cu un oblon care, descoperind o cavitate, astupa acum complet groapa de întreținere. Se aprinse lumina, lăsînd să se vadă o scară cu treptele destul de comode. Lucrătorii începură să coboare treptele și ajunseră într-un culoar strîmt, dar destul de înalt, care urca în pantă lină. Cînd și ultimul om coborî de pe ultima treaptă

a scării, se auzi un fîşîit şi cavitatea se închise, prin revenirea maşinii de pe butuci în poziţia iniţială.

Culoarul se sfîrşi la picioarele unei scări. Urcară şi această scară, mai străbătură cîteva ganguri, urcară alte cîteva scări şi, în sfîrşit, se opriră la capătul unui ultim coridor, în dreptul unei uşi masive, din două panouri glisante, fără nici o clanţă, sau alt dispozitiv de manevrare, în afara unui buton roşu, ca de sonerie.

Locotenentul major Alcaz lipi urechea de un panou şi auzul său prinse, abia perceptibil, murmurul unor voci.

— Nu cred să mai aibă mult — şopti el locotenentului Dumitriu. Nu vom deschide uşa prin apăsare pe buton. Cei din sală s-ar putea să nu-şi piardă firea şi să opună rezistenţă. Vom profita de învălmăşeala care se va produce la terminarea şedinţei. Nu avem încotro, trebuie să aşteptăm. Voi cinci staţi de partea dreaptă a uşii, lipiţi de perete. Restul vor sta cu mine în partea stîngă.

Îşi luară locurile şi începu aşteptarea, cu o încordare crescîndă, pe măsură ce se scurgeau minutele. Din fericire, răbdarea nu le fu pusă la o grea încercare, deoarece după o jumătate de oră, auzul lor încordat prinse zgomotul unui declic şi panourile masive începură să lunece în perete. Cînd deschiderea dintre ele fu destul de mare ca să permită trecerea a doi oameni, Alcaz şi locotenentul Dumitriu, cu revolverele în mîini, năvăliră. Mişcarea fu atît de rapidă şi surprinderea celor dinăuntru atît de mare, încît, abia ridicaţi de pe scaune, căzură ca nişte jucării dezarticulate pe vechile locuri, fără să scoată o vorbă.

— Mîinile sus ! Nici o mișcare, domnilor ! — strigă Alcaz. Invitația este și pentru dumneata — se adresă el omului mascat de la masa prezidențială. Acesta încercase să-și ducă o mînă la piept, dar își oprise gestul, văzînd țeava revolverului locotenentului major îndreptată spre el. Începeți ! ordonă Alcaz însoțitorilor săi. Eu mă voi îngriji de dumnealui — mai spuse el, îndreptîndu-se spre masa mică.

— Un moment ! — răsună calmă vocea omului mascat. Și atît de mult semăna înfățișarea, cît și glasul acestuia, cu al redactorului șef de la „Drum Nou", încît Alcaz se opri fără voie. Ultima scenă o joc eu ! Va fi o scenă plină de efect, dacă nu mă înșel. Eu voi trage cortina !

— Stai !

Somația făcută de Alcaz detună aproape în același timp cu hohotul de rîs al omului mascat. Dar abia făcu primul pas și, cu tot efortul mușchilor, își frînă elanul, spre a nu fi strivit de masiva cortină, care se lăsă din tavan, punînd între el și omul cu mască un obstacol de metal, cu neputință de străbătut.

— Cu ce vă pot fi de folos, la o oră atît de neobișnuită ? — întrebă profesorul Zangopol pe locotenentul major Alcaz care, după o jumătate de oră de la cele petrecute în sala de ședințe, intrase în cabinetul cunoscutului arheolog.

— Mergeam către casă, tovarășe profesor. Tocmai mă întorceam de la o ședință festivă cînd, trecînd prin fața muzeului, am văzut lumină la ferestrele cabinetului dumneavoastră. Mi-am amintit că în zori urmează să plecați în străinătate, la congres, și nu mi-am luat rămas bun. În problemele pe care

aș vrea să le lămuresc cu binevoitorul dumneavoastră concurs.

— Cu toate că sînt foarte ocupat, vedeți dezordinea care domnește aici, cu ultimele preparative de plecare, vă stau la dispoziție. Nu vreți să luați loc ?

— Vă mulțumesc pentru amabilitate, răspunse Alcaz după o clipă de șovăială, așezîndu-se în fotoliul din fața mesei de scris, în dosul căreia sta savantul.

— Despre ce este vorba, tovarășe locotenent major ?

— Unii oameni dotați imortalizează în scris roadele imaginației lor, sau ale unor bogate experiențe, ori ale anilor de studiu, în ceea ce în mod obișnuit numim literatură tehnică, științifică sau beletristică. Noi, lucrători pe un teren de activitate, aș putea spune special, trebuie să materializăm în scris fiecare problemă care ne-a revenit, de la prima sesizare pînă la definitiva ei rezolvare. Este, ceea ce noi numim, deschiderea și închiderea unui dosar.

— Nu văd, totuși, ce rol am eu în această cutumă, specifică muncii dumneavoastră. Sînt un modest om de știință, un arheolog, nu un ofițer.

— Cu îngăduința dumneavoastră, voi arăta unele lucruri. Asupra altora vă voi solicita unele precizări. În toate acestea, însă, va avea și arheologia un mic rol.

— Nu ați vrea să treceți la lucruri mai concrete ?

— Cu puțin timp înainte de decolarea avionului cu care s-a prăbușit căpitanul Gorduz, ați fost în apropierea aeroportului.

— Alții au fost chiar pe pista de decolare, după cît se spune.

— Martin Birău a evadat cu ajutorul unui gardian. Atît gardianul, cît și Ivașcu au fost asasinați de un motociclist. Ivașcu era acela care, după cît știți și dumneavoastră, a fost pe aeroport la decolarea avionului. A doua zi după evadarea lui Birău, intră în scenă mister Jasper Flint. Acesta era chiar Birău, care sub masca ofițerului de poliție, avînd acces la noi, putea informa pe Marele Necunoscut de orice mișcare a noastră.

— Marele Necunoscut ?! Cartea, ba nu, dosarul dumneavoastră, are prea multe personaje. Încep să le încurc. Cine este acest Mare Necunoscut ?

— Vă voi dezvălui identitatea acestui personaj. Horia Ciornei are rolul de frunte în toate acțiunile criminale din bogata activitate a Marelui Necunoscut. Horia Ciornei, prin ușurința de a se travesti — el este în realitate un fost actor ratat, Adrian Mirea, pe care un timp l-am crezut mort — a izbutit ca, în toate cazurile cînd trebuia să acționeze direct, să copieze înfățișarea distinsului profesor Zangopol.

— Dacă secretarul meu a fost una și aceeași persoană cu Adrian Mirea, problema este rezolvată prin sinuciderea lui, montată atît de teatral.

— Prea teatral și prea spectaculos.

— Cînd cineva își ia viața, își alege modalitatea care îi convine. Este poate una din puținele satisfacții pe care le are și ultima : aceea de a se vorbi de dînsul măcar după moarte. Totuși, nu înțeleg ce vreți să spuneți.

— Ați remarcat, cred, că vorbind de Horia Ciornei, am spus „este" și nu „a fost" în realitate actorul Adrian Mirea.

— Sînt prea obosit ca să reţin subtilităţile dumneavoastră de exprimare. Ce vreţi să spuneţi cu asta?

— Că Horia Ciornei-Mirea nu a murit.

— Imposibil! Dumneavoastră l-aţi găsit în vana de baie. M-aţi chemat la morgă să-l identific. Concluziile...

— Aţi fost lăsat să credeţi că Ciornei a murit.

— În ce scop?

— Pentru a face pe asasinul omului din cada de baie să se simtă în siguranţă. Pentru a fi siguri, la rîndul nostru, că ultima operaţie a Marelui Necunoscut, aniversarea, va avea loc în seara aceasta.

— Atunci, dacă nu vreţi să faceţi un secret din aceasta, cine a fost omul din cada de baie şi unde este acum Adrian Mirea?

— Regretăm din tot sufletul că nu am putut preveni această ultimă crimă a Marelui Necunoscut, a cărei victimă i-a căzut adevăratul profesor Zangopol... Jos masca şi toate cărţile pe masă!

În aceeaşi clipă uşa se dădu de perete şi în prag apărură doi bărbaţi. La vederea lor, pentru prima dată, păru că îşi pierde sîngele rece.

— Voi!... Voi... — abia izbuti să îngîne, smulgîndu-şi cu un gest al ambelor mîini peruca şi barba falsă.

— Domnule Mirea, îţi prezint pe căpitanul Gorduz. Şi acum, sus mîinile!

— Atenţie! Atenţie, Alcaz! — strigă căpitanul Gorduz şi trase. Dar glonţul se izbi de peretele opus, cel căruia îi fusese destinat dispărînd cu o fracţiune de secundă mai înainte, ca intrat în pămînt.

În dosul biroului, în podea, abia se distingea conturul unei trape.

— Rămîi aici, Alcaz. Eu știu pe unde să-i iau urma ! — spuse căpitanul Gorduz repezindu-se spre ușă.

În acest timp Mirea străbătu, în fugă, culoarul subteran, în care se refugiase prin trapă, ajunse în spațiul de sub mașina din garaj și se opri atît cît să pună în mișcare un mecanism care îi deschidea o ușă iscusit mascată în peretele din stînga. Pătruns într-un nou coridor, ușa se închise în urma sa. Parcurse aproape zece metri, urcă cîteva trepte și împinse lateral, fără efort, o lespede de deasupra sa, care, deplasîndu-se, lăsa să se vadă o nișă în care erau două manete. Mirea împinse una dintre manete pînă la refuz, în timp ce un rictus diabolic îi desfigura fața. Știa, cu toată certitudinea, că în cinci minute toate coridoarele subterane vor fi inundate de apă și eventualii urmăritori urmau să moară înecați ca niște șoareci.

După ce stătu atît cît să-și recîștige respirația, manevră cea de a doua manetă, care acționa asupra unui oblon, care masca ieșirea din coridorul subteran. Cînd se deschise, ieși dintr-un salt, spre a nu fi prins de oblon, al cărui mecanism era reglat să-l închidă la 20 secunde de la deschidere. Fugarul se găsea acum într-o magazie din curtea imobilului.

Căpitanul de marină, care ieși după puțin timp din curtea imobilului, trecu grăbit pe lîngă doi cetățeni care, trecuți cu băutura, încercau fără succes să-și aprindă țigările, una de la alta. De îndată

ce trecu de ei, unul din cetățeni aprinse și stinse o brichetă de două ori. Imediat răsună, nu prea departe, lătratul răgușit al unui dulău, la care îi răspunse mieunatul înspăimîntat al unui motan.

Ofițerul de marină traversă strada, pătrunse în curtea unei case părăsite, printr-una din desele deschizături ale gardului pe jumătate năruit. Curtea respectivă avea două mari avantaje. Primul consta din faptul că peretele din fund al unei case dărăpănate și pustii masca o magazie destul de nouă, invizibilă chiar și ziua din strada din care venise fugarul. Această magazie adăpostea un automobil, cu rezervorul plin, gata oricînd de plecare. Celălalt avantaj îl oferea fundul curții părăsite, care era despărțit de o stradă lăturalnică, printr-un gard ruinat. Un gol mai mare, care se căsca în gardul pe jumătate dărîmat, arăta doar că acolo fusese cîndva o poartă.

Căpitanul se apropie fără fereală de magazie, descuie lacătul greu de la ușa dublă, pe care o lăsă deschisă, pătrunse înăuntru și se îndreptă cu pași repezi spre automobil. În cîteva secunde fu la volanul mașinii, făcu contactul și vru să pornească motorul. Broboane mari de sudoare îi inundară fruntea. Se aplecă să ia manivela de pornire, dar un cerculeț rece, presant, i se lipi de ceafă.

— Nici o mișcare, Mirea! — rosti ferm Gorun, înălțîndu-se din dosul banchetei. Nu sînt de meserie și am un trac teribil... Așa de tare îmi tremură mîna pe trăgaci, încît mi-e teamă că, de faci cea mai mică mișcare, îți voi scăpa toată încărcătura în ceafă... Uite, acum că s-a aprins lumina și s-a a-

propiat locotenentul Mușat, mă simt mai liniștit. Te las în mîini bune și sigure.

— Ai îmblînzit leul, tovarășe Gorun, după cît văd, spuse locotenentul Mușat, deschizînd portiera din stînga lui Mirea.

— Cu un asemenea argument... Acum că ai venit și dumneata, pot profita de acest rar prilej, ca să-mi realizez unul din visele mele. Vreau să iau un interviu acestui domn atît de scump la vedere.

Cu un strigăt neomenesc, mai mult un răget de fiară rănită, Mirea păru că vrea să se ridice, apoi se răsuci brusc spre dreapta și se nărui pe banchetă.

— Cianură de potasiu — spuse Gorun, după ce se aplecă asupra lui Mirea, apoi ieși din mașină. Văzu apărînd în pragul ușii pe căpitanul Gorduz, urmat de Alcaz.

— Ar fi fost mult mai bine dacă l-ai fi amețit cu o lovitură în ceafă cînd s-a urcat în mașină, spuse căpitanul Gorduz, dîndu-și seama de situație.

— Nu l-am scăpat din ochi nici o secundă. Nu a făcut nici o mișcare.

— A avut fiola în gură. Cînd și-a dat seama că nu mai are nici o șansă de scăpare, a preferat acest sfîrșit, decît să ne cadă viu în mînă.

— Este al doilea interviu pe care îl ratez de cînd cu povestea aceasta. Altă dată voi ști cum să procedez.

— Dar pînă atunci, dă-mi jucăria asta, mai înainte să faci vreo boroboață, spuse căpitanul Gorduz, luînd din mîna lui Gorun revolverul, pe care acesta, fără să-și dea seama, îl ținea îndreptat spre pieptul căpitanului.

— Întrebări și răspunsuri

— Te-am invitat aici, la mine acasă, pentru ca să ne achităm de o datorie pe care, în mod neoficial, am contractat-o nu de mult cu dumneata, spuse șeful lui Radu Gorun, de îndată ce acesta ocupase fotoliul pe care i-l oferise.

Gorun se uita cînd la maiorul Glonaru, cînd la prietenul său, chipul lui exprimînd nedumerirea.

— Acum cîtva timp — interveni căpitanul Gorduz — șeful tău îți dăduse sarcina să publici o serie de articole despre Marele Necunoscut. Atunci ți-am recomandat să încalci dispoziția pe care ai primit-o de la tovarășul Petrescu.

— Mi-ai oferit în schimb prilejul de a mă uita într-un album.

— Albumul și povestea cu dispariția lui mister Fullin, precizează Gorduz.

— Din toate acestea — reluă reporterul — nu aș putea închega mare lucru. Îmi lipsesc elemente fără de care tot ce aș așterne pe hîrtie ar părea o poveste nu prea dibaci inventată și prost însăilată.

— Noi îți vom da toate acele elemente care îți lipsesc. Formulează-ți întrebările, îți stăm la dispoziție!

Reporterul nu răspunse imediat, chibzuind pe care din cele cîteva întrebări, cărora nu le găsise răspunsul, trebuia să o pună mai întîi.

— Ce v-a făcut să credeți că Marele Necunoscut era Adrian Mirea, din moment ce se constatase, oficial, că valurile mării aruncaseră la țărm cadavrul fostului actor, la data de 4 iulie 1945 ?

— Curînd după război — începu căpitanul Gorduz — s-a pripășit în port un fost marinar, Necula Dumitru. Alcoolul făcuse din el o epavă. Nu mai era angajat pe nici un vas. La începutul lunii mai, Necula începu să trăiască destul de larg, cu toate că nu mai lucra nimic. Huzurul lui a durat numai două săptămîni, căci la 18 mai a dispărut. Cu două zile înainte de dispariție, un marinar străin i-a făcut un tatuaj pe brațul stîng.

Acum urmează cîteva probleme de amănunt pe care nu ai avut de unde să le știi.

Autopsia a stabilit că Mirea nu a murit înecat, ci otrăvit. Tot atunci s-a constatat că victima suferise de ciroză și avea inima în dreapta.

Adrian Mirea nu fusese alcoolic și avusese inima în stînga, normală.

Necula avusese inima în dreapta și fusese un alcoolic inveterat. Cu cîteva luni înainte de dispariție a fost internat în spital, în urma unui accident. Atunci i s-a pus o plombă la un molar. În fișa lui de spitalizare s-a consemnat că pacientul prezenta ciudățenia de a avea inima în dreapta.

Cadavrul aruncat la țărm de valuri la patru iulie 1945 prezenta un tatuaj pe brațul stîng, dar atît de corodat încît nu s-a putut preciza ce reprezenta. Nici amprentele digitale nu s-au putut lua, epiderma fusese distrusă. Talia, părul, numărul de la picior corespundeau cu ale lui Adrian Mirea.

Cînd am luat toate informațiile cu privire la Necula, m-a izbit spectaculozitatea și înscenările teatrale ale loviturilor date ; misterul de care se înconjura făptașul ; unitatea de concepție. Și am întrezărit mîna lui Adrian Mirea. Mi-am luat albumul și m-am prezentat la tovarășul maior Glonaru.

— Ce a însemnat pentru dumneavoastră episodul arestării lui Birău ?

— A fost scînteia care a declanșat reacția în lanț, ce-a condus la prăbușirea edificiului construit cu atîta ingeniozitate de Mirea, răspunse maiorul Glonaru.

— Poliția — interveni căpitanul Gorduz — ne-a făcut cunoscut că Birău s-a îmbarcat pe *Blue Bird*, cu destinația Constanța. Arestarea lui Birău ne-a dat prilejul mult așteptat de a pătrunde în bîrlogul lupului.

— Cînd ai intrat în pielea lui Birău ? — se adresă reporterul lui Gorduz.

— M-am substituit lui Birău în închisoare. Cunoșteam de la Ardavani planul întocmit de Marele Necunoscut pentru evadarea acestuia, în eventualitatea că ar fi fost arestat. Birău a fost transportat imediat după aceea la loc sigur, în clinica de boli nervoase, pe care o conduce doctorul Voinescu. Îl păzesc acolo lucrătorii noștri.

Devenit Jasper Flint, inspector de poliție, aveam acces permanent și oficial peste tot, cu sarcina de a obține orice informație pe care o dorea Adrian Mirea.

— Ce rol a jucat Ivașcu ? — întrebă reporterul.

— A fost cel mai util informator al Marelui Necunoscut, răspunse șeful.

— Așa a fost posibil ca Mirea să afle de plecarea mea în străinătate. Tot pe aceeași cale a aflat de transferul de valută, cel plin de peripeții, spuse Gorduz.

— Dar care nu a fost decît un bluf, deoarece nu s-a efectuat nici un fel de transfer de valută sau valori. Falsul transfer a fost unul din ochiurile plasei întinse Marelui Necunoscut.

Prezența profesorului Zangopol la uzina de apă — continuă șeful — tăgada lui că ar fi fost acolo ; dovezile palpabile că a asistat la reprezentația de la teatru ; prezența savantului în preajma aeroportului : nerecunoașterea acestui fapt, apoi recunoașterea lui în cadrul aceleiași convorbiri ; ei bine, toate acestea ne-au îndrituit să credem că cineva din preajma profesorului era sau Marele Necunoscut sau cel mai apropiat ajutor al său.

Certitudinea ne-a fost adusă de cercetările lui Gorduz, devenit Jasper Flint, în urma cărora s-a ivit necesitatea unei a doua antene de ale noastre la cartierul general al lui Mirea.

Acum apare în scenă noua secretară a lui Zangopol, sublocotenentul Baltag Mona.

Sub înfățișarea inspectorului, căpitanul Gorduz a înscenat accidentul de automobil, în urma căruia Magda Oprescu a fost internată la spital, fără să aibă nici măcar o zgîrietură. Secretara a fost dusă la spital după două ore de la accident. În acest răstimp a fost în tovărășia lui Gorduz și a mea. Atunci ne-a destăinuit care era textul acela fără cap și coadă, din cauza căruia fusese admonestată de către Horia Ciornei :

„Mac Mullty va fi trimis cu Pasărea albastră la Constanța".

În căutarea identității Marelui Necunoscut, toate drumurile duceau la Ciornei. Secretarul era singurul om care nu fusese văzut în preajma nici unui loc unde se petrecuse vreunul din evenimentele pe care le cunoaștem. Era singurul care putea prezenta un alibi, care îl punea în afară de orice bănuială, în timp ce oricare dintre cei care atrăseseră atenția noastră avea o poziție destul de discutabilă.

— Bine, dar el prezenta un alibi perfect, după cîte știu ! — exclamă Gorun.

— Tocmai aici a fost partea slabă a alibiului : a fost prea regizat. În seara diversiunii de la uzina de apă, secretarul a afirmat că la orele 19,30 se găsea în biroul său, unde a stat pînă în jurul orelor 23.00. Magda Oprescu a confirmat că Ciornei s-a întors la ora aceea și că a anunțat-o că va lucra pînă la orele 23,00. Dactilografa a plecat acasă la orele 22,30. În tot acest timp, Ciornei a rămas în birou. Mai mult încă, incidentul din jurul orelor 21,30 pledează în favoarea lui Ciornei. Cu toate acestea, cînd secretarul a ieșit din birou la orele 22,30 și a spus Magdei Oprescu că poate să plece acasă, nu i-a pomenit nimic de faptul că ea încălcase consemnul de a nu-l deranja.

— Atunci ?

— Totul nu a fost decît o abilă și teatrală înscenare, interveni maiorul Glonaru. Lui Gorduz, în pielea lui Jasper Flint, i-au trebuit cîteva zile și nopți pînă a izbutit să descopere și să schițeze trecerile subterane și sistemul de semnalizare, atît de ingenios puse la punct.

Puțin timp după ce Ciornei ne-a prezentat alibiul, știam că el avea posibilitatea să treacă din birou într-o încăpere mică. Tot de acolo putea să coboare într-un coridor subteran, care îl ducea fie în garaj, fie în magazia din curtea casei în care locuia.

Cînd biroul era încuiat, oricine apăsa pe mînerul ușii era oprit de acel invariabil „vă rog să nu mă deranjați sub nici un motiv".

Un ingenios și simplu sistem punea în mișcare, prin apăsarea mînerului ușii, o bandă de magnetofon pe care Ciornei își imprimase vocea. Descoperirea magnetofonului este legată de un incident, care putea să-l coste viața pe Gorduz.

— Ce era să se întîmple ? — întrebă reporterul, întorcîndu-se spre căpitan.

— În noaptea aceea am avut o scurtă, dar palpitantă întîlnire cu Mona, în biroul secretarului. Dacă nu o surprindeam strigînd-o pe numele zeiței vînătoarei, cum numai eu obișnuiam să-i spun în glumă, m-ar fi împușcat, crezînd că are de-a face cu Marele Necunoscut.

— O problemă care ne-a dat mult de gîndit a fost aceea a scrisorilor anonime, spuse maiorul Glonaru. Inițial, nu am înțeles de ce Mirea își trimitea scrisorile de avertizare. Nu vedeam logica acestui soi de corespondență cu sine însuși. Tactica lui Mirea era simplă. Datorită scrisorilor anonime, urmărea să creeze premizele cauzei sinuciderii secretarului. Dacă am fi intuit aceasta mai din timp, am fi preîntîmpinat asasinarea profesorului Zangopol.

Maiorul Glonaru tăcu și rămase un timp cu privirea în gol, amintirea fiindu-i dureros trezită de icoana savantului sacrificat de către Marele Necunoscut.

— V-aș ruga să-mi spuneți cîteva cuvinte despre rolul pe care l-a jucat Mona, căci de la ea nu am putut să aflu nimic.

— Am înlocuit-o pe Magda Oprescu cu Mona, ca să prevenim asasinarea secretarului muzeului. Pe Zipser l-am arestat pentru a nu fi și el asasinat, omul era complet nevinovat, naiv de nevinovat. Prin Mona, la muzeu, aveam un lucrător în plus, care să colaboreze cu Gorduz. Datorită Monei am descoperit că majoritatea exponatelor de aur, ori pietre prețioase din sălile muzeului, fuseseră falsificate. Originalele au fost înlocuite în străinătate, prin grija lui Ciornei, cu prilejul transportării lor la diferitele expoziții care se deschideau o dată cu congresele la care lua parte profesorul Zangopol. Mona a pozat în hoață în fața lui Ciornei, pentru a-i cîștiga încrederea. Căpitanul Gorduz era informat despre tot ce se petrecea la muzeu.

— Și acum întrebarea cu care, de altfel, trebuia să încep ; ce a însemnat acel accident de avion ?

— Prăbușirea avionului a fost o înscenare menită să-l facă pe Mirea să se creadă scăpat de un adversar incomod. Toată atenția lui a fost îndreptată spre locotenentul Alcaz, care a luat cazul de la zero, și a încercat, ca și Ioan Petrescu, să rezolve această ecuație cu o mare necunoscută. În acest timp eu, Jasper Flint...

— Mult mai mare actor ca Mirea.

— Mulțumesc. Machiorii noștri i-au dat de gîndit și lui Alcaz și la ceilalți. Spuneam că în acest timp am putut lucra liber în ambele tabere. Sper că sînteți mulțumiți. Iar acum, pentru că sper că ți-ai deșertat tot sacul cu întrebări, dă-mi voie să-ți pun și eu o singură întrebare. Ce te-a făcut să crezi că eu eram Jasper Flint ?

— Cînd am fost interogat asupra poveștii aceleia nenorocite cu motocicleta tovarășului Petrescu, ai fumat două țigări. Am avut atunci un fel de șoc. Era cît pe ce să bag țigara în gură cu capătul aprins. Uită-te în scrumieră și spune-mi ce vezi ?

— Cîteva resturi de țigări.

— Eu văd ceva mai mult. Două țigări au fost stinse într-un mod cu totul aparte, prin presarea capătului aprins pe fundul scrumierei, astfel încît restul de țigară rămîne fixat în poziție verticală. Ori, din cîți oameni cunosc, numai tu stingi țigările în acest fel.

— Ai perfectă dreptate ! — rosti căpitanul Gorduz îngîndurat. Da, ai perfectă dreptate ! Din clipa aceasta m-am lăsat de fumat !

Soneria de la intrare sună prelung. Maiorul Glonaru apăsă pe un buton, care comanda deschiderea automată a ușii, încă înainte ca ecoul soneriei să se stingă.

Peste cîteva secunde, ușa încăperii fu izbită de perete și doctorul Voinescu năvăli ca o furtună, făcu doi pași și se opri, cu mînă apăsată pe piept, ca și cum ar fi vrut să-și astîmpere bătăile inimii.

Atît de neașteptată și de neobișnuită fu apariția lui, încît cei trei bărbați săriră în picioare, ca la comandă.

— Ce s-a întîmplat ? — întrebă maiorul Glonaru, venind în întîmpinarea doctorului.

— Birău a fugit ! — rosti doctorul cu o voce nefiresc de înceată și se năruí în fotoliul cel mai apropiat.